Nemira Damen
tango

romane cu dragoste

De același autor,
la Editura Nemira au apărut:

Roșu coral
Vanilie și ciocolată
Anna cu ochii verzi
Lebăda Neagră
Singular, feminin

Sveva Casati Modignani (pseudonimul artistic al lui Bice Cairati) s-a născut la Milano, în casa bunicii sale, pe care a moștenit-o și unde trăiește și în prezent. După o carieră jurnalistică materializată în mai multe cărți-anchetă publicate în anii ’70, a debutat în 1981 cu romanul *Anna cu ochii verzi*, devenit în scurt timp bestseller. Succesului de debut i-au urmat alte 20 de romane, traduse în peste 20 de țări și vândute în peste 10 milioane de exemplare, multe dintre ele fiind ecranizate. Dramele prezentate în romanele sale, diverse și surprinzătoare, își au sorgintea în realitatea familială, cu ambient, personaje și decoruri „ușor de recunoscut“.

Jocul adevărului

Sveva Casati Modignani

Traducere din limba italiană
Emanuel Botezatu

NEMIRA

Coperta colecției: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU
Ilustrația copertei: © Crabb, Gordon via Agentur Schlück GmbH

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CASATI MODIGNANI, SVEVA
Jocul adevărului / Sveva Casati Modignani ; trad.: Emanuel
Botezatu. - București: Nemira Publishing House, 2011
ISBN 978-606-579-184-8

I. Botezatu, Emanuel (trad.)

821.131.1-31=135.1

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR

Tiparul executat de MONITORUL OFICIAL R.A.

ISBN 978-606-579-184-8

La prețul de vânzare se adaugă 2% reprezentând valoarea
timbrului literar ce se virează Uniunii Scriitorilor din România.

Faimoasei avocate Giovanna Cau,
precursoare a feminismului

MULȚUMIRI

Se întâmplă adesea ca din discuțiile domestice cu prietenele să se nască dispute aprige pe seama experiențelor reciproce sau a rolului pe care „jumătatea“ noastră îl are într-o relație.

Jocul adevărului s-a înfiripat în urma unor asemenea discuții pe care le-am avut cu Anna Rocco, medic, Annamaria Andreini, o înfocată feministă, Donatella Barbieri, cea care s-a ocupat de îngrijirea ediției la toate romanele mele, Nicoletta Grill, care mi-a permis să fiu martorul amintirilor ei din copilărie, Stefania Maroni, o savuroasă expertă în farmecul feminin. Le mulțumesc din suflet tuturor. Îi adresez mulțumiri și avocatului Gianfranco Candela, cel care mi-a deslușit procedurile în cazul anulării unei căsătorii, prietenului Attilio Rossi, care mi-a istorisit aventurile antecesorilor săi în Africa și, în sfârșit, „fetelor“ de la Sperling, pentru stoicismul cu care mă suportă.

ROBERTA

1

Era o frumoasă duminică de aprilie. Roberta s-a trezit devreme și și-a sorbit cafeaua în liniște, așezată la masa din bucătărie. Apoi, în locul obișnuitului duș făcut pe fugă, și-a îngăduit luxul unei băi relaxante. Când a ieșit din casă, copiii încă dormeau.

În clipa în care a trecut de colțul străzii, un val de aer rece ca gheața a izbit-o în plin, făcând-o să lăcrimeze. Vântul rece dinspre munte care asedia Milano de câteva zile bune coborâse brusc temperatura, alungând parcă primăvara. Și-a înnodat șalul în jurul gâtului și și-a continuat drumul, îndreptându-se spre biserică. Slujba de duminică devenise un obicei care Robertei îi pogora liniștea în suflet. În schimb, soțul ei era de părere că religia nu este altceva decât o formă de opresiune spirituală, motiv pentru care cei doi copii ai lor, neștiind de partea căruia să se situeze, participau la liturghia duminicală doar atunci când tatăl lor era plecat din oraș cu afaceri.

În anonimatul mulțimii din biserică, Roberta a asistat formal la liturghie, căci gândurile îi zburau altundeva: când preotul a terminat de citit Evanghelia, ea definitivase deja meniul pentru masa de prânz – *minestrone* de verdețuri, friptură înăbușită de vițel cu legume și cartofi fierți în abur.

Pe drumul de întoarcere, cu gândul la micul dejun al lui Oscar și al copiilor, a poposit la barul-patiserie de vizavi de casă, de unde a cumpărat câteva gogoși calde, umplute cu *crema pasticcera*.

Le-a auzit vocile de cum a intrat pe ușă. Fiica ei cea mare, Francesca, avea treisprezece ani, în vreme ce Matteo, mezinul, împlinise nouă. Erau amândoi în sufragerie, sărind energic și făcând acrobații pe canapea. Din baie se auzea vocea lui Oscar, care fredona refrenul unei vechi și melancolice melodii de dragoste a lui Patty Pravo[1].

Roberta a intrat în bucătărie, a pus laptele la încălzit, a preparat cafeaua, a pus masa, a așezat gogoșile pe o farfurie mare și a anunțat cu voce tare:

– Micul dejun e servit!

Francesca și Matteo s-au repezit s-o îmbrățișeze, năpustindu-se apoi lacomi asupra gogoșilor. Oscar, un bărbat arătos, înalt și blond, cu chipul luminat de un zâmbet larg, s-a ițit în prag îmbrăcat în halatul

---

[1] Patty Pravo (Nicoletta Strambelli, n. 1948), cântăreață italiană de succes în anii ’60–’70 (n. tr.).

său elegant de baie și, dându-i o sărutare fugară pe obraz, i-a șoptit:

– Mulțumesc, iubire. Trebuie să recunosc că știi cum să ne faci fericiți pe toți ai casei.

La urma urmelor, duminica începuse cum nu se putea mai bine, a admis în gând Roberta și, lăsându-și soțul și copiii să-și savureze micul dejun, se duse să facă paturile și să deschidă geamurile.

Apoi, Oscar și copiii s-au dus în piața Domului să admire spectacolul dat de o trupă de artiști ambulanți, în vreme ce Roberta s-a instalat în bucătărie, pregătind prânzul.

După un timp, a deschis larg ferestrele, cu gând să aerisească, însă vântul rece și aspru de afară a obligat-o să le închidă, zgribulită, la loc.

Peste Milano se abătuse un val neobișnuit de frig, care îi determinase pe administratorii multor blocuri din oraș să reactiveze înainte de vreme sistemele de încălzire, însă locatarii din imobilul din via Spartaco unde locuiau Roberta și familia sa hotărâseră, cu majoritate de voturi, că era de preferat să suporte frigul cu stoicism decât să plătească o factură mai mare la întreținere.

Întâmplarea nu făcuse decât să-i dea apă la moară lui Oscar, al cărui subiect preferat era de la o vreme mutarea familiei în casa cea veche. „Dacă te-ai hotărî să redeschidem vila din strada Turroni, ne-am încălzi după cum ne e cheful și, în plus, am economisi banii pe care-i plătim aici pe chirie“, îi reproșase el cu o

seară în urmă, pe tonul plângăcios al unui băiețandru îmbufnat.

În realitate, pe Oscar nu-l preocupaseră niciodată cheltuielile familiei, iar dacă insista să se mute cu toții în via Turroni, o făcea, de fapt, din dorința de a-i oferi o pensie mai generoasă fostei sale soții.[1] Roberta îi mirosise de la bun început intențiile și nu era deloc de acord cu el, de vreme ce, deși trecuseră optsprezece ani de la divorț, fosta soție a lui Oscar avea încă pretenția să fie întreținută, și nu oricum, ci la cerințele unei doamne din înalta societate.

Îi repugna generozitatea lui Oscar față de femeia încă tânără, fără copii, dar care se ferea ca dracu' de tămâie să-și găsească o slujbă. Încercase de nenumărate ori – întotdeauna cu precauție și pe ocolite – să aducă subiectul în discuție, însă Oscar izbutea de fiecare dată să evite confruntarea; prin urmare, ca să se răzbune pe el, Roberta refuza să se instaleze cu soțul și copiii în casa din via Turroni, fosta reședință a familiei sale. Într-adevăr, era o situație anormală, care genera un disconfort frustrant, dar, de dragul liniștii

---

[1] Conform legislației italiene în domeniul dreptului familiei, soțul/soția dezavantajat/ă în urma unui divorț (respectiv, „privat de venituri adecvate și aflat în imposibilitatea de a și le procura“) are dreptul la o indemnizație „de final de raport“ și la o rentă lunară plătite de fostul soț în funcție de veniturile și de patrimoniul acestuia, precum și la o așa-numită „pensie de reparație“ în cazul decesului fostului partener de viață, indiferent dacă acesta și-a întemeiat sau nu o nouă familie după divorț (n. tr.).

conjugale, prefera să tragă de timp, făcându-și iluzii că, mai devreme sau mai târziu, totul avea să se rezolve de la sine.

A auzit zgomotul ascensorului care se oprea în dreptul etajului și, instinctiv, și-a examinat ținuta în geamul ferestrei. Și-a scos șorțul, apoi și-a trecut degetele prin coama de păr negru, cu bucle moi și ondulate care i se revărsau pe umeri. Cu toate defectele lui, Oscar se pricepea să-i dăruiască momente sublime de tandrețe; pe urmă, copiii erau frumoși și plesneau de sănătate, iar slujba de librăreasă o mulțumea cu vârf și îndesat. A alergat să le deschidă ușa, anunțându-i cu voce veselă:

– E gata masa. Fuga la spălat pe mâini.

Săltând sprințar pe picioarele-i lungi ca de egretă, Francesca a ajuns cea dintâi în bucătărie, așezându-se nerăbdătoare la masă.

Roberta a turnat supa groasă din oală în supieră, iar încăperea s-a umplut de mireasma apetisantă a verdețurilor asezonate cu busuioc proaspăt.

– Ura, *minestrone!* Prinde tare bine pe frigul ăsta! a exclamat copila și și-a strâns umerii, imitând gesturile unei bătrânici înfrigurate.

Matteo, care reușise să-și convingă tatăl să-i cumpere un nou automobil-miniatură – al o sutălea, probabil –, intră ținându-și cadoul ca pe un trofeu, imitând zgomotul unui motor ambalat la maximum. În spatele băiețandrului se vedea silueta lui Oscar, care se alătură celorlalți cu un zâmbet larg pe chip și frecându-și

palmele ca să se încălzească. Adulmecând însă mireasma de mâncare caldă, zâmbetul i s-a stins brusc, iar nasul i s-a încrețit într-un rictus de nemulțumire.

– Să nu cumva să-mi spui că ne dai fiertură de verdețuri la prânz! s-a lamentat el, deși remarcase supiera aburindă plasată în mijlocul mesei.

– Mi s-a părut o idee foarte bună, judecând după frigul de afară, s-a justificat Roberta.

– Iisuse sfinte! Adică asta numești tu masă de prânz? Știi bine că detest fiertura de verdețuri! a continuat bărbatul, rămânând în picioare, sprijinit cu brațele de spătarul unui scaun.

Roberta a înțeles că, de fapt, soțul ei căuta un pretext ca să spele putina după ce – în opinia lui, desigur – își făcuse pe deplin datoria de tată scoțându-și copiii la plimbare în oraș. Ajunsese să-l cunoască suficient de bine încât să-și dea seama că Oscar prefera cu totul alte ocupații decât grija față de propria sa familie. De exemplu, îi plăcea mai mult să se întâlnească cu amicii și colegii de serviciu la barul-restaurant La Gino, unde-și pierdea vremea stând la taclale și glumind pe seama cine știe cui.

Roberta și-a spus că era mai bine să salveze situația.

– Uite, îți gătesc imediat o porție de spaghete, i-a propus, deși îi intuia răspunsul.

– Las-o baltă. Știi, mi-am amintit adineauri că trebuie neapărat să trec pe la redacție, ca să verific niște fișiere trimise de la Roma.

Ajunsese deja în vestibul când termină de formulat scuza mincinoasă.

– Și uite-așa, tata dă bir cu fugiții, ca de obicei, a comentat Francesca.

Roberta s-a așezat la masă și le-a turnat supă în farfurii copiilor, spunându-și că, în cele din urmă, duminica aceea nu se dovedea atât de frumoasă pe cât crezuse ea de dimineață.

– Știi și tu foarte bine că un fotoreporter nu are un program fix, i-a replicat ea fiicei sale, încercând să justifice comportamentul lui Oscar.

Francesca a preferat să nu răspundă, începând să mănânce cu poftă.

După masă, Matteo a coborât la prietenul său Brunello de la trei, care își sărbătorea ziua de naștere. Francesca a rămas să-și ajute mama să strângă masa și să pună vesela în mașina de spălat vase.

– Tu nu te superi niciodată pe tata, a spus ea pe neașteptate.

Surprinsă de franchețea fetei, Roberta nu și-a găsit cuvintele potrivite ca să-i răspundă.

– Ce tot vorbești acolo? s-a limitat ea să întrebe.

– Nu te preface că nu înțelegi, a admonestat-o copila, clătindu-și mâinile la chiuvetă.

Din nou, Roberta a încercat să salveze aparențele.

– Tata are mult de lucru, a spus.

– Hai să terminăm cu minciunile, bine? Găsește tot timpul pretexte ca să ne lase baltă și să-și vadă de-ale lui, ăsta-i adevărul, a declamat rar Francesca,

schițând din câteva cuvinte un profil necruțător al tatălui său.

Chiar în clipa aceea, ușa s-a dat brusc în lături, iar în prag a apărut un Oscar surâzător, care-i întindea Robertei un buchet mare de liliac.

Cum femeia nu a schițat niciun gest, Oscar a pus florile pe masă, s-a apropiat de ea, a mângâiat-o tandru pe obraz și a sărutat-o, șoptindu-i apoi la ureche:

– Flori parfumate pentru soțioara mea dulce.

Roberta ar fi vrut să-l afurisească, dar a preferat din nou să tacă. I-a întors spatele, făcându-și de lucru în jurul chiuvetei.

Cuprinzându-i umerii, bărbatul a îmbrățișat-o, spunându-i cu glas rugător:

– Ei, hai, nu face botic. N-am făcut nimic rău.

Păi, da – și-a zis în gând Roberta – ăsta era baiul! De făcut ceva rău nu făcea, însă căuta cu obstinație să stea cât mai departe de propria sa familie!

Deodată, s-a auzit soneria interfonului. Rămasă să-și observe părinții în tăcere, Francesca a simțit că era de datoria ei să răspundă. A dat fuga la ușă, nu înainte însă de a-și avertiza mama:

– Ne supărăm rău dacă te dai iar bătută.

– Ce-i cu ea, i-a cășunat pe mine? s-a mirat Oscar, surprins de reacția fiicei sale.

– Pe cine altcineva?

El își accentuă strânsoarea, apoi îi atinse suav cu buzele scobitura dintre gât și umăr, murmurând:

– Cine să-i mai înțeleagă oare pe copiii din ziua de astăzi?

Francesca se profilă din nou în cadrul ușii, încheindu-și jacheta căptușită de blugi.

– Mă așteaptă Karin jos. Ne ducem la Palatul de Gheață. Vine și mama ei cu noi.

Oscar a întins brațul spre fetișcană, care însă s-a eschivat cu dezinvoltură. Pe picior de plecare, s-a întors către el și, zâmbind ironic, i-a spus:

– Corb blond ce ești tu, scalpul meu nu-l vei avea niciodată!

Însă declarația – în aparență glumeață – a avut darul să-l irite pe Oscar.

– Tu n-ai nimic de spus despre comportamentul fiicei tale? și-a întrebat el soția, pe un ton agasat.

Simțindu-se întărită de o forță nouă, Roberta a găsit curajul să nu-i mai cânte în strună.

– Ba da, am de spus următorul lucru: ar trebui să privești realitatea în față și să reflectezi foarte serios la reacția Francescăi, i-a replicat femeia.

În clipa următoare, a ieșit repede din bucătărie, a înșfăcat din zbor pardesiul și geanta din vestibul și, renunțând să mai aștepte liftul, s-a repezit în jos pe scări. Nu, nu mai avea niciun rost să se mintă singură că Oscar avea să se schimbe vreodată. Probabil că, așa cum îi sugerase soțului său mai devreme, venise vremea să privească și ea realitatea în față și să recunoască faptul că nu era deloc soția fericită și mulțumită de propria viață care se visase să fie.

2

Într-adevăr, trebuia să-și recapete cumva liniștea sufletească: o vreme, rătăci pe străzi și, fără să-și dea seama, pașii o purtară pe via Turroni, strada copilăriei sale. Rămase un timp să contemple aliniamentul de vilișoare anonime, dar cochete, construite pe la mijlocul anilor douăzeci. O împrejmuire joasă de zidărie, completată de un al doilea rând de gard din fier forjat, delimita curțile mici, cu un aer discret, familiar. Roberta s-a oprit preț de câteva clipe în fața casei părintești. Se scurseseră câțiva ani buni de când fusese ultima dată acolo. Pe plăcuța de alamă fixată încă de poartă era incizat numele ei de fată: MANDELLI. Dincolo de poarta de fier forjat, buruienile invadaseră curtea până la cele câteva trepte din fața intrării.

Și-a amintit de după-amiaza de octombrie luminată difuz de un soare cu dinți când, la scurt timp după ce tatăl său trecuse în lumea celor drepți, venise să închidă definitiv casa. Debranșase sistemul electric,

închisese robinetele de apă și de gaz, apoi rămăsese să asculte liniștea tristă a odăilor, odată animate de forfotă și de vocile gureșe ale femeilor din casă. Pe veranda care se deschidea spre grădina din spate, razele soarelui căutau acum breșe prin ochiurile de geam acoperite de un strat gros de praf, însă pe vremuri învăluiau cu căldura lor moale plantele ornamentale atât de dragi tatălui ei. Le dăduse prin vecini, apoi plecase trăgând ușa de la intrare după ea și spunându-și: „Într-o bună zi, o s-o vând." Însă nu se îndurase s-o facă, la fel cum nu găsise niciodată curajul să se mai întoarcă acolo. Și-a amintit că nu se despărțea niciodată de cheile vilei și, scotocind după ele în geantă, le-a găsit. A descuiat poarta cu modele ornamentale din fier forjat, a urcat treptele de la intrare acoperite cu mușchi și s-a oprit în fața ușii de lemn masiv. A rămas o vreme să examineze fațada casei. Toate ferestrele aveau obloanele lăsate, iar pereții exteriori arătau îmbătrâniți, cu tencuiala scorojită. A vârât cheia în broască și a rotit-o de patru ori. Mecanismul a reacționat prompt, cu un clinchet sec, ca și cum abia fusese uns. A rotit mânerul de alamă și a deschis ușa larg. Lumina străvezie a amiezii a pătruns timid în vestibulul larg și, deodată, Robertei i s-a părut că zărește o copilă care-i venea surâzând în întâmpinare. „În sfârșit! Dac-ai ști de când te aștept!", i s-a părut c-o aude spunând.

Cercetând mai atent silueta imaginară din fața sa, s-a recunoscut pe ea însăși, fetișcana de altădată: forma

triunghiulară a feței, însuflețită de ochii mari și negri, părul lung și bogat, stăvilit spre frunte cu o diademă metalică, gâtul care se întrezărea lung și mlădios sub gulerul helăncii galbene, strânse pe trup, vârâte sub betelia unei fuste albastre de lână, cu o broderie care reprezenta un mănunchi de spice galbene și câțiva maci roșii.

Apoi, fantasma fetișcanei s-a risipit, iar Roberta a făcut câțiva pași prin vestibulul mobilat acum doar cu o laviță acoperită de un strat gros de praf. S-a așezat, și-a ascuns fața în palme și a izbucnit în plâns.

Realiza dintr-odată că, din ziua în care se măritase, i se dedicase întru totul lui Oscar, apoi copiilor, casei și slujbei, ca și cum căsătoria însemnase o ruptură definitivă cu trecutul. Ce se alesese oare de anii copilăriei, ai adolescenței, de visurile sale de atunci? De ce preferase să le dea uitării?

Și-a șters lacrimile, însă nu s-a desprins de locul acela, cufundându-se în șuvoiul de amintiri dragi. A rămas acolo, pe lavița prăfuită, până când, în cele din urmă, și-a dat seama că vestibulul fusese învăluit în întuneric.

Ridicându-se, a avut sentimentul straniu că picioarele îi deveniseră brusc grele ca de plumb. S-a îndreptat clătinându-se spre ușă, a coborât treptele ținându-se de balustrada de fier și a ieșit în stradă. Luminile orașului colorau cerul într-o nuanță de portocaliu-bolnav. Târșâindu-și greu picioarele, s-a îndreptat spre casă. Dintr-odată, se simțea foarte rău.

Descuind cu greu ușa apartamentului, s-a trezit față în față cu Oscar, care s-a stropșit la ea:

– La o oră așa târzie îndrăznești să te prezinți?! Copiii n-au stat nici până acum la masă, iar tu... tu... ai telefonul mobil închis! Pe unde ai umblat?

De furios ce era, nu-și dăduse seama că soția sa tremura ca varga.

– Nu vezi că se simte rău? a intervenit Francesca.

Observația fiicei sale l-a speriat pe Oscar. Și-a pus palma pe fruntea Robertei.

– Are dreptate, a rostit el în șoaptă. Dogorești. Ai febră, iubire.

A ajutat-o să ajungă în dormitor, să se dezbrace și să se întindă pe pat.

Apoi i-a pus termometrul. Febra atinsese cote îngrijorătoare. L-a sunat imediat pe domnul Galli, medicul de familie, care o cunoștea pe Roberta încă de pe vremea când era doar o copiliță. Cum locuia în același cartier, doctorul și-a făcut apariția în mai puțin de o jumătate de oră. După consult, bătrânul medic a decretat:

– Obișnuita ei criză febrilă. Din fericire, ce a fost mai rău a trecut. Temperatura a început deja să scadă.

Încă de pe vremea copilăriei, Roberta era bântuită de accese imprevizibile și violente de febră, pe care de obicei le depășea cu ajutorul banalelor aspirine. De fiecare dată când tatăl ei insista să afle cauzele crizelor, doctorul Galli obișnuia să-i repete: „Este o febră criptogenetică.“ În realitate, convingerea fermă a medicului

era aceea că deteriorarea bruscă a sănătății copilei își avea cauza în neîmplinirile ei de ordin emoțional: părinții despărțiți, două mătuși de o moralitate discutabilă și o bunică posacă.

La fel păreau să stea lucrurile și acum: probabil – și-a spus în sinea lui bătrânul medic – că nici viața de adult a Robertei nu era mai ușoară și lipsită de griji, de vreme ce avea un soț și doi copii care erau întru totul dependenți de ea. Fiind însă o persoană foarte discretă, doctorul Galli s-a ferit să comenteze.

Și-a luat rămas-bun de la Roberta, recomandându-i să evite efortul și să-și îngăduie câteva zile de odihnă.

Conducându-l spre ieșire, Oscar l-a întrebat:

– Nu vă puteți închipui cât de tare m-am speriat, domnule doctor. A lipsit de acasă toată după-amiaza, eu n-am știut unde s-o caut, apoi, când s-a întors, se simțea deja foarte rău. Nu-i prescrieți niciun medicament?

– Ba da, extract de geamantan, a răspuns medicul pe un ton emfatic.

– Mă tem că nu înțeleg, a bâiguit Oscar.

– Roberta ar trebui să-și facă urgent bagajul și să-și ia un concediu lung, i-a tăiat-o scurt doctorul Galli. Apoi, în pragul ușii de la ascensor, a insistat: Ascultați ce vă spun, trimiteți-o undeva, departe, să se odihnească.

Mai târziu, din resturile găsite în frigider, bărbatul și cei doi copii și-au încropit o cină frugală. La masă, Francesca și Matteo n-au scos o vorbă, iar muțenia

lor i s-a părut lui Oscar mult mai greu de suportat decât larma asurzitoare cu care obișnuiau să-și însoțească prezența la masă.

– Dacă tot suntem cu toții aici, ia spuneți-mi: ce nu vă convine? i-a chestionat Oscar, simțindu-se deranjat de faptul că, probabil, copiii îl învinovățeau tacit de boala Robertei.

Francesca și Matteo i-au confirmat bănuielile: s-au privit preț de o clipă cu coada ochilor, continuând apoi să rămână tăcuți.

– Mama voastră e sănătoasă, nu are nimic grav. Doar atât că are nevoie de odihnă, le-a explicat bărbatul.

Cum însă cei doi continuau să privească fix în farfuria din fața lor fără să scoată niciun cuvânt, s-a hotărât să-i abordeze deschis. Mai întâi, s-a întors spre Francesca.

– Ție ți-a cășunat pe mine, i-a zis. Mi-am dat seama încă de astăzi, de la prânz. Să știi că nu-i vina mea dacă mama nu-i în apele ei.

Fata a continuat să tacă, însă Oscar n-a insistat, dându-și seama că în adâncul sufletului începea să i se contureze o suspiciune. Oare unde stătuse Roberta toată după-amiaza? Și de ce se întorsese într-o stare atât de jalnică? Nu cumva avea un amant? Ipoteza i se părea atât de înspăimântătoare, încât bărbatul s-a albit brusc la față. Doamne, dacă Roberta îl părăsea, oare ce avea să se aleagă de viața lui? Probabil că Francesca și Matteo știau ceva și-i ascundeau adevărul. Altminteri, cum să-și explice comportamentul lor bizar?

– Aveți cumva impresia că mama e nemulțumită de ceva? i-a întrebat el cu un aer îngrijorat.

Matteo a continuat să tacă. În schimb, Francesca i-a replicat:

– Întreab-o pe ea.

– Ei bine, eu vă întreb pe voi, a insistat Oscar.

– Prea mulțumită nu este, a intervenit cu voce șoptită și băiețandrul.

– Dar tu de unde știi, mă rog frumos?

Matteo a ridicat din umeri și s-a întors la starea lui de muțenie de mai devreme.

– În sfârșit, toți avem problemele noastre, a rostit Oscar pe un ton declamativ, străduindu-se să-și alunge neliniștea din suflet.

Realitatea era însă alta: ideea că Roberta ar fi putut avea o aventură cu un alt bărbat îl făcea pur și simplu să tremure.

S-a ridicat brusc de la masă, a ieșit din bucătărie și, mergând pe vârfuri, a intrat în dormitor. Roberta căzuse într-un somn adânc.

S-a întors în bucătărie, la copii.

Francesca și Matteo tocmai strângeau masa.

– Eu rămân peste noapte în sufragerie, i-a anunțat Oscar. O să dorm pe canapea. Dacă aveți nevoie de ceva, veniți să-mi cereți mie. Nu vreau s-o deranjați pe mama.

Roberta s-a trezit mult după miezul nopții. Criza febrilă trecuse, iar acum se simțea mult mai bine. Cât despre Oscar, a constatat că nu era lângă ea, în pat.

S-a ridicat și a ieșit din dormitor, ducându-se să verifice dacă se culcaseră cei mici. Dormeau adânc. În sufragerie, lumina era încă aprinsă. Probabil că Oscar adormise pe canapea. Sau poate că era încă treaz. În orice caz, nu simțea nevoia să verifice.

A intrat în bucătărie, a deschis larg ușa terasei dinspre curtea interioară și a ieșit să ia o gură de aer proaspăt. Vântul de gheață migrase altundeva, frigul de afară se înmuiase simțitor, iar Roberta s-a bucurat să constate că primăvara se întorcea din nou peste oraș, aducând cu ea un alai somptuos de stele.

Și-a preparat o cafea, pe care a băut-o în picioare, lângă aragaz; n-a avut nicio tresărire în clipa în care a simțit o mână sprijinindu-i-se cu blândețe pe umăr. În pijamale, cu părul său blond ciufulit și cu ochii umflați de somn, Oscar venise să-i țină companie.

– Cum te simți, iubire? a întrebat-o el cu voce suavă. Apoi a adăugat: Este cafea și pentru mine?

– Dacă-ți faci, este, a replicat ea.

Iată că, după atâția ani de supușenie asumată, simțea pentru prima dată că nu era de datoria ei să-i satisfacă orice hatâr.

3

Roberta a lăsat ceașca goală în chiuvetă, s-a așezat la masă și și-a cuprins fața cu palmele, căutând parcă să-și ascundă stupoarea față de propria reacție: reușise, iată, să-și redobândească personalitatea, să-și redefinească rolul în familie. Era hotărâtă să-l lase pe Oscar să se descurce singur. La fel de surprins ca și ea, bărbatul a spălat ibricul, l-a umplut cu cafea măcinată și l-a pus pe un ochi al aragazului, încercând apoi toate butoanele de aprindere înainte de a-l descoperi pe cel potrivit. Roberta a contemplat impasibilă urmele trecerii lui Oscar prin bucătărie: cafea împrăștiată peste tot, ușile dulăpioarelor larg deschise, în urma căutării febrile a unei cești curate. S-a întrebat apoi dacă nu cumva soțul ei își pusese în gând să joace rolul bărbatului neîndemânatic, arătându-i astfel cât de multă nevoie avea de ajutorul ei.

– Ce-i duhoarea asta? a întrebat el deodată, uitându-se îngrijorat de jur împrejur.

– De la ibric: mânerul de ebonită se topește pentru că nu ai reglat flacăra aragazului. În plus, dintr-un moment într-altul o să explodeze fiindcă ai uitat să-i umpli rezervorul cu apă, l-a lămurit Roberta cu un aer serafic.

Preț de o clipă, și-a dorit ca recipientul să fi explodat cu adevărat și, dacă s-ar fi putut, întreaga bucătărie – cu mobilierul ei hodorogit, mâncat de vreme – să fie rasă de pe fața pământului.

Când se căsătoriseră, optaseră pentru o mobilă de bucătărie de serie, propunându-și ca, în momentul în care economiile le vor permite, să-și cumpere una multifuncțională, la comandă. Iată însă că de atunci trecuseră deja optsprezece ani, iar ei nu izbutiseră niciodată să strângă o sumă suficientă ca să realizeze acest proiect, la urma urmelor banal. Copiii creșteau, iar cheltuielile casei se umflau pe măsură. Roberta nu se putea plânge de profitul obținut cu librăria sa, însă facturile se înmulțeau, iar economiile deveneau din ce în ce mai străvezii. Cât despre Oscar, fotograf independent, veniturile sale nu erau niciodată la fel: uneori câștiga foarte mult, alteori deloc. Când reușea să obțină o exclusivitate, se umplea de bani, dar dacă ar fi fost după el, i-ar fi tocat imediat pe toți. Însă Roberta reușea întotdeauna să afle ziua în care soțul său primea banii și scotea din contul lui curent o sumă suficient de mare, încât să le ajungă până la următoarea încasare. Oscar nu-și dăduse până acum seama că-i dispăreau bani din cont. Sau poate că știa, dar

prefera să păstreze tăcerea. De altfel, aici era necazul în relația lor: nu înfruntau niciodată o problemă în mod deschis și până la capăt, iar viața lor de cuplu mergea înainte șchiopătând, făcând slalom printre adevăruri omise sau spuse doar pe jumătate, în timp ce ei doi se prefăceau că totul era în regulă.

– Vino să mă ajuți, a răbufnit bărbatul, după ce și-a fript degetele încercând să ia ibricul de pe foc.

Roberta a umplut un castron cu apă și bucăți de gheață și i-a cerut lui Oscar să-și vâre degetele în el.

– De unul singur nu ești capabil nici măcar să-ți faci o cafea, i-a reproșat. Ai patruzeci și cinci de ani, însă ești mai neîndemânatic decât Matteo. N-ai să te maturizezi niciodată.

Pentru prima dată, l-a privit ca pe un străin și, deodată, s-a întrebat: Acesta să fie oare bărbatul pentru care mi-am pierdut capul?

– Acum, dacă tot ești aici, îmi spui totuși pe unde ai umblat toată după-amiaza de ieri? a întrebat-o el.

– Vrei adevărul sau preferi să te mint frumos?

Oscar s-a înfuriat brusc, și-a scos mâna din apa cu gheață și i s-a adresat pe un ton amenințător:

– Ce tot vorbești acolo?

– M-ai întrebat ceva, iar eu ți-am oferit posibilitatea să alegi răspunsul, atâta tot. Dacă această curiozitate a ta ar fi rodul geloziei, aș zice că am făcut totuși un pas înainte. Însă realitatea este alta: te temi doar că vei pierde o soție care are grijă de tot – de tine, de copii, de casă. Căci întreaga ta existență se concentrează

asupra unui singur țel: tu însuți și liniștea ta personală, și-a încheiat Roberta tirada, pe un ton agasat.

Apoi l-a lăst singur în bucătărie, întorcându-se în dormitor.

S-a întins pe pat și, profitând de întuneric, a încercat să adoarmă din nou, însă gândurile se încăpățânau să i se îndrepte către micuța Roberta, cea îmbrăcată în galben și verde, pe care o reîntâlnise în casa din via Turroni.

Își amintea limpede că fusta i-o croise mătușa Cristina, în vreme ce bunica se ocupase de broderie, iar mătușa Aurora fusese responsabilă cu bluza galbenă. Cristina și Aurora, surorile mai mari ale tatălui Robertei, locuiau împreună cu ei. În schimb, Malvina, mama Robertei, se dovedise o prezență trecătoare: apărea și dispărea cu ușurința unui fluture efemer.

Nu știuse niciodată cum să se poarte cu propria sa mamă, care-și pusese amprenta asupra vieții ei mai mult prin absență: și atunci, ca și acum, o compara cu o planetă necunoscută, misterioasă. Își amintea cum odată, într-o duminică de februarie atât de geroasă, încât magnoliile din curte se uscaseră, Malvina venise s-o ia ca să-și petreacă sfârșitul de săptămână împreună.

Întâmpinând-o în prag, Roberta a îmbrățișat-o strâns, șoptindu-i la ureche:

– Mamă, spune-mi că sunt frumoasă.

Malvina se desprinsese o clipă de ea, o cercetase cu atenție, apoi îi zisese:

– Pentru mine ești cea mai frumoasă, însă să nu uiți un lucru: nu înfățișarea e importantă, ci cum te simți în propria piele. În viață, să faci doar ceea ce te face să te simți bine cu tine însăți.

Abia acum, când își reamintise vorbele mamei, Roberta realiza faptul că, vreme de mulți ani, viața cu ea însăși fusese un dezastru.

Cursul gândurilor i-a fost întrerupt de Oscar, a cărui umbră s-a profilat în cadrul ușii.

– Îmi dai voie să mă întind lângă tine? a întrebat-o el, cu aerul unui câine bătut.

Începuse să-i fie limpede că, încet, dar sigur, soția lui se îndepărta tot mai mult de el, lăsând în urma ei un sentiment amar, o suferință nebănuită până atunci.

4

Pe frontispiciul librăriei Robertei trona o mascotă: o bufniță cu ochii ieșiți din orbite care-și ținea labele dotate cu gheare lungi pe paginile deschise ale unei cărți. Malvina, mama ei, o pusese pe picioare undeva, la sfârșitul anilor șaizeci, făcându-i-o cadou când se căsătorise cu Oscar: „Mi-e greu să cred că bărbatul tău poate întreține de unul singur o familie, de vreme ce o să poarte pe umeri și povara fostei sale neveste. Librăria o să-ți asigure un venit sigur", îi spusese ea atunci.

Cum nu accepta criticile la adresa lui Oscar, Roberta îi replicase: „El, cel puțin, mă iubește." Și accentuase acea expresie – „cel puțin" – încărcată de semnificații, iar Malvina încasase lovitura fără să crâcnească. Un lucru era însă sigur: poate că, într-adevăr, calitățile sale de mamă erau discutabile, însă, dac-ar fi fost s-o ia de la început, n-ar fi schimbat nici măcar o virgulă din viața ei.

„Are nevoie de tine pentru că este exemplul tipic de bărbat nesigur pe propriile sale forțe“, ripostase Malvina.

Roberta era pe atunci convinsă că mama sa îl judeca pe Oscar fără să-l cunoască îndeajuns. În plus, mai știa că Malvina, ca o feministă înveterată ce era, avea suspiciuni în privința bărbaților – pe care-i numea „cealaltă jumătate a Universului“ –, prin urmare, și în privința propriului ei ginere. Îi era totuși recunoscătoare Malvinei pentru un lucru: îi insuflase harul iubirii pentru cărți.

Își amintea că, pe când era doar o copilă, mama îi dăruia la fiecare întâlnire a lor câte o carte. Îi citea primele pagini, apoi îi spunea: „De aici încolo citești singură, dacă vrei să afli cum se termină povestea.“

Il Gufo[1] era o librărie de cartier, cu o cifră de afaceri mulțumitoare, asta și datorită experienței și priceperii dovedite de Chiara Tizzoni, buna prietenă a Malvinei, care, iată, împlinea patruzeci de ani de când lucra acolo.

Preț de câteva clipe, Roberta a observat-o rearanjând cărțile din vitrină. Femeia aceea, cu prezența ei impozantă și energică, dar cu o fire blândă și protectoare, îi transmitea siguranță. A parcat dubița și a intrat în magazin. Angelica, cealaltă vânzătoare, ștergea de praf cărțile de pe bancurile de prezentare

[1] *Gufo* (it.), bufniță (n. tr.).

și le reașeza în rafturi, lăsând loc pentru aparițiile editoriale noi care urmau să sosească după-amiază.

Roberta s-a strecurat în depozitul din spatele magazinului, dând cu ochii de pisica Messalina, răsfățata locatarilor din clădire, care se tolănise la soare pe pervazul unei ferestre.

A deschis fereastra, iar Messalina nu s-a lăsat rugată: dintr-un salt, a ajuns pe birou. Roberta a constatat că felina era din nou gestantă. A deschis o conservă cu mâncare pentru pisici și a lăsat-o la vedere, pe pervaz. Messalina i-a urmărit cu atenție mișcările, fără însă să-și abandoneze poziția, iar în clipa în care femeia s-a așezat pe scaunul de lângă birou, i-a sărit în poală. Voia să fie dezmierdată, iar Roberta i-a făcut pe plac, verificând între timp și ultimul extras de cont de la bancă.

Atunci când, în cele din urmă, s-a săturat de mângâieri, Messalina a sărit înapoi pe pervaz și, cu mișcări elegante și abordând o atitudine de demnă detașare, a început să mănânce cu înghițituri mici.

Roberta s-a lăsat pe spătarul scaunului tapițat, cufundându-se în propriul ocean de gânduri.

Așa a găsit-o Chiara în clipa în care a intrat în birou.

– Ce-i, te-ai dat jos din pat cu piciorul stâng? a întrebat-o așezându-se pe scaunul din fața ei.

– Poate că da... i-a răspuns Roberta, adăugând: Spune-mi, tu ce vrei de la viață?

– Hm. Treizeci de kile mai puțin, o leafă de manager și un flăcăiandru rupt din soare care să-mi zică

în fiecare zi că-s frumoasă și să-mi ofere flori, a glumit Chiara.

Roberta a zâmbit.

– Dar tu? Tu ce vrei? i-a întors cealaltă întrebarea.

– Ei bine, flăcăiandrul rupt din soare îl am deja acasă. Și unde mai pui că ieri mi-a oferit un buchet de liliac, a evitat Roberta un răspuns direct.

– Fac prinsoare că asta s-a întâmplat după ce mai întâi a plecat lăsându-te cu buzele umflate, cu scuza că are ceva urgent de rezolvat. Jură că nu-i așa!

– Dintre mine și el, problema sunt eu, nu Oscar, a spus cealaltă cu un oftat.

– Aha, ai descoperit apa caldă.

– Cam așa ceva. Atât doar că m-am cam opărit.

– Arde rău, nu-i așa?

– Nici nu-ți închipui cât de rău. Știi, când eram o fetișcană oarecare, visam la o viață total opusă celei pe care a dus-o mama. Îmi doream un soț, o familie normală și multă vreme am avut sentimentul că visul mi s-a împlinit. Ei bine, dacă astăzi aș putea rescrie filmul vieții mele, te asigur că Oscar nu doar că n-ar mai juca rolul principal, dar mi-e teamă că n-ar prinde nici măcar un post de figurant.

Nu-și putuse explica niciodată motivul pentru care, de față cu Chiara, toată timiditatea și atitudinea sa rezervată i se risipeau. Deodată, și-a amintit că în seara precedentă nu încuiase nici ușa, nici poarta casei din via Turroni. A sărit de pe scaun.

– Trebuie să ajung imediat într-un loc, a anunțat.

– Nu uita că în dimineața asta trebuie să vină agenții pentru comenzile estivale, a avertizat-o Chiara.

– Ocupă-te tu de ei, te rog.

Și-a înșfăcat în grabă geanta și a ieșit. S-a urcat la volan, a demarat și, urmând un traseu pe care-l știa și cu ochii închiși, s-a reîntors în via Turroni, strada copilăriei sale.

Locul era liniștit, ca întotdeauna. Pe trotuar, în fața fiecărei vile și bloc de locuințe, stăteau aliniate tomberoanele de gunoi.

A parcat în fața casei Mandelli, a coborât și a observat că poarta și ușa de la intrare erau întredeschise. Se pregătea să intre, când, deodată, a auzit o voce alarmată care-i striga:

– Hei, dumneata de colo, ce crezi că faci?

S-a întors și a recunoscut-o pe bătrâna doamnă Renzi, care locuia în vilișoara alăturată. Femeia a recunoscut-o și ea.

– Oh, Iisuse mare, s-a înapoiat micuța Berta! a exclamat ea cu surprindere.

Coborând treptele, Roberta s-a întors din drum s-o întâmpine. Doamna Renzi avea părul cenușiu, strâns într-un coc la spate, și purta o pereche de cercei mari, cu pietre intens colorate – pietrele prețioase fuseseră pasiunea ei dintotdeauna.

„Micuța Berta“, așa-i spusese. Însă Roberta detesta diminutivul acela.

Pe vremea când, copilă fiind, își petrecea vacanțele în munții Tirolului, localnicii o chemau Berta.

„Precum celebrul tun german din Primul Război Mondial“, repetau ei. Ca să nu mai pomenească de fetele din blocurile din via Turroni, care intonau cu sarcasm, de fiecare dată când o vedeau: „Roberta, Berta, Bertuccia, uh, uh, uh!“ – scărpinându-se și bătându-se cu pumnii în piept, ca maimuțele.

Și-a alungat unda de repulsie față de apelativul nefericit cu care fusese abordată și i-a zâmbit bătrânei sale vecine. Doamna Renzi nu fusese niciodată ceea ce se numește o femeie atrăgătoare, dar cu toate acestea avusese la viața ei trei soți, care o iubiseră nespus, lăsându-i, fiecare dintre ei, o avere respectabilă la moarte.

– Ce mai faceți dumneavoastră, doamnă Renzi? s-a interesat Roberta, pe un ton afectuos.

– Eh, ca bătrânii, cu metehnele noastre. Dar asta-i altă poveste. Chiar mă gândeam la tine, știi? i-a dezvăluit femeia, îmbrățișând-o.

– Cum așa? s-a arătat curioasă Roberta.

– Îți spun tot. Așadar, ieri după-amiază moțăiam, ca de obicei, în fotoliul meu din sufragerie. Deodată, am auzit ușa casei tale deschizându-se și mi-am spus: „Asta-i bună! Ușa aceea stă încuiată de atâția ani! Să fi luat țiganii casa la ochi?“ Am început să-mi fac griji. Am ieșit la fereastră, însă n-am văzut pe nimeni. Pe urmă mi-am zis că fusese doar o părere, că am visat, a povestit bătrâna dintr-o suflare.

– Ieri după-amiază chiar am trecut pe aici, să văd cum se mai prezintă casa, a lămurit-o Roberta.

– Te-ai hotărât, în sfârșit, s-o redeschizi? Aș fi tare fericită, să știi. Încet-încet, se cam duc toți de pe aici. Iar viața în cartier nu mai este atât de veselă ca pe vremuri, când voi, copiii, o țineați tot într-o hărmălaie. Hai, spune-mi că te întorci să locuiești aici, tu și familia ta, a rugat-o bătrâna.

Oare ce vârstă să fi avut doamna Renzi? s-a întrebat Roberta. Și-o amintea parcă la fel de bătrână și pe vremea când ea era doar o fetișcană. La fel era și atunci – înaltă, numai piele și os și cu chipul brăzdat de riduri.

– Nu știu, nu cred, i-a răspuns pe un ton evaziv.

– Atunci, intenționezi să vinzi casa? Să nu care cumva să faci greșeala asta. Ți-o spun din experiență. Uite, mi-amintesc și acum marea criză din ’29. Urâte vremuri. Bietul tata, care își investise toți banii în acțiuni, s-a ruinat în numai câteva zile, iar mama nu i-a iertat niciodată faptul că nu-i ascultase sfatul de a investi în zidărie. Bătrâna și-a șters o lacrimă, apoi, regăsindu-și zâmbetul malițios de odinioară, a continuat: Eu cred că, de fapt, ți-ai pus în minte să te întorci aici, numai că nu vrei să-mi spui, ca să nu împrăștii vorba prin vecini. Ar trebui să știi că, atunci când totul ține de un secret, sunt mută ca mormântul, i-a garantat doamna Renzi pe un ton solemn.

Roberta și-a amintit că, pe vremuri, tot așa le spunea buna doamnă Renzi și mamelor care veneau s-o descoase despre secretele fiicelor lor, acestea alegând-o pe bătrână drept confidenta lor oficială. Amintirea

i-a stârnit un zâmbet. Fără doar și poate că doamna Renzi fusese la curent cu viața amoroasă a tuturor tinerelor din via Turroni, care făceau coadă la ușa ei ca să le ghicească în cărți. Roberta nu reușise să-și dea seama dacă bătrâna știa sau nu să interpreteze cărțile, însă cu întrebările ei abile izbutea să le smulgă cele mai tainice mărturisiri, pe care apoi însă – asemenea unei cloști protectoare cu puii săi – le ținea ferecate doar pentru ea.

Chiar și Roberta apelase o dată la ea. După ce consultase cărțile, decretase: „Ești îndrăgostită de un fante frumos, care te iubește, dar care este superficial și te va face să suferi. Ca să nu mai spun că, deocamdată, este legat de altcineva. Eu zic să fugi de el până nu-i prea târziu."

Însă atunci când era vorba de Oscar, Roberta fusese în stare să nege chiar și evidențele. Prin urmare, ignorase sfatul doamnei Renzi.

– Credeți-mă pe cuvânt – se limită să-i spună –, deocamdată nu intenționez nici să vând casa, nici să mă întorc să locuiesc aici. Însă, în clipa în care voi lua o hotărâre, veți fi prima care veți afla. Mi-a făcut mare plăcere să vă revăd.

– Am înțeles, ești pe fugă. Ferice de tine că poți alerga de colo-colo. Eu, una, nu mai mă duc nicăieri, nu mă mai țin picioarele, a comentat bătrâna, luându-și apoi rămas-bun.

Roberta a intrat în casă și a deschis larg ferestrele de la parter.

Antreul cu lavița prăfuită, pe care rămăsese amprenta prezenței ei de cu o seară în urmă, se continua cu un coridor lung. Înspre stânga, se deschideau ușile care dădeau spre o debara transformată în garderobă, spre o baie de oaspeți, spre bucătăria și sala de prânz. La dreapta, erau sufrageria în care stătuse bunica Robertei în ultimii ani ai vieții, când picioarele n-o mai țineau să urce scările, biroul tatălui, cu pereții tapițați cu cărți și o deschidere în arcadă pe unde se ajungea pe verandă. În capătul coridorului se zărea scara care ducea la primul etaj, unde erau dormitoarele și băile. Deocamdată însă, se mulțumi să treacă în revistă parterul. Apoi ieși pe verandă și, pe când încerca să deschidă una dintre ferestre, lovi un obiect bizar care a căzut pe pardoseală. Aplecându-se să-l culeagă, nu și-a putut reține un zâmbet: era un cub Rubik.

Acel ingenios joc de îndemânare fusese, probabil, piaza-rea a copilăriei sale: toate prietenele ei de atunci știau să-i recompună fațetele, însă ea nu reușea și pace. Chiar și bătrânul ei tată îi arătase de câteva ori cât de simple erau mișcările, însă explicațiile lui nu prindeau niciodată. Dezamăgită, obișnuia să-i repete:

– Nu, nu-i chip. Sunt total neîndemânatică, nu vezi? Nici să încropesc un origami nu sunt în stare, ce să mai vorbim de altele?!

– Nu-i adevărat. Trebuie să existe ceva la care să te pricepi.

– Mă pricep să fac cercuri pe apă, îi răspunsese ea într-o zi.

Tatăl său o îmbrățișase și-i replicase cu blândețe:

– E nevoie de abilitate și de multă fantezie ca să faci cercuri pe apă.

Își amintea cât de frumoase, de perfecte, evanescente și delicate erau cercurile care se nășteau pe ochiul de apă al fântânii din spatele grădinii. Și-a ridicat privirea. Da, fântâna era încă acolo, ferită de zidul de centură, invadată acum de mușchi și de humă uscată. Cu treizeci de ani în urmă însă, pe suprafața ei pluteau nuferi diafani, iar în ochiul limpede de apă înotau peștișori roșii.

5

Roberta se așezase pe marginea de ciment a fântânii, vegheată de la înălțime de un amoraș durduliu de piatră, care ținea în mâini un pește mare. Din gura larg deschisă a peștelui țâșnea un jet subțire de apă, care se revărsa în fântâna în formă de semicerc unde, ascunzându-se pe sub frunzele de nufăr, se zbenguiau câțiva pești roșii. Din când în când, lua de pe jos o pietricică și o arunca în apă, iscând cercuri concentrice care, dilatându-se, se întorceau să mângâie moale marginea de ciment a fântânii. Se plictisea de moarte și i se părea că timpul se oprise în loc.

Din minut în minut, se întorcea în direcția verandei unde bunica își făcea de lucru cu o broderie, strigând:

– Cât e ceasul?

– E încă devreme, îi răspundea bătrâna.

Scena se repeta în fiecare duminică după-amiază, când micuța Roberta își aștepta mama pentru obișnuita

întâlnire săptămânală. Copila înțelesese de multă vreme că femeile din casă nu arătau prea mare bunăvoință față de mama ei, însă realitatea era că, atunci când era în compania ei, Roberta nu se plictisea niciodată, fiind copleșită de singurătate atunci când se întâmpla să lipsească.

– Bunico, cât e ceasul?

– Cât era și ieri pe vremea asta. Mai bine ți-ai găsi ceva util de făcut, în loc să umpli fântâna cu pietre! i-a replicat, agasată, bătrâna.

Roberta a renunțat la cercurile de pe luciul apei și a început să se plimbe printre răzoarele din grădină, unde înfloriseră stânjeneii albaștri, zambilele roz și narcisele galbene, în jurul cărora dădea roată timid un fluture. Bunica era o adevărată vestală a grădinii, înfuriindu-se peste măsură atunci când Roberta, jucându-se, scăpa din greșeală mingea în straturile de flori. Răbufnea, rostind vorbe de ocară la adresa „tinerilor din ziua de astăzi“ care au uitat să respecte natura. „Nu știi, oare, că o plantă este asemenea unui copil? Că trebuie să ai grijă de ea ca de ochii din cap? Și când colo, tu ce faci? O distrugi!“ Apoi, reproșurile se amplificau, căpătând dimensiuni catastrofice, până la concluzia, întotdeauna apoteotică: „Din fericire, când va veni sfârșitul lumii, eu n-o să mai fiu în viață. Însă voi, ăștia care ați distrus natura, o să îndrăzniți să vă prezentați la judecata Celui de Sus?“ Acel „voi“ îi includea atât pe Roberta, cât și pe copiii și nora sa. Cât despre Cel de Sus, El era punctul său de referință

imuabil. Dacă cineva o întreba „Ce mai faceți, doamnă Mandelli?", răspundea invariabil: „Mulțumesc lui Dumnezeu, bine. Mă pregătesc pentru cea lume."

Erau genul de expresii care făceau de acum parte din lexicul familial. Roberta ajunsese să le știe pe de rost și uneori chiar se distra îngânându-și bunica, anticipându-i spusele.

De pe verandă, unde-și făcea de lucru brodând marginile unui șervet, bătrâna își ținea nepoata sub supraveghere, temându-se ca nu care cumva să calce peste straturile cu flori. Zărind-o cum se apleca asupra unei narcise, a devenit suspicioasă și i-a strigat:

– Berta, ce faci acolo?

Auzindu-se chemată cu acel diminutiv pe care-l detesta, Roberta a hotărât să nu-i răspundă, ascunzându-se printre tufele de hortensie: doar așa putea s-o facă să se ridice de pe scaun și să vină s-o caute. Era o mică stratagemă prin care voia să-și alunge neliniștea așteptării și să-și umple orele care păreau să nu mai treacă. Odată îi mărturisise mamei cât de mult se plictisea așteptându-i sosirea, iar Malvina îi replicase: „Știi că mă uimești? În cazul acesta, ferice de bieții copilași care trudesc și n-au parte nici măcar de un minut de răgaz ca să se plictisească!"

Știa că mama absolvise medicina și că apoi se specializase în psihoterapia cuplurilor, motiv de ironii pentru mătușile Robertei, Cristina și Aurora: „A învățat să vândă fum. Oare ce fel de sfaturi le poate da cuplurilor, când ea însăși n-a fost în stare să-i stea

alături tatălui propriei ei fiice?“ Nu erau departe de adevăr: după câțiva ani de conviețuire, Malvina îl părăsise pe Walter Mandelli, încredințându-i-o și pe Roberta, care crescuse auzind-o zilnic pe bunica lamentându-se: „Bietul Walter, sedus și abandonat.“ La început, Robertei i se părea că spune „șezut abandonat“ și se întreba: dacă bunicii îi era atât de incomod, de ce se mai așeza totuși în fotoliu?

Deodată, a simțit o mână noduroasă încleștându-i-se pe umăr.

– Te-am prins, hoțomanco! i-a șuierat la ureche bătrâna una din expresiile ei favorite care de mult n-o mai speriau pe Roberta.

Și totuși, luată prin surprindere, fetișcana a izbucnit în lacrimi.

Bunica s-a înmuiat și și-a strâns nepoata la piept, spunându-i cu blândețe:

– Iartă-mă, n-am vrut să te sperii.

Apoi, luând-o de mână, a dus-o pe veranda scăldată de razele călduțe ale soarelui de primăvară. Dinspre bucătărie adia mireasma unei tarte cu ciocolată preparate de mătușa Cristina pentru ora ceaiului, când era așteptată și vizita domnului Fugazza, casier la Banca Roma, posibilul – cu voia Celui de Sus! – ei viitor soț. Mătușa Cristina împlinise patruzeci și cinci de ani și era deznădăjduită de perspectiva de a muri fată bătrână. Chiar în dimineața aceea însă, profitând de faptul că fiica sa nu era prin apropiere, bunica Robertei comentase cu obișnuitul ei sarcasm: „Tare mi-e

teamă că nici ăsta nu-i cel hărăzit de Domnul! Auzi și tu, Fugazza! Nume predestinat: o să dea bir cu fugiții mai repede decât toți cei dinaintea lui!“

Într-adevăr, mătușa Cristina, o femeie foarte frumoasă, de altfel, colecționase de-a lungul anilor un număr impresionant de curtezani, care însă se volatilizaseră tot atât de repede precum apăruseră în viața ei. Walter Mandelli obișnuia să spună despre propria sa soră că era pe cât de frumoasă, pe atât de infantilă. Roberta însă era fericită să-și petreacă timpul în compania ei, căci era o tovarășă de joacă ideală. Se certau și se împăcau cu ușurința unor colege de grădiniță. Însuși medicul de familie o definise pe Cristina drept „o persoană imatură“.

„Când a venit pe lume, mi-au tras-o afară cu forcepsul“, obișnuia să-i justifice comportamentul bunica Robertei, care-i trecea cu vederea copilăriile și excentricitățile.

De fiecare dată când un eventual pretendent dispărea fără urmă, Cristina se închidea în camera ei, sub așternuturi și vreme de o săptămână încheiată nu era chip să fie scoasă din bârlog. Refuza să mănânce, mulțumindu-se cu câte o ceașcă de ciocolată caldă sau cu câte o supă deasă preparată de bătrâna sa mamă. Singura pe care o accepta în apropierea ei era Roberta, care se amuza teribil ascultându-i lamentațiile și blestemele îndreptate împotriva „ticălosului“ aflat la rând.

„Slavă Domnului – spunea ea ștergându-și lacrimile – că mi-a cucerit doar inima, nu și trupul.“

Când era mai mică, Roberta nu înțelegea semnificația cuvintelor, dar cu toate acestea expresia îi plăcea la nebunie.

„Satisfacția de a mă avea i-o voi da doar bărbatului care mă va duce la altar“, mai spunea de obicei Cristina, cu limbajul ei ce purta încă amprenta romantismului din secolul al XIX-lea, împrumutat din romane, și care pe Roberta pur și simplu o fascina.

După o săptămână de schimnicie, renunța la doliu și se întorcea printre cei vii, ștergându-și definitiv din minte figura „ticălosului“ care o abandonase. Se prezenta din nou atât în sânul familiei, cât și la biroul bătrânului notar din cartier, unde lucra dintotdeauna, fremătând în așteptarea unui nou pretendent.

Acum era rândul domnului Fugazza, un văduv trecut de șaizeci de ani, fără copii, miop ca o cârtiță, care vorbea șuierând cuvintele printre dinți, fiind un împătimit al ciclismului și al expedițiilor montane – sporturi ignorate cu desăvârșire până atunci de mătușa Cristina, dar care deveniseră subit preocupările ei favorite.

Roberta s-a desprins din strânsoarea bunicii și s-a repezit în bucătărie.

– Vreau o felie de prăjitură, i-a spus Cristinei, care pregătea căruciorul de servit ceaiul.

– Uite cum facem: dacă vei rămâne acasă, o să ai parte de o felie mare de prăjitură și-l vei cunoaște și pe domnul Fugazza; dacă însă vei ieși cu maică-ta, îți păstrez prăjitura pentru când te întorci, i-a replicat

mătușa, netezindu-și jaboul cămășuței de mătase încărcate de dantele și de volănașe.

Cealaltă mătușă, Aurora, cu doar un an mai tânără decât Cristina, mânuia un mixer electric, bătând frișca. Roberta și-a strecurat un deget în compoziția din castron, apoi a anunțat emfatic:

– Sunt sigură că mama va veni. Cât e ceasul?

Spre deosebire de Cristina, Aurorei nu-i păsa nici cât negru sub unghie de propria înfățișare. Se îmbrăca bărbătește, se tundea foarte scurt și nu se farda niciodată. N-o interesa să aibă curtezani și susținea că „toți bărbații sunt niște scârnăvii". Lucra ca asistentă la blocul operator la Spitalul Policlinic. Câștiga bine, cu atât mai mult cu cât era adesea solicitată de chirurgi renumiți să-i asiste și la operațiile din clinicile private. O mare parte din venituri o risipea însă ca să-și răsfețe nepoata, pe care o adora ca pe propria fiică niciodată născută.

– S-a oprit o mașină la poartă. Probabil că a sosit Malvina, a anunțat Aurora.

În clipa următoare s-a auzit soneria de la intrare.

– A venit mama, a strigat Roberta, alergând spre ușă.

A deschis-o larg și s-a năpustit în brațele nou-venitei. Malvina a strâns-o la piept, apoi s-a îndepărtat puțin de ea, cercetând-o cu privirea.

– Tu ce faci, vii cu mine sau te-ai gătit de nuntă? a întrebat-o, aparent mirată.

Roberta era îmbrăcată într-un taior de jeans de un roz-stins, cu fustă dreaptă și geacă strânsă pe trup,

de sub care se vedeau dantelele și volănașele unei cămăși albe. Purta colanți albi și balerini din piele roșie.

– Vin cu tine. De ce, nu-ți place cum m-am îmbrăcat? a întrebat-o Roberta, până atunci foarte încântată de costumul ei în pas cu moda.

– Dacă ți-ai mai pune mănuși și o pălărioară, ai fi asemenea unui personaj dintr-o pânză de Degas, i-a răspuns Malvina, zâmbind.

– Ce-i aia o pânză de „dega“?

– O capodoperă, așa, ca tine, a comentat mama pe un ton grăbit.

Probabil că nu și-ar fi îmbrăcat fiica cu o asemenea scrupulozitate care friza ridicolul. Însă cel mai mult părea s-o nemulțumească faptul că Roberta era foarte mândră de costumația ei.

– Am înțeles, nu-ți plac, s-a întunecat la chip fetișcana, foarte sensibilă chiar și la umorile imperceptibile ale celor din jur.

– Draga mea, mi-ai plăcea și dac-ai fi îmbrăcată în zdrențe, a încercat s-o împace mama, care nici n-ar fi vrut s-o mintă, dar nici nu dorea s-o supere.

Luând-o de mână, a înaintat pe coridor. În ușa verandei s-a profilat silueta fostei soacre.

– Când mi-o aduci înapoi? a întrebat-o ea în loc de salut.

Pe Malvina o separa un zid de neîncredere de femeile din casa Mandelli, care o considerau – cum altfel? – o mamă denaturată.

– Tu când zici? s-a întors Malvina spre Roberta, lăsând-o pe ea să hotărască.

– Dorm peste noapte la mama, a decretat copila, sperând ca mama să fie de acord.

De cum intrase în casă, Malvina remarcase pe un scaun din vestibul un rucsac burdușit cu cărți și caiete. L-a înșfăcat în grabă, punându-și-l pe umăr în timp ce se îndreptau spre mașină.

– Pe mâine, Berta, și-a luat rămas-bun de la ea bunica, aplecându-se în așteptarea unei sărutări din partea nepoatei.

Roberta însă țâșni îmbufnată pe ușă, iritată de acel diminutiv nesuferit. După ce s-au urcat în mașină, Malvina s-a interesat:

– Tatăl tău nu-i acasă?

– Este plecat în Ungaria, pentru un interviu cu o doamnă care a inventat un medicament pentru creșterea părului, a informat-o Roberta.

– Foarte interesant, nimic de zis, a comentat mama cu o notă de sarcasm pe care, din fericire, fiica sa nu a perceput-o.

Walter Mandelli era trimisul special al unei reviste de medicină alternativă: o opțiune profesională care, printre altele, contribuise și ea la despărțirea de Malvina.

– Ascultăm și noi puțină muzică? a propus deodată fata și, fără să mai aștepte răspunsul, a introdus o casetă în casetofonul de bord.

În secunda următoare s-a auzit din boxe vocea melodioasă a lui Francesco De Gregori, cântând *Buona*

notte fiorellino. Fără să stea pe gânduri, prinseră amândouă să fredoneze refrenul, unindu-și vocile cu cea a cantautorului. În timp, călătoriile cu mașina mamei avuseseră darul să-i inoculeze pasiunea pentru muzica ușoară.

Știa pe de rost melodiile și textele multor cântece semnate de De André, Celentano, Paoli, Gaber sau Bee Gees. Însă De Gregori era muzicianul ei preferat, iar din repertoriul lui, cel mai mult îi plăcea *Alice,* pentru că și-ar fi dorit s-o cheme Alice. Nu mărturisise nimănui această dorință secretă a ei: s-a hotărât s-o facă acum, abordând subiectul pe ocolite.

– De ce mi-ai dat numele Roberta? și-a întrebat mama în pauza dintre două melodii.

– Tatăl tău ți l-a ales. Îi plăcea foarte mult cum cânta Peppino di Capri, iar melodia dedicată Robertei, una dintre iubitele cântărețului, era favorita lui. De fapt – a adăugat malițios Malvina – cred că i-a plăcut mai mult de Roberta în carne și oase, căreia i-a luat un interviu pentru o revistă.

– Știi, mie nu-mi place deloc numele meu. Aș vrea să mă cheme Alice, i-a mărturisit fata.

– Păi, ce, crezi că mie îmi place numele meu?

– Nu știu. Nu m-am întrebat niciodată.

– Întreabă-te acum. Cu toată lumea se întâmplă așa: altcineva ne alege numele pe care apoi trebuie să-l purtăm toată viața. Ce ai fi avut de spus dacă te-aș fi botezat, de exemplu, Genoveva sau Ermenegilda? a glumit Malvina.

– Brrrr! s-a arătat îngrozită copila.

– Vezi? Împacă-te cu propriul tău nume, poartă-l ca și cum ar fi un colier de nestemate și ai să vezi c-o să te simți mult mai bine, i-a sugerat mama.

Roberta n-avea nici cea mai mică idee despre cum ar fi putut să se împace cu un nume care nu-i plăcea, însă a preferat să nu mai comenteze.

6

Malvina a parcat pe tăpșanul din fața unui vechi conac de țară care se înălța în mijlocul unui teren întins, înconjurat de ziduri de incintă și presărat cu răzoare verzi, copaci și arbuști. În parcarea improvizată se mai aflau câteva mașini, iar de zidurile netencuite ale conacului stăteau rezemate două sau trei scutere. Contrariată, Roberta a înțeles că mama avea din nou musafiri. Aceleași persoane care veneau și plecau când și cum voiau, fără să-și anunțe vizitele. De altfel, acest mod de viață al mamei, mereu înconjurată de prieteni, fusese un alt motiv al rupturii ei de Walter Mandelli. Malvina le impunea celor ce-i treceau pragul doar două reguli stricte: să se descalțe la intrare și să se retragă atunci când le-o cerea ea; în rest, casa, ca și frigiderul cel mare, bine aprovizionat, era mereu la dispoziția musafirilor. Roberta adora străvechea construcție rustică, în realitate un vechi fânar, pe care mama și-o alesese drept reședință, cu ferestrele mari, în arcadă,

covoare și pernele multicolore răspândite ici-colo pe pardoseala de teracotă. Interiorul clădirii era alcătuit dintr-o singură încăpere uriașă, fără pereți despărțitori, unde din loc în loc fusese plasat câte un paravan mobil, pentru delimitarea spațiilor.

Urmată de Malvina, Roberta a intrat în casă, fiind surprinsă să găsească acolo vreo zece femei de vârsta mamei, care le întâmpinară pe cele două cu o tăcere rezervată. Pe câteva dintre ele le cunoștea. Toate purtau același gen de ținută ca a Malvinei: șaluri cu ciucuri, fuste extravagante, zorzoane care de care mai ieșite din comun, totul condimentat cu un amestec amețitor de parfumuri pătrunzătoare.

Unele trândăveau întinse pe canapele, în vreme ce altele se lungiseră direct pe pardoseală, pe perne.

– Ia te uită, păpușica asta a ta de unde vine? De la o prezentare de modă pentru copii? a întrebat una dintre ele, o slăbătură cu părul sur tuns foarte scurt, cu o colecție impresionantă de coliere în jurul gâtului brăzdat de riduri și cu ochi ca de oțel care o scrutau pe Roberta cu o privire de gheață.

Copila a roșit instantaneu, descumpănită de o asemenea critică nemiloasă la adresa costumației sale. În clipa următoare însă, a simțit pe umăr mâna protectoare a mamei, auzind-o cum i se adresează intrusei pe un ton sarcastic:

– Apropo, știi că se fac prezentări de modă pentru bunici și nepoate? Cred că Robertei i-ar face mare plăcere să facă pereche cu tine pe un podium. Ce zici?

Veninul din spusele ei a stârnit zâmbetul aprobator al celorlalte prietene ale mamei, iar Roberta s-a simțit pe deplin răzbunată.

Arătând spre intrusă, Malvina și-a lămurit fiica:

– Tu n-ai cunoscut-o încă pe Esmeralda. Uneori, din cauza vârstei, are un comportament de găină gureșă și beată, însă te asigur că, în realitate, este o persoană valoroasă și de mare curaj, iar noi, toate pe care ne vezi aici, îi datorăm foarte mult.

„Așa mai vii de acasă“, și-a spus copila în gând, strecurându-se printre musafiri spre partea îndepărtată a vastei încăperi, unde un paravan delimita dormitorul ei și al mamei. Spera ca toată adunarea aceea de femei trecute să se încheie cât mai repede.

Dădu deoparte capacul unui coș mare de nuiele, în care Malvina păstra pentru fiica sa haine, ciorapi și accesorii de care nu se mai folosea, permițându-i să le poarte după pofta inimii.

Robertei îi plăcea la nebunie să-și facă de lucru cu toate acele obiecte pe care le purtau femeile de vârsta mamei. A ales o rochie înflorată, pe care și-a potrivit-o pe talie încingându-se cu o centură roșie lăcuită, după care și-a pus în picioare o pereche de sandale roșii cu toc-cui foarte înalt, postându-se apoi în fața oglinzii de la măsuța de toaletă, făcându-și de lucru cu rujurile și creioanele dermatograf ale Malvinei. Între timp, trăgea distrată cu urechea la discuțiile care, dincolo de paravan, păreau să se încingă.

– De ce să ștergem cu buretele tot patrimoniul nostru într-ale seducției? Există oare cu adevărat pericolul să devenim simple obiecte ale poftelor sexuale ale bărbaților? întreba cu emfază Esmeralda.

O altă voce i-a replicat:

– Vrem să fim apreciate ca persoane, nu ca femele. Prin urmare, trebuie să renunțăm la calitățile care-i seduc pe bărbați.

– Are dreptate. Cel mai jignitor lucru pentru o femeie este să fie apreciată în funcție de mărimea sânilor și de curbura șoldurilor, s-a arătat de acord Chiara, pe care Roberta o considera cea mai simpatică dintre toate prietenele mamei.

– Ei bine, eu nu voi renunța nici în ruptul capului la feminitatea mea. Și nici la inteligența cu care am fost hărăzită, a declarat Malvina.

– Eu zic s-o lași mai moale, Malvina. Nu uita că mentalitatea patriarhală, care ne ține în loc de secole, se află în permanență pe picior de război cu noi, gata să ne subjuge din nou, a intervenit altă prietenă, pe care Roberta n-a recunoscut-o.

– Are dreptate Silvana. Cine vrea cu orice preț să-și păstreze feminitatea își dorește, de fapt, să fie folosită, a dedus Esmeralda.

– Ia te uită! Tocmai tu te-ai găsit să ne pui în gardă? Tu, care ți-ai pierdut capul pentru un tinerel cu caș la gură, care te folosește de câteva luni bune pentru propriile lui interese? a reacționat aspru Malvina, făcând să coboare peste întreaga adunare o tăcere stânjenită.

Tonul ridicat al mamei i-a atras atenția Robertei, care s-a apropiat de paravan ca să audă mai bine dezbaterea care, iată, părea să fi tensionat relațiile în grupul pe care Malvina îl denumise „colectivul meu“.

Preț de câteva clipe, fetișcana a crezut că femeile de dincolo ajunseseră să se urască.

Apoi însă, Esmeralda a rupt tăcerea izbucnind într-un hohot de râs.

– Dac-ați ști, spuse, ce mult mă distrez atunci când mă las folosită de tinerelul cu caș la gură, deplângându-vă în același timp pe unele dintre voi, ținute prizoniere de plictisitorii voștri soți. Tocmai aceasta este, prietenele mele, esența conceptului nostru: trebuie să ne folosim de farmecul personal pentru a seduce, nu pentru a fi seduse, devenind astfel sclave ale bărbaților.

În clipa următoare s-a auzit un ropot furtunos de aplauze. Roberta și-a pierdut repede interesul pentru discuțiile din cealaltă parte a încăperii, întorcându-se la fardurile de pe măsuța de toaletă. Acolo avea, de altfel, s-o găsească Malvina, după ce și-a expediat în grabă prietenele.

– Spune-mi, ai înțeles despre ce discutam noi dincolo? a întrebat-o.

– Despre sex, a replicat cu candoare Roberta, folosind un cuvânt pe care nu și-ar fi permis niciodată să-l rostească în casa bunicii.

– Mai bine zis, despre demnitate, a corectat-o mama.

– În cazul acesta, află că prietena ta nu a atentat la demnitatea mea atunci când a vorbit urât despre taiorul meu, de care eu, una, sunt atât de mândră, a replicat pe neașteptate copila, care nu reușise încă să treacă cu vederea observația ironică a Esmeraldei.

Mama a îmbrățișat-o, recunoscând:

– Ai dreptate. În loc să aruncăm în discuție tot felul de concepte abstracte, cred că ar fi mai bine să reflectăm mai adânc la semnificația lor și să le punem în practică. Ești o fetiță foarte inteligentă dumneata, știai?

– Mamă, spune-mi, te rog: tu mă iubești la fel ca tata, mă iubești mai mult sau mă iubești mai puțin decât el? a întrebat pe neașteptate Roberta, dând glas unei temeri care o rodea de mult.

7

La cei opt ani ai săi, Roberta încetase să mai afirme că, atunci când va fi mare, avea să-l ia de soț pe propriul său tată, însă era foarte geloasă în privința lui, iar cel mai mult o tulbura fotografia părinților ei care trona pe biroul din camera de lucru a tatălui. Fotografia îi surprindea pe Walter și pe Malvina în costume de baie, cu chipurile radiind de fericire, pe fundalul albastru al mării.

– De ce mai ții fotografia asta în fața ta, pe birou, de vreme ce nu mai trăiți unul cu celălalt? l-a întrebat într-o zi Roberta.

– A existat o perioadă în care ne-am iubit mult. Chiar dacă drumurile noastre s-au despărțit, ceea ce a fost între mine și mama ta nu poate fi șters cu buretele. Ar fi ca și cum te-am șterge cu buretele și pe tine, care ești dovada cea mai evidentă a faptului că eu și mama ta ne-am iubit, i-a explicat Walter.

Roberta ghicise în vocea tatălui său o ușoară crispare, ca și cum i-ar fi ascuns ceva, un secret nemărturisit. Spusele lui Walter suscitaseră în ea un sentiment neplăcut de nesiguranță, pe care încerca să-l atenueze adesea aruncându-se fie în brațele lui, fie în cele ale mamei.

Îmbrățișarea bărbatului îi inducea o stare de liniște sufletească de nezdruncinat, iar Roberta adora să-și ascundă fața la pieptul lui, care emana o mireasmă plăcută de apă de colonie și tutun. Își amintea cum, pe vremea când era mai mică, Walter o prindea de subsuori și o așeza pe umerii lui musculoși, purtând-o așa ore în șir, pe stradă. În clipele acelea, Roberta privea lumea de la înălțime, fiind încercată de un fior foarte plăcut, de atotputernicie. De câțiva ani însă, tatăl său renunțase la acel obicei, atrăgându-i atenția Robertei că devenise o „domnișoară“.

Acum, întorcându-se de la școală, i-a simțit mirosul de cum trecu pragul casei.

– A venit, a murmurat ea, cu inima cât un purice de emoție.

Trecuse o săptămână de când tatăl ei plecase. Fără să-și dea ghiozdanul jos de pe umeri, s-a repezit în camera lui de lucru.

Învăluit într-un nor gros de fum de țigară, Walter Mandelli stătea la birou, tastând de zor la mașina lui de scris portabilă. Zărind-o intrând, i-a zâmbit larg și și-a desfăcut brațele, pregătindu-se s-o îmbrățișeze.

– Când te-ai întors? l-a întrebat Roberta, radiind de fericire.

– Cu puțin timp înaintea ta. Știi ceva? Dacă nu-ți dai jos ghiozdanul, n-o să te pot strivi la pieptul meu, a răspuns bărbatul în glumă.

– Păi, te-ai și apucat de lucru? s-a arătat fata dezamăgită, lăsând ghiozdanul să alunece pe pardoseală.

În clipa aceea, de pe măsuța de lângă birou, i-a atras atenția un obiect multicolor, foarte frumos. Era un mic carusel de porțelan, decorat cu flori și fluturi în culori vii.

– Pentru mine? l-a întrebat.

– Acesta este un carillon. Dacă rotești cupola caruselului, căluții încep să se învârtă în cerc și vei auzi o muzică foarte frumoasă, țigănească.

Într-adevăr, tatăl său îi aducea câte un cadou din fiecare călătorie, însă caruselul acela era, de departe, cel mai frumos dintre toate. Roberta a rotit cupola, ascultând apoi fermecată notele melodioase emise de minuscula mașinărie. Când bunica a anunțat că prânzul era servit, Roberta a luat cu ea și cutia muzicală, plasând-o în mijlocul mesei, dinaintea farfuriei. Așezați față în față, bărbatul și fiica sa au remarcat cu coada ochiului că bunica avea în ziua aceea o mină mai încruntată decât de obicei.

– Se simte adiere de furtună, i-a spus în șoaptă tata, în timp ce bunica aducea la masă un vas adânc de porțelan plin-ochi cu spaghete aburinde.

Roberta a ridicat din umeri, apoi și-a desfăcut larg brațele, dând de înțeles că nu știa nimic ce ar fi putut s-o supere atât de tare pe bătrână.

Bunica avea întotdeauna motive bine întemeiate pentru o eventuală proastă dispoziție, iar Roberta și Walter nu-i acordau niciodată prea multă atenție. De obicei, masa de prânz o luau în trei, căci mătușile Cristina și Aurora erau la serviciu.

Walter a început să povestească despre călătoria în Ungaria, în căutarea unei doctorițe misterioase care inventase un medicament care nu doar că stopa căderea părului, ci îi favoriza și regenerarea. În scurt timp, Roberta și-a pierdut interesul pentru discuția celor mari, întorcându-se să se joace cu cutia ei muzicală. Fără să vrea, și-a amintit de umilința la care fusese supusă la școală de o colegă de clasă care locuia tot pe via Turroni, însă la unul din blocurile de vizavi de casa Mandelli. Pe vremea aceea, strada era despărțită de o graniță invizibilă: de o parte se aflau vilele locuite de îmbogățiții vremii, în timp ce pe latura opusă se înălțau clădirile masive de apartamente, în care trăiau familii din pătura mijlocie a societății – mici negustori, muncitori, meșteșugari. Fetele din cartierul de blocuri erau mult mai libertine și independente decât cele de pe partea cu vile a străzii. Nu se lăsau intimidate de provocările băieților, ba chiar nu se dădeau în lături să se ia la bătaie cu ei. De altfel, bătăile cu băieții deveniseră un fel de sport preferat al lor, însă la fel de bine știau să se alieze împotriva

„bogătașelor de la vile“, care purtau haine scumpe, cumpărate de la un *boutique* de modă pentru copii faimos în cartier, în vreme ce ele se îmbrăcau în pantaloni și purtau tenișí cumpărați din bazar.

În dimineața aceea, când mama o condusese la școală, Roberta purta încă taiorul roz de duminică și, trecând printre bănci ca să ajungă la locul ei, auzise cum una dintre colege, Michela, strigase în gura mare către celelalte:

– Ia te uită, a sosit muchilipsita clasei!

Toată clasa izbucnise în râs, iar Roberta roșise de furie și de stânjeneala momentului. Nu putuse să nu-și amintească faptul că, doar cu o zi în urmă, fusese ironizată din cauza costumului și de o prietenă a mamei sale. Oare să fi avut dreptate ele? Hotărâse că avea să mediteze la acest aspect mai târziu. Pe moment, i se păruse normal să-i dea obrăznicăturii o replică pe măsură:

– Ești o impertinentă redusă mintal, asta ești.

– Iar tu ești fiica unei femei care nici măcar nu-i căsătorită cu taică-tău.

Relația bizară a părinților săi n-o deranjase până atunci prea tare, însă acum, remarca fetei o făcuse să izbucnească în plâns, în vreme ce toți ceilalți colegi râdeau în hohote. Intrând în clasă, învățătoarea văzuse lacrimile Robertei și ceruse explicații. Copiii din primele rânduri îi povestiseră cele întâmplate, iar învățătoarea o obligase pe Michela să-i ceară scuze Robertei, care reușise apoi cu greu să se liniștească.

– De ce tu și mama nu sunteți căsătoriți? l-a întrebat deodată pe tatăl său, întrerupându-i firul povestirii.

– De unde și până unde o asemenea întrebare? a intervenit iritată bunica, mereu gata să sară în apărarea fiului său.

– Povestea e lungă și complicată, iar mama ta și cu mine am hotărât să-ți vorbim despre acest subiect când vei fi mai mare. Deocamdată, trebuie să te mulțumești cu gândul că părinții tăi te iubesc mai mult decât orice pe lume, chiar dacă nu sunt căsătoriți, i-a răspuns Walter.

Tocmai aici era problema: din moment ce o iubeau atât de mult pe cât susțineau, de ce iubirea lor nu reușea s-o salveze de acuzațiile infame ale altora?

– Ce e, ce-ți lipsește, mă rog frumos? a intervenit din nou bunica, acuzând-o parcă de propriile neîmpliniri. Apoi a continuat, dezvăluind, în sfârșit, explicația expresiei atât de încruntate de pe chipul ei: Viața, draga mea, nu e făcută numai din flori și sărutări dulci. O să-ți dai singură seama mai târziu. Eu, una, am obosit să-mi blestem zilele din cauza voastră. Numai eu știu prin ce mi-a fost dat să trec ieri, când domnul Fugazza nu s-a mai prezentat în vizită la noi, provocându-i Cristinei una din obișnuitele ei crize. Până la urmă, i-am dat un calmant și am obligat-o să se vâre în pat. Știu bine că mult n-o s-o mai duc, dar Îi mulțumesc lui Dumnezeu că mă ține încă pe picioare. Altminteri, dacă n-aș avea eu grijă de familia asta de nebuni, ce s-ar alege oare de voi?

– Așadar, domnul Fugazza n-a venit? s-a minunat Roberta, distrasă de la propriile gânduri de o veste atât de neașteptată. Înseamnă că a rămas tort de ciocolată și pentru mine, nu-i așa? a adăugat.

– Carevasăzică, nicio schimbare! Și Fugazza ăsta a dat bir cu fugiții, a remarcat Walter.

– Nici măcar la telefon n-a răspuns. Cine știe, o fi avut vreun accident și a ajuns la spital, și-a dat cu părerea bunica.

În clipa aceea, precedată de un damf pătrunzător de Eau de parfum Nina Ricci, în sufragerie și-a făcut apariția mătușa Cristina. Cu ochii roșii, cu rimelul negru scurs pe obraji și cu volănașele bluzei pătate de fond de ten, s-a așezat la masă și și-a ascuns fața în palme, spunând printre hohote de plâns:

– S-a terminat! Lașul-lașilor ceruse mai de mult transferul la sucursala din Ancona și a plecat încă de vineri, deși îmi promisese că urma să vină ieri să-mi cunoască familia.

– Aceeași poveste și de data asta, a murmurat bunica.

– N-am noroc și pace. Soarta mi-e pur și simplu potrivnică, deși nu cer altceva decât un bărbat pe care să-l iubesc și să-l slujesc toată viața, a continuat să se lamenteze Cristina, ridicându-se și ieșind apoi din încăpere.

– Are dreptate, e lipsită de noroc, numai că eu am cam obosit s-o suport, a răbufnit bunica.

Walter i-a făcut cu ochiul fiicei sale, spunându-i:

– Eu trec dincolo să termin ce am de lucru. Dacă vrei, vino mai târziu să-mi aduci o felie de tort.

– Nu pot. Trebuie să stau cu mătușa, a răspuns Roberta, ieșind în fugă din sufragerie.

O surescita ideea că avea să asiste la o nouă reprezentație a unei drame pe care o cunoștea atât de bine și care o fascinase dintotdeauna. Își imagina deja răbufnirile verbale ale mătușii, întrerupte de scurtele intermezzouri în care-și refăcea energiile cu câte un castron de supă deasă ori cu o ceașcă de ciocolată caldă; între timp, lungită în pat lângă ea, Roberta avea s-o asculte răbdătoare, îmboldind-o din când în când să-i depene poveștile secrete ale familiei, pe care nimeni altcineva nu se încumeta încă să i le dezvăluie.

8

Roberta a urcat în dormitorul mătușii Cristina, ducând cu ea cutia muzicală ungurească și un mic pick-up portabil, la care femeia dezamăgită în dragoste obișnuia să asculte melodiile de iubire preferate.

În halat de casă, Cristina își ștergea fardul de pe față, mânuind un ghemotoc de vată înmuiat în lapte demachiant amestecat cu lacrimi.

Roberta s-a așezat pe marginea patului, acționând mecanismul cutiei muzicale, pe care apoi a lăsat-o pe noptieră.

– Tata zice că este muzică țigănească. Apoi a întrebat: Ce înseamnă „țigănesc“?

Spera să-i distragă atenția, așa cum proceda de obicei, căci deziluziile sentimentale ale mătușii nu doar că deveniseră parte integrantă a existenței ei, dar îi dădeau impresia că nu erau chiar atât de sfâșietoare pe cât voia Cristina să lase de înțeles. Într-adevăr, nu rareori se întâmpla ca, printre șiroaiele de lacrimi să-și

facă din când în când apariția hohotele nestăpânite de râs stârnite de vechile povești de familie, pe care Cristina știa să le istorisească cu talentul unei actrițe experimentate. Copila îi sorbea lacom cuvintele, râzând împreună cu ea, căci poveștile familiei Mandelli, văzute cu ochii mătușii Cristina, i se păreau teribil de amuzante.

– Așadar, ce vrea să însemne „țigănesc"? a insistat Roberta.

Izbucnind într-o nouă repriză de plâns, Cristina nu i-a răspuns. Însă fetișcana nu s-a pierdut cu firea. A introdus un disc de patruzeci și cinci de turații în pick-upul portabil, iar în clipa următoare în cameră s-a făcut auzită vocea caldă a lui Celentano, care cânta despre o după-amiază mult prea senină pentru singurătatea lui chinuitoare. Dar, poate că, luând un tren care să-l ducă la iubirea lui...

Cristina s-a vârât în pat, trăgându-și pătura de creton până sub bărbie.

Când ultimele note ale melodiei s-au stins, Roberta i-a auzit pentru prima dată vocea.

– Ah, ce n-aș da să pot lua și eu un tren care să mă ducă la iubirea mea, a spus Cristina pe un ton tânguitor.

– De ce îți dorești atât de mult un soț? a iscodit-o fata. Nu-ți place aici, cu mine? Dacă te căsătorești, cine o să-mi mai istorisească poveștile mele preferate?

Răspunsul i-a venit sub forma unei noi reprize de plâns sfâșietor. Văzând asta, Roberta a tăcut, preferând

să aștepte până când lacrimile aveau să sece. Pentru început, a trecut în revistă mobilierul și celelalte obiecte din cameră: pufuri îmbrăcate în mătase azurie, garnisite cu margini de dantelă subțire, măsuța albă de toaletă plină-ochi cu flacoane de parfum și cutii de cremă, străvechea comodă cu tăblie de marmură albă, pe care trona o adevărată colecție de fotografii încadrate cu rame elegante de sidef, de lemn sau de argint. Dintre toate, cel mai mult atrăgea atenția un portret alb-negru al bunicilor, datând tocmai din ziua nunții lor. Bunicul stătea picior peste picior într-un fotoliu tapițat, îmbrăcat într-un costum negru, cu chipul său sobru de bărbat matur luminat de o privire scăpărătoare. În spatele său, în picioare, stătea bunica, mult mai tânără decât el, îmbrăcată cu un taior deschis la culoare și cu o bluză imaculată încheiată până sub bărbie. Pe cap purta o tocă șic cu voaletă, care îi umbrea privirea. Buzele, lungi și subțiri, schițau un surâs discret. Și totuși, în opinia ei, bunicul fusese mai frumos decât bunica. Dar, cu toate acestea, după cum îi povestise și mătușa Cristina, bunicul Guido o iubise mult pe mireasa din fotografie, care-i fusese soție de-a doua. Cea dintâi murise chiar în brațele bunicii Robertei, care, la vremea aceea, fusese angajată să aibă grijă de soția profesorului Guido Mandelli, o femeie cu sănătatea șubredă, răpusă în cele din urmă de o „criză pancreatică“. Cum anume se manifesta boala cu pricina, Roberta n-avea habar, însă definiția ei o fascina pur și simplu, la fel ca în cazul altor

denumiri precum „boală criptogenetică“ sau „neurastenie acută“ – toate acestea fiind afecțiuni de care suferise prima nevastă a lui Guido Mandelli, profesorul. Așa i se adresase bunica dintotdeauna – care provenea dintr-o familie săracă de țărani de pe colinele din jurul Mantovei – soțului ei: profesorul. Bunicul, profesor de teoria filosofiei la Universitatea de Stat din Milano, moștenise de la prima sa soție o vilișoară în zonă, unde cei doi își petrecuseră de-a lungul anilor vacanțele de vară. Femeia „cu sănătate precară“ se numea Ortensia și era o blondă fragilă și delicată asemenea florii căreia îi purta numele. Ideea de a o angaja pe Ersilia, pe atunci în vârstă de treisprezece ani, fusese chiar a ei, căci avea nevoie de companie și de supraveghere în permanență.

Vreme de zece ani, Ersilia se îngrijise de ea cu un destoinic simț al datoriei, primind în schimb o educație discretă, dar mulțumitoare, cu toate că nu reușise niciodată să scape de țâfna specifică oamenilor de la țară și nici de teama plină de respect față de severul domn profesor. Chiar și după ce s-a căsătorit cu el, de fapt până când Guido Mandelli a trecut la cele sfinte, Ersilia avea să i se adreseze cu „dumneavoastră“, ferindu-se să-l cheme altfel decât folosind titlul său academic.

Când copiii veneau la ea ca să-i ceară o favoare, le spunea: „Întrebați-l pe domnul profesor.“ Își slujise soțul ca pe un prinț de viță aleasă. Mătușile Robertei și-o aminteau și astăzi pe bunica spunându-i soțului

său: „Domnule profesor, cu tot respectul, am trei copii de crescut, prin urmare n-am când să studiez gramatica, așa cum mă tot îndemnați dumneavoastră."

Guido Mandelli fusese un tată afectuos, dar totodată sever, și un soț tandru. Constatând cât de diferit era de propria lor mamă, copiii își puseseră dintotdeauna o întrebare pe care însă nu îndrăzniseră niciodată s-o rostească cu voce tare: „Oare ce l-o fi făcut pe tata s-o ia de soție pe mama?" Alegerea lui Guido rămăsese un mister chiar și pentru bunica Ersilia, pe care el o iubise, poate, și pentru faptul că ea îl considerase de la bun început un țel intangibil.

– Și uite așa, țărăncuța dintr-o bucată și cam neșcolită a exercitat o atracție misterioasă asupra spiritului ales, de om erudit, care a fost tata, îi spusese odată Cristina Robertei, povestindu-i cum, la împlinirea a zece ani de la căsătorie, Guido Mandelli îi dăruise tinerei sale soții un colier de perle.

Ea, care ținea într-o casetă giuvaierele rămase moștenire de la Ortensia, singura bijuterie pe care o purta fiind verigheta, analizase îndelung splendidul colier, punându-l apoi la loc în cutia lui și spunând: „Domnule profesor, vă foarte mulțumesc, însă bijuteria asta este mult prea rafinată pentru una ca mine. Însă nu vă faceți griji, o s-o păstrez pentru una dintre fiicele dumneavoastră."

De altfel, referindu-se la copiii lor – două fete și un băiat –, Ersilia nu spunea niciodată „fiul sau fiicele noastre", ci „fiul sau fiicele domnului profesor",

indicând astfel distanța niciodată depășită dintre ea și propriul soț.

Când a murit, bărbatul discret și afectuos lăsase un mare gol în sânul familiei.

De fiecare dată când vorbea despre tatăl ei, despre micile sale tabieturi și știința lui de a-i asculta pe ceilalți, mătușa Cristina devenea melancolică și izbucnea în lacrimi.

La fel stăteau lucrurile și acum, când, printre hohote de plâns, a spus:

– Dacă bietul tata ar mai fi trăit, ar fi știut să mă consoleze și să-mi insufle tărie.

– Mai povestește-mi despre bunicul, i-a cerut Roberta.

– Nu-i cel mai fericit moment pentru asta, draga mea, i-a răspuns mătușa.

– Atunci, povestește-mi despre toți iubiții care te-au părăsit.

– Am început să detest cuvântul acesta, „iubit“, căci a devenit sinonim cu trădarea. Știu foarte bine că nu sunt o femeie curajoasă și că nu am inteligența Aurorei sau a tatălui tău, însă am obosit să-mi văd mereu sentimentele călcate în picioare. Toate suferințele acumulate de-a lungul anilor m-au sleit de puteri, mi-au alungat pofta de viață. Hai, du-te acum să te joci cu prietenele de vârsta ta, Roberta. Mă simt istovită. Vreau să mă odihnesc.

Roberta s-a dat jos din pat, a luat cutia muzicală și micul pick-up portabil și s-a îndreptat spre ușă.

Pe drum, s-a răzgândit, s-a întors spre mătușa sa, făcându-i o propunere:

– Nu vrei să-ți las cutia mea cu muzică țigănească?

– Nu, dar lasă-mi pick-upul. Vreau să-l mai ascult pe Celentano, i-a răspuns femeia.

Roberta s-a gândit că n-ar fi rău să-i facă o vizită lui Ines, fiica inginerului de construcții civile Corbetti, vecinul lor. Recent, pisica lui Ines adusese pe lume mai mulți pisoi, iar Roberta dădea zilnic târcoale pe acolo, sperând să primească unul cadou.

Se afla pe veranda casei Corbetti, străduindu-se să dea nume fiecărui animăluț în parte, când, deodată, din stradă s-a auzit vuietul asurzitor al unei sirene de ambulanță.

Roberta și Ines s-au repezit pe poartă, în stradă. Ambulanța se oprise în fața casei Mandelli.

– Cred că e cineva din familia ta care se simte rău, a presupus Ines.

– Mătușa Cristina, a murmurat Roberta, albindu-se la față.

Și a alergat spre casă, ajungând la timp ca să vadă doi brancardieri care purtau o targă pe care zăcea un corp acoperit cu un cearșaf.

Cu chipul pietrificat de durere, bunica a trecut prin fața ei și, înainte să urce în ambulanță, i-a spus:

– Îi preparasem o ceașcă de ciocolată caldă. Am bătut la ușă o dată, am bătut de două ori, dar nimic. Biata de ea, nu mi-a putut deschide pentru că inima i se oprise-n loc.

9

– Astăzi mergem la un film de desene animate, i-a propus Malvina, care venise într-un suflet la casa Mandelli, luându-și sarcina de a se ocupa de Roberta într-un moment atât de delicat ca acela.

Au intrat la film, însă Roberta a privit preț de două ore ecranul fără să vadă nimic: pierderea mătușii sale favorite o răscolise și nu se putea gândi la altceva decât la ea.

După înmormântare, Walter s-a retras într-un colț cu Malvina, au discutat îndelung, apoi s-au întors lângă Roberta, anunțând-o:

– Am hotărât să mergem toți trei la mare. O să avem parte de o vreme splendidă și nu m-aș mira să putem chiar să facem baie.

Copila înțelegea că părinții săi căutau să-i alunge cumva starea apăsătoare de singurătate care o cuprinsese, însă simțea că nimic nu i-ar fi putut ușura suferința.

Într-una din zile, mama i-a spus:

– Acordă-ți atât timp cât crezi că-i necesar, pentru că nimeni nu poate trece peste moartea cuiva drag de pe o zi pe alta.

Uneori, reușea să-și abată atenția altundeva, iar atunci zâmbetul îi revenea pe buze. Apoi însă, era suficient să simtă mirosul unui parfum cunoscut sau să zărească o bluză cu volănașe și dantele într-o vitrină pentru ca lipsa mătușii Cristina să revină din nou, mai apăsătoare ca înainte.

Când închidea seara ochii, așteptând să adoarmă în patul ei din apartamentul de la Grand Hotel din Santa Margherita, acolo unde părinții ei aleseseră să-și petreacă sejurul la mare, i se părea că aude clar vocea mătușii Cristina depănându-i povești vechi de familie.

Într-una din seri și-a amintit-o stând întinsă în pat, ornată ca un pom de Crăciun cu volane și danteluțe, răspândind un efluviu de Nina Ricci. Îi spunea: „Trebuie să știi că la noi în casă, în fiecare sâmbătă se ținea colocviul săptămânal cu tata. După masa de prânz, ne ridicam cu toții de la masă, iar mama ne trimitea pe toți trei în baie să ne spălăm pe dinți și să ne aranjăm părul. Apoi ne examina și, când era sigură că eram cu toții suficient de prezentabili, ne trimitea să ne așezăm pe cufărul din vestibul, unde așteptam ca tata să ne cheme, unul câte unul, în camera lui de lucru. Se așeza la birou, același la care, acum, lucrează și tatăl tău, își ștergea ochelarii rotunzi cu ramă de aur cu un petic de piele de căprioară, trăgea din

buzunarul vestei orologiul său, tot de aur, îl așeza la vedere pe birou, apoi, la ora două fix – nici măcar un minut mai devreme sau mai târziu – i se auzea vocea tunătoare: «Să intre primul.» Cel dintâi era întotdeauna tatăl tău, cel mai mic dintre noi. Se repezea în fugă în camera de lucru, își depunea caietele pe birou și se posta în picioare, în poziție respectuoasă, în fața domnului profesor. Aurora și cu mine ne apropiam de ușă și trăgeam cu urechea. Tata ne simțea, dar zâmbea și continua să treacă în revistă caietele, comentând notele sau dând mulțumit din cap: «Observ că ți-ai mai corectat scrisul și că stai destul de bine cu aritmetica. Învățătoarea ta spune că-i mulțumită de tine, la fel cum mulțumit sunt și eu. Ia s-auzim, ai ceva special să-mi spui?»

Odată, Walter – să tot fi avut vreo opt ani – i-a răspuns: «Da, tată. Aș vrea să-ți spun despre logodnica mea.» «Mi se pare un subiect foarte interesant. Te ascult», l-a îndemnat el, ducându-și mâna la gură ca să-și mascheze un zâmbet amuzat. Iar copilul a zis ce avea de zis: «Este colegă de clasă cu mine. O cheamă Maruzza, iar după numele de familie îi zice Roccazzella. S-a mutat de curând în oraș, venind de la Napoli. Tatăl ei e vânzător de fructe și legume. Locuiește în ultimul bloc de pe strada noastră. Este ușor superficială, motiv pentru care învățătoarea a amenințat-o c-o să-i pună urechi de măgar dacă nu se pune cu burta pe carte. Toată clasa a râs de ea. Dar eu m-am înfuriat și, neștiind cum altfel s-o apăr, am hotărât s-o fac logodnica mea.»

De lângă mine, Aurora mi-a șoptit la ureche: «Ce prostuț! Adevărul este că bărbații sunt mototoi de mici.» În schimb, eu am recunoscut în gând că mi-ar fi plăcut să am un coleg de clasă atât de bun la suflet ca fratele meu. Îmi amintesc că, atunci, profesorul i-a pus câteva lire în palmă, zicându-i: «Bravo ție, fiule! Uite, îți dau voie să pleci în căutarea logodnicei tale Maruzza și să-i oferi o înghețată.» «Mulțumesc, tată. Crezi c-aș putea s-o invit la noi ca să ne facem temele împreună?», a întrebat atunci Walter. «Pentru asta trebuie să i te adresezi mamei tale», a hotărât tata. Colocviul se încheiase, iar vocea lui a tunat din nou: «Să intre următorul!»

La rândul ei, Aurora începea prin a-i încredința tatălui propriile caiete, moment din care pantomima de mai devreme se repeta. Într-una din dăți, când tata a întrebat-o dacă are să-i spună ceva anume, ea i s-a plâns: «Mama mă obligă să port fuste, însă mie îmi place să mă îmbrac cu pantaloni.» Aurora avea pe atunci treisprezece ani, ura compania băieților, dar cu toate acestea se comporta întocmai ca ei și voia cu orice preț să le semene. Tata a devenit serios, a privit-o adânc în ochi, apoi a concluzionat: «Vreau să fii mulțumită cu tine însăți. Cererea ta mi se pare legitimă, prin urmare voi discuta subiectul cu mama ta.»“

„Bunicul știa că mătușa Aurora era, cum să zic, mai bărbătoasă, nu-i așa?“, îi întrerupsese Roberta firul povestirii.

„Să nu cumva să discuți vreodată subiectul acesta cu bunica ta. Să ții minte asta, de acord?“ o atenționase atunci Cristina, ducându-și degetul la buze.

„De ce, bunica nu trebuie să știe?“

„Ea nu acceptă unele lucruri, mai dificil de înțeles.“

„De ce dificil? Este atât de complicat să fii ceva mai bărbătoasă?“

„Îmi imaginez că da. Însă nu este ușor nici să fii pe de-a-ntregul femeie, iar eu ilustrez cel mai bine acest lucru. Trăiesc într-un lac de lacrimi și nu găsesc niciun bărbat care să vrea să mi le șteargă.“

„Dacă vrei, ți le șterg eu, mătușă.“

„Ești tare dulce, draga mea, numai că pentru așa ceva este nevoie de un bărbat îndrăgostit.“

„Totuși, de ce iubiții tăi dau cu toții bir cu fugiții?“

„Probabil pentru că sunt o femeie cu principii, în vreme ce ei, bărbații, sunt toți materialiști. Urmăresc un singur lucru, iar când îl obțin, ne denigrează, acuzându-ne că suntem ușuratice.“

„Care-i lucrul acela pe care-l urmăresc bărbații?“

„Ești prea mică și nu poți înțelege.“

Roberta înțelegea totuși ceva: la început, toți iubiții mătușii erau pur și simplu fermecați de frumusețea ei, pentru ca apoi să-și dea seama cât de copilăroasă era. Însemna că ei, bărbații, căutau o femeie care să le țină de urât, nu o fetișcană.

„Povestește-mi mai departe, mătușă. Ce-ți spunea bunicul atunci când, în sfârșit, îți venea rândul la colocviu?“

„Eram preferata lui. Caietele mele nu erau cine știe ce, însă învățasem să strecor printre filele lor câte un mic cadou secret pentru el: fie o batistă cu marginile brodate de mine, fie un cartonaș pe care lipisem o floare, fie o strofă dintr-o poezie... Tata zâmbea, mă mângâia cu duioșie, apoi îmi punea aceleași întrebări ca și celorlalți, adică dacă aveam ceva special să-i zic. Iar eu îi răspundeam: «Atât am să-ți spun, că te iubesc.» Iar el, mie: «Și eu te iubesc.»“

„Și pe urmă?“, insista Roberta.

„Pe urmă era rândul bunicii tale, care îi prezenta cheltuielile cu casa. Dacă se întâmpla cumva ca tata să facă vreo observație care nu era pe placul mamei, ea se sumețea și-i zicea: «Domnule profesor, doriți cumva să preluați dumneavoastră administrarea casei?» Atunci, el îi răspundea grăbit: «Asta mi-ar mai lipsi. Ce faci tu aici e sfânt pentru mine.» Iar ea îi dădea replica: «Vă mulțumesc pentru apreciere.» Iată, așadar, cum se desfășurau colocviile de sâmbăta. La urma urmelor, aveam o viață de familie senină.“

„Iar bunicul era un tată bun, nu-i așa?“

„Ca să-ți spun drept, uneori se pricepea de minune să fie afurisit.“

Zicând acestea, mătușa Cristina reluase firul povestirii.

„Copii fiind, eram obligați să ne petrecem toate vacanțele de vară în acea căsoaie oribilă din valea Mantovei, deși tânjeam să mergem la mare, ca toți cei de vârsta noastră. Tata adora locurile acelea, în vreme

ce noi, dimpotrivă, ajunseserăm să le detestăm. Odată, am reușit cu chiu cu vai să-l convingem. Prin urmare, a trimis o scrisoare de rezervare de sejur către o pensiune din Chiavari, reținând două camere – una pentru el și Walter, cealaltă pentru noi, femeile. Scrisoarea am dus-o la poștă chiar eu. Nu-ți pot descrie în cuvinte bucuria care ne cuprinsese pe noi, copiii, pentru victoria obținută împotriva tatei. Acum, nu mai avea scăpare: urma să mergem cu toții la mare. Câteva zile mai târziu însă, am găsit pe biroul tatei o altă scrisoare, pregătită pentru a fi expediată pe adresa aceleiași pensiuni. Ne-am făcut curaj și am citit-o. Ei bine, tata îi înștiința pe proprietari că anula rezervarea camerelor, întrucât copiii săi rămăseseră repetenți la școală, iar familia Mandelli se vedea nevoită să-și petreacă vacanța în oraș. A fost pur și simplu îngrozitor."

„Domnul profesor Guido Mandelli a fost în stare să facă una ca asta?" își arătase uluiala micuța Roberta.

„Pur și simplu nu voia să ne ducă la mare și cu asta basta. Poate că, din anumite puncte de vedere, putea fi de înțeles. Însă să spună despre noi că eram atât de nătângi încât rămăseserăm repetenți... A fost îngrozitor", repetase mătușa.

„Bine, și el cum a explicat asta?"

„N-a aflat niciodată că noi citiserăm scrisoarea. Într-o bună zi a venit la noi și ne-a spus că nu mai puteam merge la mare întrucât pensiunea avea toate camerele ocupate.

„Cred că l-aș fi urât din tot sufletul pentru o mișelie ca asta."

„Eh, nici chiar așa, mititica mea. Adevărul este că o vacanță la mare ne-ar fi costat destul de mult, iar tata nu avea alt venit decât salariul de profesor, în vreme ce gurile de hrănit erau destul de multe. Înțelegi?"

Zile, săptămâni la rând, amintirea acestor istorisiri o frământa întruna pe Roberta.

Totuși, pe măsura scurgerii timpului, a reușit să treacă peste durerea pricinuită de moartea mătușii Cristina. Mama și tata au încetat să se mai prefacă a alcătui perechea perfectă, iar copila și-a reluat viața dintotdeauna în casa din via Turroni, unde, cu excepția faptului că mătușa Cristina plecase pentru totdeauna, totul rămăsese neschimbat.

10

– Biata mătușă Cristina, draga de ea, a murmurat pentru ea Roberta.

Iată, fusese nevoie să treacă atâția și atâția ani ca să-i înțeleagă secretul: mereu gata să se joace cu ea, o copilă de-o șchioapă, atât de impresionabilă, încât acum era capabilă să plângă, iar în clipa următoare râdea și radia de fericire, mătușa Cristina nu fusese o simplă fată bătrână bătută de soartă, ci o copilă, ca și ea, care tânjea să fie iubită. Roberta a închis fereastra cea mare a verandei, a lăsat cubul Rubik pe pervaz și s-a pregătit să facă un tur al camerelor de la etaj. Apoi s-a răzgândit. „Rămâne pe data viitoare“, și-a spus, îndreptându-se spre ieșire.

De data aceasta, a avut grijă să încuie și ușa de la intrare, și poarta. Apoi s-a întors la librărie.

Clienții, în majoritate femei, se plimbau printre standuri, alegeau câte o carte, îi citeau prezentarea de

pe contracopertă, analizau prețul și în cele din urmă se hotărau dacă s-o cumpere sau nu.

Într-un colț, Angelica se ocupa de o doamnă în vârstă, nehotărâtă în privința unui cadou literar pentru nepoata sa. La standul dedicat poeților americani, profesorul Vinciguerra căuta cu înfrigurare, sperând să descopere un nou poet de nișă. Chiara discuta în contradictoriu cu agentul unei edituri, care insista să-i vândă pe loc câteva titluri, pe care ea se încăpățâna să le refuze.

– Da, știu că și criticul literar de la *Corriere* a scris frumos despre autor, numai că aici, în librăria noastră, cărțile lui nu se vând, i-a mărturisit ea în cele din urmă agentului. Apoi, apropiindu-se de Roberta, i-a spus la ureche: Soțul tău ne-a înnebunit cu telefoanele. Sună întruna. Doamne Dumnezeule, e mai rău decât un ciocan pneumatic, zău așa. Vrea să știe pe unde umbli și de ce nu răspunzi la telefonul mobil, pe care, de altfel, l-ai uitat aici.

Roberta s-a retras în birou. Razele soarelui scăldau în lumină curtea interioară și încăperea. Intrând în baie ca să se spele pe mâini, a zărit-o pe Messalina: luând în stăpânire un prosop căzut pe pardoseală, se concentra asupra nașterii ce părea iminentă. S-a aplecat spre ea, a mângâiat-o în treacăt, apoi a ieșit, trăgând ușa după ea.

Așezându-se la birou, a rămas o vreme gânditoare, privind fix spre peretele din fața sa, încărcat cu afișele de prezentare ale unor vechi apariții editoriale, cărți

care le storseseră lacrimi Malvinei și prietenei sale Chiara, sau care, dimpotrivă, le făcuseră să zâmbească și să reflecteze: *Love story, Nașul, Lumea văzută de Garp, La diceria dell'untore*[1], *Insuportabila ușurătate a ființei, Caro Michele*[2]. Și-o amintea pe Malvina cufundată în lectura câte unei cărți captivante: nici vorbă să-i fi putut cumva distrage atenția. Apoi, ajunsă la final, închidea zgomotos volumul și exclama: „Ah, cartea asta pur și simplu m-a lovit în moalele capului." După care o chema pe Chiara și, înmânându-i-o, îi spunea: „Trebuie să vindem mort-copt cel puțin o sută de exemplare din titlul ăsta."

Chiara susținea că Malvina era uneori prea plină de sine, și se întâmpla adesea să se ciondănească din pricina unei cărți: uneia îi plăcea, în vreme ce celeilalte i se părea o lucrare de duzină.

De multe ori li se alătura și mătușa Cristina, o cititoare pasionată, care intervenea bucuroasă în disputele lor. Apărea neobservată în librărie, de obicei seara, după ce-și termina programul de lucru la cabinetul notarial. Era mereu în căutare de noutăți, iar Chiara și Malvina erau cel mai în măsură să-i sugereze operele cele mai potrivite. Uneori, se întâmpla totuși să-i recomande câte un roman prea îndrăzneț

---

[1] Roman (1981) al scriitorului italian Gesualdo Bufalino (1920–1996) (n. tr.).

[2] Roman (1973) al scriitoarei italiene Natalia Ginzburg (1916–1991) (n. tr.).

pentru gusturile ei, situație în care Cristina li-l returna, comentând scandalizată: „Personajele din cartea aceasta sunt dezgustător de imorale."

Și-a amintit de seara în care, ascunse printre standuri, Cristina le istorisise celor două prietene o întâmplare din copilărie, ai cărei eroi erau părinții săi. Lungită direct pe pardoseală și citind pe nerăsuflate aventurile *Baronului din copaci* al lui Calvino, Roberta nu era atentă la ele, mai ales că Malvina, Chiara și Cristina discutau cu voce joasă. La un moment dat însă, una dintre ele înălțase vocea, iar Roberta abandonase lectura, ascuțindu-și auzul.

– Tata o iubea nespus pe mama, spunea mătușa, însă uneori își permitea anumite derapaje pe care, în opinia mea, un bărbat are tot dreptul să și le îngăduie. Nu știu dacă m-am făcut bine înțeleasă.

Malvina și Chiara nu comentaseră, însă schimbaseră o privire dezaprobatoare: nici vorbă să fie de acord cu Cristina, de vreme ce ele militau pentru egalitatea în drepturi dintre femei și bărbați.

Mătușa continuase:

– Mama era foarte geloasă pe tata, chiar dacă nu lăsa niciodată să se vadă asta. De multe ori, găsea un pretext oarecare ca să-l sune la facultate, dându-i astfel de înțeles că-i controla mișcările. În plus, dimineața îl ajuta întotdeauna să se îmbrace, pentru ca seara, la întoarcere, să-l ajute la dezbrăcat. Într-una din seri, desfăcându-i nasturii de la cămașă, a observat că tata

nu mai avea pe dedesubt maioul cu care chiar ea îl îmbrăcase de dimineață.

– Ca să vezi de ce era în stare onorabilul domn profesor Mandelli! exclamase amuzată Malvina.

– Stai să-ți spun mai departe, că partea frumoasă abia acum vine, continuase Cristina. Mama l-a întrebat: „Dar de maioul dumneavoastră ce s-a ales?“ Luat prin surprindere, tata și-a trecut mâinile peste pieptul gol și, cu o expresie incredulă, aproape scandalizată, pe chip a exclamat prompt: „Ia te uită, ai dreptate, am rămas fără maiou! Te pomenești că mi l-au furat în tramvai?!“

Toate trei izbucniseră în râs.

– N-o să vă vină să credeți, dar și mama a reacționat la fel: a râs. Sau, cel puțin, aceasta este versiunea ei, concluzionase mătușa Cristina.

La vremea respectivă – avea numai opt ani –, Roberta nu înțelesese de ce un asemenea episod li se păruse celor trei femei atât de amuzant. Iată însă că, amintindu-și-l acum, pe chipul ei răsărise un surâs.

– Biata mătușă Cristina, draga de ea, a murmurat din nou, continuând să fixeze cu privirea vechile afișe de pe peretele din fața sa.

La urma urmelor – își spunea în gând –, familia Mandelli devenise, cu bune și cu rele, un model, un punct de referință pentru ea. În propria sa imaginație, bunicul Guido devenise un adevărat mit, deși nu apucase să îl cunoască; ba chiar sperase din tot sufletul ca Oscar, soțul ei, să-i semene măcar pe jumătate.

I s-a părut c-o aude din nou pe mătușa ei iubită care, din patul său „de suferință și lacrimi“, se lamenta: „În definitiv, oare îi cer chiar atât de mult Celui de Sus? Vreau un lucru mic, mic de tot, o nimica toată: o iubire care să mă țină trează noaptea, care să mă înfioare, să-mi ocupe mintea și inima. Pentru că, vezi tu, copila mea, o inimă fără iubire este asemenea unei albii secate de râu.“

În clipa aceea, a sunat telefonul. Cu un gest automat, a ridicat receptorul, așteptându-se să audă vocea iritată a soțului său. În schimb, de la celălalt capăt al firului, i-a vorbit o femeie al cărei glas nu-l recunoștea.

– Sunteți doamna Trinchese? a întrebat-o necunoscuta.

– Da, eu sunt. Cu cine vorbesc?

Era directoarea școlii la care învăța Matteo.

– Trebuie să veniți de îndată aici și să vă luați copilul acasă.

– Oh, Doamne! Ce i s-a întâmplat? a întrebat Roberta, speriată.

– Lui, nimic. Însă trebuie neapărat să stau de vorbă cu dumneavoastră.

11

Matteo se ghemuise într-un fotoliu, strângând cu putere la piept o pernă, asemenea unui scut de apărare împotriva părinților care, în picioare, îi aruncau priviri acuzatoare.

Nereușind să-și rețină amărăciunea față de comportamentul propriului său fiu, Oscar a început să dea roată prin sufragerie.

– Să mai spună cineva că a avea copii este o binecuvântare! a răbufnit el, furios.

– Nici că se putea o expresie mai nepotrivită pentru un moment ca acesta! l-a repezit Roberta, agasată de faptul că, la fel ca altă dată, scenariul se repeta.

Oscar, altminteri un părinte atent și afectuos, nu știa să înfrunte bărbătește dificultățile, preferând să se eschiveze, lăsându-le în sarcina Robertei.

– N-ai decât să găsești tu unul mai potrivit, i-a replicat el pe același ton înfierbântat.

– Mie mi-e foame, a intervenit Francesca. Pot să-mi pun o porție de *lasagna*, până nu se răcește?

Din punctul ei de vedere, Francesca își făcuse datoria de soră mai mare: aflând de isprava lui Matteo de la școală, îl gratulase cu un „Idiotule!“ rostit apăsat.

Totuși, ce se întâmplase? În timpul unei ore de curs, Matteo ceruse permisiunea să iasă din clasă. La întoarcere, trecând pe lângă dulapul cu materiale didactice uitat deschis, atenția îi fusese atrasă de un pulverizator de vopsea. Instinctiv – fie ca să verifice dacă pulverizatorul funcționa, fie din simpla dorință de a epata –, a luat obiectul și a stropit cu vopsea haina de piele a unui coleg, agățată în cuierul de pe coridor. Fusese surprins de femeia de serviciu care, cu multă zarvă, l-a târât în fața directoarei școlii, relatându-i incidentul.

Nevoit să facă față de unul singur acuzațiilor celor două femei, Matteo izbucnise în lacrimi, neizbutind să îngaime nicio explicație.

– Nu se poate să nu fi avut un motiv serios să mânjești cu vopsea haina lui Paolo! Ai făcut-o din răzbunare, ți-a făcut ceva rău? V-ați certat? Te-a păgubit cu ceva?

Cu toate insistențele lor, cele două nu reușiseră să scoată nimic de la el. Însă în clipa în care dăduse cu ochii de Roberta, Matteo se repezise în brațele ei, spunând printre lacrimi:

– Paolo nu mi-a făcut nimic rău, iar eu n-am vrut să-i murdăresc haina.

– Mă gândesc că Matteo are unele probleme ce se cer rezolvate urgent, zisese atunci directoarea, adresându-i-se Robertei. Până una-alta, în așteptarea unei explicații lămuritoare din partea dumneavoastră, mă văd nevoită să-l suspend de la cursuri.

Auzind ce pedeapsă îi fusese rezervată, Matteo strigase deznădăjduit:

– Nu vreau să fiu suspendat! Jur să nu mai fac!

Directoarea, o femeie la urma urmelor amabilă, înțelegătoare și deschisă la dialog, își dăduse seama că Matteo regreta sincer cele întâmplate.

– Sunt sigură că n-ai să mai faci, a spus ea, încercând să-l calmeze. Apoi, întorcându-se către Roberta, a adăugat: Cred că cel mai bine ar fi să-l luați acasă, să stați de vorbă cu el și să înțelegeți ce anume îl macină. De data aceasta nu-l suspend.

Întorcându-se acasă cu Francesca, pe care o luase de la școală cu mașina, Oscar aflase despre cele întâmplate de la Roberta și, ca de fiecare dată când se găsea în fața unei situații dificile, alesese calea obișnuitelor crize de furie.

– Pot să mă duc să mănânc? a insistat Francesca.

– La ora asta ar fi trebuit să mâncăm cu toții, dacă fratele tău ar fi stat în banca lui, a strigat cu voce tunătoare Oscar.

Matteo a lăsat perna din brațe și și-a acoperit urechile cu palmele. Gestul a avut darul să-l scoată din pepeni pe tatăl său, care i-a scăpat o palmă grea peste ceafă.

Roberta a sărit ca arsă de pe scaunul pe care se așezase, înfruntându-și mânioasă soțul:

– Nu rezolvi nimic cu bătaia.

Strecurându-se pe lângă ei, Matteo a țâșnit afară din sufragerie, refugiindu-se în camera lui.

– N-ai decât să te ocupi tu de el, dacă te crezi atât de pricepută, a șuierat Oscar, ieșind și el din încăpere, însoțit de Francesca.

Prin urmare, ca întotdeauna, cădea în sarcina Robertei să rezolve situația. Actul de vandalism comis de copilul ei o deconcerta. Avea o singură certitudine: trebuia să stea serios de vorbă cu el și să înțeleagă motivele care-l determinaseră să facă acel gest.

A dat să intre peste el în cameră, însă Matteo încuiase ușa cu cheia. A bătut ușor la ușă, spunând:

– Dragul mamei, deschide.

– Nu vreau să văd pe nimeni, s-a auzit vocea iritată a copilului.

Roberta a revenit în sufragerie, a luat o pernă de pe pat, s-a întors în fața ușii de la dormitorul lui Matteo și, aruncând-o pe pardoseală, s-a așezat pe ea, punându-se pe așteptat.

În clipa următoare, o scăpărare neașteptată a memoriei i-a readus în fața ochilor viziunea unui episod din copilărie de care uitase de mult. S-a revăzut – probabil că avea pe atunci, cu aproximație, vârsta lui Matteo de acum – într-o după-amiază înnorată de primăvară, cum, cuprinsă de un acces inexplicabil de furie, culcase la pământ un răzor întreg de lalele din

grădina bunicii. De ce făcuse una ca asta nu-și putea explica. Își amintea doar că era foarte nemulțumită de propria persoană și că găsise de cuviință să-și reverse furia pe niște flori, altminteri foarte frumoase. Își dăduse seama de răutatea inutilă a gestului său abia când și ultima lalea fusese făcută una cu pământul. Spre norocul ei, imediat se stârnise o furtună violentă însoțită de grindină, pe care o considerase atunci de-a dreptul providențială: chiar dacă florile și copacii din grădină fuseseră distruși, ea, una, scăpase de o pedeapsă aspră – dar totodată dreaptă – din partea bunicii.

Se întâmplase însă că remușcările și sentimentul de vinovăție o urmăriseră apoi câteva săptămâni bune, făcând-o să izbucnească în lacrimi din te miri ce. Acum, Roberta reflecta la neliniștile existențiale – imperceptibile, poate, din exterior – care-i marcaseră copilăria. Într-adevăr, toți cei din jur o iubeau, aveau grijă de ea și o copleșeau cu atenția lor, însă faptul că-și împărțea viața între casa bunicilor și cea a mamei o descumpănea mereu, căci nu putea înțelege de ce nu era cu putință să aibă o familie normală, asemenea tuturor copiilor de vârsta ei. Și-a amintit de ziua în care mătușa Aurora a dus-o la un magazin ca să-și aleagă o pereche de patine.

– Trebuie să ții minte un singur lucru: să ai tot timpul centrul de greutate în față. La început însă, trebuie să le ceri mamei și tatei să te ajute să-ți menții echilibrul, îi spusese vânzătorul.

– Nu pot să le-o cer amândurora în același timp, pentru că mama și tata nu trăiesc împreună, îi replicase ea.

– Nu e nevoie să le împărtășești tuturor problemele tale de familie, îi șuierase Aurora, fulgerând-o cu privirea.

Roberta ar fi vrut atunci s-o întrebe de ce, însă intuise că răspunsul ar fi fost mult prea greu de înțeles pentru vârsta ei fragedă.

Acum însă, se vedea nevoită să se întrebe pe sine însăși: oare nu cumva fiul său ajunsese la aceeași stare de nesiguranță care o chinuise și pe ea în copilărie? Într-adevăr, Matteo trăia într-o familie aparent normală, însă probabil că nu-i era indiferent comportamentul din ce în ce mai greu de înțeles al părinților săi.

Poate că Matteo simțea cum siguranța pe care o percepea odată în sânul propriei sale familii începea să se destrame, iar acest nou sentiment îi crea problemele despre care vorbise directoarea.

Terminând de mâncat, Francesca și Oscar au ieșit din bucătărie. Roberta continua să stea pe podea în fața dormitorului lui Matteo, scenă la care cei doi au avut reacții diferite: fata a trecut nepăsătoare pe lângă ea spre sufragerie, unde s-a așezat în fața televizorului, în timp ce soțul ei a încremenit.

– Ce-i cu tine aici? a întrebat-o el, parcă nevenindu-i să-și creadă ochilor.

– Aştept să discut cu fiul meu, i-a răspuns ea. Apoi a adăugat, pe un ton de reproş: Ce să fac, dacă tatăl lui nu-i dă nicio atenţie?

– Ţi-a căşunat iarăşi pe mine şi nu ştiu dacă eşti chiar îndreptăţită, zău aşa! Am sentimentul că-mi ascunzi ceva, pentru că azi-dimineaţă n-ai fost la librărie şi nici nu mi-ai răspuns când te-am sunat pe mobil, a acuzat-o el, schimbând subiectul discuţiei, ca întotdeauna, asupra lui. Apoi s-a uitat la ceas, adăugând: În orice caz, despre asta o să stăm de vorbă când mă întorc. Acum trebuie să dau o fugă până la Bologna. Cât despre Matteo, fii liniştită! Ai să vezi c-o să-şi revină. S-a aplecat spre ea, dându-i o sărutare fugară pe obraz. Hai, n-o mai face pe îmbufnata cu mine, a adăugat el cu un surâs, înainte de a se face nevăzut.

Roberta nu s-a mai obosit să-i reproşeze că purtarea neobişnuită a lui Matteo merita mai multă atenţie din partea lui: era convinsă că Oscar i-ar fi ignorat cuvintele. În cele din urmă, apelând la toată răbdarea şi dragostea ei părintească, dar şi cu ajutorul foamei de lup care-l cuprinsese, a reuşit să-l convingă pe băiat să renunţe la protest şi să iasă din bârlog.

Când a deschis uşa camerei, a fost surprins să-şi găsească mama aşezată pe pardoseală, aşteptându-l.

Ea şi-a desfăcut larg braţele, iar Matteo s-a refugiat la pieptul ei, izbucnind din nou în lacrimi.

– Ca să fiu sinceră, dragul mamei, sunt atât de lihnită, încât nici nu te mai văd bine, i-a spus ea, ştergându-i lacrimile.

– Și eu mor de foame, s-a smiorcăit el.

– Uite cum facem: vârâm *lasagna* la cuptorul cu microunde și mâncăm împreună, a spus ea, luându-l de mână și conducându-l spre bucătărie.

– Mamă, crezi că putem să-i plătim colegului meu haina de piele? a întrebat-o Matteo la masă.

– Nu numai că putem, dar trebuie s-o facem, i-a răspuns mama.

– Să știi însă că mi-e rușine să-i spun că i-am murdărit-o eu, a recunoscut el.

– Oricum, mama te iubește mult de tot, așa să știi, a replicat Roberta.

Au mâncat în tăcere. La sfârșit însă, băiatul i-a mărturisit:

– Nu știu ce mi-a venit să fac una ca asta. Am vrut doar să văd dacă pulverizatorul funcționa.

– Eh, când eram de vârsta ta, chiar și eu mai făceam câte o poznă. Și nici eu nu știam prea bine să-mi explic de ce. Hai, nu-ți mai face atâtea probleme. Mai devreme sau mai târziu o să aflăm noi cumva, a conchis Roberta.

Spre seară, și-a sunat mama.

– Trebuie să-ți vorbesc, i-a spus. Apoi, după o pauză, a adăugat: Am dat de necaz și numai tu mă poți ajuta.

12

Roberta simțise nevoia unui sfat din partea Malvinei care, chiar dacă nu se dovedise o mamă ideală, se arătase întotdeauna dispusă s-o ajute la nevoie.

Căsătorindu-se cu Oscar, își imaginase viitorul de soție și mamă în culori pastelate: copiii lor urmau să aibă parte de părinți uniți, nu despărțiți ca ai ei, și aveau să ducă o viață senină, fără griji. Iată însă că realitatea o contrazicea. Acum, la volanul dubiței sale, parcurgea încet drumul care se așternea de-a lungul costișelor blânde, acoperite de păduri dese prin care razele târzii ale soarelui de aprilie abia răzbăteau.

Coborând geamul portierei, a simțit cum o învăluie mireasma înviorătoare a vegetației trezite din nou la viață. După o ultimă curbă, a zărit proiectându-se pe fundalul brăzdat de nuanțe rozalii al cerului silueta clopotniței satului; continuându-și drumul, a trecut de zidul de incintă al cimitirului, pentru a zări, în sfârșit, cele două turnulețe ale vilei din Tavernolo.

La orizont, se întrezăreau munții maiestuoși, cu crestele încă înzăpezite. A trezit-o din reverie soneria telefonului mobil; Roberta a tras de volan, oprindu-se pe acostament, și a răspuns.

Era mătușa Aurora, care se interesa unde pusese amidonul de porumb: voia să prepare o budincă de vanilie pentru cei mici.

– Într-o cutie veche de cafea, i-a răspuns Roberta.

– Și cafeaua unde ai pus-o?

– Într-un borcan de sticlă, pentru că-mi place să cumpăr cafeaua la pachet, nu la cutie.

– Și pe urmă te plângi că ai copii dezordonați! a pufnit bătrâna. Să mă suni când ajungi.

– Sunt deja aici. Am intrat în sat, a informat-o.

Mătușa Aurora mergea de acum spre șaptezeci și patru de ani, fiind singura membră a familiei Mandelli rămasă în viață. Fusese dintotdeauna o persoană optimistă, mereu pozitivă în gândire, plină de vitalitate: chiar și acum, la vârsta ei, Roberta se putea baza pe ajutorul său. Partenera de viață a Aurorei murise de câțiva ani buni, lăsând-o singură, și nimeni nu era mai fericită ca ea atunci când i se solicita să se ocupe de nepoți.

De fiecare dată când Roberta o chema, bătrâna se prezenta la apartamentul din via Spartaco cu o valiză, un buchet mare de flori proaspete și o tavă cu prăjituri. Își pregătea patul în camera Francescăi, după care prelua frâiele casei cu hotărârea și priceperea unui comandant încercat și, ca prin minune,

totul mergea ca uns. Până și Oscar devenea blând ca un miel, ascultător și plin de afecțiune.

În după-amiaza aceea, Roberta o rugase să se mute la ei preț de două-trei zile, cât avea să dureze vizita ei la Malvina. „Încui tot pe aici și sosesc“, o asigurase prompt bătrâna.

Mătușa Aurora se mutase cu mult timp în urmă într-un apartament din Corso Monforte, aflat în proprietatea doctoriței Melandri, partenera ei de viață, care la moartea ei i-o lăsase moștenire. Era o locuință splendidă, cu tavanele în frescă, pe care mătușa Aurora intenționa să i-o lase, la rândul ei, Robertei. Cu toate acestea, Roberta își dorea ca mătușa să-și amâne cât mai mult trecerea la cele sfinte, căci ținea foarte mult la ea și o considera o persoană aparte.

A închis telefonul și a pornit din nou motorul. Acum, odată cu mireasma vegetației de primăvară, i se părea că simte și adierea vagă a parfumului mamei.

Casa din Tavernolo îi era familiară: nu doar că-i amintea de copilărie, însă acolo își petrecea de cele mai multe ori sărbătorile, împreună cu copiii și cu Oscar.

Câteva minute mai târziu, ajungea în vârful colinei unde se înălța străvechea casă seniorială, alcătuită dintr-o structură centrală mărginită de două corpuri laterale, toate trei protejând o curte interioară în care se ajungea trecând pe sub un portic larg, cu trei arcade. Depășind porțile mari, din fier forjat, mărginite de-o parte și de alta de doi pilaștri prevăzuți în vârf

cu două cupe masive de piatră, Roberta a oprit mașina în fața intrării principale.

Carlin, vechilul, cel care împreună cu nevasta lui se ocupau de îngrijirea casei și a grădinii, tocmai uda gazonul englezesc.

– Vântul și frigul din ultimele zile au secat pur și simplu pământul. Uitați-vă și dumneavoastră ce s-a ales de ierbușoara asta a noastră, a informat-o bătrânul pe Roberta de cum s-a dat jos din mașină. Doamna primar a convocat doi asesori comunali la o ședință. Sunt toți trei în salonul verde. O anunț pe doamna că ai sosit.

– Nu-i nevoie. M-a văzut, a răspuns Roberta, observând prin fereastră că Malvina își flutura mâna în semn de bun venit.

Intrând în casă, s-a dus direct la bucătărie. Damasco și Toledo, cei doi lupi alsacieni ai casei, au urmat-o. Venera, soția lui Carlin, tocmai se pregătea să bage la cuptor o tavă cu *pasticcio* din carne de vițel. Văzând-o intrând, femeia s-a grăbit să-și șteargă mâinile de șorțul de bucătărie, repezindu-se s-o îmbrățișeze. În ciuda numelui pe care-l purta, Venera nu fusese frumoasă nici măcar în tinerețe, însă era persoana cea mai blândă și plină de viață pe care o cunoscuse până atunci Roberta. Carlin și Venera intraseră în serviciul familiei de foarte tineri, imediat după căsătorie, când încă mai trăiau bunicii Malvinei. Locuiau într-o anexă adiacentă vilei și, deși Malvina încredințase unui bărbat din sat muncile mai dificile de pe domeniu, continuau să se ocupe de

casă în ciuda vârstei lor înaintate. Roberta a sărutat-o pe obraji, iar Venera i-a spus:

– Ce mult mă bucur să te văd! Mama ta mi-a spus că rămâi două-trei zile la noi, așa că ți-am pregătit deja tortul tău preferat, cu cremă de alune.

– Trebuie să recunosc că știi cum să mă faci fericită, i-a replicat Roberta.

În clipa următoare și-a dat seama că folosise exact aceleași cuvinte pe care Oscar i le adresase cu o zi în urmă. S-a înfuriat pe ea însăși.

– De ce n-ai venit cu copiii și cu Oscar al tău? s-a interesat Venera.

Avea o slăbiciune pentru soțul Robertei, care, lingușitor cum era, o mințea spunându-i că nu există o doamnă de vârsta ei mai frumoasă ca ea, iar Venera se prefăcea că-l crede.

– N-am venit în vacanță. Am nevoie de câteva zile de odihnă, atâta tot, i-a răspuns.

– Așa mi-a spus și doamna primar. Dar ce s-a întâmplat, ești cumva bolnavă? s-a arătat îngrijorată bătrâna, vârând tava cu *pasticcio* la cuptor și întorcându-se spre ea.

– Cred că muncesc mai mult decât trebuie, a spus Roberta. Apoi, ca să evite alte întrebări, a adăugat: Mă duc sus, să las geanta în cameră.

– Nu te grăbi să cobori. Mi-e teamă că mama ta mai are încă multe de lămurit cu cei doi încurcă-lume de dincolo, a avertizat-o femeia.

Roberta a urcat treptele scării interioare, în capătul căreia se deschidea un culoar lung. De-o parte și de alta se înșirau ușile dormitoarelor.

Vila colonială din Tavernolo devenise pentru Roberta o a doua casă de când mama sa, Malvina, spusese adio colectivului feminist. Se întâmplase în anii șaptezeci, când, odată cu recrudescența terorismului, vânduse vechiul depozit de fân care-i ținuse odată loc de reședință. În schimb, spiritul de activist n-o părăsise niciodată, dovadă stând faptul că, la numai doi ani după ce se mutase la Tavernolo, fusese aleasă primar și de atunci, cu excepția câtorva întreruperi inerente de mandat, ținea frâiele comunei.

Roberta și-a aranjat în dulap cele câteva haine pe care le luase cu ea, apoi a coborât la parter. Mama o aștepta în sufragerie, unde Carlin aprinsese de după-amiază focul în șemineu.

– Sunt fericită să te revăd, a întâmpinat-o Malvina, îmbrățișând-o.

La cei șaizeci de ani ai ei, părea încă și mai frumoasă ca în tinerețe. Părul său castaniu, cu reflexe arămii, lăsa vederii din loc în loc câteva striații vagi, argintii, care-i sporeau farmecul. Tunsoarea rigidă, scurtă, îi scotea în evidență ovalul feței, iar ochii ei mari, cafenii, păreau mai intenși datorită machiajului discret. Renunțase de mult la șalurile multicolore și la fustele lungi, în valuri. Acum prefera ținutele sobre, în nuanțe de gri, pe care se pricepea de minune să le învioreze cu ajutorul eșarfelor sau al colierelor în culori vii.

– Probleme cu consilierii comunali? s-a interesat Roberta.

– A, nu-i zi să n-apară ceva, însă asta mi-e meseria, i-a răspuns mama.

Tavernolo, o comună mică, cu nici două mii de locuitori, nu avusese de-a lungul existenței sale un primar mai eficient ca Malvina. Ea obișnuia să-și minimalizeze meritele, atribuindu-le colaboratorilor, însă realitatea era că localnicii pur și simplu o adorau.

Duminica, la prânz, după liturghie, Malvina se așeza pe banca de piatră din fața bisericii și le asculta păsurile tuturor celor care nu izbutiseră să intre în audiență la ea în cursul săptămânii. În timp, audiențele primarului din curtea bisericii deveniseră un obicei al locului, oamenii apelând la ea pentru probleme dintre cele mai diverse: plângeri împotriva vecinilor, proceduri ce zăceau în sertarele funcționarilor, lămuriri despre un medic specialist, invitații la botez, traduceri din reviste americane în care se scria despre succesele vreunui fiu al satului emigrat peste Ocean; ba chiar, odată, o săteancă o rugase să-i aleagă dintr-o mulțime de mostre cea mai potrivită stofă pentru recondiționarea unei canapele.

Minuscula comunitate locală ajunsese să funcționeze cu precizia unui ceas elvețian, iar Malvina, petrecându-și la Tavernolo cea mai mare parte a vieții, se lăuda că-i cunoaște personal pe toți sătenii, care, la rândul lor, o prețuiau ca pe un membru al propriei lor familii.

Invitând-o pe Roberta să ia loc pe canapea, Malvina s-a așezat în fața ei și a întrebat-o direct:

– Ce s-a întâmplat?

– Am avut o criză febrilă gravă, ca în copilărie, iar doctorul Galli mi-a recomandat câteva zile de odihnă, a lămurit-o Roberta.

– Asta-i una. Și pe urmă? a insistat mama.

– Așa cum ți-am spus, am dat de necaz și nu știu pe unde să scot cămașa, a conchis Roberta.

Dincolo de fereastra dinspre grădină, Roberta a zărit un stârc cenușiu care traversa maiestuos în zbor orizontul. În încăpere se lăsase tăcerea, întreruptă de ritmul blând al unei pendule de perete: se anunța o seară liniștită de aprilie.

– În câteva cuvinte, problema e următoarea: nu știu cum e mai bine să procedez, și-a început Roberta mărturisirea.

Malvina înțelesese de la bun început că fiica sa traversa o criză conjugală. Era convinsă că Oscar, ginerele ei, avea partea sa substanțială de responsabilitate, însă s-a abținut de la orice remarcă.

Roberta a hotărât că, înainte să aducă în discuție comportamentul straniu al micului ei Matteo, trebuia să-i povestească mamei despre vizita sa la casa din via Turroni. Așa a și făcut.

– Vrei să spui că te-ai dus acolo ca să înfrunți fantomele trecutului? s-a arătat uluită Malvina.

– Chiar așa, mamă. Am simțit brusc nevoia să-mi redescopăr copilăria. Se pare însă că nu-i suficient.

Încerc să înțeleg de ce l-am acceptat pe Oscar, mai exact de unde a provenit atunci pornirea de a mă autopedepsi refugiindu-mă într-o asemenea relație. Nu am avut niciodată înclinații spre stoicism, dar cu toate acestea mi-am impus mereu să-l slujesc, să am grijă de el, să-i trec cu vederea slăbiciunile și viciile, simțindu-mă mereu apăsată de o vină necunoscută; sau poate că, în realitate, am remușcări ascunse pentru faptul că, deși nu-mi place s-o recunosc, am greșit atunci când mi-am ales partenerul, chiar dacă în aparență am parte de o viață de familie normală. Aceasta este dilema mea și, cum singurul răspuns care-mi vine în minte este că, de fapt, sunt o ratată oarecare, m-am gândit că n-ar fi rău să stau de vorbă cu tine înainte de a-mi pune definitiv o asemenea etichetă, a încheiat Roberta, realizând pe măsură ce vorbea adevăratul motiv care-i purtase pașii spre Tavernolo.

Telefonul a început să sune insistent, însă Malvina a ales să-l ignore.

– O să răspundă Venera, a zis ea, înțelegând importanța momentului. Întrerupând discuția, ar fi riscat să tulbure înșiruirea de raționamente logice ale Robertei, așa că a preferat să rămână pe loc, spunându-i: Continuă.

– M-am gândit să încep prin a-ți comunica următoarele: intenționez să-mi iau viața în propriile mâini, însă pentru asta trebuie neapărat să aflu mai multe despre relația dintre tine și bietul tata. Cât am fost mică, și tu, și el mi-ați oferit un adevăr care semăna, dacă

vrei, cu o pâine care are coajă crocantă și gustoasă, dar lipsită de miez. Prin urmare, nu am de unde să știu dacă pâinea cu pricina era pufoasă sau, dimpotrivă, păstoasă, dacă era crescută sau crudă, dacă era sau nu potrivită de sare.

Malvina a încasat lovitura fără să crâcnească.

În clipa aceea, Venera a bătut ușor la ușă, apoi a intrat și le-a anunțat.

– Cina e pregătită. Veniți la masă acum sau mai târziu?

Malvina a întors o privire întrebătoare către fiica sa, care a încuviințat din cap. Apoi s-a ridicat, spunându-și că, judecând după felul în care începuse discuția, o mică pauză le prindea bine amândurora.

Mobilierul salonului avea o vechime de peste două sute de ani, foștii proprietari ai casei cedându-l bunicului Malvinei când acesta cumpărase domeniul. Două scrinuri mari cu vitrină, plasate de-o parte și de alta a încăperii, etalau blazonul nobiliar al familiei pentru care fuseseră executate. Pe tăblia mesei mari, dreptunghiulare, se ghiceau inserțiile vagi ale acelorași motive decorative care împodobeau și scrinurile, la fel ca și pendula mare de perete ori spătarele de lemn ale scaunelor ample, tapițate. Ca să înveselească locul, Malvina atârnase de pereți câteva acuarele în culori vii semnate de pictori moderniști. În șemineu, focul zglobiu înmuia frigul pătrunzător al serii.

Venera le-a servit câte o porție mare de *pasticcio* din carne de vițel și salată proaspătă, dreasă cu oțet aromat de mere.

– A sunat domnul doctor, a informat-o ea pe Malvina în timp ce le turna în pahare dintr-o sticlă cu vin limpede, ușor.

„Domnul doctor“ era Sergio Orombelli, care profesa medicina la Lecco, fiul bătrânului doctor Orombelli, unul dintre cei mai apropiați prieteni ai bunicului Malvinei. Cu Sergio, se cunoștea din copilărie și deveniseră un cuplu imediat ce Malvina se stabilise definitiv la Tavernolo. De la Lecco, Sergio venea adesea să dea consultații la Caglio și Tavernolo, ajungând cu timpul să îndrăgească locurile și să-i cunoască pe localnici unul câte unul. Terminase Medicina și-și exercita meseria din respect pentru tradiția bărbaților din familia sa, însă în realitate, pasiunea sa cea mai mare era scrisul, căruia i se dedica în timpul liber. Povestirile sale emanau o puternică inspirație locală, fiind foarte apreciate și bucurându-se de un număr mare de cititori. Aprobarea criticilor se materializase chiar în câteva premii literare. Publica o carte la fiecare doi ani, iar Malvina, cea dintâi cititoare a operelor sale, era foarte mândră de el. Cu toate acestea, temându-se că viața de cuplu ar fi putut deveni o povară pentru o femeie activă ca ea, hotărâse că ea și Sergio trebuie să locuiască în continuare separat. Așa se făcea că, deși trăiau de mulți ani împreună, Sergio locuia tot

la Lecco, iar ea la Tavernolo – o alegere care în cele din urmă le consolidase relația.

– I-ai spus că a venit Roberta? a întrebat-o Malvina pe Venera.

Femeia a încuviințat din cap.

– Dacă trebuie să vă întâlniți, să știi că eu pot foarte bine să mă duc la culcare. Simt că am într-adevăr nevoie de odihnă, serios, a spus Roberta.

– Fii pe pace. Sergio nu fuge nicăieri. Pe urmă, o seară poate supraviețui și fără mine, a răspuns Malvina pe un ton blând.

Continua să-și cerceteze fiica, neașteptat de resemnată și de neajutorată. Îi semăna mult, chiar mai mult decât era dispusă Roberta să recunoască. Fiica sa se ferea să-i facă confidențe, iar în puținele dăți în care își călcase pe mândrie, nu avusese curajul să meargă până la capăt. Dar acum părea hotărâtă să-și deschidă sufletul în fața mamei fără nicio reticență. După cină, s-au retras într-un colț, pentru o ceașcă de ceai preparat de Venera.

– M-a ajuns oboseala, mamă. Cred că o să mă retrag, mă duc să mă culc, a anunțat-o Roberta. A sărutat-o pe obraz, apoi a îmbrățișat-o, șoptindu-i la ureche: Te iubesc.

– Nu mai mult decât te iubesc eu, a răspuns Malvina.

– N-ai vrea să dormim amândouă în patul tău cel mare? i-a propus pe neașteptate fiica.

– Ca atunci, pe vremea în care locuiam într-un depozit de fân, iar tu, deși aveai pătuțul tău, veneai

să te strecori în așternutul meu? a întrebat zâmbind Malvina.

– Da, exact ca acum treizeci de ani, a încuviințat Roberta.

În Brianza, nopțile erau mult mai reci decât la oraș, iar Venera aprinsese focul și în camera Malvinei, care, ca un bun administrator al modestelor sale venituri, închisese de câteva săptămâni bune sistemul de încălzire centrală. Mulți săteni credeau că Malvina era o femeie bogată, judecând după vila splendidă în care locuia, însă realitatea era cu totul alta. Străvechea reședință nobiliară era o adevărată mașinărie de cheltuit bani, întreținerea ei fiind foarte scumpă, în vreme ce salariul ei de primar era ridicol de mic; ca să-și suplimenteze veniturile, dar și pentru că-și iubea meseria de psiholog, Malvina continua să dea consultații. Trăgându-și pe ele pijamale groase de flanelă, Malvina și fiica sa s-au vârât înfrigurate sub plapumă.

– Vrei să mai stăm de vorbă sau te culci? a întrebat Malvina, trăgându-și plapuma până sub bărbie.

– Aș prefera să începi tu, pentru că, în privința ta și a tatei, multe lucruri le știu pe jumătate sau doar le-am intuit. Chiar așa, de ce te-ai ferit mereu să-mi vorbești despre relația voastră?

– Știi cum se spune: croitorul nu se pricepe să-și croiască propriile haine, a răspuns Malvina, gânditoare. Apoi și-a trecut brațul pe după umerii fiicei sale și a tras-o spre ea, îmbrățișând-o. A sosit momentul să-ți istorisesc o poveste lungă, care debutează pe

vremea în care eu aveam doar cu trei-patru ani mai mult decât fiica ta, Francesca, a început ea să povestească, cufundându-se zâmbind în amintiri.

I se părea că se revede, încă adolescentă, la poarta liceului, cu inima bătându-i nebunește după ce Gianni Franzini, cel mai bun elev din școală, îi propusese: „Ce zici, mergi cu mine la film după-amiază? Am două bilete la *Contesa din Hong Kong.*“

MALVINA

1

– De unde și până unde un nume atât de ciudat? s-a interesat Gianni, turnând ceaiul fierbinte în cești.

Stăteau la o masă, doar ei doi, la barul Alemagna din via Manzoni.

Gianni era în ultimul an la liceul clasic și hotărâse deja ca, după bacalaureat, să se înscrie la facultatea de filosofie. Frecventa un grup al elevilor catolici condus de un preot cu vederi foarte largi, răbdător și cu o profundă capacitate de înțelegere.

Prin ochelarii săi de miop cu lentile și ramă groase, băiatul o studia cu interes pe fetișcana din fața sa, fixând-o cu ochii lui mari și albaștri ca marea.

– Pe mama o chema așa, l-a lămurit ea.

– O chema? s-a mirat el.

– A murit la nașterea mea. Dacă n-aș fi venit eu pe lume, astăzi ar fi fost încă în viață, a oftat Malvina.

– Nu neapărat. Căile Domnului sunt neștiute. În orice caz, ceea ce voiam să scot în evidență este că

ai fost binecuvântată cu un nume osianic splendid. Ai citit vreodată cânturile celtice ale lui MacPherson? a întrebat-o el, întinzând mâna spre părul ei și aranjându-i o buclă rebelă care-i căzuse pe frunte.

Gestul lui simplu, de o gingășie nestudiată, a avut darul s-o emoționeze.

– Știu pe de rost fragmente întregi. Le-am descoperit într-o carte de-a mamei și, până în urmă cu câțiva ani, pur și simplu m-am hrănit cu melancolia acelor poeme tenebroase, desprinse din atmosfera parcă ireală a Irlandei secolului al III-lea. Probabil că încercam să stabilesc un contact mistic cu femeia care mi-a dat viață și pe care n-am cunoscut-o niciodată. Apoi, din fericire, am reușit să trec peste această fază din viața mea, i-a povestit Malvina.

– Pur și simplu nu reușesc să-mi imaginez cum poate fi viața unui copil fără un părinte. Acasă suntem o ceată întreagă: mama, tata, opt copii și, pe deasupra, mai locuiesc cu noi și bunicii dinspre tată, a spus el, brusc înveselit.

– Ei bine, eu, când eram de-o șchioapă, devenisem un fel de colet poștal: eram pasată de la bunicii dinspre mamă la tata și înapoi, până când, într-un sfârșit, tata s-a recăsătorit și m-a luat definitiv la el. Mama mea vitregă este americancă: o femeie de nota zece, însă, habar n-am de ce, n-avem prea multe să ne spunem. Și uite așa, îmi ocup vremea citind. Multe, multe cărți, i-a explicat ea.

– Ce lecturi preferi?

– Orice. Povestiri, romane, cicluri de romane. Pur și simplu mă identific cu personajele, particip la acțiunile și dramele din viața lor, îmi asum reflecțiile lor. Una peste alta, din aceste lecturi aparent la întâmplare, neriguroase, am învățat că o carte bună îmi rămâne întipărită în memorie, în vreme ce o poveste fără însemnătate o uit imediat.

– Recunosc că ai descoperit o foarte bună unitate de măsură a valorii cărților. Ia totuși în considerare faptul că, la cei șaptesprezece ani ai tăi, capacitatea de a judeca lucrurile nu este cizelată în totalitate.

Malvina l-a privit uluită preț de câteva secunde, apoi i-a atras atenția:

– Ce mod de a vorbi este ăsta? Parcă ai repeta pentru prezentarea unui referat științific.

Gianni a râs, amuzat.

– Într-adevăr, am prostul obicei să vorbesc ca din cărți. Însă pur și simplu nu mă pot abține. De altfel, așa mi-am câștigat faima de mic geniu al școlii și, crede-mă, nu vreau cu niciun preț să renunț la ea. Îmi place la nebunie să-i aud pe ceilalți recunoscând că eu sunt cel mai bun, i-a mărturisit tânărul, candid.

– La ce te gândești în clipa asta? l-a întrebat Malvina pe neașteptate.

– Că-mi placi mult, însă, dacă aș recunoaște-o, m-aș simți banal, superficial și previzibil, pentru că orice băiat ți-ar putea zice asta folosind exact aceleași cuvinte. Prin urmare, trebuie să inventez o formulă specială

pentru o asemenea mărturisire. Aha, am găsit. Uite, acum îl citesc pe Karl Kraus, cel care obișnuiește să spună că germanii se autodefinesc ca fiind poporul lui Schopenhauer, deși acesta era atât de modest, încât nu se considera un gânditor al națiunii germane. Făcând o paralelă, eu sunt pur și simplu fermecat de o fată pe nume Malvina, însă Malvina este atât de modestă, încât nici măcar nu-și dă seama. Ei, ce zici, te-am dat gata?

– Nici vorbă. De acord, poate că ai o memorie strălucită, însă trebuie să te anunț că tot ce mi-ai spus adineauri nu-mi transmite nicio emoție, l-a pus la punct fetișcana.

– Fir-ar să fie! Mărturisește, nu cumva mă minți când spui că ai doar șaptesprezece ani?

– Dacă ții neapărat să știi, află că ți-aș putea ține oricând o lecție despre literatura americană contemporană sau despre cea rusă din veacul al XIX-lea și începutul secolului XX, a declarat emfatic Malvina.

Ca în fiecare seară, barul Alemagna era plin-ochi: mesele erau întesate de clienți de toate vârstele, care râdeau și discutau pe un ton ridicat, însă cei doi tineri se simțeau învăluiți de un nor impenetrabil, care îi izola de restul lumii.

După un timp, Gianni s-a ridicat.

– Te conduc acasă, i-a spus, ajutând-o să-și pună pe ea pardesiul cadrilat, în stil scoțian, cu carouri de culoarea untului combinate cu bej.

Malvina locuia spre capătul îndepărtat al străzii Turati, în apropierea spitalului unde lucra tatăl său. Pe drum, l-a întrebat pe Gianni:

– De ce m-ai invitat tocmai pe mine la cinematograf?

– Știam că vei accepta, i-a răspuns el, sigur pe sine.

– Oricare altă fată din liceul nostru ar fi acceptat.

– Nu chiar. Oricum, ca să fiu sincer, te urmăresc încă de anul trecut: nu participi niciodată la petreceri, nu faci parte din nicio frăție studențească și, cel mai important, ești simpatică-foc, a mărturisit Gianni.

– Ce te-a făcut totuși să crezi că voi accepta invitația? a insistat Malvina.

– Faptul că ai pus ochii pe mine de mult, cam de vreun an. Astă-primăvară, de exemplu, te-am văzut – și nu o dată – cum mă priveai de la fereastra clasei tale în timpul orelor mele de sport, a lămurit-o băiatul.

– Oh, Doamne, dar sunteți cel puțin treizeci de băieți pe terenul de sport. Cum ți-ai putut închipui că te priveam taman pe tine?

– Ai curaj să negi? a sfidat-o el.

– În regulă, mă uitam la tine, a admis ea.

– Ceea ce era de demonstrat, a concluzionat el.

Ajunși în fața casei, Malvina i-a spus:

– M-am simțit foarte bine cu tine astăzi. Apoi a precizat, dregându-și vocea: Voiam să zic că mi-a plăcut să stăm de vorbă, să te ascult...

Rămaseră o vreme acolo, față în față, zâmbind stânjeniți.

– Îmi scormonesc mintea să-ți declar ceva care să nu sune banal, însă pur și simplu mi-a pierit inspirația. Ceață totală, i-a mărturisit el într-un târziu.

– De unde mania asta a ta de a găsi fraze de efect? l-a dojenit ea. N-ai putea oare să mă întrebi pur și simplu: „Ne vedem mâine?“ În felul acesta, aș avea și eu ceva frumos la care să mă gândesc în seara asta, înainte să adorm.

– Mă tem să nu ne complicăm viața unul celuilalt, a replicat el pe neașteptate, pe un ton scăzut.

– În cazul ăsta, n-ai decât să te duci naibii, l-a repezit Malvina, deschizând ușa blocului.

În clipa următoare, Gianni a înșfăcat-o de talie și, trăgând-o spre el, a sărutat-o pătimaș. Apoi, ținând-o strâns în brațe, i-a șoptit la ureche:

– Te iubesc. Nici nu-ți imaginezi cât de mult te iubesc.

Preț de o clipă, Malvina s-a simțit tentată să-i răspundă: „Și eu te iubesc.“ A preferat însă să se desprindă din strânsoarea lui și, trecând dincolo de prag, să-i zâmbească amabil, dar totodată distant, spunându-i:

– Eu nu știu dacă te iubesc sau nu. Știi, la cei șaptesprezece ani ai mei, capacitatea de a judeca lucrurile nu este cizelată în totalitate.

2

Malvina avea, în sfârșit, prieten. Și nu pe oricine, ci pe cel mai bun, care, pe deasupra, o iubea și o copleșea cu atenția lui.

A simțit nevoia să recitească, de data aceasta într-o cheie nouă, câteva mari povești de iubire ale literaturii universale, încercând să descifreze toate nuanțele sentimentelor care o legau, de exemplu, pe Anna Karenina de contele Alexei Vronski, pe marele Gatsby de frumoasa Daisy, fragila Jane Eyre de domnul Rochester, sau pe Catherine Barkley, infirmiera britanică, de americanul Frederick Henry. Ajunsese să învețe pe de rost fragmente întregi, pe care seara, înainte să adoarmă, le repeta în gând. O încerca un singur regret: în literatură, toate marile pasiuni se alimentau din drame personale și lacrimi, în vreme ce ea nu avea niciun motiv să se lase copleșită de plâns și de deznădejde.

Ar fi vrut să-și strige în gura mare povestea de iubire, însă în cele din urmă a ales să nu pomenească

nimic nimănui, nici chiar celor mai bune prietene ale sale din liceu. Acestea însă, remarcând subterfugiile la care recurgeau Malvina și Gianni Franzini ca să se întâlnească pe ascuns, au înțeles curând totul.

La fel cum și-au dat seama și profesorii – prefăcându-se totuși că nu observă nimic –, precum și Susan, mama vitregă a Malvinei, care, într-o seară, a abordat subiectul cu soțul său.

Doctorul Leoni se întorsese în seara aceea de la spital peste măsură de ostenit. După masa de seară, Malvina se încuiase în cameră – poate ca să studieze ori poate să viseze. La rândul lor, Susan și soțul ei s-au retras în dormitor.

– Cred că fiica ta e îndrăgostită, a deschis ea discuția.

– Era și timpul. La șaptesprezece ani, fiicele colegilor mei au deja logodnic, a remarcat bărbatul.

– Dacă e să punem problema așa, află că adolescentele americane au primul *boy friend* pe la vârsta de treisprezece ani. Ceea ce nu înțeleg este de ce Malvina se străduiește atât de mult să țină totul secret, a gândit cu voce tare femeia în timp ce-și masa obrajii cu cremă hidratantă, adresându-se parcă propriei reflecții din oglinda mesei de toaletă.

Susan Kellerman se născuse la Philadelphia, într-o familie de origine germană. Înaltă, longilină, blondă, frumoasă și elegantă, semăna cu Grace Kelly, actrița. Tatăl său, întreprinzător în domeniul construcțiilor, se dovedea foarte generos cu propriii săi copii, cărora nu le lipseau niciodată banii.

Absolvise Medicina și-l cunoscuse pe tatăl Malvinei la Monaco, la un congres pe tema bolilor de nutriție. Doctorul Leoni era pe atunci văduv de opt ani, iar o nouă căsătorie nu intra încă în proiectele sale de viitor. De partea ei, Susan trecuse recent peste un divorț traumatizant și, cunoscându-l, hotărâse că el avea să-i fie noul partener de viață. Se ocupase de toate formalitățile, punându-l în cele din urmă pe doctorul Leoni în fața faptului împlinit: se alesese cu o verighetă pe deget și cu o soție frumoasă și bogată.

Până și apartamentul din via Turati era cadou de nuntă din partea domnului Kellerman. La Milano, Susan devenise asociat într-o clinică privată, bucurându-se de respectul necondiționat al pacienților, atât pentru profesionalismul de care dădea dovadă, cât și pentru faptul că era americancă, iar americanii erau pe atunci la modă.

La Milano, viața sa și a noii sale familii purta amprenta modelului american: o casă încăpătoare, perfectă pentru vizitele prietenilor, garderobă rafinată, înscrierea într-un club frecventat de înalta societate, abonament la Scala, participări la acțiuni caritabile. Dovedind un dinamism surprinzător, Susan reușea să împletească cu ușurință obligațiile casnice cu cele profesionale și mondene, fără însă s-o neglijeze nici pe Malvina, de care izbutise repede să se facă acceptată și la a cărei educație veghea cu discreție.

– Mă întreb de ce se străduiește Malvina să-și tăinuiască relația, a insistat Susan, trecând de la crema

de față la o loțiune de corp, cu care acum își masa brațele, insistând asupra coatelor.

– Oare e chiar atât de important să știm cine-i băiatul? a întrebat într-o doară bărbatul din pat, unde încerca fără succes să se concentreze asupra unui roman foarte amuzant al lui Jorge Amado – *Dona Flor și cei doi soți ai ei.*

– Bineînțeles, dragule. Presupun că este un licean, ca și ea, însă trebuie neapărat să știm dacă este un elev bun sau nu, dacă este de familie bună și, mai ales, dacă este o persoană de nădejde, a explicat ea cu voce suavă.

– Vrei să te ocupi tu de treaba asta, te rog? a cedat bărbatul, închizând zgomotos cartea.

– O să văd ce pot face, a consimțit Susan, intrând în baie.

A renunțat la halat și, punându-și o cămașă de noapte din mătase transparentă, s-a întors în dormitor. Însă soțul ei adormise deja. S-a întins lângă el în pat, a stins veioza de pe noptieră și, înainte să adoarmă, s-a gândit cum ar fi fost mai bine să abordeze un subiect atât de delicat cu fiica sa vitregă.

Cea mai potrivită tactică – și-a spus – era s-o ia pe ocolite, povestindu-i despre ea, despre vremea în care, când avea tot șaptesprezece ani, ca Malvina, se îndrăgostise de un coleg de liceu.

– Se numea Charles, însă toată lumea îi spunea Charly. Era campion de înot. Oh, Doamne, ce umeri avea! Credeam că-l iubesc, mai ales că, deși toate fetele din liceu îi făceau ochi dulci, el mă alesese pe mine.

Bineînțeles că ai mei îi cunoșteau familia și, din păcate, știau foarte bine că era un elev foarte slab. Înghițea vitamine cu toptanul, făcea eforturi supraomenești la antrenamente, însă când lua stiloul în mână aveai sentimentul că ține un hârleț. Îmi amintesc și acum un răvaș de Sfântul Valentin în care-mi declara iubire pe vecie: o antologie de perle lingvistice care i-ar fi barat din start accesul la orice universitate de pe tot cuprinsul Statelor Unite. Și totuși, a fost admis la UCLA, după ce tatăl său a făcut o donație substanțială. Câțiva ani mai târziu, l-am revăzut la televizor: câștiga medalia de aur la Olimpiadă. Dacă ar fi fost tot atât de inteligent pe cât era de musculos, pot spune că ar fi fost bărbatul perfect.

Susan și-a istorisit povestea la micul dejun, ungând câteva felii de pâine prăjită cu unt.

Malvina a intuit că mama sa vitregă își pusese în gând s-o tragă de limbă.

– Ce-ți veni să-mi povestești toate astea? a întrebat ea pe un ton malițios.

– Cum adică, ce-mi veni? Astăzi este 14 februarie, ziua Sfântului Valentin, nu-i așa? s-a eschivat Susan.

– La noi, în Italia, nu-i o sărbătoare prea importantă.

– Păcat.

– La vârsta ta, nimic nu-i mai frumos decât să primești răvașe de iubire de la un îndrăgostit.

– De unde știi că nu există o asemenea persoană? a spus Malvina, lăsând să cadă câteva picături de miere pe felia de pâine cu unt.

– Serios? Și nu spui nimic? s-a prefăcut Susan dezamăgită.

– Poate că am hotărât să țin secretă povestea mea ca să i-o pot istorisi fiicei mele când va avea vârsta pe care o am eu astăzi, iar eu voi simți nevoia să mă amestec în viața ei, i-a replicat tăios fetișcana.

– Altfel spus, îmi vâr nasul unde nu-mi fierbe oala, nu-i așa? a spus femeia, zâmbind. Ai dreptate, recunosc. Am sentimentul că trăiești unul din acele puține momente magice ale vieții și, prin urmare, nu vreau să ți-l stric. Să știi însă că mi-ar face plăcere să-l inviți într-o zi pe prietenul tău la noi, la masă.

Malvina a privit-o cu suspiciune.

– Crezi c-ar trebui?

Susan a încuviințat din cap.

– Mă mai gândesc, a spus Malvina, pregătindu-se să plece la școală.

– Mi-ar face mare plăcere, a repetat Susan, ajutând-o să-și pună paltonul.

Gianni o aștepta în capătul străzii, la intrarea în piața Cavour. De acolo, făceau împreună drumul spre școală, cu tramvaiul.

I-a fost de-ajuns să-l zărească de departe ca să se simtă fericită. Același sentiment se citea și în privirea radioasă a tânărului. Până să ajungă în dreptul lui, Malvina s-a întrebat dacă nu cumva avea să strice totul invitându-l acasă, acolo unde Susan – n-avea nicio îndoială în privința aceasta – urma să-l radiografieze din cap până-n picioare pentru ca în final, cârcotașă

cum era, să-i găsească cine știe ce defecte îngrozitoare. În opinia ei, Gianni era perfect așa cum era și, prin urmare, a hotărât că n-avea nevoie de consimțământul nimănui.

– Ești neobișnuit de tăcută astăzi, a remarcat el în tramvai, ținând-o de talie ca să nu se dezechilibreze în timpul mersului.

– Încercam să elaborez o definiție a fericirii, a zis ea.

– Hai, spune-mi-o. Pe urmă, îți dezvălui propria mea definiție, a îndemnat-o băiatul.

– Fericirea este să ai parte de cineva care te susține într-un tramvai aglomerat, la ora opt dimineața, a comentat Malvina. Apoi a adăugat: Acum e rândul tău.

– Fericirea mea este Dumnezeu, pentru că mi-a permis să te întâlnesc, reflecția perfectă a frumuseții Lui, i-a șoptit la ureche tânărul declarația sa de dragoste.

La început, vorbele lui i-au revărsat în suflet un val de bucurie greu de descris, urmat însă imediat de o inexplicabilă stare de confuzie: Gianni tocmai îi spusese că, dacă nu credea în Dumnezeu, iubirea lui pentru ea s-ar fi stins. Apoi însă, el a sărutat-o tandru pe frunte, iar sentimentul ei de derută s-a risipit.

3

Masa lungă, dreptunghiulară, plasată în centrul unei sufragerii spațioase, era suficient de încăpătoare nu numai pentru cei doisprezece membri ai familiei Franzini, ci și pentru eventualii lor musafiri. La un capăt al mesei trona tatăl lui Gianni, iar la celălalt stătea mama, doamna Franzini. Venerabilii părinți ai capului de familie se așezaseră unul în fața celuilalt la jumătatea mesei, în vreme ce cei opt copii, o noră și un ginere se înșiruiau în ordinea vârstei. Malvina fusese pusă între Gianni și Perla, sora de paisprezece ani a băiatului.

Apartamentul familiei Franzini, care ocupa tot etajul întâi al unei clădiri senioriale din via Durini, dădea spre o curte interioară, fiind mărginit de o terasă lungă cu oleandri și lămâi ținuți în ghivece mari.

Două menajere discrete și tăcute – una în vârstă, care părea să fie în serviciu de la întemeierea familiei Franzini, și o alta ceva mai tânără – au așezat la

fiecare capăt al mesei două tăvi uriașe: una cu mâncare de orez galben și mazăre, iar cealaltă cu friptură de vită. Apoi s-au retras.

Domnul Franzini, un respectat anticar milanez, și soția au început să umple farfurie după farfurie, dându-le apoi mai departe, din mână în mână. Apoi, capul familiei și-a împreunat mâinile, și-a plecat capul și, imitat de toți ceilalți, a spus:

– Doamne, îți mulțumim pentru hrana cea de toate zilele și pentru că i-ai condus pașii fiului nostru Alessandro înapoi, printre cei dragi.

Mesenii au încheiat rugăciunea tatălui cu un „Amin“ răsunător și au început să mănânce.

Acel scurt ritual a avut darul să-i amintească Malvinei de anii petrecuți în casa bunicilor de la Tavernolo. Când terminau de mâncat, bunica obișnuia să spună: „Cu ajutorul lui Dumnezeu, am avut și astăzi ce pune pe masă.“ De la locul lui, bunicul adăuga, hâtru: „Cu ajutorul Lui, dar și cu al meu.“

Era oarecum derutată, simțindu-se pur și simplu parașutată din senin în mijlocul unei familii atât de diferite de a ei, însă membrii clanului Franzini făceau tot ce le stătea în putință ca ea să se simtă în largul ei. Era o duminică de iulie, la puțin timp după ce Malvina depășise cu bine examenul de bacalaureat, în vreme ce Gianni luase toate examenele de an la facultatea de filosofie.

În fața unui asemenea festin precum cel din casa Franzini, tânăra s-a simțit rușinată amintindu-și de

mesele frugale pe care ai săi i le serveau lui Gianni când îl invitau la prânz sau la cină – cu excepția primei invitații, când Susan, aflând că tânărul era fiul celui mai renumit anticar milanez, se întrecuse pe sine și încropise o masă luxoasă, desprinsă parcă dintr-un *kolossal*, punându-i într-o situație stânjenitoare pe cei doi tineri și pe doctorul Leoni.

Acea invitație la prânz – prima de când se cunoșteau – venise oarecum întâmplător. După liturghie, Malvina și Gianni participaseră la întrunirea unei confrerii catolice.

Una peste alta, avuseseră parte de o dimineață foarte stimulativă din punct de vedere spiritual. Gianni pur și simplu radia de mulțumire și, în loc s-o conducă acasă ca de obicei, îi spusese:

– Nu, să știi că nu te las să pleci. Ai să vii să iei prânzul cu mine și cu familia mea. La urma urmelor, n-o să te mai văd vreme de două luni, așa că astăzi te vreau toată numai a mea.

Într-adevăr, Malvina urma să-i însoțească a doua zi pe tatăl său și pe Susan la Philadelphia, urmând să se întoarcă în țară abia la începutul lui septembrie.

La masă, și-a apropiat buzele de urechea lui și l-a întrebat în șoaptă:

– Așa procedați mereu în familia voastră?

Gianni a privit-o perplex.

– Explică-te, i-a cerut el.

– Nu știu, parcă ne-am afla la Curtea regelui Arthur: o familie imensă în jurul mesei, Dumnezeu

care-l întoarce pe Alessandro, oița rătăcită, la turmă... Apropo, pe unde a hoinărit Alessandro înainte să se reîntoarcă la turmă?

– Nu-ți pot spune acum, o să-ți povestesc mai târziu, i-a tăiat-o scurt Gianni.

Din bucătărie se auzeau râsete și țipete de copii: acolo fuseseră exilați țâncii clanului, de care se ocupa o bonă. Erau nepoții lui Gianni, copiii unui frate și, respectiv, ai uneia dintre surorile sale. Aceasta din urmă respectase tradiția, aducând pe lume trei copii după numai patru ani de căsnicie.

– Este adevărat că mama ta este americancă, a întrebat-o pe neașteptate Perla, sora mai mică a lui Gianni, pe Malvina.

– O cheamă Susan și este mama mea vitregă. Mama mea bună a murit când m-am născut eu, a lămurit-o tânăra.

– Și-i adevărat că ți-au pus numele în memoria ei? a insistat fata.

Era limpede că Gianni le povestise celor din familie despre Malvina.

– Perla, încetează cu întrebările, a intervenit doamna Franzini, care n-o scăpa nicio secundă din ochi pe Malvina.

– De ce? O conversație trebuie începută de undeva când vrei să te împrietenești cu cineva, nu crezi? a replicat Perla, deloc intimidată de privirea severă a mamei. Apoi, întorcându-se către Malvina, a continuat: Cum i te adresezi mamei tale vitrege? Îi spui „mamă“

sau „Susan"? Iar de vorbit, vorbiți englezește sau în italiană?

– Îi spun Susan, iar de vorbit, vorbim și în engleză, și în italiană. Ea este însă de părere că vorbesc foarte stricat englezește, acesta fiind și unul din motivele pentru care trebuie să merg cu ea și cu tata în America, a răspuns Malvina.

– Ferice de tine! Ce n-aș da să ajung și eu odată acolo! Cred că aș lăsa baltă și casă, și familie, totul, a mărturisit copila.

– Perla! a strigat la ea mustrător bunica. Apoi, întorcându-se către noră: Ai auzit-o pe fiică-ta?

– Las-o să viseze, a zâmbit binevoitor doamna Franzini.

În ciuda primirii calde de care se bucurase în familia Franzini, Malvina nu părea să se simtă în apele ei. Când toată lumea a terminat de mâncat, l-a rugat pe Gianni s-o conducă acasă.

– Nu te mănâncă nimeni, să știi. Doar atât: familia mea este asemenea unui mare trib, însă cu timpul te vei obișnui cu ei, și ei cu tine, a asigurat-o tânărul, adăugând: Acum însă am ceva important de făcut. Poți ieși pe terasă, dacă vrei, să stai de vorbă cu Alessandro. Știi tu, oița rătăcită întoarsă la turmă... Vin și eu imediat.

Malvina s-a supus. Din loc în loc, pe terasa protejată de căldura soarelui de o perdea naturală de glicine frumos mirositoare se aflau canapele joase, mici fotolii și măsuțe.

– Așadar, tu ești faimoasa prietenă a lui Gianni, a întâmpinat-o Alessandro, așezat comod pe o canapea, cu un pahar de whisky în mână.

– Da, de un an și jumătate, a precizat ea, așezându-se pe fotoliul din fața lui.

Alessandro semăna foarte mult cu Gianni.

– Nu te lăsa prinsă în capcană de clanul Franzini, i-a spus el pe neașteptate.

– Ce vrei să spui? l-a întrebat Malvina, devenind brusc curioasă.

– Familia asta este asemenea unui șarpe uriaș, un șarpe lung și gros. Se încolăcește în jurul tău și te strangulează cu vertebrele sale solzoase, te zdrobește și apoi te înghite cu totul. Stai cât poți de departe de noi toți, căci suntem prea plini de iubire, prea onești, prea catolici și nu admitem jumătăți de măsură.

Ochii îi sticleau, ca și cum ar fi plâns.

– L-ai auzit pe tata, nu-i așa? I-a mulțumit Celui de Sus că mi-a purtat pașii înapoi acasă. Ce altceva mi-ar fi rămas de făcut, cu toate remușcările care mă copleșeau? Pur și simplu te șantajează cu iubirea lor, fără să-și dea seama că, în realitate, te împiedică să ai propria ta viață. Toți te sfătuiesc să te ferești de răutatea oamenilor, însă cu bunătatea lor cum rămâne? De bunătatea cotropitoare a unora cine ne apără? Nu am vrut altceva decât să am o viață diferită de a lor, și am încercat să trăiesc după propriile mele principii. N-am izbutit, prin urmare iată-mă înapoi. Sunt nefericit, dar cu toate acestea îi iubesc. Însă tu, care nu-i

cunoști încă bine, fugi până nu e prea târziu. Ca să nu mai spun că Gianni, da, Gianni al tău, este mai Franzini decât tata și bunicul la un loc, un catolic habotnic fără egal, a avertizat-o bărbatul.

Malvina nu înțelegea prea bine sensul cuvintelor lui, însă percepea limpede că tânărul arătos din fața ei suferea cu adevărat.

– Bine, dar și eu sunt catolică, a murmurat.

– Ca noi toți, de altfel. Pentru că da, Italia este o țară catolică, la fel cum esența și cultura noastră milenară sunt catolice. Ce ne facem însă cu fanaticii, cu fundamentaliștii catolici, care nu admit nicio opinie contrară, nicio nuanță? „Așa trebuie făcut. Punct." Deținătorii adevărului absolut, asta cred ei că sunt.

În clipa aceea și-a făcut apariția Gianni, care a auzit ultimele cuvinte ale fratelui său.

– Ce face Alessandro, te pune în gardă referitor la virtuțile familiei noastre? a întrebat el, zâmbind.

– Oarecum, a răspuns Malvina, întru totul confuză.

– Suferă foarte mult pentru că și-a părăsit logodnica, asta-i tot, a lămurit-o Gianni. Apoi, bătându-l pe umăr pe Alessandro, a adăugat: Femeia cea mai potrivită pentru tine va apărea atunci când te aștepți mai puțin, iar legătura voastră va fi binecuvântată de Dumnezeu.

4

Alessandro s-a ridicat brusc de pe canapea, s-a apropiat de Malvina, s-a aplecat spre ea și, sărutând-o pe frunte, a anunțat cu un aer solemn:

– Mă duc să-mi termin paharul în pat. Cât despre tine, frumoasă Malvina, va veni ziua în care îți vei aminti de vorbele mele.

Spunând acestea, Alessandro a intrat înapoi în casă.

– Vino, te conduc acasă, i-a spus Gianni Malvinei.

Pe drum, tânărul a prins-o de braț și a început să-i depene povestea fratelui său mai mare.

– Vezi tu, Alessandro lucrează la un cabinet de avocatură, unde s-a îndrăgostit de o colegă. Atât doar că femeia este măritată și are doi copii. Se pare că și ei i s-au aprins călcâiele după fratele meu, până-ntr-acolo încât i-a pus soțului – un nefericit cu serioase probleme de sănătate – bagajul la ușă, ca să-l poată primi în casă pe Alessandro. Este limpede că tânăra, o avocată care va face cu siguranță carieră, se lasă purtată de propriile

instincte. Nu crezi însă că o asemenea persoană ar putea într-o bună zi să-i dea papucii și fratelui meu?

– Nu știu ce să-ți răspund, însă un lucru e sigur: este treaba lor, nu a voastră, a comentat Malvina.

– Ai dreptate. De altfel, noi n-am făcut altceva decât să-i spunem lui Alessandro părerea noastră: că ar fi bine să rupă relația cu ea. Decizia însă a fost numai și numai a lui, iar astăzi am fost cu toții fericiți să-l avem din nou printre noi.

– Poate că voi sunteți, într-adevăr, fericiți, însă el pare pur și simplu deznădăjduit și cred că ar trebui să vă faceți griji serioase în privința lui. N-ai văzut ce mult bea?

– Înainte să se îndrăgostească de femeia aceea căsătorită nu bea deloc.

– Alessandro spune că familia Franzini este asemenea unui șarpe constrictor, care îi strivește pe toți din jur.

– Ia spune, ți se pare că arăt strivit?

Mergeau agale de-a lungul străzii Montenapoleone, spre intersecția cu via Manzoni. Asfaltul emana o căldură umedă.

– Mi-e milă de fratele tău, a spus Malvina.

– Și mie. Însă acum își ispășește păcatul mândriei, căci s-a ambiționat să arate că poate să trăiască ignorând legilor Domnului, a declarat Gianni cu o răceală care Malvinei i s-a părut alarmantă.

– Și legea inimii, atunci? a întrebat ea.

– Coincide cu cea a lui Dumnezeu, dacă găsim smerenia de a-i urma poruncile.

În via Manzoni, colț cu via Crocerossa, barul Alemagna le apărea ca un miraj răcoros sub vipia după-amiezii de iulie.

– Luăm câte un ceai cu gheață? i-a propus Gianni.

Însă nu erau singurii care căutau răcoarea izbăvitoare la umbra localului dotat cu aer condiționat: toate mesele erau ocupate.

– Ne așezăm la bar? a sugerat Gianni.

– De acord, s-a resemnat Malvina.

– Nu mai spui nimic? s-a arătat el preocupat după ce barmanul le-a pus în față paharele cu ceai.

– Sunt ușor debusolată, i-a mărturisit ea, adăugând: Toate aceste fraze sforăitoare despre păcatul mândriei, despre smerenie și legile Domnului... De ce nu vorbim, mai degrabă, despre noi doi, despre faptul că nu ne vom vedea vreme de două luni foarte lungi de aici înainte? Parcă suntem o pereche de bătrânei bigoți, zău așa.

– Nu-i adevărat. Bigoți sunt cei care comit atrocități ziua și dorm liniștiți noaptea, pentru că nicio remușcare nu le tulbură somnul. În schimb, noi ne hrănim din relativisme, din îndoieli, ajungând uneori să punem în discuție însăși existența lui Dumnezeu. Amintește-ți de tema discuției de astăzi de la întrunirea frăției noastre: s-a spus, la un moment dat că, dacă Dumnezeu ar fi vrut ca noi, oamenii, să nu păcătuim, ne-ar fi făcut altfel. Însă Dumnezeu vrea ca omul să

aibă libertatea alegerii, să fie arbitrul propriei sale vieți, a spus Gianni, înfierbântându-se pe măsură ce vorbea.

– Gianni, pentru numele lui Dumnezeu, ajunge! a răbufnit Malvina. Relația cu tine seamănă mai degrabă cu o expediție pe Everest, zău așa!

El a râs, apoi a luat-o de braț, conducând-o afară din bar, și i-a spus:

– În realitate, voiam să-ți vorbesc despre iubire, să-ți mărturisesc că sunt nebun de gelozie, pentru că mi-e teamă să nu cumva să găsești acolo, în America, pe cineva de care să-ți placă mai mult decât îți place de mine. Pur și simplu nu știu cum voi reuși să supraviețuiesc fără tine atât de mult timp. Uf, uite c-am zis-o până la urmă!

– Să nu uităm totuși că și tu, la rândul tău, îți vei petrece vacanța la mare, unde ai putea foarte bine să dai peste cine știe ce femeiuști cărora, arătos cum ești, nu le-ar displăcea deloc compania ta, i-a replicat Malvina.

– Suntem amândoi cam nătângi, nu-i așa că asta vrei să spui? a admis el.

– Nu, suntem pur și simplu doi îndrăgostiți, dragul meu.

Ajunseseră în via Turati, în fața blocului în care locuia Malvina.

– Nu vrei să urci? Să știi că avem o instalație de aer condiționat foarte eficientă – deși, recunosc, face cam mult zgomot. Cât fac eu un duș, tu poți sta la

taclale cu Susan și cu tata, apoi rămâi cu noi la cină, i-a propus ea.

În apartament au găsit însă doar un bilet scris de Susan, lăsat la vedere pe măsuța ovală de la intrare: „Dragă Malvina, tatăl tău a fost chemat de urgență la spital, iar eu am plecat până la bunicii tăi, la țară, ca să le-o dau în grijă pe Cunegunda. Vorbim mai târziu."

Lângă ușă așteptau cuminți bagajele pentru lunga lor vacanță în America.

– Mi se pare straniu că Susan a dus-o pe Cunegunda la țară, deși zilele trecute se înțelesese cu Pietro să aibă grijă de ea.

Cunegunda era pisica familiei, iar Pietro, portarul clădirii.

– Să fie oare aceasta o problemă atât de importantă? s-a lamentat Gianni îmbrățișând-o. Eu, unul, mă gândesc doar la faptul că în scurt timp va trebui să ne luăm rămas-bun.

– Da, mai avem doar câteva ore de stat împreună, a încuviințat ea cu tristețe în glas.

Tânărul și-a apropiat buzele de ale Malvinei, apoi s-au sărutat îndelung, cu pasiune, strânși într-o îmbrățișare disperată de teama despărțirii.

– Parcă voiai să te vâri sub duș, a spus apoi Gianni, zâmbind.

Malvina a citit în ochii lui scânteia dorinței încă neîmplinite.

– Vino cu mine, i-a zis, prinzându-l de mână.

5

Totul s-a petrecut sub jetul călduț și blând al apei din cabina de duș cu pereți de cristal. Momentul cel mai important al vieții lor s-a consumat cu bucuria, stupoarea, gingășia și pasiunea carnală atât de greu ținute în frâu până atunci. Apoi, au rămas o vreme îmbrățișați, cu picăturile de apă continuând să le mângâie delicat trupurile tinere, perfecte.

– Te iubesc, Malvina, a murmurat Gianni.

– Și eu te iubesc, a răspuns ea.

Tumultul sălbatic al trupurilor s-a domolit încet-încet, lăsând locul unei senzații de istovire dulce, amestecată cu emoții nemaiîncercate până atunci: erau fericiți. Malvina a ieșit din cabină, trăgându-și pe ea halatul de baie. Gianni a urmat-o, încingându-și un prosop în jurul taliei.

Chiar în clipa aceea, ușa uitată întredeschisă s-a dat în lături și în prag și-a făcut apariția doctorul Leoni.

Surprins, a făcut un pas înapoi, după care a făcut stânga-mprejur.

– Îmi cer scuze, a spus el stânjenit, făcându-se nevăzut.

La fel de surprinși ca el, Gianni și Malvina au căzut într-o tăcere dezolantă.

– Ah, mai bine n-aș fi venit niciodată pe lume decât să comit un asemenea păcat, a izbucnit deodată Gianni, cu lacrimile curgându-i șiroaie pe obraji. E numai vina mea. Ar fi trebuit să mă controlez și, când colo, am comis o faptă îngrozitoare.

– Nu s-a întâmplat nimic grav, dragul meu, i-a șoptit ea la ureche, îmbrățișându-l. Eu te iubesc și sunt fericită pentru ce s-a petrecut între noi.

L-a strâns cu putere în brațe și a continuat să-i mângâie părul ud până când, într-un târziu, tânărul s-a calmat.

– Acum ne îmbrăcăm decent și trecem dincolo, să discutăm cu tata, a hotărât tânăra.

Însă doctorul Leoni parcă intrase-n pământ. Pe măsuța din vestibul, lângă biletul lui Susan, au găsit un altul, scris de tatăl Malvinei: „Mă întorc mai târziu. Te iubesc. Tata."

– Uite, vezi? Nici chiar tata n-a făcut o dramă din întâmplarea asta, i-a reproșat ea lui Gianni.

S-au dus în bucătărie, Malvina a umplut două pahare cu coca-cola și s-au așezat la masă.

– Iubirea mea, să știi că nu-mi voi putea ierta niciodată că nu am fost suficient de puternic ca să

rezist ispitei dulci de a te poseda. Tu vei pleca mâine, însă eu voi rămâne aici chinuit de întrebări: oare ce m-a împins să-mi abandonez principiile, acele principii conform cărora iubirea mea se măsoară în primul rând prin respectul adânc pe care ți-l port? a mărturisit abătut tânărul.

– Ce legătură are respectul cu toate astea? a ripostat agasată Malvina. Fii atent ce spui, căci ești pe cale să strici vraja celor mai frumoase clipe ale relației noastre.

– Te-am rănit, a insistat el.

– Nu ai făcut nimic împotriva voinței mele, a precizat ea.

– Așa ceva nu trebuie să se mai întâmple niciodată, a hotărât Gianni, adăugând: Rămân aici să-l aștept pe tatăl tău, fiindcă nu vreau să te las să-l înfrunți singură. Trebuie să afle că toată responsabilitatea pentru cele petrecute îmi aparține doar mie.

– Calmează-te, dragul meu, i-a spus Malvina cu dulceață în glas, îmbrățișându-l. Eu, una, în tot acest timp cât vom fi departe unul de celălalt, voi purta cu sfințenie amintirea acestei zile. Voi număra zilele și orele care mă despart de clipa în care voi putea să mă arunc din nou în brațele tale. Nu-i nevoie să rămâi să discuți cu tata. Tot ce s-a întâmplat ne privește pe noi doi, pe nimeni altcineva.

Gianni a mângâiat-o pe obraz, mărturisindu-i:

– Nu știu cum voi rezista să stau atâta vreme departe de tine.

Mai târziu, când doctorul Leoni s-a întors acasă, Malvina îl aștepta pe canapeaua din sufragerie. Bărbatul s-a aplecat spre ea și a sărutat-o pe obraji, spunându-i:

– Îmi pare rău pentru întâmplarea de mai devreme.

– Știu, tată, a răspuns ea, zâmbind stânjenită.

Doctorul Leoni s-a așezat lângă ea.

– Dacă n-ai fi plecat de urgență la spital – a continuat Malvina – și dacă Susan n-ar fi dus-o la țară pe Cunegunda, nu s-ar fi întâmplat nimic. A fost prima dată pentru amândoi, i-a mărturisit, plecându-și privirea.

Tatăl și-a trecut brațul pe după umerii ei și a îmbrățișat-o în tăcere.

Malvina i-a povestit apoi despre întrunirea confreriei catolice din care făcea parte și Gianni, despre prânzul de la familia Franzini, despre cum, orbiți de iubire, ea și prietenul ei ajunseseră să facă dragoste aproape fără să-și dea seama și, în cele din urmă, despre inexplicabilele remușcări ale tânărului.

– Una peste alta, tată, trebuie să recunosc că astăzi am avut parte de o zi nebună, a conchis ea.

Doctorul Leoni și-a amintit chipul inocent al copilei sale de pe vremea când era de-o șchioapă. Răvășit de durere după pierderea iubitei sale soții, hotărâse s-o încredințeze pe Malvina bunicilor dinspre mamă. Se dedicase trup și suflet carierei de medic și o lăsase ani la rândul singură. Cu toate acestea, Malvina nu se plânsese niciodată de absența lui, nu-i ceruse niciodată

socoteală. Acum, îi era limpede că fiica sa avea nevoie de prezența lui și și-a propus să n-o dezamăgească.

Strângând-o cu putere la piept, i-a spus:

– Iubirea este o experiență răscolitoare ce ne încearcă toată viața, nu doar atunci când o descoperi pentru prima dată. Să nu-ți fie însă teamă să iubești, pentru că dragostea este singura care ne face să nu ne simțim singuri când înfruntăm încercările vieții.

6

Nu era prima oară când Malvina pășea pragul *ranch*-ului familiei Kellerman de pe malul râului Delaware, în Pennsylvania: mai fusese acolo la nunta tatălui său cu Susan.

Pe atunci însă totul era acoperit de zăpadă, iar fațada casei era împodobită cu sute de beculețe multicolore, căci se apropia Crăciunul. În interior, la fel, luminițe și decorațiuni pline de culoare peste tot. Masa era ornată cu crenguțe de vâsc, panglici și lumânări. Își amintea cu plăcere de zăpada și frigul care-i șfichiuiau fața, de limbile jucăușe de foc din șeminee, de aroma îmbietoare de *plum cake*, de cutiile de tablă pline cu cacao și de mireasma îmbietoare a cafelei de dimineață.

Acum însă, în plină vară, căldura moleșitoare aproape că o împiedica să respire, iar apele reci ale râului Delaware, care trecea prin apropierea impunătoarei vile Kellerman, nu aveau suficientă putere să împrospăteze aerul.

Primul contact cu *ranch*-ul în plină vară s-a rezumat la nenumărate carafe de ceai cu gheață, cupe de înghețată și șleahta de verișori americani care vorbeau cu același accent imposibil ca al lui Susan.

Cum membrii familiei Kellerman erau atât de numeroși încât ocupaseră toate încăperile fermei, Malvina s-a văzut nevoită să împartă camera cu una din verișoare, mai mare cu doi ani decât ea. Discutând de una, de alta, a descoperit că, în America, recenta ei experiență sexuală cu Gianni era considerată o practică curentă începând de la vârsta de cincisprezece ani, iar celebra „prima dată“ nu era altceva decât tributul care trebuia plătit pentru a deveni adulți; altfel spus, o experiență dată foarte repede uitării.

Malvina era însă de părere că iubirea era un sentiment mult prea important pentru o tânără ca ea pentru a fi minimalizat într-o asemenea măsură. I-a cerut verișoarei mai multe lămuriri.

– Voi, europenii, sunteți de modă veche și aveți tendința de a dramatiza chiar și cel mai neînsemnat lucru, a comentat tânăra, considerând apoi subiectul închis.

Malvina crescuse fără să-și pună prea multe întrebări existențiale, educația primită prevăzând perioade de timp bine determinate – timp pentru hrană, pentru odihnă, pentru studiu, pentru distracție – și reguli clar stabilite (ce-i drept, nu prea multe, unele dintre ele putând fi din când în când încălcate).

În copilărie, toate aceste certitudini o ajutaseră să-și transforme frustrarea și furia de a nu fi avut o

mamă care s-o îmbrățișeze, să-i șteargă lacrimile sau să râdă cu ea într-o formă bizară de hiperactivitate.

Și totul decursese bine până în clipa în care îl întâlnise pe Gianni. Apoi, se implicase în activitatea grupului de tineri catolici frecventat de el care se împotriveau concretului cotidian cu argumentul experienței spirituale, care ar avea întotdeauna întâietate. Prin urmare, întrebări ignorate altădată cu bună știință – despre bine și rău, despre sensul vieții, despre capacitatea omului de a se dedica semenilor, despre iubire sau despre căutarea credinței – puseseră stăpânire încet, dar sigur, pe mintea și inima sa.

Iată însă că, acum, convingerile sale erau din nou zdruncinate de naturalețea cu care verișoara ei din America judeca raporturile cu sexul opus. După un timp, a ajuns să se întrebe care dintre ele două își trăia viața mai intens. Oare era mai bine ca oamenii să-și urmeze instinctele carnale în mod natural – așa cum susținea verișoara – sau, dimpotrivă, ar fi trebuit să și le reprime cu orice preț, așa cum se înverșuna să susțină Gianni?

Plecase din Milano lăsându-și iubitul într-o vâltoare de emoții și trăiri neîmplinite, iar aici, în casa Kellerman, mereu înconjurată de rudele sale americane și de prietenii acestora, Malvina se confrunta cu o mentalitate total diferită de cea inoculată în familie, de Gianni și de cercul lui de amici. Țelurile noilor săi prieteni americani erau câștigul și succesul în afaceri, în vreme ce chestiunile afective, spirituale sau religioase erau considerate numai niște piedici.

Uneori rămânea să-i cerceteze pe fiecare în parte, întrebându-se dacă erau mai fericiți decât ea.

Obișnuia să-și exteriorizeze propriile perplexități în lungile scrisori către Gianni, ale cărui misive scrise cu patos soseau zilnic prin poștă. Ajunsese să-i facă plăcere acea partidă insolită de tenis, în care mingea zbura de pe un țărm pe altul al Atlanticului. Nu i-a ascuns insistența cu care Susan îi sugera să se înscrie la o universitate americană.

– Ar fi o experiență extraordinară, îi repeta mama vitregă. Mai târziu, după licență, te poți întoarce în Italia dacă simți că nu-ți găsești locul aici.

La rândul lui, doctorul Leoni s-a declarat foarte încântat de idee, însă Malvina nu era încă hotărâtă dacă să accepte sau nu: la urma urmelor, asta ar fi însemnat să rămână departe de Gianni. Era o alegere grea, cu atât mai mult cu cât în scrisorile sale Gianni nu uita niciodată să accentueze deznădejdea depărtării de ea. Probabil că, rămânând în Statele Unite, s-ar fi simțit foarte vinovată față de el. Îi scria:

> „Te plângi de căldurile din Pennsylvania, însă nu-ți poți închipui cât de neprimitoare mi se pare Versilia în absența ta. Aici, soarele strălucește pentru toți, dar nu și pentru mine."

Era încă dimineață. Malvina stătea într-un fotoliu-balansoar în umbra terasei, recitind respectivul pasaj din scrisoarea sosită la prima oră de la Gianni.

Revărsarea lui de iubire o flata, însă, lăsând misiva deoparte, s-a întrebat dacă nu cumva el se folosea de acele cuvinte meșteșugite doar ca s-o influențeze în luarea deciziei.

În clipa următoare și-a alungat umbra de îndoială din minte, dându-și seama că, la rândul ei, se simțea foarte singură de când se despărțise de el. Nu încăpea îndoială: Gianni era bărbatul vieții ei, îl iubea și avea nevoie ca de aer de el.

Împăturind scrisoarea, s-a întors în direcția porții de fier forjat de la intrare, în dreptul căreia se oprise un taxi. Surâzător și sigur pe sine, din mașină a coborât chiar Gianni.

Malvina i-a alergat în întâmpinare.

– După cum vezi – a spus el îmbrățișând-o emoționat –, sunt un bărbat slab. N-am rezistat să stau departe de tine.

– În cazul acesta, nu-mi rămâne decât să fiu eu puternică pentru amândoi, a răspuns Malvina, ghemuindu-se fericită la pieptul lui.

7

Venise din nou vara. Malvina își propusese să mai dea un examen până la sfârșitul lui iulie, iar acum stătea sub un stejar, cu spinarea rezemată de trunchiul lui viguros, cu un tom voluminos de anatomie în brațe, studiind complicatele denumiri ale oaselor ce compun osatura mâinii. La un moment dat, mintea îi zbură altundeva. Cufundată în propriile gânduri, își răsucea întruna pe deget verigheta care, după aproape un an de la căsătorie, își pierduse strălucirea de la început. Își spunea cu tristețe că, în vreme ce soțul ei era bărbatul cel mai potrivit pe care soarta i l-ar fi putut scoate în cale, ea nu se simțea demnă de el. Gianni își dorea din tot sufletul un fiu, în vreme ce ea făcea tot ce-i stătea în putință să evite o sarcină, întrucât gândul aducerii pe lume a unui copil o teroriza.

Pe vremea când era de-o șchioapă, vorbea cu naturalețe despre faptul că mama ei murise când o născuse. Însă odată ajunsă la școală, lucrurile luaseră

o altă turnură: mai demult, când învățătoarea i-a cerut să vorbească despre părinții săi, Malvina a răspuns:

– Tata este medic, iar mama a murit de pneumonie.

Învățătoarea îi informase apoi pe bunicii micuței Malvina care, la rândul lor, i-au spus tatălui ei și, împreună, hotărâseră să abordeze deschis subiectul cu ea.

– Mi se pare urât să zic că mama a murit la nașterea mea, s-a justificat Malvina.

– Dar acesta este adevărul. De ce să fie urât? a întrebat-o tatăl.

– Pentru că, dacă nu mă nășteam, ea ar fi trăit și astăzi.

Izbutise în cele din urmă să dea glas sentimentului de vinovăție pe care îl încerca de mult timp. Doctorul Leoni i-a explicat că mama ei refuzase cu obstinație să întrerupă sarcina atunci când, în urma analizelor de sânge și de urină, medicii o avertizaseră asupra riscului unei eclampsii.

– Mama ta te-a dorit cu toată ființa ei, a ținut să te aducă pe lume chiar cu riscul vieții. Dacă minți în privința felului în care a murit e ca și cum ai ponegri-o pentru curajul de care a dat dovadă, a conchis tatăl, mângâind-o pe obraz.

Vorbele lui au convins-o doar într-o anumită măsură. Pe măsura trecerii anilor, a început să studieze pe ascuns problematica sarcinii și a nașterii din manualele de medicină ale tatălui său. Ajunsese o adevărată expertă în materie, însă bagajul de cunoștințe

acumulat i-a inoculat o certitudine irevocabilă: ea, una, n-avea să facă niciodată copii.

Hotărârea a avut darul s-o liniștească psihic, însă numai în aparență, pentru că în meandrele subconștientului persista încă oroarea legată de propria naștere, aceasta manifestându-se de multe ori prin coșmaruri nocturne.

După nuntă, de care familiile Leoni și Franzini nu fuseseră prea încântate, acceptând-o cu reticență, teama de a rămâne însărcinată o făcuse pe Malvina să recurgă pe ascuns la anticoncepționale, cu atât mai mult cu cât Gianni susținea sus și tare că măsura iubirii dintre soți este dată de procreere.

Cu spinarea rezemată de trunchiul stejarului și cu privirea pierdută în gol, Malvina a rememorat noaptea nunții, pe care ea și Gianni și-o petrecuseră în vila din Tavernolo.

Era sfârșit de octombrie. Ceremonia de căsătorie – simplă, cu invitați doar din rândul rudelor apropiate – avusese loc dimineață. Mirii refuzaseră cadourile și tradiționalul voiaj de nuntă, convinși că unirea destinelor are o conotație intimă, spirituală, luna de miere fiind în realitate o invenție a consumismului. Declinaseră chiar și oferta de a li se pune la dispoziție o locuință doar pentru ei doi, având în vedere că erau încă studenți și niciunul din ei nu avea un venit propriu.

Problema fusese rezolvată când bunicii dinspre mamă ai Malvinei consimțiseră să-i găzduiască în casa lor seniorială de la Tavernolo.

– Sper să avem cât mai repede un copil, îi spusese Gianni atunci, în noaptea nunții, după ce făcuseră dragoste.

– Nu ți se pare totuși prea devreme să ne gândim la copii? Eu sunt abia în primul an de facultate, tu în al doilea... obiectase ea, surprinsă.

Era prima dată când Gianni aducea vorba despre urmași.

– Cei din familia Franzini se căsătoresc ca să aducă pe lume copii, precizase proaspătul soț.

– Asemenea regilor, nu-i așa? Numai regii se îngrijesc înainte de toate să-și asigure moștenitori, încercase să glumească Malvina. Apoi adăugase pe un ton serios: Sunt încă prea tânără ca să devin mamă.

Gianni o îmbrățișase cu tandrețe și, zâmbind, spusese:

– Dumnezeu a aranjat în așa fel lucrurile încât procreerea să se materializeze dintr-o răbufnire sexuală pe cât de greu de ținut în frâu, pe atât de înălțătoare. Știi de ce există această atracție a trupurilor noastre? Pentru că finalitatea ei sunt conceperea și aducerea pe lume a unei noi vieți. Fără o asemenea finalitate nu ar exista iubire. Acum ai sentimentul că nu suntem încă pregătiți să devenim părinți, însă când vom fi conceput sublimul nostru rod, vom învăța zi după zi să fim un tată desăvârșit și o mamă asemenea.

Deși pronunțate cu duioșie, Malvina percepuse vorbele soțului său ca o pângărire a trupului și sinelui ei. Îl privise pe Gianni lung și trăise sentimentul

că în spatele bărbatului arătos din fața sa se ascundea în realitate un monstru egoist și sângeros.

– Așa o fi, se limitase ea să comenteze.

A doua zi dăduse fuga la spital, să-l caute pe doctorul Leoni, tatăl ei.

– Sunt distrusă, îi spusese.

– Te-ai certat cu Gianni?

– Măcar de-ar fi asta! După o ceartă, ar urma împăcarea și totul ar fi ca înainte. Alta-i problema: el vrea mort-copt să-i fac un copil, iar eu nu vreau, l-a lămurit ea.

– Tu ești persoana interesată în mod nemijlocit și, prin urmare, tu ești cea mai în măsură să hotărăști. Care-i problema, deci?

– Cum să-i zic una ca asta? Știi, e atât de bun cu mine, atât de îndrăgostit... și știe atât de bine cum să mă facă să mă simt vinovată... Spune-mi, tată, oare dacă nu vreau copii înseamnă că sunt o femeie denaturată?

– În niciun caz. Treci pe pilule anticoncepționale și acordă-ți timp până când te vei simți pregătită să abordezi subiectul față în față cu Gianni. Dumnezeule mare, sunteți încă tineri și abia ați început facultatea! Ia spune, vrei să stau eu de vorbă cu el? îi propusese tatăl.

– Nu, trebuie să mă descurc singură. Mulțumesc, tată, îi răspunsese ea, schițând un zâmbet.

Deși nu trecuse decât un an de la căsătorie, pe Gianni începuse să-l îngrijoreze sterilitatea relației. Nu cu multe zile în urmă, îi zisese:

– Cred că ar fi cazul să facem un control serios la un specialist.

Malvina, care nu găsise încă curajul de a înfrunta cu propriul său soț singura latură obscură a căsniciei lor, se înfuriase.

– Ar fi cazul ca tu și familia ta să nu mă mai sufocați cu presiunile voastre, îi strigase.

Răbufnirea ei nu era nejustificată: când ea și Gianni mergeau în vizită la familia Franzini, soacra Malvinei, după ce o îmbrățișa cu afecțiune, îi adresa de fiecare dată, în loc de bun venit, una și aceeași întrebare:

– De puiuțul nostru cel mic ce se mai aude?

Singurul membru al clanului Franzini alături de care Malvina se simțea în largul ei era Alessandro, care de altfel o alesese drept confidentă. Când rămâneau singuri, tânărul avocat își descărca năduful în discuțiile cu ea.

– Știi ce făcea mama când noi, mici fiind, ne plângeam că ne e sete? Umplea un pahar cu apă, ni-l punea în față, apoi spunea: „Nu te grăbi să bei, rezistă cât poți de mult. Paharul este al tău și nu ți-l ia nimeni din față, însă trebuie să înveți să-ți înfrânezi dorințele.“ Iar eu o întrebam: „Bine, dar cât timp trebuie să mă abțin?“ Iar ea: „Atât cât vrei, căci nu depinde decât de voința ta.“ Odată, am luat paharul și l-am dat peste cap de cum mi l-a pus în față, iar ea m-a privit cu o expresie atât de dezgustată, încât m-am simțit cea mai nedemnă ființă de pe pământ. Știi, părinții mei nu ne-au lovit

nici măcar o singură dată, însă aș fi preferat de o sută de ori să ne altoiască: deși nu pare, sistemul lor educativ era mult mai violent decât pedepsele corporale.

Într-una din zile, Malvina i-a destăinuit ce povară ducea pe umeri.

– Gianni mă presează să facem un copil. Cât despre mama și surorile tale, nu mai zic: au ajuns să se uite la mine ca la o ciumată.

– Familia mea este, după cum știi, ultracatolică și evaluează viața conjugală doar în funcție de numărul de copii. Prin urmare, ar trebui să te grăbești să le aduci în dar un nepot.

– Bine, dar eu nu vreau!

– În cazul acesta, cumnată dragă, află că se anunță nori negri la orizont, prevestise Alessandro.

Acum, Malvina și-a zărit soțul urcând pe cărarea din grădină, îndreptându-se spre ea cu un coș plin de trandafiri. Pe cap purta o pălărie veche de pai, protejându-se de soarele dogoritor. L-a cercetat lung cu privirea în timp ce se apropia, spunându-și că l-ar fi iubit mult mai mult dacă ar fi renunțat la fixația lui de a concepe cât mai repede un copil.

A închis cartea, întâmpinându-l cu un zâmbet. Gianni s-a oprit în fața ei și, răsturnându-i în poală florile din coș, i-a spus:

– Iată, o acopăr cu trandafiri pe regina inimii mele.

Primul gând al Malvinei s-a îndreptat către propria bunică: fără doar și poate că avea să se înfurie la culme descoperind actul de vandalism al lui Gianni.

A preferat să nu comenteze, limitându-se să-i zâmbească, impresionată totuși de gestul lui romantic. Era, iată, un soț încă îndrăgostit, care continua s-o curteze ca la început.

Bărbatul s-a așezat lângă ea, pe iarbă, mângâind-o afectuos pe umăr.

– Ah, cât de frumoasă ești, mireasa mea aleasă, i-a murmurat la ureche.

– Nici cu tine nu mi-e rușine. Ești mai arătos ca un manechin, i-a răspuns ea, amuzată.

– Copiii noștri vor fi toți la fel de frumoși ca noi.

Zâmbetul Malvinei s-a stins brusc: într-adevăr, Gianni se pricepea ca nimeni altul să strice cele mai fericite momente ale căsniciei lor.

8

Erau anii revoltelor studențești: manifestații uriașe de stradă, marșuri de protest, școli și universități ocupate, acte de vandalism și de violență extremă, care au dat peste cap viața locuitorilor orașului, provocând neliniște și teamă. Vârstnicii, mai cu seamă, păreau total descumpăniți, refuzând să înțeleagă rostul și finalitatea acelor acțiuni.

Bunicul Malvinei – medic de țară care se autodefinea „jumătate doctor, jumătate vraci“ – obișnuia să discute aprins cu nepoata sa, cu soțul ei și cu ceilalți tineri care veneau să-l viziteze la Tavernolo.

Își începea discursurile mereu la fel:

– Copiii țăranilor de aici, din sat, habar n-au de iubirea pentru pământul părinților și strămoșilor tăi: iată, casele vechi și solide de piatră sunt făcute una cu pământul, în locul lor ridicându-se vile oribile, iar mobilele vechi, din lemn masiv, sunt aruncate la gunoi, fiind înlocuite cu mobilier de furnir. Spuneți și voi:

furnir! Doar rostind un asemenea cuvânt, pur și simplu mi se face pielea de găină.

De obicei, aici intervenea bunica, o femeie care-și ducea cu multă demnitate cei șaptezeci de ani ai săi.

– Copii, nu-i mai dați atenție vraciului hodorogit de colo. În ultima vreme, îl pasionează discursurile de cârciumă.

La fel a spus și în seara în care, întorcându-se de la un proces judecat la Veneția, Alessandro Franzini poposise peste noapte la Tavernolo.

– Realitatea este că acolo se spun lucruri la care politicienii noștri ar face bine să ia aminte, a spus Alessandro, altminteri un bun cunoscător al cârciumilor.

– Părerea mea este că trăim într-un climat de nebunie colectivă – a intervenit Gianni –, și nu mă refer doar la nenumăratele greve muncitorești, ci mai ales la revoltele împotriva profesorilor universitari care, iată, în loc să fie respectați pentru valorile transmise tinerei generații, sunt acuzați de autoritarism.

– Pentru numele lui Dumnezeu! De unde atâta ipocrizie la tine? s-a arătat contrariată Malvina, care era la curent cu evenimentele.

– Ba să știi că bărbatul tău are dreptate, a contrazis-o bunicul. Cei care ocupă universitățile, fie ele în America sau în Europa, la Milano sau la Tokyo, nu sunt altceva decât tineri de bani gata care n-au muncit niciodată în viața lor.

Malvina s-a înfuriat.

– Bine, bunicule, dumneata nu-ți dai seama oare că puterea, atât în Italia, cât și în restul lumii, se află în mâinile unor personaje depășite de vremuri, care își urmăresc doar propriile interese, în vreme ce muncitorii sunt plătiți sub limitele unui trai decent, iar femeile n-au niciun cuvânt de spus? Recunoaște, cunoști cumva vreo femeie-director, fie ea și director de spital, măcar? Îți zic eu: nu. Și asta pentru că sunt încă foarte mulți cei care cred că femeile au o singură menire: să se căsătorească și să facă copii.

Era limpede pentru toți că ultimele cuvinte nu îi erau adresate bunicului, ci soțului ei. Bătrânele gazde au hotărât că era mai bine să se retragă.

– Aș zice că a sosit momentul să-mi odihnesc și eu păcătoasele astea de oase șubrede, a anunțat bunica, ridicându-se de la masă.

– Valabil și pentru mine. Ia te uită, s-a făcut deja ora zece! Ca să nu mai spun că draga mea nepoată mi-a stârnit o serie de îndoieli asupra cărora trebuie să meditez o vreme, a adăugat bunicul.

Rămași singuri, peste Malvina, soțul ei și Alessandro s-a așternut o tăcere apăsătoare. Venera, tânăra menajeră pe care bunicul o definea „urâtă ca păcatul, dar onestă și muncitoare ca nimeni alta“, a strâns masa și i-a întrebat:

– Doriți o cafea?

Au refuzat cu toții oferta, după care Gianni a anunțat:

– Sunt obosit. Mă duc și eu la culcare.

Malvina și Alessandro au ieșit în grădină, iar Venera, care învățase preferințele musafirilor, s-a înființat cu un pahar și o sticlă de whisky plină pentru Alessandro.

– Să fie o simplă impresie a mea sau chiar există o ușoară încordare între tine și soțul tău? s-a interesat prudent bărbatul.

Malvina a preferat să schimbe subiectul.

– Spune-mi despre tine. Cum te mai simți? l-a întrebat ea.

– Așa cum se poate simți cineva căzut în robia preaiubitoarei sale familii, care îl împinge să ia hotărâri contrare propriei lui voințe.

Malvinei îi era de-ajuns o privire ca să înțeleagă că tânărul arătos din fața sa era profund nefericit.

Ca să rămână departe de femeia pe care o iubea, Alessandro renunțase la slujba de la cabinetul de avocatură. Acum avea o altă logodnică, pe care soții Franzini o adorau. El nu o iubea, însă urma s-o ia de soție, supunându-se voinței lor.

– Te-ai gândit vreodată să lași totul baltă și să emigrezi? La Philadelphia, de exemplu, Susan cunoaște jumătate din notabilitățile orașului. Ar putea să te prezinte unor persoane influente și ți-ai putea reface viața departe de clanul Franzini, i-a sugerat Malvina.

– Auzi cine vorbește! a pufnit el. Dar tu, tu te-ai gândit vreodată să faci același lucru? Nu mi se pare c-ai fi fericită alături de fratele meu.

Malvina a sărit ca arsă.

– Ce tot vorbești acolo? Tu ești cel care și-a părăsit iubita ca să le facă hatârul părinților! Ei bine, Gianni și cu mine ne iubim și trăim împreună ca să ne facem hatârul nouă înșine!

– Până una-alta însă, el vrea copii, iar tu nu doar că i te opui, dar nu scapi ocazia să arunci săgeți veninoase spre el, a observat bărbatul.

– De ce nu-ți vezi de treaba ta? a răbufnit Malvina, ghemuindu-se în fotoliul de nuiele.

– Am înțeles, să trăiți! a răspuns înveselit Alessandro, turnându-și o nouă porție de whisky. Apoi, întorcându-se spre ea, a întrebat-o: Îți torn și ție o picătură?

– Te zgârcești la whisky-ul bunicii? a glumit ea. Apoi, dând peste cap paharul, a exclamat: Bun! Exact ce trebuia într-o noapte frumoasă ca asta!

Pe cerul senin, luna trona strălucitoare, înconjurată de un alai de stele. Pahar după pahar, Malvina și Alessandro se lăsau pradă beției, acompaniați de cântecul greierilor. Deodată, o umbră foșni printre tufișurile dese.

– Cine-i acolo? a strigat Alessandro

– A, nu-ți face probleme, l-a liniștit Malvina. Nu-i decât un biet jder în căutare de hrană.

Apoi a început să fredoneze o melodie de Patty Pravo – *Se perdo te.*

Bărbatul i s-a alăturat și, după două strofe cântate pe înfundate, au început să cânte cât îi țineau bojocii.

Nu a trecut mult și Gianni, în pijama și desculț, și-a făcut apariția în pragul ușii dinspre grădină.

– Ce-i cu voi, ați înnebunit? a întrebat el.

– Nu, ne-am aghesmuit, i-a răspuns Malvina.

Gianni a zâmbit, apoi li s-a alăturat, spunând:

– Ce noapte splendidă!

– Frățioare dragă, ăl care nu bea cu noi ori e hoț, ori e copoi, a recitat Alessandro, întinzându-i sticla.

– Ferice de cei din urmă, dacă cei dintâi au fost oameni cinstiți, a comentat tânărul, constatând că mai rămăsese puțin whisky pe fundul sticlei.

Din două înghițituri, a golit recipientul.

– Îți închipui ce ar zice mama și tata dacă ne-ar vedea acum? a spus el apoi, izbucnind în râs.

– S-ar preface că nu văd. Doar îi cunoști la fel de bine ca și mine, i-a replicat Alessandro.

– Îmi dau seama de un lucru la voi doi: în loc de superego, aveți supermama și tata! a răbufnit deodată Malvina.

– Ehe, dac-ai ști ce orgii am fi făcut de n-ar fi fost zbirii aceia bătrâni! a încercat o glumă Gianni.

– Aha, acum înțeleg de ce, în pat cu tine, mă simt ca și cum ei doi ne-ar supraveghea, i-a replicat Malvina.

– Știți ceva? Discuția asta devine cam trivială pentru gusturile mele. Vă las, mă duc la culcare, a anunțat Alessandro, îndreptându-se cu pași șovăielnici spre casă.

– Ia spune, vorbeai serios adineauri? și-a întrebat Gianni soția.

– De unde să știu? Sunt beată, nu vezi?

– *In vino veritas,* a decretat el.

– De unde vin? Ăsta e whisky. Pardon, a fost whisky. Prin urmare, nu contează, dragul meu, a râs ea.

– Te iubesc, i-a șoptit el la ureche. Apoi a ridicat-o și, purtând-o pe brațe spre casă, a exclamat: Fir-ar să fie! Mult whisky ai mai băut, dacă judec după cât cântărești!

Malvina și-a ascuns fața la pieptul lui: se simțea pe deplin fericită.

9

O altă dimineață de iulie: Malvina obținea nota maximă la un examen de anatomie în același timp în care Gianni primea un calificativ asemănător la examenul de teoria filosofiei. De la Universitatea Cattolica, bărbatul s-a grăbit către Universitatea de Stat, ca să-și întâlnească soția: a zărit-o în curte, înconjurată de un grup de colege.

Tinerele discutau aprins un subiect controversat: asasinarea lui Martin Luther King și a lui Bob Kennedy. Malvina tocmai cita dintr-o lucrare de Lawrence Ferlinghetti[1] referitoare la problematica generației lor:

---

[1] Lawrence Ferlinghetti (n. 1919), poet postmodernist american, pictor, activist pentru drepturile omului, a editat colecția *Howl și alte poeme* (1956) a lui Allen Ginsberg (1926–1997), considerat, alături de romancierul și poetul Jack Kerouac (1922–1969), unul dintre promotorii curentului *beat* în artă. Lor li s-a alăturat la începutul anilor cincizeci și poetul Gregory Corso (1930–2001) (n. tr.).

Gianni nu auzise de autor, ba chiar se întreba când își găsea timp Malvina pentru asemenea lecturi.

A rămas o vreme s-o asculte, descumpănit să constate că propria sa soție aproape că se transformase într-un lider de opinie pe care asistența îl asculta cu luare-aminte.

– Cred că a sosit vremea să învățăm cum să gândim cu propria noastră minte. Trebuie să ne raportăm în primul rând la sentimentele și istoria noastră, mai mult chiar decât la predicile unora precum Ginsberg, Kerouac sau Gregory Corso. Desigur, merită și ei citiți, pentru că există elemente valoroase în scrierile lor, însă trebuie analizați critic, pentru a nu cădea pradă îndoctrinării. În ceea ce mă privește, îmi revendic dreptul de a greși pe cont propriu, decât să greșesc urmând sfaturile altcuiva, spunea ea, vorbind cu emfază.

Una dintre colege a preluat ștafeta:

– Biserica Catolică a făcut tot ce i-a stat în putință de-a lungul secolelor ca să ne transforme într-o turmă de oi îndoctrinate. Noi, femeile, am fost măcinate de sentimentul de vinovăție pentru păcate de neiertat, numai că – iată ce coincidență! – toate aceste păcate erau legate de sex. Am ajuns astfel o generație de femei frustrate, frigide, fiice ale altor femei frigide și nemulțumite de propria lor viață.

– Nu vorbi și în numele meu, te rog! a întrerupt-o Malvina. Eu, una, nu sunt nici frigidă, nici nemulțumită de propria-mi viață. Am un soț care...

N-a mai terminat ce avea de spus: îl zărise pe Gianni, care o urmărea încruntat. Și-a luat rămas-bun de la colege și, alăturându-i-se, l-a înfruntat direct:

– Ce făceai, mă spionai?

– Te ascultam. Uite, îmi pare bine să aud că nu ești o femeie frigidă și nemulțumită, însă celelalte opinii m-au descumpănit pur și simplu. Întâi de toate, este de datoria Bisericii să-și îndoctrineze adepții; nici nu îndrăznesc să-mi imaginez ce s-ar alege de noi toți dacă i-am ignora regulile, a spus Gianni, îndreptându-se spre ieșire.

Malvina l-a urmat pășind pe vârfuri, de teamă să nu-și rupă tocurile-cui în pietrișul de pe alee.

– Doctrinele mă înspăimântă, a protestat ea, fie că le emit Biserica, partidele sau filosofii. Iar tu ar trebui să știi cel mai bine cât de important este să gândim liber.

Ajungând la dubiță, Gianni s-a urcat la volan și a coborât geamurile portierelor, ca să aerisească habitaclul încins.

– Vrei să te cerți cu mine? a întrebat-o el cu un aer agasat.

– Mie mi se părea că, dimpotrivă, discutăm cât se poate de civilizat, a replicat Malvina.

Gianni își invidia soția pentru lecturile ușor neobișnuite și ideile pe care nu i le împărtășea niciodată. Pe de altă parte, admitea că nici el n-o încuraja deloc în acest sens, știind că Malvina avea concepții diferite de ale lui, pe care nu era deloc dispusă să și

le schimbe din dragoste pentru el. Era o constatare care-l făcea să se simtă neputincios. „Dacă lucrurile se prezintă așa acum, oare ce se va alege de noi peste câțiva ani? Fie se schimbă ea, fie mă schimb eu“, și-a spus în gând.

– Nu vrei să vorbim despre altceva? a întrebat-o, învârtind cheia în contact.

– Să știi că n-am nici cea mai mică intenție să polemizez cu tine, cu atât mai mult cu cât simt că mor de cald, însă nu pot trece cu vederea anumite principii la care țin. Cu atât mai mult cu cât la mijloc este relația noastră, a răspuns ea.

Au traversat orașul, îndreptându-se spre ieșirea spre autostradă.

– La urma urmelor, ai crescut fără mamă, a remarcat el, dându-și seama prea târziu de banalitatea propriilor vorbe.

– Credeam că soțul meu este studentul eminent și filosoful de talent cu care mi-am dorit dintotdeauna să mă mărit. Este limpede însă că m-am înșelat. Are dreptate Alessandro când zice că familia Franzini are viziuni largi doar teoretic, pentru că în realitate sunt subjugați regulilor rigide ale propriei credințe. Spui că am crescut fără mamă de parcă aș purta pe umeri o mare vină, un păcat ereditar. Află însă că am avut parte de o familie minunată și am fost înconjurată de mai multă iubire decât vei avea parte tu vreodată. Iar prima regulă în iubire este tocmai aceea de a-l lăsa pe celălalt să gândească și să acționeze liber. Iubirea

cu care vă hrăniți voi, familia Franzini, este de fapt asemenea unui gaz asfixiant. Pentru voi, există, pe de o parte, poruncile Domnului, iar pe de alta, poruncile familiei Franzini. Dintre cele din urmă, cea mai umilitoare e următoarea: dacă vrei să fii fericit, trebuie să pătimești, să suferi de foame, de sete, de oboseală, să îți renegi propriile înclinații, ba chiar pe tine însuți, tinzând astfel spre un țel mai înalt, mai onorabil. Mai înalt decât ce? Mai onorabil decât cine? De unde provine, oare, toată această trufie a voastră, care are forța unui cataclism devastator? Ai încercat oare vreodată să iei hotărâri după propria ta judecată și nu raportate la cea a părinților tăi?

Malvina s-a oprit brusc, constatând că ridicase prea mult vocea; cuvintele îi ieșiseră fluviu, pe nerăsuflate.

Și totuși, pe măsură ce-și vărsa năduful, își dădea seama că era iritată nu atât din cauza obtuzității soțului, cât mai ales pentru că Gianni o surprinsese predicând în curtea universității, exprimând judecăți pe care nu voia să i le împărtășească, întrucât făceau parte din esența cea mai intimă a personalității ei.

Ca întotdeauna când era pus cu spatele la zid, Gianni se închisese într-o muțenie ostentativă.

Malvina a înțeles că exagerase ponegrindu-i pe membrii familiei Franzini – care, la urma urmelor, se dovediseră foarte drăguți cu ea – și jignindu-și soțul pe care-l iubea din toată inima.

– Am aruncat vorbe grele, necugetate. Îmi cer scuze cu smerenie, a spus ea cu voce înduioșătoare.

– Este mult adevăr în cuvintele tale, a recunoscut atunci Gianni, adăugând: Realitatea este că, atunci când îți pui prea multe întrebări, nu-ți simplifici deloc viața, cu atât mai mult cu cât ele sunt formulate superficial, sub impulsul unor curente noi, despre a căror evoluție nu știe nimeni nimic. Am ales filosofia fiindcă e o știință care implică momente lungi de reflecție. Poate că-mi pun mai multe întrebări decât ți-ai putea închipui tu vreodată, însă trebuie să le aranjez și să le rearanjez de o mie de ori în minte înainte să le enunț.

Malvina l-a mângâiat pe ceafă și a zâmbit înveselită.

– Știu, dragul meu, știu, i-a spus.

– Am luat zece la examen, a anunțat-o el.

– Și eu, a zis Malvina.

– Cu felicitări, a precizat Gianni.

Trecând sub tăcere faptul că primise și ea același calificativ, Malvina a exclamat:

– Ești un adevărat zmeu, tinere!

– Se pare că ne facem foarte bine treaba, și-a arătat mulțumirea Gianni.

– Și, mai presus de orice, ne iubim, a precizat femeia.

Părăsind autostrada, s-au încadrat pe șoseaua care șerpuia printre dealuri. Aerul devenise ceva mai respirabil.

Ajunși în dreptul vilei, au observat mirați mai multe mașini parcate în curte.

– Ia te uită! Dăm cumva o petrecere și eu n-am aflat? a întrebat Gianni.

Tolăniți la umbra tufelor dese de mirt, câinii s-au limitat să-i adulmece de departe, dând leneș din coadă.

– Nu știu absolut nimic, a răspuns ea, îndreptându-se spre ușa de la intrare.

Deodată, în prag și-a făcut apariția un bărbat tânăr, care i-a venit întâmpinare.

– Sergio! a exclamat Malvina, desfăcându-și larg brațele.

Sergio era fiul doctorului Antonio Orombelli, un prieten apropiat al bunicului Malvinei. Era cu patru ani mai mare decât tânăra, dar între ei se legase o prietenie strânsă pe vremea când Malvina era adolescentă, iar el, aproape un bărbat în toată regula. Pe atunci, când Malvina insista să participe la baluri organizate prin împrejurimi, bunica i-o încredința lui Sergio, care-i ținea loc de cavaler. Ultima oară se întâlniseră în urmă cu doi ani, când Sergio se pregătea să-și dea licența în medicină; încă necăsătorită pe vremea aceea, Malvina îi povestise despre iubitul ei Gianni. După facultate, Sergio venise să-și exercite profesia în zonă, consultându-se adeseori cu bunicul Malvinei asupra cazurilor mai complexe ale propriilor pacienți. Astfel, Malvina aflase că Sergio călca pe urmele tatălui său, luându-i treptat locul.

– Ce mai face micuța mea Mavì? a salutat-o el, folosind un diminutiv din copilărie.

Gianni li s-a alăturat, iar Malvina s-a grăbit să facă prezentările.

– Îți fac cunoștință cu Sergio Orombelli, un prieten drag cu care, din păcate, mă întâlnesc mult prea rar. Întorcându-se către Sergio, a continuat: El este Gianni, soțul meu. Ia spune, cu ce ocazie pe la noi?

– Bunicul tău... a suferit un infarct și...

– Continuă, Sergio, a murmurat ea.

– A murit. În casă e plin de lume, iar bunica ta m-a rugat să te anunț înainte s-apuci să intri, a lămurit-o bărbatul.

10

De dimineață, bătrânul se urcase la volanul vechii sale Lancia și plecase să facă obișnuitul tur la domiciliul pacienților. Înainte însă, coborâse pe malul lacului, la cafenea, unde se întâlnise cu prietenul său Aureliano Rinaldi, farmacistul.

– Ne-am așezat la o masă și am admirat priveliștea lacului care ieșea încet-încet de sub perdeaua de ceață, povestea acum farmacistul, rememorând ultimele ore de viață ale bunicului Malvinei. Ne bucuram de răcoarea dimineții și am stat o vreme la taifas, în fața unei cești de cappuccino. Am vorbit de una, de alta... Știți, ca doi prieteni care se cunosc de când lumea și care și-au spus totul, sau aproape totul, de-a lungul vieții. De exemplu, ne-am întrecut să bârfim, ca doi cârcotași bătrâni ce eram, pe seama primilor turiști de anul ăsta, care își pregăteau iahturile ca să iasă în larg. La despărțire, mi-a zis: „Trebuie să trec pe la familia Bruschi. Bătrânul are un șold făcut țăndări,

dar nu vrea cu niciun chip să se opereze. Înghite calmante cu toptanul și până la urmă o să-și facă praf și ficatul. Astăzi vreau neapărat să-l conving – fie și cu riscul de a-i vorbi urât și de a mi-l face dușman – să se interneze." Apoi ne-am luat rămas-bun, iar el s-a urcat la volan și a luat-o din loc.

Bătrânul farmacist a povestit apoi că, ieșind la rândul său din bar, zărise cum Lancia doctorului se oprește brusc pe acostament. Portiera din dreptul șoferului s-a deschis, însă vechiul său prieten întârzia să coboare. A dat fuga să vadă dacă totul era în regulă și îl găsise fără suflare, cu capul pe volan. Înspăimântat, telefonase după o ambulanță. La spital, medicii n-au mai putut decât să constate decesul, cauzat de un infarct miocardic acut. Evident, bătrânul medic înțelesese ce se petrecea cu el și oprise mașina, însă nu mai avusese timp să coboare și să ceară ajutor.

– A murit de moartea oamenilor drepți, a spus celălalt prieten apropiat, Antonio Orombelli, care, la rândul său, a povestit apoi despre anii când erau amândoi elevi la colegiul Ghislieri din Pavia.

Pe vremea aceea – își amintea bătrânul – aveau amândoi propriul valet, care le spăla hainele, le lustruia pantofii, le făcea curățenie în camere și le pregătea de mâncare. Pe lângă toate astea, avea și sarcina de a-i supraveghea, informându-i pe părinți despre isprăvile lor extrașcolare.

Malvina se așezase pe canapeaua din sufragerie, ținând între palmele sale mâna bunicii, care, cu privirile

în gol, nu dădea semne că auzea ceva din discuțiile celor din jur.

Cu ochii înroșiți de plâns, menajera Venera și soțul ei Carlin erau într-un continuu du-te-vino spre bucătărie, purtând tăvi cu cafele și băuturi răcoritoare.

Prietenii de familie continuau să depene episoade din viața defunctului, un bărbat onest și blând. Malvina și-a amintit de anii copilăriei, când se suia în mașină cu bunicul, însoțindu-l în vizitele pe la pacienții răspândiți prin puzderia de cătunuri pierdute printre dealuri. Trecuse atunci deopotrivă și pragul unor vile opulente, și pe cel al multor colibe sărăcăcioase, unde aparițiile doctorului erau primite ca o adevărată binecuvântare. Bunicul fusese o figură charismatică, tratându-i cu aceeași bunăvoință hâtră, dar cu accente de asprime vecine cu bădărănia.

Asistase la răbufnirile lui furioase contra divinității, atunci când întâlnea câte o mamă căreia soarta crudă îi răpise copilul, precum și la vorbele grele, de ocară, adresate rudelor unor bolnavi lăsați în plata Domnului.

Pe drum, bunicul obișnuia să comenteze, iar Malvina era numai ochi și urechi: „De cele mai multe ori, țăranii noștri se îmbolnăvesc pentru că habar n-au cât de importantă este igiena. Ehe, câte boli ar evita dacă ar învăța să se spele și să-și țină casa curată!“ Apoi: „Acum mergem acasă la contesa Malinverni. Nu, n-are nicio boală, însă ea este convinsă că are. O tratez cu apă îndulcită cu zahăr, preparată de prietenul meu

Aureliano, și, de fiecare dată când trec pe la ea, îmi spune: «Domnule doctor, nici nu știți ce mulțumită sunt de doctoria prescrisă de dumneavoastră.» Și, cum mi-e rușine să-i cer bani, toamna îmi trimite acasă câțiva fazani grași împușcați în timpul partidelor de vânătoare organizate pe domeniile ei."

Malvina era convinsă că bunicul îi insuflase pasiunea pentru medicină mai mult decât o făcuse doctorul Leoni, tatăl ei. Preț de o clipă, Malvina și-a spus că nu i-ar fi displăcut deloc să-i ia locul bunicului și să devină medic de țară, asemenea lui Sergio Orombelli, care preluase ștafeta de la tatăl său. Prin ferestrele larg deschise ale sufrageriei, pătrundea, odată cu aerul cald de afară, și cântecul insistent al greierilor, alcătuind fundalul sonor al discuțiilor parcă tot mai aprinse ale musafirilor.

– Bunico, nu vrei mai bine s-o ștergem de aici? a murmurat Malvina la urechea bătrânei, agasată de hărmălaia din jur.

– Moartea, draga mea, are ritualul ei. Prietenii de familie caută să ne consoleze, iar noi trebuie să-i ascultăm, a răspuns în șoaptă bătrâna, schițând un surâs.

Malvina a sărutat-o pe obrazul care mirosea a lăcrămioare, apoi s-a strecurat afară, refugiindu-se sub pergola de iasomie de pe terasă. Soțul ei și Sergio discutau cu voce joasă la o masă, în fața unui pahar de bere, ca și cum s-ar fi cunoscut de când lumea.

Zărind-o venind, Gianni s-a ridicat, i-a ieșit în întâmpinare și, îmbrățișând-o, i-a spus:

– Îmi pare nespus de rău, draga mea.

– Știu. N-ai vrea, totuși, să intri să-i spui câteva cuvinte de consolare bunicii? i-a sugerat ea.

– Nu acum, e prea multă lume înăuntru. Vom avea însă ocazia să-i arătăm că-i suntem alături. Să știi că, între timp, i-am anunțat de cele întâmplate pe tatăl tău și pe Susan. Le-am spus și alor mei, care s-au oferit să închirieze spațiu publicitar în *Corriere della Sera* pentru necrologuri. Sergio și cu mine tocmai le compuneam.

Malvina s-a așezat lângă ei la masă.

– Cred că ar trebui, înainte de toate, să vă consultați cu bunica, a remarcat ea. Din câte știu, nu-i plac necrologurile și n-aș vrea să faceți ceva împotriva voinței ei.

– Nu-i pot împiedica pe ai mei să-și facă datoria, a obiectat Gianni.

– Ai putea pur și simplu să-i rogi să n-o facă, atâta tot. În orice caz, rămâne cum am stabilit: după ce pleacă musafirii, o să-i cerem părerea bunicii, a hotărât Malvina.

– În altă ordine de idei, Sergio ar vrea să scrie un articol despre bunicul tău în ziarul regional, a informat-o Gianni.

– Chiar e necesar? s-a întors ea către Sergio.

– E o datorie, pentru că bunicul tău a fost un personaj notoriu prin părțile noastre. Prefer să scriu eu articolul, în loc să las sarcina aceasta în grija vreunui redactor cu stil siropos. Știi, expresiile redundante

și litaniile care caută să stoarcă cu orice preț lacrimile cititorilor nu se potrivesc cu personalitatea bunicului tău, a lămurit-o tânărul medic.

Pasionat și de jurnalism, Sergio era și redactorul paginii „Fapt divers și societate“ a ziarului *Gazetta della Brianza.*

– Aș vrea să-l citesc înainte să-l publici, i-a cerut Malvina.

– Nici nu mă gândesc. Îl vei citi ca toată lumea, în ziar, a spus Sergio. Apoi, privind-o în ochi, a întrebat-o cu voce duioasă: Cum te simți, micuță Mavì?

Diminutivul acela al numelui ei rostit cu o asemenea candoare a înduioșat-o pe Malvina, care a izbucnit pe neașteptate în lacrimi.

– Tinere, să-i fii mereu aproape acestei făpturi divine, l-a avertizat Sergio pe Gianni, glumind doar pe jumătate. Apoi a adăugat: Știi, Malvina a crescut sub ochii mei. După înmormântarea mamei sale, părinții m-au adus în vizită aici, în casa asta, așa cum se obișnuiește încă pe la țară. Aveam pe atunci doar patru ani, însă de cum am intrat am cerut s-o văd pe biata copilă rămasă orfană de mamă. Tatăl Malvinei m-a dus în odaia ei. Dormea în pătuț, cu suzeta în gură, iar bărbatul mi-a dat-o s-o țin în brațe. Ne-a făcut și o fotografie, pe care o păstrez și acum. Din ziua aceea, m-am considerat cavalerul ei. Mai târziu, când devenisem deja un flăcăiandru și începusem să le curtez pe fetele de vârsta mea, se întâmpla adesea să le las

baltă pe toate, transformându-mă într-un fel de frate mai mare al Malvinei.

Auzindu-l, Malvina și-a șters lacrimile și a zâmbit.

– Erai exagerat de protector cu mine, deveniseși pur și simplu insuportabil.

– Fii pe pace, de multe ori nici eu nu te suportam: erai o fire foarte dificilă.

– Eu spun să-l lăsăm pe soțul meu să judece asta, a replicat ea.

– Confirm, a intervenit Gianni, adăugând: Însă este atât de adorabilă, încât i se iartă întotdeauna totul.

11

Sicriul bunicului a fost depus în micuța capelă a familiei din cimitirul satului, lângă cel al fiicei sale, plecată în lumea celor drepți cu douăzeci de ani în urmă.

În zadar insistase bunica Malvinei ca soțul ei să aibă parte de o ceremonie discretă. Dinspre cătunele risipite printre dealuri au coborât spre Tavernolo zeci și zeci de oameni din toate păturile sociale, care i-au adus un ultim omagiu medicului de țară atât de iubit și de respectat în zonă.

Apoi, conform tradiției, în curtea vilei din Tavernolo s-a organizat un praznic pentru rude și prietenii apropiați ai familiei. Venera le-a cerut ajutor femeilor din sat, care s-au grăbit să-și ofere serviciile.

Dovedindu-se un amfitrion perfect, bunica nu a vărsat nicio lacrimă, întâmpinându-și musafirii cu un zâmbet și rămânând apoi cu ei la masă, unde s-au servit pește în aspic, legume la cuptor și friptură.

Postată pe scaunul de alături, Malvina o consola din când în când mângâindu-i brațul, bătrâna întorcându-i o privire recunoscătoare și complice.

La masă, primarul a propus realizarea unui bust de marmură care, amplasat în atriumul primăriei Tavernolo, urma să comemoreze ilustra personalitate a fostului medic de țară atât de iubit și prețuit de întreaga comunitate; de asemenea, preotul paroh susținea ca o placă memorială să fie plasată în dreptul porticului de la intrarea în biserică. În tot acest timp, bunica se gândea la altceva: trecea în revistă clipele fericite și pe cele tragice petrecute alături de partenerul ei de viață, cu care împărtășise atât suferința pentru pierderea unicei lor fiice, cât și iubirea pentru adorabila lor nepoată, temându-se totuși că nu era pe deplin fericită alături de tânărul – altminteri demn de tot respectul – pe care și-l alesese drept soț.

Malvina și-a amintit de ziua în care, copilă fiind, bunicul i-a spus:

– De moarte nu trebuie să-ți fie teamă, fiindcă nu este altceva decât un nou capitol al vieții. Oamenii sunt îngroziți de spectrul morții, căci nu reușesc s-o perceapă ca pe o izbăvire. Doar cei grav bolnavi nu se tem de moarte, căci ea vine să le pună capăt suferinței. Mi-a fost dat să văd oameni care, plecând de pe această lume, au rămas cu un zâmbet larg întipărit pe față.

– Oare de ce? Pentru că atunci vedeau porțile raiului? întrebase ea.

– Da’ de unde! Nu există nici paradis, nici infern! Când părăsesc această lume, oamenii pur și simplu se întorc acolo de unde au venit când s-au născut.

– Și cum este acel loc, bunicule?

– Este neînchipuit de frumos, însă din păcate uităm de el de cum venim pe lume. Dacă am reuși să ne amintim cum arată, te asigur că nimeni n-ar mai rămâne pe Pământ nici măcar o secundă.

Malvina și-a închipuit că bunicul se întorsese acolo de unde venise când se născuse și s-a rugat în gând ca într-o zi, când avea să-i vină și ei rândul, locul rezervat pentru ea să nu se afle prea departe de cel al bunicului.

La masă, invitații continuau să discute aprins.

– Ați citit articolul fiului meu din *Gazetta*? a întrebat doamna Orombelli.

– L-am citit și-i sunt profund recunoscătoare autorului, a răspuns bunica.

– Sergio l-a descris exact așa cum îl știam cu toții, folosindu-se de inconfundabilul său stil, sec și ironic, a declarat preotul.

– Apropo, am constatat că, după înmormântare, fiul dumneavoastră s-a făcut nevăzut, a remarcat soția lui Aureliano Rinaldi.

– Probabil că se grăbea la una din întâlnirile lui galante, a explicat doamna Orombelli.

Malvina și-a ascuțit auzul. Doctorul Orombelli, tatăl lui Sergio, a comentat, ușor nemulțumit:

– Cam zboară din floare-n floare dumnealui. Până la urmă, o să sfârșească asemenea unchiului său Ermete: flăcău tomnatic.

– Ei bine, eu cred că de data asta avem noroc, l-a contrazis soția, și fătuca asta nouă o să-l pună cu botul pe labe.

Surprinsă de propria reacție, Malvina s-a întrebat de ce faptul că Sergio avea o iubită suscitase în ea o reacție – subtilă, dar insistentă – de gelozie.

12

Pe masă și-au făcut apariția boluri pline-ochi cu salată de fructe, în vreme ce musafirii încinseseră discuții aprinse pe seama lui Neil Armstrong, astronautul care urma să aselenizeze, despre cei două sute de arbori de dafin din zonă care se îmbolnăviseră și fuseseră tăiați și despre apropiata perioadă de concedii care avea să pună capăt grevelor timp de câteva săptămâni.

Malvina își ținea mereu sub observație bunica: părea să fi ajuns la limita puterilor.

– Suntem amândouă frânte de oboseală, i-a șoptit la ureche. Hai sus.

Bătrâna i-a făcut semn menajerei că poate servi cafeaua, apoi, adresându-i-se nepoatei, a spus:

– Mergem imediat să ne odihnim, draga mea.

Se pregăteau amândouă să se retragă, când, pe neașteptate, mama lui Gianni a adus în discuție un subiect sensibil.

– Ce-i drept, soțul v-a părăsit, însă stirpea i se perpetuează. Știți cum se spune: după o moarte, întotdeauna încolțesc mugurii unei noi vieți. Nu m-ar mira, așadar, să aflu curând vestea apropiatei veniri pe lume a unui copil, care să învioreze din nou această casă.

I se adresase bătrânei, însă privirile îi alunecaseră cu subînțeles către noră. Tatăl Malvinei s-a văzut obligat să intervină.

– N-ar fi oare mai bine să-i lăsăm pe tinerii noștri să hotărască singuri ce au de făcut? a zis el, agasat. Mi se pare cea mai bună idee, nu credeți? La urma urmelor, au de terminat o facultate, după care va trebui să-și câștige singuri pâinea.

– Cariera profesională și independența materială nu au nimic de-a face cu conceperea unui copil, a remarcat pe un ton iritat tatăl lui Gianni.

Peste cei prezenți s-a lăsat o tăcere stânjenitoare.

Malvina și-a privit rugător soțul, care în cele din urmă s-a hotărât să-i vină în ajutor.

– Când va vrea Cel de Sus, vom avea și copii, a spus.

La urma urmelor – s-a gândit el –, avea o soție tânără, puternică și sănătoasă: chiar dacă acum i se părea prematur să rămână însărcinată, mai târziu avea să-i dăruiască un cârd de copii.

– Cel de Sus vrea întotdeauna, i-a tăiat-o scurt doamna Franzini, adăugând: Nu Cel de Sus nu vrea copii, ci tinerii din ziua de astăzi, care iau cu asalt farmaciile în căutare de anticoncepționale.

Aureliano Rinaldi, farmacistul, singurul care nu înțelesese schimbul de replici dintre cuscri, a găsit de cuviință să intervină.

– Slavă Domnului că s-a inventat pilula! a exclamat el. De vreme ce sunt mai puține avorturi, se evită o mulțime de drame. Eu, unul, prefer să le import din Elveția. Iar de cliente, credeți-mă pe cuvânt, nu duc lipsă.

Bunica s-a ridicat brusc de la masă și, întorcându-se spre nepoata sa, i-a spus pe un ton aproape poruncitor:

– Du-mă sus. Apoi, adresându-se musafirilor, a adăugat: Vă mulțumesc că mi-ați fost alături. Mi-ați alinat suferința. Acum însă mă simt istovită și, cu scuzele de rigoare, mă voi retrage.

Vizibil deranjată de agresivitatea socrilor nepoatei sale, a ținut să le-o arate apelând la acea ieșire ostentativă din scenă.

– Îți mulțumesc că m-ai salvat, i-a murmurat la ureche Malvina, conducând-o spre casă.

– Soții Franzini își vâră mereu nasul unde nu le fierbe oala. Nu i-am suportat niciodată și sper din toată inima să nu mai am de-a face vreodată cu ei, a răspuns bătrâna, urcând scările.

Disputa de mai devreme și hotărârea cu care-și apărase nepoata îi alungaseră pentru o vreme suferința pricinuită de moartea soțului.

Malvina a ajutat-o să se dezbrace de taiorul de mătase albastră cu picouri albe, i-a scos din picioare sandalele cu toc jos, apoi i-a pus halatul de casă din piqué.

Întinzându-se în pat, bătrâna a scos un oftat adânc de ușurare, apoi i-a făcut semn Malvinei să se așeze lângă ea.

Malvina a îmbrățișat-o, șoptindu-i la ureche:

– Te iubesc, bunico.

– Știu, însă recunosc că nu mi-e suficient. Nu-ți închipui ce mult îmi lipsește bunicul tău.

– Recunoaște mai degrabă că-ți lipsesc cârcotelile și certurile pe care le încingeai cu el, a încercat s-o înveselească Malvina.

– Eh, fie vorba-ntre noi, soțul meu a avut, într-adevăr, un caracter dificil. Însă micile noastre dueluri verbale au fost sarea și piperul căsniciei noastre. Pe de altă parte, am sentimentul că lucrurile stau exact la fel și între tine și Gianni.

– Mda, uneori e de-a dreptul insuportabil, însă țin foarte mult la el. Nu este genul de bărbat banal și-mi dă mult de furcă. Cu timpul, sper totuși să scape de dependența de familia Franzini, altminteri îmi iau lumea-n cap.

– În opinia mea, bigotismul părinților lui Gianni frizează patologicul. L-ai observat pe socrul tău când ne-am așezat la masă? Era gata-gata să ne oprească din mâncat ca să spună o rugăciune. S-a abținut până la urmă, însă sunt convinsă că ne consideră pe toți o adunătură de păgâni.

– Asta mă deranjează și pe mine cel mai mult la familia lor, și cred c-ar trebui ca măcar Gianni să se emancipeze.

Bătrâna nu era foarte convinsă că acest lucru era posibil, însă a preferat să-și țină părerile doar pentru ea, schimbând subiectul:

– Foarte frumos articolul lui Sergio Orombelli. Dacă l-ar fi citit, sunt sigură că bunicul tău s-ar fi amuzat.

– Apropo de Sergio, să știi că mă simt oarecum vinovată față de el: cât am fost în liceu, mi-a fost mereu aproape, însă pe urmă nu am mai dat niciun semn de viață, iar acum îmi pare rău, fiincă, la urma urmelor, este o persoană remarcabilă.

– Hai, culcă-te, a venit îndemnul bunicii în loc de răspuns.

Malvina a închis ochii și, doborâtă de oboseală și de emoții, a căzut imediat într-un somn greu.

S-a visat în grădină, sub stejar, la un picnic cu bunicii și cu părinții ei. Stăteau cu toții pe o pătură de catifea neagră. Mama făcea serviciile, împărțind celorlalți sandviciuri pe farfurii de carton, în timp ce bunicul acționa manivela unui vechi gramofon. Pe notele unui vals în ritmuri rapide, se auzea vocea unui bărbat care intona: *Ne farò un Girardengo*[1], *Girardengo non mi va ben, ora va ora vien, Girardengo non*

---

[1] Costante Girardengo (1893–1978), ciclist italian celebru în perioada interbelică. După retragerea din activitatea competițională, a înființat o fabrică de biciclete, marca Girardengo (la care se face probabil referire în versurile populare din text) fiind foarte apreciată în Italia în a doua jumătate a secolului trecut (n. tr.).

mi va ben. La un moment dat, pe alee și-a făcut apariția Sergio Orombelli, în șaua unui antic velociped, cu o roată uriașă în față și una minusculă în spate. Mama a exclamat: „Iată-l și pe Girardengo al nostru!“ Sergio era încă un băiețandru, în pantaloni scurți și cu o cămașă în dungi descheiată la piept. A sărit din șa, iar bunica l-a invitat să li se alăture: „Vino, dragul meu. Uite, îți ofer o felie de pâine cu Nutella.“ În schimb, băiatul s-a întors spre doctorul Leoni, spunându-i: „Am venit să-i cer Malvinei centura, drept amintire.“ Malvina a zâmbit larg, desfăcându-și centura din jurul taliei și întinzându-i-o.

A deschis brusc ochii, simțind prezența cuiva care se aplecase spre ea. În semiîntunericul camerei, a reușit cu greu să-l recunoască pe Gianni.

A întins mâna, pipăind locul de lângă ea. Bunica nu mai era acolo.

– Scoală-te! i-a spus pe un ton poruncitor Gianni.

– De ce, cât am dormit? a întrebat, dezorientată, alungându-și cu greu ultimele rămășițe ale visului de mai devreme.

– Dă-te jos din pat și ieși imediat din camera asta, a insistat bărbatul, de data aceasta pe un ton de-a dreptul amenințător.

Ridicându-se, și-a dat seama că era îmbrăcată încă în veșmintele de doliu.

– Vrei totuși să-mi spui ce se întâmplă? l-a întrebat, din ce în ce mai confuză.

Gianni a înșfăcat-o cu putere de braț și a tras-o pe coridor.

– În dormitorul bunicilor tăi nu-ți puteam zice, i-a șuierat el printre dinți, însă aici pot: ești o târfă!

13

Malvina nu putea înțelege ce se întâmpla de fapt. Chipul luminos și atât de plăcut al lui Gianni era acum de nerecunoscut, pur și simplu desfigurat de un acces de furie a cărui cauză n-o putea nici măcar intui.

– Ți-ai pierdut mințile? a ridicat ea vocea, încercând să-l potolească.

În casă domnea o liniște ireală. Nu se auzea decât bâzâitul insistent al unui muscoi viu colorat, căzut prizonier în abajurul de sticlă al unei vechi lămpi cu petrol.

– Cine nu și-ar pierde mințile, odată pus în fața unei asemenea mârșăvii? a repezit-o soțul, fluturându-i prin fața ochilor cutia cu pilulele contraceptive.

– Oh, Doamne! a murmurat Malvina, acoperindu-și fața cu palmele.

A făcut un pas lateral, ocolindu-l pe bărbatul din fața ei, apoi a coborât scările în fugă. A ieșit în grădină, traversând-o grăbită, a deschis poarta de fier forjat și

s-a îndreptat cu pas grăbit spre păduricea de castani din apropiere. Istovită, s-a oprit să-și tragă sufletul. Pe șoseaua mărginită de linia copacilor, a trecut o mașină cu radioul dat la maximum; Malvina a perceput vocea melodioasă a lui Sergio Endrigo, care cânta *Io che amo solo te.*

Ah, de câte ori cântase melodia aceea împreună cu Gianni, pe drumul spre facultate sau la întoarcere! Sau *Ciao, ciao bambina*, cu soțul ei imitându-l la perfecție pe Modugno!

Da, soțul ei era extraordinar în tot ce făcea, a recunoscut Malvina în gând. Cânta frumos la pian, atingând clapele cu atâta delicatețe, încât ea își zicea adesea: e doar chestiune de exercițiu, altminteri ar fi la fel de celebru ca Rubinstein. Nu-ncăpea vorbă, își iubea soțul și era mândră de el. Însă iată că Gianni o insultase și o umilise, dovedind o vulgaritate de care nu l-ar fi crezut vreodată capabil. Pentru că nu-i spusese: ești toantă, ești neroadă sau ești iresponsabilă. Nu, preferase s-o jignească în esența ființei ei. A simțit că, dintr-odată, în inima ei se rupsese ceva.

Gianni îi descoperise refugiul, iar acum se apropia de ea.

Malvina s-a lipit cu spatele de trunchiul unui castan și a rămas în așteptare cu ochii închiși.

– N-am venit să-ți cer iertare, a început el, oprindu-se în fața femeii.

Însă Malvina, deschizând ochii, și-a îndreptat degetul acuzator spre el, întrerupându-l.

– Tu să taci! Acum vorbesc eu, i-a strigat. Apoi, a continuat, pe un ton care nu admitea replică: Mi-ai răvășit viața încă din prima zi în care te-am întâlnit, când m-ai invitat să ies în oraș cu tine. De atunci, am pierdut orice control asupra propriilor decizii, lăsându-te să te ocupi tu de tot și de toate: m-ai curtat, m-ai sedus, apoi m-ai cerut de soție venind după mine la capătul lumii și, în cele din urmă, căsătorindu-te cu mine. Ai știut să joci rolul bărbatului irezistibil, copleșindu-mă cu atenții. Iar eu am acceptat totul, pentru că te iubeam. Nu mi-am dorit niciodată alături pe altcineva decât pe tine. Ți-am acceptat și familia, deși nu i-am împărtășit niciodată habotnicia. M-am îngrozit să văd cum l-ați transformat pe Alessandro într-un sclav al preceptelor voastre, care-și consumă nefericirea în tăcere, sau cum ați convins-o pe Maria Giulia, sora ta, să-și ducă mai departe cea de-a patra sarcină, deși medicii i-au interzis să mai facă copii. Iar acum m-am îngrozit să constat că, descoperind câteva pilule contraceptive, ți-ai pierdut brusc uzul rațiunii, insultându-mă ca și cum m-ai fi surprins cu un amant. Malvina s-a oprit preț de câteva secunde ca să-și tragă sufletul, apoi a continuat: Da, iau anticoncepționale! Și știi de ce? Pentru că sunt terorizată de perspectiva unei sarcini. Mama a murit când m-a adus pe mine pe lume. Sora ta riscă să moară din cauza unei sarcini. Oare îți dai seama ce înseamnă toate astea? Nu, bineînțeles că nu. De aceea îți și spun acum: du-te dracului! De fapt, nu mă iubești și cred că nu

m-ai iubit niciodată. Tu nu iubești decât copiii pe care ar trebui să ții dăruiesc. Mă judeci cu aceeași unitate de măsură cu care văcarul își ține la îngrășat vacile de prăsilă, visând la ciurda de viței care-i va spori câștigurile. Ei bine, ai greșit nevasta! Eu, una, te-am iubit pentru ceea ce ești, nu pentru că vedeam în tine tatăl copiilor mei. Și, apropo de asta, nu știu dacă voi avea vreodată copii, însă ceea ce știu cu certitudine este că nu le va fi tată un individ care mă consideră o târfă. Iar acum, dacă ești amabil, te-aș ruga să ieși cât mai repede cu putință din viața mea.

Furios, Gianni i-a întors spatele, lăsând-o singură. Malvina îi aruncase în față toate supărările și dezamăgirile acumulate de-a lungul relației. Încet-încet, s-a liniștit, recăpătându-și stăpânirea de sine. A rămas o vreme sprijinită de trunchiul castanului, recapitulând acel prim și fericit an al căsniciei lor.

I-au apărut în fața ochilor imaginile lungilor nopți de iarnă petrecute în patul cu așternuturi de damasc, încălzindu-se unul în brațele celuilalt, visând cu ochii deschiși și elaborând proiecte de viitor. Crezând că aveau de trăit o viață întreagă împreună, își imaginau cum avea să arate viitoarea lor casă, ajungând adesesa să se contrazică asupra locului: Gianni ar fi vrut-o în piața Sant'Ambrogio, vizavi de universitatea la care ar fi urmat să fie și profesor, în timp ce Malvina și-ar fi dorit-o în via Sforza, lângă spitalul unde avea probabil să lucreze.

– Cum poți compara o locuință în piața Sant'Ambrogio, care se află chiar în inima centrului vechi al orașului, cu via Sforza, unde este un trafic infernal, iar sirenele ambulanțelor nu te lasă să dormi niciodată? se arăta el mirat.

– Sunt femeie și, prin urmare, reclam dreptul de a avea casa lângă serviciu. În felul acesta, voi putea dormi ceva mai mult dimineața, decreta ea.

– Vrei să spui că m-ai lăsa să mă descurc singur, să plec fără să-mi pregătești micul dejun și fără să mă săruți de rămas-bun?

– Ar fi chiar atât de grav?

– Păi, da. Ar însemna că iubești mai mult somnul decât pe propriul tău soț.

– Ăsta-i șantaj, dacă pui problema așa. Privește lucrurile altfel: dacă ai fi generos cu mine, te-aș iubi și mai mult? Ei, ce zici?

– Acum mă șantajezi tu, însă eu o să mă răzbun gâdilându-te în talpă, spunea Gianni, tăbărând pe ea.

– Ba nu, tu ești șantajistul, exclama ea, printre hohote de râs și țipete ascuțite.

Apoi venise primăvara. În grădină reapăruseră primele insecte și șopârle, păsările făceau adevărate festinuri cu semințele căzute din copaci, bălăcindu-se apoi în bălțile de pe drum, în vreme ce stoluri de stârci cenușii încropeau minunate coregrafii de iubire pe bolta cerească.

Adesea, primeau în vizită musafiri de la Milano, colegi de facultate și prieteni.

– Hai să ne prefacem că avem casa noastră și, pentru că locuim singuri, trebuie să le pregătim oaspeților ceva de mâncare, propunea Malvina.

O scoteau pe Venera din bucătărie și, cu cartea de bucate în față, se puneau pe treabă: băteau maioneza, curățau peștele pescuit din lac, pregăteau sosuri. De cele mai multe ori rezultatul era un adevărat dezastru, însă sfârșeau prin a se amuza copios, promițând să-și civilizeze talentele culinare.

– Când ne vom muta în casa noastră, spunea uneori Gianni, n-o să ne permitem o menajeră. Cel puțin la început. Prin urmare, e obligatoriu să învățăm să gătim, cu atât mai mult că vor veni și copiii.

Malvina încerca să alunge ecoul ultimelor cuvinte fluturând din mână, ca și cum ar fi vrut să îndepărteze o insectă agasantă, apoi binecuvânta în gând ospitalitatea bunicilor săi, care se pricepeau să le fie alături fără să păcătuiască prin indiscreție.

Începând din luna mai, căpătaseră obiceiul să studieze pe canapeaua-balansoar din grădină: ea cu tomurile de medicină, el, cu cele de filosofie. Înarmați cu câte un creion, subliniau fragmente din cursuri și-și luau notițe.

– Știi ce lungime are intestinul omului? îl întreba ea.

– Dar tu știi ce spunea Sfântul Augustin referitor la Dumnezeu? îi răspundea el tot cu o întrebare.

– Ce spunea?

– Că ignoranții ajung să-L cunoască mai bine.

– Asta înseamnă că teologii, foarte erudiți îndeobște, nu știu, de fapt, nimic despre Dumnezeu.

– Încetează, te rog, cu sarcasmele! Ia te uită! Eu îi vorbesc despre încâlcitele procese ale gândirii, iar ea îmi dă replici acide doar de dragul de a mă contrazice.

– Uneori, după două-trei ore de studiu, când parcă simt cum creierul meu scoate fum, te detest pentru capacitatea asta a ta de a te detașa complet de realitate, îi replica Malvina. Parc-ai fi picat de pe altă planetă, zău așa. Mă simt oarecum ca Sibilla Aleramo[1], când îi scria lui Dino Campana: „Unde ești? Am ajuns să mă simt smulsă de însăși ființa mea. Ce faci, mă mai chemi sau ai uitat deja de mine?"

Aruncându-i câte un astfel de citat, Malvina lăsa cartea deoparte, se ridica și începea să se plimbe prin grădină. Gianni o ajungea din urmă, o prindea în brațe și-i susura la ureche:

– Nu vrei să intrăm să ne zbenguim puțin în așternuturi?

Acum, Malvina trăia acele amintiri ca pe un vis pierdut pentru totdeauna.

---

[1] Sibilla Aleramo (1876–1960), poetă italiană cu o viață și operă controversate. A trăit o scurtă, dar tumultuoasă poveste de iubire cu poetul Dino Campana (1885–1932) (n. tr.).

14

Într-una din zile, Alessandro Franzini a venit la Tavernolo cu un coș plin cu fructe. Erau atât de arătoase, încât Malvina a crezut pentru o clipă că erau din ceară.

– Ce ai făcut, ai prădat grădina Edenului? l-a întrebat în glumă.

– Vezi să nu. M-am înțeles cu un vânzător cunoscut din Milano, care m-a asigurat că fiecare piersică, prună, caisă sau cireașă din magazinul lui are puterea de a alunga suferința din dragoste, a răspuns el pe același ton.

Carlin a pus stăpânire pe coș, ducându-l în bucătărie, în timp ce Malvina îl conducea pe musafir în sufragerie. Venera a apărut cu o carafă de ceai cu gheață și două pahare.

La sfârșit de iulie, canicula umedă începuse să se simtă și la înălțimile din Brianza. Peste zi, Malvina și bunica ei evitau grădina, preferând obscuritatea răcoroasă a odăilor din casă.

– Am minimiza situația dacă am vorbi despre suferința din dragoste, a mărturisit Malvina, întinzându-i musafirului un pahar cu ceai rece.

– Știu, a încuviințat tânărul avocat, schițând un zâmbet. Apoi a adăugat: Ia spune-mi, ce mai faci?

Ea a ridicat din umeri, răspunzându-i cu o altă întrebare:

– El ce face?

– S-a refugiat într-un loc necunoscut. Izolare spirituală, așa a lăsat vorbă.

Malvina și-a ascuns fața în palme, murmurând:

– Incredibil! Căsnicia noastră s-a dus pe apa sâmbetei, iar el se ține de exerciții spirituale. E sărit de pe fix, ascultă-mă pe mine.

– Ca toți cei din familia Franzini, de altfel. Dată fiind experiența ta cu de-alde noi, ar trebui să știi asta, a replicat cumnatul.

A tăcut o vreme, scotocindu-se după țigări în sacoul lăsat pe brațul fotoliului. Malvina i-a întins o brichetă.

Alessandro a tras adânc din țigară și a continuat:

– Așa cum tu însăți spuneai cândva, se prea poate ca drumul spre sfințenie să treacă pe la balamuc.

– Eu încă îl iubesc, a zis Malvina, încercând să-și dea seama dacă cumnatul său bătuse drumul până acolo doar ca s-o consoleze sau dacă, dimpotrivă, fusese însărcinat de familia Franzini să afle ce intenții avea în continuare.

Ca și cum i-ar fi intuit nedumerirea, Alessandro a zis:

– Îți mai amintești povestea aceea cu paharul de apă, când mama s-a arătat foarte dezamăgită de faptul că n-am reușit să rezist ispitei?

Tânăra a încuviințat din cap. Își amintea foarte limpede acel episod care spunea totul despre modelul de viață – intransigentă, la limita fanatismului –, pe care soții Franzini îl insuflaseră propriilor lor copii.

– Povestea are o urmare terifiantă, pe care ți-o voi dezvălui acum, făcând abstracție de previzibilul tău sentiment de oroare. După ce am dat paharul peste cap, văzând apoi nemărginitul dezgust din ochii mamei, i-am cerut un al doilea pahar de apă, iar ea nu m-a refuzat. M-am așezat la masă, cu paharul plin în fața mea, și am început să-l fixez cu privirea fără ca pe față să-mi tresară niciun mușchi. S-a lăsat seara, însă eu stăteam mai departe acolo, în fața paharului plin cu apă. M-au chemat la masă, însă nu m-am clintit din loc. Era trecut de miezul nopții când mama m-a înșfăcat de braț și m-a dus cu forța la culcare. I-am cerut să-mi lase paharul pe noptieră. Mă măcina stomacul de foame și de sete, însă n-am băut nici măcar o picătură. Am dormit foarte puțin peste noapte. Dimineața, apa se mai evaporase din pahar, însă de băut, nu băusem. Întreaga familie s-a perindat pe la căpătâiul meu, iar tata a constatat: „Alessandro își măsoară capacitatea de a-și domina instinctele.“ Mama m-a mângâiat pe frunte, și așa și-a dat seama că aveam febră. Atunci, mi-a spus cu blândețe: „Ai dat dovadă de multă putere, copile. Acum poți să bei.“ Eu nu m-am mișcat.

„Trebuie să bei“, mi-a poruncit ea. În cele din urmă însă, s-au văzut nevoiți să mă forțeze: mi-au dat apă cu zahăr, obligându-mă să înghit linguriță cu linguriță. La sfârșit, mama m-a îmbrățișat, declarând: „Sunt foarte mândră de tine.“ De data aceasta, în privirea ei de mamă iubitoare am citit o admirație fără margini. Concluzia este că noi, cei din neamul Franzini, suntem gata să ne dăm chiar și viața ca să nu-i dezamăgim pe cei care ne iubesc. Acum, pare-se că tu l-ai dezamăgit pe fratele meu și, dacă într-adevăr îl mai iubești, cum zici, știi ce ai de făcut ca să se întoarcă la tine, a conchis Alessandro.

Într-adevăr – și-a spus Malvina –, cumnatul ei venise în misiune, cu sarcină precisă din partea familiei.

– Bine, dar de ce eu? Eu cred că, dimpotrivă, el este cel care trebuie să facă ceva, dacă vrea să mă aibă înapoi, s-a revoltat tânăra.

– Iubirea, fată dragă, este un sentiment de o cruzime inimaginabilă, care nu acceptă jumătățile de măsură. Iubirea îl împinge pe pelican, de exemplu, să-și deschidă aripile ca să-și lase puii să se hrănească cu propriile viscere, la fel cum tot iubirea este cea care-i insuflă prințului din povești puterea de a-l învinge în luptă pe balaurul care-i ține captivă prințesa, a comentat bărbatul.

– Concluzia este una singură: voi, cei din familia Franzini, sunteți cu toții săriți de pe fix! a repetat Malvina.

Venera a intrat aducând două boluri cu salată de fructe.

– Rămâneți la masă, domnule avocat? l-a întrebat ea pe Alessandro.

Malvina spera să refuze invitația: după ce soțul său părăsise domiciliul conjugal, învățase să prețuiască fiecare minut petrecut în singurătate, cu sine însăși. De altfel, bunica înțelesese situația și, sub pretextul caniculei insuportabile care lovise regiunea, își decalase perioada de vacanță, fiind plecată de câteva zile într-o stațiune montană, împreună cu o verișoară de-a sa. „Dacă ai nevoie de mine, știi unde mă găsești – îi spusese, adăugând: Profită de această perioadă de solitudine ca să te regăsești." Pe de altă parte, la fel de adevărat era că, la rândul ei, și bunica avea nevoie să stea o vreme departe de Tavernolo.

– Trebuie să mă întorc imediat la Milano, a răspuns Alessandro, spre ușurarea Malvinei. Apoi, pe punctul de a-și lua rămas-bun, i-a mărturisit: Ceea ce știu sigur este că fratele meu vrea să vă întâlniți și să aveți o discuție lămuritoare. Eu zic să-l asculți, după care vei hotărî singură ce ai de făcut.

Și, spunându-i acestea, a îmbrățișat-o. Malvina și-a ascuns fața la pieptul lui, izbucnind într-un plâns eliberator.

Alessandro a mângâiat-o duios pe păr.

– Curaj, fetițo, i-a murmurat la ureche. În viață sunt hopuri și mai greu de depășit. La cei doar douăzeci de ani ai tăi, ai tot timpul din lume să treci peste orice suferință.

Nu acestea erau cuvintele pe care ar fi vrut să le audă atunci de la cumnatul său.

– Când l-am cunoscut pe fratele tău – a spus Malvina –, mi-am zis: „Acesta este bărbatul alături de care vreau să-mi trăiesc viața.“ Eram încredințată că nimeni altcineva nu m-ar fi putut face fericită așa cum mă făcea el. Pe urmă, brusc, totul s-a transformat într-o adevărată tragedie. Bineînțeles că îmi doresc și pe mai departe să fiu fericită, însă nu alături de el. Îl iubesc, da, însă nu mai vreau să-l revăd, a spus printre hohote.

Alessandro i-a întins o batistă, ca să-și șteargă lacrimile.

– Adio, Malvina dragă, a spus el în șoaptă. Eu, unul, mi-am hotărât soarta și știu pe ce cale voi apuca. Uite, dacă-ți vine să crezi, m-am lăsat și de băutură. Zilele următoare plec în Africa de Sud, la Cape Town. Am câțiva prieteni acolo care mă așteaptă. Meritul pentru hotărârea mea îți aparține, pentru că tu mi-ai sugerat odată să plec cât mai departe de ai mei. Îți mai amintești? Și, apropo, femeia pe care o iubesc și copiii ei vor veni cu mine. Acesta era al doilea motiv pentru care am ținut să te vizitez astăzi.

– O să-mi lipsești, a zis Malvina, conducându-l la mașină.

– Și tu mie.

A rămas în mijlocul aleii, urmărind mașina îndepărtându-se, trecând de poartă și dispărând după primul viraj al drumului de țară. Apoi, a auzit telefonul sunând și a intrat înapoi în casă.

Tatăl său o suna tocmai de la Stockholm, unde ajunsese însoțit de Susan și de un grup de prieteni: formaseră o caravană de patru mașini, urmând în sens invers parcursul făcut de majoritatea turiștilor europeni, care vara coborau în cohorte către plajele Italiei și Spaniei. Doctorul Leoni și grupul său de amici își propuseseră să rătăcească printre fiorduri, lăsând departe în urmă grijile cotidiene. Și el, și Susan insistaseră ca Malvina să-i însoțească, însă ea nu se lăsase cu niciun chip convinsă.

– Dacă vrei, putem renunța la călătorie și să petrecem vacanța la Tavernolo, cu tine, îi propusese, îngrijorată la fel de mult ca și tatăl Malvinei – dacă nu cumva chiar mai mult decât el – de soarta tinerei.

Ea însă le explicase că nu avea puterea să facă uitate propriile probleme și că, prin urmare, le-ar fi stricat tuturor concediul.

În cele din urmă, rămăseseră înțeleși ca doctorul Leoni s-o sune în fiecare seară, interesându-se de starea ei psihică și ca să-i transmită coordonatele geografice ale caravanei aflate în mișcare.

– Știi, pentru orice eventualitate, în caz că te hotărăști totuși să ni te alături, o lămurise el.

La telefon, Malvina a luat notă, ca de fiecare dată, de numele hotelului la care poposiseră excursioniștii, trecând însă sub tăcere vizita lui Alessandro.

Apoi, punând receptorul în furcă, a ieșit în grădină, apropiindu-se de Carlin. Bărbatul stropea trandafirii

cu o soluție antiparaziți: din cauza căldurii, florile fuseseră năpădite de păduchi.

Carlin și Venera alcătuiau un cuplu de o simplitate dezarmantă, care aveau însă calitatea – neconștientizată, probabil – de a o ajuta să se simtă mai puțin nefericită.

– Pot să te ajut cu ceva? l-a întrebat.

– Venera spunea că are nevoie de câteva roșii și de câteva frunze de busuioc proaspăt. Te deranjează dacă te ocupi tu, până termin eu de stropit florile? a rugat-o bărbatul.

Malvina tocmai ducea verdețurile la bucătărie, când l-a zărit pe Sergio Orombelli îndreptându-se spre ea.

– Umblă vorba peste văi că undeva, pe aici, o tânără și frumoasă castelană își plânge de milă, udând florile din grădină cu propriile lacrimi, a spus în loc de salut tânărul medic, pe un ton glumeț.

– Se putea oare să rateze gura lumii un subiect ca ăsta? a comentat Malvina, îmbrățișându-l.

Neașteptata vizită îi picura liniște în suflet.

– Nu, nu putea, ceea ce s-a dovedit a fi în avantajul meu. Altminteri, cum aș fi aflat că ai nevoie de mine? a replicat el, șăgalnic.

Au intrat în casă, Malvina dându-i Venerei roșiile și busuiocul.

– Te invit la masă în oraș, i-a propus Sergio Malvinei.

– Nici vorbă! a tunat Venera. Toată după-amiaza am trudit în bucătărie ca să încropesc ceva gustos care s-o mai întremeze pe biata noastră fată, pentru că de

la o vreme abia dacă se atinge de mâncare, a comentat femeia, adăugând: De ce nu rămâneți la noi, la masă, domnule doctor?

Malvina și-a desfăcut larg brațele, mimând resemnarea.

Se lăsase seara, iar afară se mai răcorise. Sergio și Malvina au luat masa pe terasă, sub pergola de iasomie.

– Soțul meu a reușit să-mi dea sentimentul că sunt femeie doar pe jumătate, căci o tânără care nu-și dorește copii ajunge să se simtă neîmplinită atunci când este acuzată de lipsa instinctului matern. Măcinată de îndoieli asupra propriei feminități, am ajuns să nu mai dorm noaptea, întrebându-mă dacă nu cumva sunt un monstru cu porniri perverse. Mă chinuiesc gânduri negre și-mi doresc mai mult decât orice pe lume să fac lumină în desișul de nepătruns al sentimentelor mele... Însă nu știu de unde să încep. Uneori, mă întreb dacă nu cumva Gianni are dreptate... a mărturisit tânăra, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

– Mavì, ai nevoie de ajutor, i-a zis Sergio, privind-o cu compasiune. Să nu uităm că ai crescut sub ochii mei: de-a lungul timpului, atât în momentele tale de tristețe, cât și atunci când păreai fericită, am perceput mereu o notă de descumpănire, de confuzie. Într-adevăr, nu ți-a fost dat să ai parte de o familie stabilă și probabil că acest aspect are importanța lui. Spune-mi, ai fi dispusă să discuți cu cineva competent în domeniu?

– Cineva, adică cine?

– Un psihanalist.

– Vrei cumva să-mi sugerezi că trebuie să mă caut la cap?

– Nu, îți propun o discuție cu un specialist. Cunosc un medic foarte serios și bine pregătit: se numește Bianchi. Dacă vrei, pot să-ți programez o consultație.

Malvina s-a hotărât să urmeze sfatul vechiului ei prieten.

Câteva zile mai târziu, s-a prezentat la cabinetul doctorului Bianchi, stabilind cu acesta o serie de ședințe psihanalitice, care urmau să înceapă de îndată ce Malvina avea să se simtă pregătită.

15

A doua zi după vizita la cabinet, Malvina s-a trezit cu un sentiment de ușurare, atât de liniștită sufletește, încât a hotărât că, după atâtea zile de recluziune, sosise timpul să ia din nou contact cu lumea.

Într-o pereche de pantaloni scurți și cu tenișí în picioare, a profitat de puținele ore de răcoare ale dimineții și, folosindu-se de o scurtătură prin pădure, a coborât în sat să cumpere ziare.

Privind-o cum se îndepărta, escortată de câini, Venera și Carlin au scos un suspin de ușurare.

– Biata fată! Mie, uneia, nu mi-a plăcut niciodată de bărbatu-său! a zis Venera.

– După părerea mea, tânărul Orombelli ar fi fost mult mai potrivit pentru ea, a observat Carlin.

– Dreaptă vorbă ai spus. El, Orombelli, e de-ai noștri, nu ca familia Franzoni, care s-a înființat aici dându-și tot felul de aere, a comentat femeia.

– Păcat că sunt doar prieteni și nimic mai mult! a dat glas celălalt unei dezamăgiri personale.

– Timpul le rezolvă pe toate. Acum însă, gata cu vorbăria. Ai de udat gazonul înainte să coboare iar vipia peste noi, i-a replicat cu bruschețe nevasta.

În pădure, aerul era încărcat încă de miresmele tainice ale nopții. Malvina înainta cu pas hotărât pe cărare, în vreme ce câinii alergau înainte și înapoi pe lângă ea, adulmecând urme neștiute, marcându-și din când în când trecerea, sau pur și simplu alergându-se printre picioarele ei.

Ajunsă în sat, a cumpărat câteva ziare de la barul central, unde nu se vindeau doar țigări și cafea, ci câte puțin din toate, de la alimente până la jucării. A comandat un cappuccino și o brioșă, pe care a împărțit-o cu câinii. Apoi s-a ridicat de la masă și s-a îndreptat spre piațeta centrală, răspunzând pe drum la salut trecătorilor, dintre care unii o cunoșteau de când se născuse. În scuarul din fața primăriei, s-a așezat pe o bancă, la umbra unui tei bătrân, începând să răsfoiască ziarele. După un timp, și-a dat seama că lemnul scorojit al băncii îi provocase o escoriație urâtă pe coapsă. A împăturit jurnalele și, ridicându-se, a constatat că banca era într-o stare deplorabilă.

Indignată, a traversat piațeta, a intrat în primărie și a solicitat o întrevedere cu primarul. Întâiul cetățean al comunei – i s-a spus – ieșise cu barca pe lac, la pescuit. Cineva s-a arătat totuși dispus s-o primească: manifestându-și respectul cuvenit nepoatei doctorului

Leoni, secretarul comunei i-a ieșit în întâmpinare, înclinându-se.

– Băncile din piațeta de vizavi sunt un adevărat dezastru, i-a reproșat Malvina, arătându-i zgârieturile de pe coapsă. Mă îndoiesc că primăria n-are bani să le înlocuiască. În orice caz, transmiteți-i domnului primar că mă ofer să cumpăr eu una nouă, cu condiția să poarte numele bunicului meu.

Era aceeași bancă pe care, cu mulți ani în urmă, bătrânul medic obișnuia să poposească împreună cu nepoata sa, comentând amândoi articolele de fapt divers din ziare.

– Vom proceda întocmai. Adică: îi voi transmite domnului primar propunerea dumneavoastră de îndată ce se va întoarce la birou, a răspuns secretarul.

Malvina a ieșit din primărie și, apoi, din sat, făcând cale-ntoarsă spre casă pe aceeași cărare din pădure. Îi plăcea ideea că avea să dăruiască comunității o bancă de lemn care să le amintească tuturor de regretatul ei bunic.

Ajunsese în fața porții când, deodată, zări dubița soțului său ivindu-se de după cotul drumului de țară. S-a oprit simțind că, de emoție, inima i se urcase parcă în gât. La rândul lui, și bărbatul a zărit-o, frânând la câțiva pași de ea. A deschis portiera, s-a dat jos de la volan și a rămas nemișcat lângă mașină, fixând-o cu privirea.

Câinii s-au dus spre el, chelălăind de bucuria revederii. Malvina părea pur și simplu fermecată de

apariția bărbatului: își spunea că Gianni era cel mai chipeș și atrăgător bărbat de pe fața pământului. Emoția revederii s-a dovedit atât de puternică, încât într-o fracțiune de secundă a uitat tot ce se întâmplase. Dacă în clipa aceea el ar fi făcut un pas către ea, probabil că Malvina i-ar fi căzut în brațe. Însă Gianni nu s-a clintit din loc.

– Bună, a spus el, simplu.

– Bună, l-a imitat ea.

– Sunt demn de dispreț pentru felul în care te-am jignit, i-a mărturisit el.

Negăsindu-și cuvintele, Malvina s-a mulțumit să încuviințeze din cap.

– Îmi dai voie să intru? a întrebat Gianni, arătând spre poartă.

– Da, intră, i-a răspuns.

Gianni s-a urcat din nou la volan, a pornit motorul și a parcurs aleea de acces spre vilă.

Urmată de cei doi câini, Malvina l-a ajuns din urmă în dreptul tăpșanului de la intrare. Era trecut de ora zece, iar dimineața începea să devină călduroasă. Carlin, care-și făcea de lucru greblând pietrișul, i-a zărit pe cei doi tineri îndreptându-se unul lângă celălalt spre grădină. A dat fuga în casă și și-a informat nevasta, care a comentat:

– Dacă a venit să reîncălzească ciorba, mi-e teamă c-o să-i rămână în gât.

Apoi Gianni și Malvina s-au așezat pe canapeaua-balansoar.

– Îți cer iertare, a murmurat spășit tânărul, adăugând: Nu mi-am închipuit că, de fapt, mă iubeai chiar dacă nu voiai să avem copii. Acum însă știu și, cum și eu te iubesc, am hotărât să-ți respect dorința.

Brusc, Malvina s-a simțit copleșită de generozitatea lui Gianni: blestemându-și propriul egoism, a regretat faptul că nu avusese niciodată curajul să discute deschis problema cu soțul său.

– Nu-ți poți închipui spaimele prin care treceam și sentimentul de vinovăție care mă încerca de fiecare dată când luam contraceptivele, i-a mărturisit ea.

– Acum, totul aparține trecutului, draga mea, a spus el, mângâind-o pe obraz.

– Asta înseamnă oare că ești de acord s-o luăm de la capăt? l-a întrebat ea cu voce ezitantă.

– Nu doar că sunt de acord, dar trebuie s-o luăm de la capăt. Căsătoria este o taină dumnezeiască, și trebuie respectată ca atare, a răspuns Gianni, continuând să-i mângâie obrazul. Apoi a adăugat, cu ochii lăcrimându-i de emoție: Vom trăi și pe mai departe împreună, iubindu-ne în castitate.

Malvina a crezut că n-auzise bine.

– În castitate? a repetat, incredulă.

Gianni a zâmbit.

– Nu suntem singurii, draga mea. Sunt foarte multe perechi tinere ca noi care, hotărându-se să nu aducă copii pe lume, își consumă căsnicia în castitate, a rostit el, convins de propriile spuse.

Malvinei i-au trebuit câteva secunde bune ca să asimileze o asemenea declarație. Își privea soțul cu aceeași stupoare pe care ar fi afișat-o dacă în locul lui s-ar fi aflat un marțian. A avut sentimentul limpede că nu-l mai recunoștea în trăsăturile perfecte ale tânărului din fața sa pe bărbatul căruia îi jurase iubire și credință pe vecie. Cuvintele i s-au oprit în gât, iar peste cei doi s-a așternut tăcerea.

– Lui Dumnezeu îi va fi pe plac puterea voinței noastre de a ne trăi viața după preceptele Lui, a asigurat-o el și, copleșit de o emoție sinceră, a îmbrățișat-o cu putere.

Dacă ar fi fost să se comporte după cum îi dicta instinctul, Malvina l-ar fi luat la palme: propunerea lui Gianni era de o obscenitate extremă, vecină cu nebunia. Știa că nu avea suficiente arme că s-o combată, așa că a apelat la toată capacitatea ei de autocontrol pentru a rămâne calmă. S-a desprins cu blândețe din îmbrățișarea lui și, îndepărtându-se ușor de el, i-a spus:

– Înțeleg. Din nefericire însă, bunul Dumnezeu nu mi-a luminat încă mintea și inima în sensul acesta. Va trebui să petrec o perioadă rugându-mă fierbinte să-mi îndrepte pașii pe calea cea dreaptă.

– Știam eu că mă vei înțelege. Iubirea mea, sunt dispus să-ți îngădui atât timp cât crezi tu de cuviință, căci ne va fi nespus de greu să rezistăm dorinței trupești ce ne va copleși cu forța ei. Însă crede-mă pe cuvânt, altă cale de a slăvi cum se cuvine taina căsniciei

nu este, a asigurat-o Gianni, pe un ton extatic. Cum însă Malvina tăcea, a considerat că era de datoria lui să-și întărească spusele: Domnul Dumnezeul nostru ne va răsplăti pe măsură pentru o hotărâre atât de curajoasă.

– Cu siguranță că așa va face, a convenit Malvina. Și, conducându-l cu binișorul spre mașină, a adăugat: Am nevoie să rămân singură ca să reflectez.

– Aștept nerăbdător hotărârea ta, a spus el, sărutând-o în treacăt pe frunte.

În clipa în care mașina lui Gianni a dispărut după primul viraj, Malvina s-a repezit spre casă, căutând cu înfrigurare numărul de telefon al hotelului unde erau cazați tatăl ei și Susan: spera să-i prindă înainte să plece într-o nouă etapă a lungii lor călătorii.

În clipa în care a auzit vocea doctorului Leoni la celălalt capăt al firului, a spus:

– Mi-am amintit că soțul unei paciente de-ale tale este avocat la Tribunalul Rota Romană. Vreau să mă întâlnesc imediat cu el și să-i cer să mă asiste la anularea căsătoriei.

Bărbatul i-a dezvăluit numele avocatului, apoi a întrebat-o:

– N-ar fi oare mai simplu să ceri separarea legală?

– Tată, uiți probabil că aici, în Italia, divorțul este interzis. Ei bine, eu cu Gianni și cu familia Franzini vreau s-o termin o dată pentru totdeauna. Clar?

După ce Malvina a pus receptorul în furcă, Venera, care trăsese cu urechea din spatele ușii, și-a ridicat

brațele spre cer, adresându-i Domnului câteva cuvinte de mulțumire.

Apoi s-a dus să-l caute pe Carlin în grădină, anunțându-l:

– Fata noastră l-a trimis unde-a-nțărcat mutu' iapa pe nesuferitul acela de soț al ei. Tare mi-aș dori să prindă drag de domnul Sergio, pentru că, după părerea mea, el e bărbatul cel mai potrivit pentru ea.

16

Revoltele studențești ocupau de câteva săptămâni prima pagină în toate mijloacele de informare în masă, ajungându-se până-ntr-acolo încât și femeile au început să-și reclame drepturile, multe dintre ele negate de secole.

După dezastruoasa experiență conjugală, Malvina încerca acum să pună laolaltă piesele de puzzle ale propriei vieți, alăturându-se pentru început unui „colectiv" feminist.

Între timp, își continua studiile, se prezenta regulat la examene și era nelipsită de la ședințele psihanalitice cu doctorul Bianchi.

A fost perioada în care în viața Malvinei a intrat Walter Mandelli. Angajat de curând la un ziar de mare tiraj, tânărul se dovedea un reporter de teren pasionat de meserie, despre care directorul publicației credea că avea să devină un excelent profesionist. Într-una din zile, directorul l-a chemat la el și i-a spus:

– Trebuie să iei interviu unui mic grup de militante feministe de la Universitatea de Stat care își țin întrunirile într-un depozit de fân de la ieșirea din Lambrate, în apropiere de parcul Lambro. Una dintre ele a scris un articol acid pe care *Il Giorno* i l-a publicat pe o pagină întreagă. Treci pe acolo și vezi ce poți încropi din povestea asta.

– Un depozit de fân de la ieșirea din Lambrate mi se pare o adresă oarecum relativă. Nu credeți? a remarcat Walter.

– Mai multe nu știu nici eu. Informația o am de la fiica mea, membră a unui colectiv concurent.

– Domnule director, n-ar fi totuși mai simplu să mă ocup de grupul fiicei dumneavoastră, în loc să mă duc pe coclauri? Apropo, ce-i acela un colectiv? s-a interesat tânărul.

– Mandelli, vrei să te dau afară? a venit replica morocănoasă a directorului care se vedea treaba că nu prea avea simțul umorului.

Un coleg fotoreprter, a cărui iubită era studentă la Stat, i-a explicat cum se ajungea la depozitul de fân din Lambrate, sediul grupului condus de Malvina Leoni, autoarea faimosului articol.

– Logodnica mea zice că din grupul cu pricina face parte și o prietenă a sa pe nume Chiara Tizzoni, o grăsană rea de gură. Spune-i că ești prieten cu Daniela, iar ea te va prezenta lui madam Leoni, l-a sfătuit colegul.

– Bine, dar cine-i Daniela asta?

– Logodnica mea, omule!

– Păi, fă-mi cunoștință cu ea, nu? i-a propus Walter, zâmbind.

– Da' ce, mi-am băut mințile? Arătos cum ești, mă trezesc că pune ochii pe tine, iar eu rămân cu buza umflată.

Walter a bătut la ușa, deschisă de altfel, a depozitului de fân care se ridica la marginea unui fost complex agroindustrial rural. Zărindu-l intrând, câteva fete – la o primă privire, Walter a numărat vreo zece, unele tolănite direct pe podea, altele ghemuite pe o canapea paradită – au tăcut brusc, privindu-l cu răceală. Purtau fie fuste, fie pantaloni în culori pastelate, toate având ca numitor comun faptul că nu știau cum arată apa și detergentul. Dintre ele, una singură strălucea prin frumusețea trăsăturilor și prin veșmintele doar aparent ponosite. Rotindu-și privirea prin hală, tânărul a identificat-o cu ușurință pe Chiara după proporții. Era singura care-i zâmbea.

– Tu ești Chiara, i s-a adresat Walter, lămurind-o apoi: Un coleg de la ziarul la care lucrez mi-a zis să te informez că sunt prieten cu Daniela, logodnica lui. Mă ocup de pagina de cronică și am primit sarcina să scriu despre grupul vostru.

– În regulă, n-ai decât să scrii! De ce-mi spui mie? l-a întrebat Chiara pe un ton șăgalnic.

– Ar trebui totuși să pun câteva întrebări, s-a justificat el.

– Numele meu este Malvina, a intervenit tânăra cu trăsături frumoase, rafinate. Ce vrei să afli, mai exact?

– Aș vrea să înțeleg câte ceva despre mișcarea asta a voastră.

– Haideți, fetelor, să-i spunem ce-l interesează, a comentat o fetișcană care tocmai lua de pe ochiul unui aragaz de campanie un ibric plin cu cafea. Vrei și tu? l-a întrebat ea pe Walter turnând în cele câteva pahare de plastic aliniate pe o măsuță.

Walter îi mulțumi pentru ofertă, însă o refuză.

– Poate ar trebui să te adresezi grupului din via Dogana, i-a sugerat Malvina.

– Unde, la *Librăria femeilor*? a întrebat ziaristul.

– Da, acolo, bravo! Acolo se pun la cale întâlniri mult mai stimulative. Noi, aici, ne pierdem vremea cu frivolități, a comentat tânăra, privindu-l cu interes (la urma urmelor, Walter era un tânăr arătos, cu un zâmbet larg care-i lumina chipul).

– Poate că ai dreptate, însă mie mi s-a cerut să scriu despre voi, a insistat Walter, rotindu-și privirea de jur împrejur.

Stătea ca pe ace: nu-i surâdea prea mult ideea de a înfrunta cârdul acela de fetișcane care îl puneau oarecum în inferioritate.

– E prima dată când ziarul vostru ne dă atenție, a observat Malvina. Apoi a împins un taburet spre el, invitându-l să se așeze, și a continuat: Știi, nu doar că lucrezi pentru un ziar aservit puterii, însă chiar ai aerul unuia care, când se trezește implicat într-o manifestație de protest, dă bir cu fugiții.

– Uite cum stau lucrurile: *Regele gol*[1] nu se află printre lecturile mele preferate, revendicările voastre pur și simplu nu mă interesează, detest protestatarii care ocupă universitățile și persoanele certate cu apa și săpunul. Acestea fiind zise, rămâne la latitudinea voastră: ori scriu ce-mi spuneți, ori fac articolul după mintea mea, a ripostat Walter pe un ton hotărât.

Malvina a părut să-i aprecieze franchețea.

– În regulă, s-auzim întrebările, i-a spus.

– Aș vrea să aflu cine sunteți voi de fapt, însă sper să nu-mi veniți cu aceleași teme răsuflate: raportul bărbat–femeie, liberalizatea avorturilor și a divorțurilor, homosexualitate, droguri și exploatarea muncitorilor. La urma urmelor, de ce sunteți atât de furioase? Pentru că, vezi tu, unele voci susțin că, în realitate, rebeliunile voastre au un caracter temporar și că toate aceste contestări ale profesorilor au ca scop final obținerea diplomelor de licență fără examene. Voi cum răspundeți unor asemenea acuzații? a atacat frontal ziaristul.

– Bravo, ai folosit termenul cel mai potrivit: acuzații, a spus Malvina.

– Este a doua oară când îmi zici „bravo“ și trebuie să mărturisesc că acest consens între noi doi mă pune serios pe gânduri, a ripostat el, acid.

– E problema ta. Dacă ții neapărat să știi, află că atunci când ai intrat discutam despre un iluminist

[1] *Rè nudo,* una dintre principalele reviste italiene de informație și cultură alternative, fondată la Milano în anul 1970 (n. tr.).

francez din secolul al XVIII-lea care a redactat un proiect de lege prin care femeilor le era interzis să învețe să citească, pentru că – susținea el – doar o analfabetă poate fi o bună fiică, soție și mamă. O adevărată pleașcă pentru bărbați, nu-i așa? O femeie trebuie să știe să numere ouăle din cuibar, nu stelele de pe cer – cam aceasta era mentalitatea respectivelor vremuri și, în opinia noastră, ea nu s-a schimbat nici până în zilele de zi. Acestea fiind spuse, consideri că n-ar trebui să fim furioase? Ca să nu mai zic că istoria subjugării femeii își are rădăcinile încă în Antichitate, când marele Euripide susținea că femeia este răul primordial. Nu te cuprinde, oare, bănuiala că bărbații ne denigrează de veacuri pentru că, în realitate, le este teamă de noi, de ceea ce am putea demonstra în materie de inteligență, de fantezie și de creativitate? Cred, mai degrabă, că bărbații se tem că, în mâinile noastre, lumea ar deveni mai bună. De aceea, se folosesc de forța fizică și de puterea legilor pentru a ne strivi personalitatea. Nu uita că, până în urmă cu doar câțiva ani, codul civil al acestui așa-zis stat democratic consfințea faptul că femeia este supusă bărbatului, în vreme ce codul penal folosea unități de măsură diferite în privința infracțiunilor, cum ar fi, de exemplu, infidelitatea conjugală: astfel, dacă o femeie își înșela soțul era pasibilă de închisoare, în timp ce bărbatul era liber să-și trădeze nevasta după pofta inimii. Și toate acestea erau consfințite, repet, în numele apărării dreptului familiei. Iată, așadar despre ce discutam adineauri: nu

ne plângeam de milă, ci combăteam tarele unui sistem asupritor. Ca să nu mai pomenesc de faptul că termenul „putere“ exprimă, prin el însuși, o formă de oprimare. Iar noi nu dorim instituirea unei puteri a femeilor, a puterii proletare sau a maselor. Nu dorim altceva decât armonie, ceea ce este cu totul altceva, înțelegi? Iar ce spuneai tu mai devreme – drogurile și exploatarea muncitorilor – nu fac parte din preocupările noastre.

Malvina rostise discursul dintr-o suflare, ca și cum l-ar fi învățat pe de rost, în timp ce Walter, conștiincios, își lua notițe într-un carnețel.

De afară ajungeau până la el vocile ridicate a doi soți aflați în mijlocul unei certe conjugale, însoțite de țipetele deznădăjduite ale unui copil.

– Dintre toate cele care ne vezi aici, eu sunt singura care am fost măritată. Deși am divorțat, nu-mi pot defini căsnicia drept o simplă greșeală a tinereții, pentru că a fost o experiență aparte și, deopotrivă, devastatoare. Însă nu, nu din această experiență se naște dorința mea de a redefini rolul femeii în societate, a adăugat Malvina.

Luându-și rămas-bun de la tinerele „colectiviste“, Walter Mandelli s-a întors la Milano, a dat bun de tipar articolului, punându-și astfel semnătura pe unul dintre cele mai bune materiale de presă din cariera sa de până atunci. Drept urmare, a fost felicitat de directorul ziarului, iar articolul i-a fost preluat de un săptămânal american. În sinea lui însă, știa că tot acel

succes nu era meritul său, el limitându-se să transcrie fidel ideile Malvinei și ale prietenelor ei.

În ziua următoare, pe când ieșea din redacție, Malvina s-a materializat drept în fața lui.

Avea părul strâns și purta o fustă înflorată de mătase care lăsa vederii gleznele subțiri, delicate. Cerceii lungi, cu pietre multicolore, îi încadrau chipul cu trăsături fine. I s-a părut răpitor de frumoasă.

– Ce zici? l-a întrebat ea.

– Să știi că tocmai mă întrebam: De ce n-am și eu noroc să întâlnesc o fată frumoasă care să-mi propună să facem câțiva pași împreună? i-a răspuns el, zâmbind larg.

Și prinzând-o de braț, s-au îndreptat spre străzile aglomerate din centru.

17

– Îți vine să crezi că adineauri, când te-am zărit în fața redacției, m-am temut că ai venit să mă iei la palme? i-a mărturisit Walter.

– Am o privire chiar atât de feroce? s-a interesat Malvina.

– Nu, privirea o ai blândă și dulce. Însă dacă am învățat ceva despre femei, aceasta este că sunt imprevizibile.

– De fapt, am vrut să te întâlnesc ca să-ți spun că ai o scriitură foarte bună și că ai surprins întocmai esența discuției noastre. Spune-mi, totuși, de ce nu ai încredere în femei?

– Locuiesc împreună cu o mamă severă și cu două surori ajunse în stadiul de fete bătrâne. Cu asta cred că ți-am spus totul, nu-i așa?

– Așadar, un loc în care domnește matriarhatul! a exclamat Malvina, amuzată.

– M-ai incitat să citesc istoria feminismului, de la Sibilla Aleramo până la Margherita Sarfatti[1] și trebuie să recunosc că, în calitatea mea de bărbat, m-am simțit vinovat.

S-au așezat la masă pe terasa unui bar și au comandat câte un suc de fructe.

Era o dimineață luminoasă de mai; parfumul teilor înfloriți învăluia orașul ca adierea unei mângâieri divine.

– Povestește-mi despre surorile tale, s-a arătat tânăra curioasă.

– Sunt mai mari decât mine. Cristina este pe cât de frumoasă, pe atât de superficială. Aurora, în schimb, este inteligentă, practică și generoasă, însă, în afara numelui, n-are nimic feminin. Este ușor de închipuit că, în aceste condiții, eu sunt îngrijit și cocoloșit asemenea unui sugar, iar orice femeie care îmi dă târcoale devine dușmanca de moarte a mamei, a mărturisit Walter.

Malvina a surâs, surprinsă de neașteptata franchețe a tânărului, care și-a încheiat apoi scurta prezentare astfel:

– Tatăl meu a murit pe când eram adolescent, însă trebuie să recunosc că-i simt și acum lipsa.

---

[1] Margherita Sarfatti (1880–1961), controversată scriitoare italiană. Promotoare a fascismului (unii istorici o consideră, de altfel, maestra spirituală a lui Benito Mussolini), a fost totodată și amanta Ducelui până în anul 1939, când acesta a repudiat-o (n. tr.).

– Cel puțin tu l-ai cunoscut, a remarcat ea. Eu pe mama n-am văzut-o decât în fotografii. N-am avut niciodată parte de îmbrățișările și de mângâierile ei, nu am simțit-o râzând sau plângând cu mine.

Tânărul ziarist a perceput prezența unei răni încă deschise în sufletul interlocutoarei și a încercat să-i abată atenția.

– Ce program ai astăzi?

– Peste o oră ar trebui să fiu la un curs.

– Ei bine, îți propun o zi de vacanță. Îți surâde ideea?

Îi surâdea, și încă cum!

Trecuseră doi ani de când nu mai ieșise în oraș cu un bărbat. Iar bărbatul acela era Sergio Orombelli.

Într-o după-amiază de primăvară, la mult timp după ce Malvina începuse ședințele de psihanaliză la doctorul Bianchi, Sergio o invitase la o plimbare pe lac, pe iahtul unor prieteni. Seara, după cină, o condusese acasă, la Tavernolo. Pe aleea din fața casei, Sergio oprise motorul mașinii, apoi își trecuse brațul pe după umerii ei, trăgând-o ușor spre el.

– Încep să-mi dau seama că domnișorica fandosită care mă călca pe nervi acum câțiva ani a devenit între timp o minunăție de femeie, spusese el în șoaptă.

Malvina zâmbise, lăsându-și capul pe umărul lui.

– Mă simt foarte bine cu tine, recunoscuse ea. Îți sunt recunoscătoare pentru tot ce ai făcut pentru mine, inclusiv pentru că mi l-ai recomandat pe doctorul Bianchi. Știi, terapia m-a ajutat foarte mult.

– Cum decurg lucrurile cu anularea căsătoriei? se interesase el.

– Clanul Franzini a pornit la contraatac, iar acum mă învinuiesc pe mine pentru tot ce s-a întâmplat. Avocatului meu i-a parvenit un document în care sunt descrisă în termeni deloc reverențioși.

– Credeam că soțul tău este o persoană de caracter, comentase celălalt.

– La fel am crezut și eu. Însă se pare că m-am înșelat și în privința asta.

– Suferi?

– Atât timp cât doctorul Bianchi mă suportă să-mi revărs frustrările de față cu el, totul e în regulă.

Apoi, Sergio se aplecase spre ea, buzele li se atinseseră și sfârșiseră sărutându-se cu patimă; Malvina simțise atunci în tot corpul o binefăcătoare senzație de euforie.

– Ei bine, cavalerului tău de altădată tare i-ar mai plăcea să te compromită, mai spusese atunci Sergio.

Malvinei nu i-ar fi displăcut deloc să se lase sedusă, însă, ridicând privirea, își zărise bunica ițindu-se la fereastra dormitorului său de la etaj.

Apariția avusese darul s-o readucă imediat cu picioarele pe pământ.

Desprinzându-se din îmbrățișarea lui Sergio, zisese:

– Nu am reușit încă să trec peste despărțirea de soțul meu. Tu, Sergio, ești prietenul meu cel mai drag și n-aș vrea ca, dintr-un simplu capriciu, să te pierd pentru totdeauna.

– Nu, recunosc că nici eu n-aș vrea una ca asta, draga mea domnișorică fandosită, replicase el pe un ton glumeț. Apoi, devenind serios, continuase. Un lucru îl știu însă sigur: dacă va fi să am parte vreodată de o tovarășă de viață, aceea nu poate fi altcineva decât tu. Îți mărturisesc că, de fiecare dată când am fost pe punctul de a-mi uni destinul cu al uneia dintre iubitele mele, am avut surpriza să constat că, în gândurile mele, peste trăsăturile ei se suprapunea chipul tău.

Intrând în casă, Malvina urcase în dormitorul bunicii. O găsise citind.

– Ne-ai văzut sărutându-ne? a întrebat-o.

– Oarecum, răspunsese bunica, părând să nu dea nicio importanță incidentului.

Malvina se așezase pe marginea patului, lângă ea.

– Ei bine, află că a fost o simplă întâmplare și că una ca asta nu se va mai repeta, a asigurat-o pe bătrână cu un ton hotărât.

– De ce, mă rog frumos? Sergio este un tânăr cât se poate de respectabil, te cunoaște de când ai venit pe lume și ține foarte mult la tine, obiectase bunica.

– Nu vreau să mă arunc cu capul înainte într-o altă căsătorie.

– Ah, ești încă atât de tânără! Dacă ai răbdare, timpul le rezolvă pe toate, a sfătuit-o bătrâna.

– Exact asta vreau să fac, a conchis ea, sec.

Deși în adâncul sufletului și-ar fi dorit o poveste de iubire cu Sergio, Malvina hotărâse apoi să

părăsească vila din Tavernolo, întorcându-se să locuiască la Milano.

Tatăl său și Susan au primit vestea cu bucurie, oferindu-se s-o găzduiască, însă Malvina simțise nevoia să stea singură.

Cum bunicul îi lăsase moștenire un teanc de obligațiuni și titluri de stat, reușise să cumpere fostul depozit de fân de lângă Lambrate, pe care îl renovase, transformându-l în spațiu locuibil.

Trecuseră de atunci doi ani, iar acum, față în față cu Walter Mandelli, simțea că sosise momentul să se detașeze o vreme de învățătură și de angajamentele cu tentă socială, pentru a se ocupa din nou de propria viață.

Walter avea aerul unui tânăr de nădejde, cu o gândire simplă, liniară, ceea ce, în ochii Malvinei, era un avantaj demn de luat în seamă, dată fiind dezastruoasa experiență pe care o avusese cu un soț cu o psihologie mult prea complicată. Cât despre Sergio, aflase că, după plecarea ei din Tavernolo, se consolase în brațele unei colege, văduva unui director de spital din Lecco. Cercetându-l atent cu privirea pe Walter, și-a spus: un bărbat bine făcut, arătos, fără prea multe veleități intelectualiste; prin urmare, nu-mi poate rezerva surprize neplăcute.

– S-auzim ce propunere ai, l-a provocat ea.

– Te duc să luăm masa la hanul Marfisa, din apropiere de Mantova.

– Cam departe, nu crezi? a remarcat ea.

– Mașina mea sport are aripi, așa să știi. Te asigur că la ora unu fix vom sta deja la masă. Cesira, hangița, mă cunoaște de mic copil, pentru că acolo, la Castelverde, mi-am petrecut toate vacanțele de vară. Familia mea are o casă bătrânească, de țară, unde vara te mănâncă țânțarii, iar iarna paralizezi de frig. Într-o vreme, surorile mele și cu mine detestam locurile, de care însă tata era îndrăgostit. De altfel, nici mama nu mergea acolo cu dragă inimă, cu toate că se trage de prin părțile acelea. Acum însă îmi place să merg la Castelverde. Este un sat uitat de lume, unde localnicii își ghidează și astăzi viața după proverbe și tradiții bătrânești, a lămurit-o Walter, cuprins de efuziune.

Într-adevăr, la ora unu stăteau la masă, în curtea din spatele hanului Marfisa, care se deschidea spre întinsele câmpuri cu secară. În cinstea lui „Martelli cel mititel“ și a „frumoasei lui domnișoare“, hangița Cesira a dat tot ce avea mai bun într-ale bucătăriei, dar și într-ale vorbăriei.

– Ia spune, domnișoară dragă, cum îți place mâncarea mea de *tortellini?* Uite, gustă un pic din *sanguinaccio* și spune-mi dacă ai mai mâncat vreodată ceva mai bun. Măiculiță sfântă, să vezi cum ți se topește în gură friptura de vițel! Zici că-i unt, nu altceva! Nu ți-o spun ca să mă laud, însă să știi că Cesira, draga de ea, s-a măritat mai întâi cu bucătăria și abia pe urmă cu Piero al ei, care, fie vorba-ntre noi, nu-i bun de nimic, decât la pat: acolo își face datoria cu vârf și îndesat. Mănâncă, mănâncă tot, domnișoară, că-mi

pari cam vlăguită. Ce să-i faci, așa sunteți voi, ăștia de la oraș, jigăriți și cu mania dietelor care vă poartă pe drumul cimitirului înainte de vreme. Pe urmă, îți dau să guști din fursecurile mele cu migdale. Când era de-o șchioapă, Mandelli cel mititel își facea provizii ca pentru iarnă. De fiecare dată când trecea pe aici, se oprea în prag și-mi făcea cu ochiul. Eu îi umpleam buzunarele cu fursecuri, iar el o tulea fericit acasă, săltând pe drum ca un vrăbioi. Tătâne-su trecea pe urmă pe aici și-mi zicea: „Cesira, copiilor nu trebuie să le facem chiar toate poftele." Deh, domnișoară, în fața domnului profesor mă făceam mică-mică, pentru că era un bărbat foarte instruit și mult mai în etate ca mine. Hai, gustă acum din vinișorul ăsta, că face bine la sânge, domnișoară.

Și continua să vorbească, nepăsătoare la protestele celorlalți mușterii, obișnuiți să fie serviți la comandă, și care nu reușeau să priceapă de ce Cesira era atât de volubilă cu o clientă sosită tocmai de la Milano, unde de bună seamă ieșea să mănânce la localuri de fițe – Savini sau Biffi Scala –, scumpe, dar la care nici vorbă să găsești bunătățile hangiței din Castelverde. Ba poate că n-ar fi fost rău să se ducă să le povestească marilor *chef*-i de acolo, aceia cu clopuri înalte pe cap, cât de bine se mănâncă la Cesira, hangița!

După masă, coplești de mâncarea, vinul și turuiala Cesirei, Malvina a adormit într-un șezlong sub porticul de la intrarea în han.

Când a redeschis ochii, soarele bătea spre asfințit. Walter era lângă ea, privind-o zâmbind.

– Dac-ai ști ce frumoasă și plină de mister ești când dormi! i-a spus el cu voce joasă.

– Frază tipică de ziarist, a replicat ea ironic.

Și totuși, era mulțumită să-l știe alături.

18

În vis, era de-o șchioapă și-și găsise refugiu pe creanga groasă a unui castan din păduricea din Tavernolo. De dedesubt, mama – tânără, plină de viață, surâzătoare –, îmbrăcată într-o rochie înflorată, în culori vii, o chema: „Malvina, hai jos." Fetișcana a rămas o vreme s-o admire pe femeia aceea frumoasă, cu zâmbet luminos. „Malvina, hai jos", a repetat o voce bărbătească, curmându-i brusc visul. Deschizând ochii, a privit de jur împrejur. Se afla într-o odaie zugrăvită în bleu, cu mobilier masiv închis la culoare și cu fotografii vechi, înrămate, atârnate pe pereți. Cât despre ea, era acoperită până sub bărbie cu o plapumă albă, mătăsoasă.

Vocea care o chema la parter îi aparținea lui Walter Mandelli.

– Sosesc, i-a strigat și, zâmbind, a sărit din pat direct pe pardoseala rece.

Expediția la țară se prelungise cu o noapte. Prin crăpăturile din obloane se filtra lumina de afară. Pe Malvina au trecut-o fiorii: era goală-pușcă, iar veșmintele ei se zăreau pe un scaun, la picioarele patului. Alături, un halat bărbătesc albastru, din flanelă. Și l-a tras pe ea, s-a încălțat cu sandalele, a ieșit din cameră și a coborât scările.

Walter a întâmpinat-o cu un buchet de flori de lavandă.

– Proaspăt culese pentru tine, a informat-o, sărutând-o apoi pe frunte și conducând-o spre bucătărie.

Pe masa din lemn masiv întinsese două șervete *all'americana*, apoi încălzise lapte, preparase cafeaua și pusese câteva fursecuri pe o farfurie.

– Micul dejun e servit, a anunțat, trăgând ceremonios un scaun pentru Malvina și, după ce ea s-a așezat, ducându-se să se posteze pe scaunul din fața ei. Cum te simți? a întrebat-o apoi, turnând cafeaua în cești.

– Oarecum confuză, a răspuns ea, ducându-și mâna la gură ca să-și mascheze un căscat.

– Și eu, a recunoscut tânărul, adăugând: Ia te uită, te prinde bine halatul meu.

Walter se bărbierise și era îmbrăcat de plecare.

– Cât e ceasul? l-a întrebat.

– Șapte. Imediat ce ești gata, ne întoarcem la Milano. Până una-alta, ți-am umplut cada cu apă fierbinte. Aici, la țară, diminețile de mai sunt încă răcoroase.

Camera de baie era vastă și mobilată spartan, ca și restul casei, de altfel: pereți smălțuiți, cadă de fontă cu picioare curbate, prosoape de in alb.

Când s-a urcat lângă Walter în mașină, se simțea renăscută. Trecuse mult timp de când nu se mai simțise atât de liniștită și senină, și nu s-a sfiit să i-o mărturisească.

– Tot meritul este al metodei Mandelli: stil simplu de viață, cafea tare și băi fierbinți, a comentat el.

În loc să se îndrepte spre autostradă, mașina s-a încadrat pe un drum secundar, traversând apoi prin sălbăticia câmpurilor.

– De ce ai luat-o pe aici? s-a interesat Malvina.

– Acum o oră am trecut pe la Cesira pentru fursecurile de la micul dejun. Discutând de una, de alta, i-am spus că te pregătești să devii medic, iar ea m-a rugat să trecem la plecare pe la ea, ca să-i iei tensiunea, i-a explicat el.

– Sunt în ultimul an de facultate și nu am autorizație de liberă practică. Ce altceva i-ai mai spus despre mine?

– Că ești iubita mea, a anunțat-o el.

– Interesantă veste. Dar tu de la cine ai aflat-o?

– De la tine, noaptea trecută, în timp ce făceam dragoste.

– Chiar așa? Păi, ce am spus?

– Ai zis așa, textual: „Walter, nu știu cum se va sfârși povestea asta a noastră, însă știu un lucru: te iubesc.“

– Iar tu ai răspuns așa: „Și eu te iubesc, regina mea, și-ți promit că voi face tot ce-mi stă în putință să nu te dezamăgesc“, a completat ea.

– Prin urmare, aveam dreptate: ești iubita mea, iar eu abia așteptam să mă laud cuiva. Așa că m-am lăudat Cesirei.

– În cazul acesta, sunt de acord să-i iau tensiunea, chiar dacă n-ar trebui, a conchis Malvina.

În realitate, hangița avea alt păs. Luând-o deoparte, i-a mărturisit, roșind stânjenită:

– Domnișoară doctor, mi-a apărut pe sân un chist mare și dur, care mă doare. La medic nu vreau să mă duc, pentru că mi-e frică. N-ai putea arunca dumneata o privire? Să nu fie, Doamne ferește, vreun... ducă-s-ar pe pustii.

– Nu sunt încă doctor, dar haideți, scoateți-vă bluza, să văd despre ce este vorba, i-a răspuns tânăra.

Trecând peste invidia care o cuprinsese la vederea sânilor enormi ai hangiței, Malvina a observat lângă subsuoară o umflătură vineție, foarte tare la pipăit. A palpat cu luare-aminte sânul femeii și, într-un final, a conchis:

– Nu, n-aveți cancer, așa cum vă temeați. Cred mai degrabă că ați suferit o lovitură puternică în locul cu pricina.

– Serios? De trei nopți nu pun geană pe geană, așa de multe griji îmi fac. Nu-mi amintesc totuși să mă fi lovit.

– Gândiți-vă bine. Sunteți sigură?

– Aha, acum îmi amintesc: m-am izbit într-o zi de colțul unui dulap, în bucătărie... Ia te uită, ce spaimă am tras! Și acum, ce trebuie să fac? a întrebat Cesira, trăgându-și bluza pe ea.

– Trebuie neapărat să vă vadă un medic. Promiteți-mi că vă faceți programare, vă rog, eu sunt încă studentă.

– Te-ai pricopsit cu o prietenă pe viață, i-a spus Walter pe drumul spre Milano.

Când tânărul a parcat în fața redacției, unde Malvina își lăsase cu o zi în urmă mașina, cerul se înnorase.

– Soarele s-a ascuns în nori, a observat tânăra.

– Iar în curând cerul se va pune pe plâns, asemenea mie, nevoit să mă despart acum de tine, a spus Walter pe un ton teatral.

– Avem în față alte și alte nopți precum cea care abia a trecut și n-aș vrea să mă văd nevoită să-ți șterg lacrimile în fiecare dimineață, a replicat ea, șăgalnic.

Simula buna dispoziție, însă în realitate se simțea descumpănită din cauza neașteptatei cotituri din viața ei. Până în urmă cu o zi, nu și-ar fi închipuit că avea să cadă atât de ușor în brațele unui bărbat. Într-adevăr, își amintea limpede cum, în timp ce făceau dragoste, îi zisese că-l iubește. Acum însă se întreba dacă impulsul de a-i spune acele cuvinte se datorase unei pasiuni de moment sau, dimpotrivă, la mijloc era vorba despre un sentiment mai profund, conștientizat pe neașteptate.

Pe drumul spre fostul depozit de fân, s-a dezlănțuit furtuna: ploaia cădea în valuri, lovind violent parbrizul.

Ajunsă în casă, la adăpost, a constatat că avea musafiri: Chiara Tizzoni termina de făcut ordine prin încăpere, aranjând pernele pe canapele.

– Ar trebui să mă plătești pentru munca asta de menajeră, așa să știi, a întâmpinat-o tânăra.

Gluma i-a fost acoperită de bubuitul unui tunet produs în apropiere.

Așteptând să se potolească furtuna, cele două prietene au stat la taifas cu o ceașcă de cafea în față, așezate comod pe canapea. Malvina i-a destăinuit că avusese parte de o noapte pasională în compania ziaristului care le vizitase cu câteva zile în urmă.

– Cred că îmi place foarte mult de el, a conchis ea, răsucind în mână buchetul de flori de lavandă pe care i-l oferise de dimineață Walter. Apoi a adăugat: Mirosul lui este un amestec de grâu copt, mentă sălbatică, fursecuri abia scoase din cuptor și bomboane cu miere. Toate îmi plac. Iar când îi privesc limbajul trupului și gesturile pe care le face în timp ce vorbește, pur și simplu mă cuprinde un sentiment de liniște, de siguranță. Iar în privire i se citește o voioșie care parcă nu se stinge niciodată. Un asemenea bărbat nu este de neglijat.

– Cred totuși că faci o greșeală, Malvina, a contrazis-o Chiara. După părerea mea, ceea ce simți pentru el nu se poate numi iubire, ci, mai degrabă, este

nevoia ta subconștientă de a avea un umăr pe care să te sprijini la nevoie. Tocmai ai recunoscut asta când ai spus că Walter îți insuflă un sentiment de siguranță.

– Nu mă ajuți deloc vorbindu-mi astfel.

– Pentru asta plătești un psihanalist.

– Ceea ce n-ar fi rău să faci și tu, având în vedere pofta ta nestăpânită de mâncare, a ripostat acid Malvina.

– De unde și până unde atâta perfidie la tine? s-a întunecat la față Chiara, despre care toată lumea știa că se disprețuia pentru kilogramele în plus.

– Iartă-mă. Adevărul este că țin foarte mult la tine și-mi pare rău să văd cum îți ascunzi frumusețea sub un strat gros de grăsime.

– Suntem o generație de femei frustrate, la fel ca și mamele noastre. Și iată că, deși lor le era interzis totul, iar nouă ne este permis totul, nu suntem mai fericite decât au fost ele, a comentat Chiara, care era conștientă de cauzele comportamentului său bulimic.

Părinții săi se despărțiseră de mult: tatăl își părăsise soția pentru o altă femeie, iar mama căzuse în patima băuturii. Drept urmare, Chiara ajunsese să se teamă de bărbați ca de ciumă, ajungând să-și sufoce pornirile afective mâncând în exces.

– Chiara, eu nu vreau luna de pe cer. Nu vreau decât să am parte de un partener de viață care să mă iubească, cu care să am o relație normală de cuplu. Am crezut că l-am găsit atunci când m-am căsătorit, însă iată-mă astăzi aici, lamentându-mă de propriile

slăbiciuni și de faptul că nu mi-am dat seama la timp că alesul meu era, de fapt, o persoană cu mințile rătăcite.

– Cu alte cuvinte, vrei să spui că dacă soțul tău nu s-ar fi dovedit nebun, acum ai fi fost o femeie satisfăcută și fericită? a întrebat-o Chiara pe un ton ironic.

– Exact.

– Asta să i-o spui lui mutu'. Ar trebui, totuși, să fi învățat până acum un lucru: noi, femeile, greșim fundamental atunci când punem semnul egal între propria fericire și bărbați. Trebuie să fii fericită pentru tine însăți, pentru ceea ce ești, pentru ceea ce faci și ce gândești. Abia atunci vei putea, probabil, să ai o relație normală de cuplu cu un bărbat. Crezi oare că bărbații țes în mințile lor tot felul de visuri în jurul nostru, al femeilor? Nici vorbă: își văd de propriul drum cu forța brută a unui buldozer și nu vor altceva decât să aibă alături o sclavă care să le ridice osanale. Pe urmă, în ceea ce te privește, adevărul e altul.

– Revelează-mi-l tu, o, sibila mea, a glumit Malvina.

– Îl știi foarte bine. Chiar dacă Gianni Franzini ar fi fost întreg la minte, tu l-ai fi părăsit oricum.

– Ce tot vorbești acolo?

– Explicația e simplă: ești îndrăgostită dintotdeauna de un anume bărbat, a insinuat Chiara.

Pe buzele Malvinei a înflorit atunci un nume: Sergio Orombelli. S-a abținut însă să-l rostească, grăbindu-se să declare:

– Am treabă. Trebuie să lucrez la teza de licență.

19

Insinuările prietenei sale au împiedicat-o să se concentreze asupra lucrării, punând-o pe gânduri. De când începuse să meargă la psiholog, căpătase obiceiul să facă ordine prin noianul de sentimente contradictorii, interpretându-le. Ajunsese astfel să realizeze faptul că, refuzând să rămână gravidă pe vremea când era căsătorită cu Gianni, dezvoltase în realitate o aversiune implacabilă față de propriul soț.

Pe neașteptate, și-a amintit visul pe care-l avusese cu doi ani în urmă, în ziua înmormântării bunicului său, când adormise în patul bunicii. Sergio își făcuse apariția conducând un velociped și îi ceruse centura drept amintire.

S-a întrebat ce semnificație ar fi putut avea acel vis, hotărând să i-l povestească psihologului.

– Până la urmă, reușesc eu s-o scot la capăt într-un fel sau altul, a spus, gândind cu voce tare.

De lângă ea, Chiara, care își făcea de lucru cu propria teză de licență, a crezut că vorbele ei se refereau la discuția lor de mai devreme. I-a răspuns:

– Sunt convinsă. Cred totuși că muncești prea mult. Ai nevoie de o pauză.

– S-ar putea să ai dreptate. Chiar așa, știi ce-o să fac? O să profit că s-a oprit ploaia, o să-mi iau rucsacul în spate și o să trag o fugă până la Tavernolo, să văd ce mai face bunica, a anunțat, adăugând: Simte-te ca acasă. Atât doar: când pleci, stinge luminile și încuie ușa.

– Și dacă sună ziaristul tău cel arătos? a întrebat Chiara.

– Spune-i unde sunt. Ba chiar poți să-i dai și numărul de telefon de la Tavernolo.

Bunica își petrecea timpul implicându-se în proiecte de asistență socială și ocupându-se de administrarea activității mai multor asociații caritabile. Acasă, Carlin și Venera îi țineau companie, ocupându-se în continuare de vilă și de grădină.

Suferința pentru pierderea soțului se mai atenuase, transformându-se într-o stare de adâncă melancolie, perceptibilă în special seara, când, în casa mare și cufundată în tăcere, singurătatea devenea apăsătoare. Înainte de culcare, gândul îi zbura către vechiul ei tovarăș de viață plecat pe alte tărâmuri și către Dumnezeu, căruia îi cerea să-i hărăzească o moarte subită, ca a soțului, rugându-l totodată să-i mai îngăduie să rămână o vreme pe această lume. „Pentru că, totuși, iubesc viața“, obișnuia ea să spună.

– Doamna e la școală, au informat-o Carlin și Malvina, ieșindu-i în întâmpinare.

De câțiva ani, primăria îi pusese bunicii la dispoziție o încăpere specială, unde se ocupa de elevii mai puțin dotați din sat.

– În regulă, trag o fugă până acolo, a hotărât Malvina.

Urmând poteca ei preferată prin pădure, s-a îndreptat pe jos spre sat. Când a ajuns în piațeta din fața primăriei, soarele asfințea. S-a așezat pe aceeași bancă dintotdeauna, pe spătarul căreia trona acum o plăcuță memorială de alamă, inscripționată cu numele bunicului ei.

La ora aceea, micul scuar din centrul satului părea un adevărat furnicar: persoanele în vârstă se întrețineau în așteptarea cinei, în vreme ce tinerii gălăgioși își făceau planuri de distracție. Cu toții o cunoșteau pe Malvina și au salutat-o.

– După ce termini facultatea, te așteptăm doctoriță la noi în sat, i-a spus o femeie între două vârste, adăugând: Știi, am prefera o femeie, fiindcă de față cu un medic bărbat nu ne simțim în largul nostru.

– O să mă gândesc, desigur. Cine știe ce ne rezervă viața, nu-i așa? a răspuns Malvina politicoasă, deși obiectivul ei era cu totul altul: specializarea în psihiatrie.

Decizia o luase după primele ședințe de psihanaliză, când înțelesese că suferințele sufletești, de cele mai multe ori subevaluate, pot fi uneori mai devastatoare decât cele fizice.

După un timp, a văzut-o pe bunica ieșind din clădirea primăriei, înconjurată de o ceată de copilandri gălăgioși. I-a ieșit în întâmpinare, apoi au pornit amândouă spre casă, pe marginea șoselei.

– De fiecare dată când sosești neanunțată mă îngrijorez, pentru că îmi miroase a complicații în viața ta, a spus bătrâna.

Ducea cu ea o sacoșă plină cu cărți și caiete. În ciuda părului său alb ca neaua, nu-și arăta anii.

– Lucrez din greu la teza de licență și am simțit nevoia unui respiro, a răspuns nepoata, ocolind adevărul.

– Și? a insistat bunica.

– La Milano s-a iscat o furtună mare și m-am gândit...

– Și? a repetat bătrâna.

– Am un prieten. Îl cheamă Walter. Ziarist, un băiat simpatic. Pot să-l invit aici? a recunoscut Malvina.

– Știi bine că aici ești la tine acasă, a replicat cealaltă.

– Lasă-mă să-ți duc eu sacoșa, i-a propus tânăra.

– Fac zilnic drumul ăsta și, crede-mă, mă descurc încă foarte bine, a protestat bătrâna.

Ajunse în fața vilei de la Tavernolo, Malvina a întrebat:

– Ce mai știi de Sergio Orombelli?

– Aha, iată așadar motivul real al vizitei tale! a exclamat pe un ton malițios bunica.

– Așadar? a insistat Malvina.

– Mă vizitează uneori, a recunoscut femeia. Același vulpoi simpatic pe care-l știi. După părerea mea, îi place mai mult să scrie decât s-o facă pe doctorul.

– Bărbații din Brianza sunt scriitori înnăscuți, plini de fantezie, a comentat Malvina.

– Are o relație cu o văduvă cu câțiva ani mai mare decât el, a informat-o bunica, adăugând: Știu că-ți place de Sergio, însă amintește-ți mereu că, în adâncul sufletului, va rămâne întotdeauna un burlac incurabil.

Dinspre bucătărie venea o mireasmă apetisantă de dovlecei, anghinare și vinete fripte pe grătar.

– Ai invitați la masă? a întrebat Malvina.

– Câțiva prieteni apropiați și pe Sergio Orombelli cu prietena, a anunțat bătrâna zâmbind. Să nu-mi spui că nu știai.

– Nu, nu știam, a răspuns Malvina, devenind brusc foarte grăbită.

S-a repezit în camera sa de la etaj, și-a schimbat hainele, coborând în sufragerie în clipa în care musafirii tocmai se așezau la masă. Sergio și ceilalți doi bărbați, prieteni de-ai bunicii, s-au ridicat urându-i bun venit, iar doamnele i-au zâmbit admirativ, impresionate de frumusețea Malvinei. Își prinsese părul într-un conci moale care părea să-i atingă dezmierdător gâtul suav și purta o rochie scurtă din mătase neagră, cu mâneci scurte și mulată pe corp, cu o splendidă broșă de aur prinsă în dreptul umărului.

– Vă cer scuze că am ajuns mai târziu, a spus ea, lămurindu-i apoi asupra motivului întârzierii: Mi-a luat cam mult timp să mă fac cât de cât prezentabilă.

– Te pricepi să minți ca nimeni altcineva, i-a murmurat la ureche Sergio în timp ce o îmbrățișa cu o tandrețe care i-a generat o grimasă de nemulțumire partenerei sale, văduva fostului director de spital.

La masă, Sergio s-a întrecut pe sine descriind în culori sugestive scene grotești din viața de familie a unor persoane din împrejurimi, ferindu-se să dea nume, deși erau foarte ușor de recunoscut.

Văduva, o femeie trecută de treizeci de ani, cu trăsături orientale, s-a dovedit o la fel de talentată povestitoare, istorisind episoade la fel de amuzante din viața sa, într-o notă ironică pe care Malvina a apreciat-o sincer.

– Ți-ai ales o femeie inteligentă și foarte simpatică, i-a șoptit ea lui Sergio.

Observația fusese sinceră, iar acum înțelegea că, dacă fusese o vreme când și ea, și Sergio își doriseră ca vechea lor prietenie să evolueze într-o relație mult mai intensă și intimă, acum era evident că fiecare dintre ei pornise pe drumuri diferite. Iar pentru Malvina, revederea aceea avea să se dovedească hotărâtoare, alungându-i ultimele umbre de îndoială.

Musafirii trecuseră în salon, așteptând-o pe Venera cu cafelele și lichiorurile. Intrând, menajera a anunțat-o pe Malvina:

– Te caută la telefon un bărbat.

Era Walter, care, auzindu-i vocea, i-a spus:

– Mi-e tare dor de tine, principesă!

– Și mie mi-e dor de tine. Uite, în clipa asta sar în mașină și dau fuga la Milano. Ne vedem la mine acasă. În caz că ajungi înaintea mea, ai să găsești cheia sub preșul de la intrare.

– Totuși, de ce ai dispărut așa, fără să mă anunți? a insistat să afle tânărul.

– A trebuit să fac proba înmulțirii, să fiu sigură că nu greșesc calculele, a răspuns ea, evaziv.

– Nu înțeleg.

– Important este că am înțeles eu, i-a retezat-o Malvina.

A pus receptorul în furcă și s-a dus să-și ia rămas-bun de la musafirii bunicii.

Sergio a condus-o la mașină și, deschizându-i portiera, i-a spus zâmbind:

– Ține minte că inima mi-e o fortăreață care se deschide doar pentru tine. Nu uita, deci, că eu voi fi întotdeauna aici, indiferent ce se va întâmpla în viața ta. Pe cuvânt de brianzol.

20

Deodată, Malvina a simțit o arsură dureroasă în capul pieptului. O clipă mai târziu, fierbințeala a părut să-i cuprindă tot capul, care a început să-i vâjâie. Obrajii i s-au împurpurat instantaneu.

Era în amfiteatru, la un curs de psihologia vârstelor. Strecurându-se cu greu printre rânduri, a ieșit pe coridor și, sprijinindu-se de pervazul unei ferestre, a murmurat:

– Sunt însărcinată.

Era în același timp descumpănită și fericită.

S-a uitat la ceas: era ora nouă și jumătate dimineața a zilei de 10 iulie.

– Sunt însărcinată, a repetat cu voce stinsă, calculând apoi că viitorul ei copil avea să vină pe lume asemenea lăcrămioarelor, în martie, sub mângâierea ploilor de primăvară și a razelor blânde de soare, sub adierea vântului care duce de colo-colo polenul florilor.

A așteptat să se termine cursul, apoi s-a întors în amfiteatru ca să-și recupereze lucrurile, și-a salutat în grabă colegii și s-a refugiat în cafeneaua de peste drum de universitate. De la telefonul public din bar l-a sunat pe Walter la redacție.

– Nu pot ieși la prânz cu tine astăzi. Am treabă toată ziua, l-a informat.

– Ne vedem diseară? s-a interesat el.

– Încă nu știu, dar o să te anunț.

– Te sărut, principesă, a spus Walter, evitând să-i ceară alte lămuriri.

Ajunsese să-i cunoască temperamentul și știa că, uneori, Malvina avea momente în care se închidea în sine ca într-o carapace, orice încercare de a o scoate din acea stare fiind sortită eșecului. Când însă își revenea, el era acolo, gata s-o reprimească în brațele sale.

Malvina s-a urcat la volan și s-a îndreptat spre casă, unde a deschis aparatul de aer condiționat și s-a întins în pat, vârându-și capul sub pernă și încercând să-și domolească emoțiile. S-a imaginat cu un pântece enorm, în intimitatea căruia creștea un copil încovrigat care-și sugea degetul mare de la mână. Nu și-a pus problema sexului, căci în clipele acelea nu era important dacă urma să aibă un băiețel sau o fetiță. Emoțiile au copleșit-o și, printre lacrimi, pe față i-a înflorit un zâmbet.

A aruncat perna cât colo și, dându-se jos din pat, a început să deretice prin casă, ca întotdeauna când simțea nevoia să reflecteze. Și-a amintit de noaptea

de iunie petrecută la Tavernolo, în dormitorul pe care odată îl împărțise cu Gianni, dar în care acum dormea cu Walter, atunci când își vizita bunica.

Era o noapte senină, înstelată, cu luna strălucind în toată splendoarea ei în cadrul ferestrei larg deschise.

Un fluture de noapte se strecurase în încăpere, căzând prizonier sub abajurul de mătase al veiozei de pe noptieră. Walter adormise, în timp ce Malvina citea *Love story*, lăcrimând.

Făcându-i-se milă de fluturele orbit de lumină, a stins veioza, sperând că insecta avea să-și regăsească drumul spre libertate. S-a lipit de Walter, murmurându-i la ureche:

– În noaptea asta te iubesc cum nu te-am mai iubit niciodată.

El s-a trezit și, întorcându-se spre ea, a cuprins-o într-o îmbrățișare dulce.

– În noaptea aceea s-a întâmplat, a rostit ea acum cu voce tare, vorbind cu sine însăși.

Și a zâmbit din nou, căci perspectiva sarcinii n-o mai înspăimânta.

A ridicat receptorul telefonului și a apelat centrala, cerând o convorbire cu un număr din Pennsylvania, în Statele Unite. S-a văzut nevoită să aștepte o jumătate de oră înainte să primească legătura cu casa Kellerman, acolo unde tatăl său își petrecea vacanța.

Mai întâi a trebuit însă să vorbească cu mama lui Susan, apoi cu Susan însăși. În cele din urmă, i-a auzit vocea.

– Sunt însărcinată, i-a spus ea de la bun început.

– Oare trebuie să mă întristez sau să fiu fericit? a replicat bărbatul.

– Eu, una, sunt foarte fericită. Da, știu c-o să devin în scurt timp grasă și urâtă, c-o să merg legănat ca rațele, c-o să mă duc la baie de douăzeci de ori pe zi și că va trebui să fac față unor numeroase temeri. Cu toate acestea, sunt foarte fericită și țineam neapărat să afli și tu. Ești prima persoană pe care o pun în temă.

– Cred că ar trebui să afle și tatăl copilului, nu? a reflectat cu voce tare bărbatul, preocupat oarecum de efuziunea pe care o deslușea în vocea fiicei sale. Apoi, a întrebat-o: Când ai primit rezultatul analizelor?

– Nu am făcut nicio analiză, tată. O știu pur și simplu, și sunt sigură că nu mă înșel, a replicat Malvina.

– Te rog să te programezi urgent la prietenul meu Sebastiano și să-ți faci toate analizele pe care ți le recomandă el.

– Tată, nu e nevoie. Nu acum, te rog.

– Ba da, și chiar imediat. Este un ordin. Dacă nu faci întocmai, mă întorc cu primul avion la Milano, a amenințat-o el.

Malvina i s-a supus. L-a sunat pe doctorul Sebastiano Cordani, coleg și bun prieten cu tatăl său, stabilind o întâlnire pentru a doua zi.

Apoi l-a sunat pe Walter.

– Vreau să ne vedem și să stăm de vorbă, doar noi doi, singuri. Am ceva important să-ți spun, l-a anunțat ea.

– Trebuie oare să-mi fac griji?

– Un pic, da, cred, a răspuns ea.

Asemenea tuturor îndrăgostiților, Malvina și Walter aveau locul lor preferat de întâlnire, unde se sărutau și-și făceau confidențe: parcul din via Palestro.

Acolo, pe o bancă, la umbra unui copac secular, Malvina l-a anunțat:

– Vom avea un copil.

Walter și-a pipăit buzunarele în căutarea unei țigări. A aprins-o, a tras adânc fumul în piept și, în cele din urmă, a murmurat:

– Fir-ar să fie, asta da știre!

Malvina a zâmbit.

– Și pe mine m-a luat prin surprindere, a mărturisit ea.

– Credeam că am fost suficient de precauți, a remarcat el.

– Da, cu excepția acelei nopți de iunie de la Tavernolo. Îți mai amintești?

Walter a zâmbit și el. Își amintea foarte bine de noaptea aceea.

A aruncat țigara și, îmbrățișând-o, i-a spus, cuprins de emoție:

– Mulțumesc, principesă.

21

Era o seară de septembrie când Malvina a luat pentru prima dată masa acasă la familia Mandelli, în via Turroni. Toate analizele medicale la care se supusese cu conștiinciozitate atestau că sarcina evolua cum nu se putea mai bine, iar Walter se hotărâse să le anunțe pe femeile de casa Mandelli că urmau să devină bunică, respectiv mătuși.

Severa doamnă Mandelli era indignată de perspectiva unui nepot conceput în afara sfintei taine a căsătoriei și, înțelegând că fiul său și prietena lui nu intenționau să-și unească destinele, spusese: „Dacă asta ne e crucea pe care ne-a dat-o Dumnezeu, o s-o ducem, ce altceva putem face?“

Nimeni nu s-a întrebat ce-o fi vrut să însemne această profeție, mulțumind în gând că stăpâna casei nu reacționase violent, revărsând, de exemplu, valuri de anateme împotriva celor doi păcătoși.

Cât despre Cristina, improvizase unul din obișnuitele ei monologuri teatrale:

– O creatură a Domnului care, în fine, îmi va spune „mătușă“! O bucurie mult prea mare pentru un suflet nefericit ca al meu. Și, de vreme ce crunta soartă nu mi-a îngăduit nici până în ziua de astăzi să simt fericirea de a fi soție și mamă, o voi iubi ca și cum ar fi carne din carnea mea.

Mai concisă din fire, Aurora declarase:

– Să fie într-un ceas bun! Era și timpul ca locul acesta căzut în ruină să fie readus la viață de apariția unui copil.

De mulți ani, Aurora insista ca mica vilă din via Turroni să fie renovată și modernizată; în ceea ce-l privea, Walter a realizat abia atunci că sora sa mai mare avea dreptate. Cât despre doamna Mandelli și Cristina, încăperile cu tentă „retro“ erau perfecte pentru gusturile lor.

Petrecându-și cea mai mare parte a timpului liber în apartamentul doctoriței Melandri, partenera sa neoficială de viață, Aurora ajunsese să simtă o apăsare copleșitoare între pereții întunecați ai casei părintești, încărcate cu piese grele de mobilier, lampadare masive și cu o grădină veșnic umbrită în care mama se încăpățâna să cultive mereu aceiași crini albi „ai Maicii Domnului“, aceleași garoafe și hortensii parfumate, aceleași lalele care înfloreau devreme și tot devreme se ofileau.

Prin comparație, apartamentul iubitei sale era o adevărată explozie de lumină: ferestrele mari se

deschideau spre nemărginirea cerului, în vreme ce pereții erau albi, iar mobilierul cu design modern era de culoare deschisă. În weekenduri însă – pe care, ca să nu-și supere mama, și le petrecea în casa părintească – Aurora simțea că se sufocă.

– Uite, am niște bani puși deoparte, îi propusese ea nu o dată. Suport eu cheltuielile, așa că te rog din nou: hai să scăpăm de toate vechiturile și să renovăm cocina asta de sus până jos!

Mama îi arunca atunci o privire feroce, șuierându-i printre dinți:

– Asasină nerecunoscătoare ce ești!

Iar Cristina o privea mirată cu ochii ei mari și inocenți, întrebând-o:

– De ce vorbești atât de urât despre casa noastră? Așa ne-a lăsat-o tata, ai uitat?

Pentru ea, spectrul bătrânului profesor Mandelli dăinuia de-a dreapta Tatălui ceresc și, atât timp cât trăise, își adorase părintele ca pe un sfânt, considerându-se păstrătoarea vie a memoriei lui: nu permitea nici cea mai mică schimbare a ordinii în care răposatul ei tată obișnuise să-și țină lucrurile.

– Exact asta spuneam și eu: ne-a lăsat-o așa cum a primit-o, cu vreo șaizeci de ani în urmă. Atunci era nouă, însă acum s-a învechit, insista Aurora, retrăgându-se apoi în singurătate, numărând orele până când, luni dimineața, avea să înceapă din nou serviciul, pentru ca apoi să-și îmbrățișeze partenera de viață.

Deși era la curent cu relația dintre fiica sa și doctorița Melandri, doamna Mandelli nu-i pronunțase niciodată numele, refuzând s-o cunoască.

Își amintea și acum cu durere de ziua în care își zărise fiica plimbându-se mână în mână cu o femeie cam de aceeași vârstă cu ea pe sub porticurile din via Vittorio Emanuele.

Ieșise de la magazinul Ghidoli, de unde cumpărase câteva seturi de lenjerie, și se îndrepta agale spre piața din fața teatrului Scala, de unde urma să ia tramvaiul spre casă.

Traversând strada Vittorio Emanuele, privirea îi fusese atrasă de două femei. Una dintre ele era chiar Aurora – înaltă, elegantă, într-un costum la modă, cu chipul solar, cu părul ei brun-arămiu tuns scurt – care mergea ținând de mână o doamnă trecută de patruzeci de ani, cu părul lung, blond, care purta o rochie de mătase albastră cu picouri albe și sandale cu toc înalt și subțire.

Doamna Mandelli încremenise, apoi se ascunsese în spatele unei coloane, urmărindu-le cum se îndepărtau. Se ținea cu mâna de piept, ca și cum ar fi vrut să oprească bătăile nebunești ale inimii. Fiica sa și iubita ei sporovăiau cu detașare, zâmbindu-și afectuos. După ce le-a văzut cotind pe via Pattari, doamna Mandelli a intrat în primul bar întâlnit în cale, comandând un coniac mare.

L-a dat peste cap, însă, fiind abstinentă de felul ei, licoarea i-a făcut și mai mult rău.

Pe atunci, Aurora avea doar douăzeci și trei de ani și, după ce absolvise școala de asistente medicale – pe care o preferase facultății în ciuda notei maxime de la bacalaureat –, lucra acum la blocul operator.

Era vocația ei: copilă fiind, obișnuia să aducă acasă animale rănite sau vlăguite de foame, de care se îngrijea cu o abilitate surprinzătoare pentru vârsta ei.

„Cum, Doamne, iartă-mă, se face că toate creaturile astea nefericite ajung pe mâna ta?“ se lamenta doamna Mandelli.

Când vreunul dintre tovarășii ei de joacă se lovea, Aurora intervenea prompt cu bandajul și dezinfectantul care nu-i lipseau niciodată: curăța rana, o badijona și pansa locul cu delicatețe. Mama sperase să ajungă medic, însă Aurora preferase smerenia meseriei de asistentă medicală.

Acolo, pe holurile Spitalului Policlinic, o întâlnise pe doctorița Margherita Melandri. Făcuseră cunoștință, apoi, cu timpul, ajunseseră să se iubească.

Într-o seară, Aurora își luase inima-n dinți și hotărâse să-și înfrunte mama. A intrat în dormitorul ei pe când doamna Mandelli tocmai se pregătea de culcare.

– Mamă, știi că eu sunt diferită de Cristina, de tine și de alte femei, nu-i așa? începuse ea.

– Și te-ai gândit să-mi pomenești de asta, înainte de culcare? se apărase femeia, încercând să evite stânjeneala unei mărturisiri nedorite.

– Știi, nu-i așa? insistase fiica sa.

– Nu, nu știu ce fac alte persoane și nici nu mă interesează.

– Eu nu fac parte din rândul „altor persoane“, ci sunt fiica ta.

– Iar eu îți sunt mamă. Prin urmare, respectă-mă, așa cum și eu te respect pe tine.

– Voiam doar să lămurim anumite lucruri.

Doamna Mandelli se dusese la fereastră, făcându-și de lucru cu obloanele. Aurora o urmase, simțind nevoia s-o îmbrățișeze și, la rândul ei, să-i simtă îmbrățișarea părintească.

– De ce nu vrei să mă asculți, mamă? o implorase Aurora.

– Pentru că nu-mi place să aud ceea ce ai de gând să-mi spui. Să ne prefacem că mi-ai zis ce aveai de zis și hai să-i punem cruce. N-o să te iubesc mai puțin pentru ceea ce ești, însă te rog din suflet, hai să nu mai vorbim niciodată despre asta, spusese mama.

Apoi o îmbrățișase, reținându-și cu greu lacrimile.

Aurora înțelesese că o parte importantă a vieții ei trebuia să rămână dincolo de ușa casei din via Turroni. Continua să locuiască cu familia, la fel cum și familia se prefăcea că Aurora ducea o viață normală și că era de gardă atunci când nu venea să doarmă acasă.

Dacă viața Aurorei îl lăsa indiferent pe fratele ei Walter, nu la fel stăteau lucrurile cu Cristina, pe care confidențele surorii sale o înfricoșau. În rugăciunile sale, îi cerea lui Dumnezeu un miracol care să readucă

pe calea cea bună înclinațiile sentimentale ale Aurorei. Obișnuia să-i spună:

– Închipuie-ți, draga mea Aurora, ce frumos ar fi să avem fiecare câte un logodnic, să aibă și Walter iubita lui și să locuim cu toții împreună! Ce fericire mai mare ar putea fi? Avem o familie frumoasă și unită. Cum bine zice mama: să-i mulțumim Celui de Sus că ne ține bine, sănătoase și că fiecare din noi are o slujbă care îi place. La urma urmelor, aș putea spune că sunt frumușică-foc și ard de nerăbdare să-mi trăiesc fericirea alături de voi. Oare de ce Cel de Sus nu-mi ia în seamă dorințele?

– Pentru că dorințele tale sunt simple visuri, Cristina. Nu faci altceva decât să visezi cu ochii deschiși. Viața nu este așa cum ți-o închipui tu. Vino o dată cu mine la spital și ai să vezi acolo ce înseamnă cu adevărat viața. Înseamnă suferință, singurătate, mizerie. Da, uneori mai întâlnești pe câte unul fericit, însă fericirea e trecătoare, răspundea Aurora, încercând în zadar să-și readucă sora cu picioarele pe pământ.

– Eu îmi închipui fericirea ca pe o doamnă blândă și frumoasă, care chiar îmi seamănă puțin. Mi-o imaginez bătându-mi la ușă: *cioc, cioc.* Îi deschid, iar ea îmi spune: „Îmi permiteți să intru?“ Eu îi răspund: „Cum să nu, poftiți, doamnă Fericire, simțiți-vă ca acasă. Sunteți bine-venită. Vă voi trata cu atât de mult respect, delicatețe și generozitate, încât nu veți mai dori să plecați din casa mea.“ Chiar așa aș face, Aurora, să știi.

Monologul continua, însă Aurora n-o mai asculta.

Acum însă, odată ce Malvina Leoni intrase în viața lor, Cristina simțea adierea unui vânt de schimbare și începuse să se întrebe dacă nu cumva era mai bine să urmeze cu toții sugestia Aurorei și să renoveze casa: multe lucruri vechi și inutile puteau să-și găsească foarte bine locul în pod, lăsând spațiu nou-născutului care avea să vină pe lume în primăvară, sub semnul Berbecului, o zodie minunată.

Și-a spus părerea cu voce tare de față cu Walter și Malvina, în timp ce Aurora se ocupa cu strânsul mesei, iar mama prepara cafeaua în bucătărie.

Malvina i-a aruncat lui Walter o căutătură feroce: n-ar fi acceptat cu niciun chip să se mute în casa Mandelli. Tânărul i-a sărit în ajutor.

– Nu te înfierbânta, Cristina! Mai avem de trecut iarna, apoi primăvara. În plus, Malvina are o casă uriașă și, nu în ultimul rând, nu ne-am hotărât încă dacă vom trăi sau nu împreună, a spus.

– Ce vorbă-i asta! Bineînțeles c-o să trăiți împreună! Iar după ce Malvina va fi obținut anularea primei căsătorii, o să faceți nuntă, iar eu o să vin îmbrăcată într-o rochie de voal, cu flori roz și frunze de un verde palid și, cine știe, poate că voi cunoaște un bărbat fermecător care-mi va deveni iubit. Chiar așa, se întâmplă adesea să întâlnești persoana potrivită la nunțile apropiaților, știați? a chicotit ea, dând glas propriilor visuri.

Aducând la masă tava cu cafele, Aurora a decretat:

– Indiferent dacă va fi băiat sau fată, copilul acesta va fi lumina ochilor mei.

Brusc, Malvina s-a simțit prinsă în capcana celor două fete bătrâne. A întors o nouă privire mută – de data aceasta rugătoare – către Walter, care i-a înțeles imediat dorința.

– S-a făcut târziu, trebuie neapărat să plecăm, a spus, ridicându-se de la masă.

22

Malvina a frânat cu scrâșnet de roți în fața casei din via Turroni. A coborât grăbită și, dând poarta în lături, a urcat în fugă treptele de la intrare. A deschis ușa și s-a repezit către verandă, de unde se auzeau țipetele de foame ale fetiței sale. Conform tabelului cu mese zilnice, întârziase aproape o oră.

– Am ajuns, sunt aici, scumpa mea, a spus gâfâind din pricina efortului, luând bebelușul din brațele bunicii, care până atunci încercase în zadar s-o liniștească.

Și-a desfăcut nasturii bluzei și a potrivit-o la sân. Roberta a prins mamelonul cu buzele, calmându-se instantaneu.

– Îmi pare rău, însă domnul profesor m-a lăsat să fac anticameră o oră înainte să mă primească, s-a scuzat Malvina.

– Învățătură, slujbă, alăptat... Oare cât crezi c-o să reziști în ritmul ăsta? a bombănit doamna Mandelli.

De vreo două săptămâni, încercau amândouă s-o înțarce pe micuța Roberta, care mergea de acum pe șase luni, vârstă la care – era de părere pediatrul – ar fi trebuit să fie obișnuită cu hrană mixtă. Însă nici vorbă ca Roberta să accepte altceva decât laptele matern.

– O să rezist atât timp cât Roberta va avea nevoie, a răspuns Malvina.

– Copiii au mereu nevoie de mama lor, a comentat cealaltă.

Malvina a privit chipul copilei care, cu ochii închiși, sugea la sânul ei cu un aer mulțumit și a zâmbit.

Doamna Mandelli s-a ridicat, ducându-se să pregătească masa pentru prânz.

Odată cu venirea pe lume a copilei, nu doar Walter, ci și surorile lui veneau să mănânce de prânz acasă, Aurora prezentându-se chiar și la ora cinei. Familia Mandelli ajunsese să graviteze în jurul micuței creaturi asemenea Pământului în jurul Soarelui. Și, precum Soarele, Roberta intrase în vechea casă Mandelli aducând cu ea o boare proaspătă, luminoasă.

Pe durata sarcinii, Malvina se încăpățânase să locuiască în continuare în fostul depozit de fân transformat în locuință, propunându-și să apeleze la o doică atunci când copila sa avea să vină pe lume. Întoarsă de la maternitate, constatase însă că doica nu-i plăcea deloc, că fostul depozit de la periferie se afla prea departe de universitate și că tatăl său, Susan și familia

Mandelli nu veneau cu prea mare tragere de inimă să-i viziteze. În cele din urmă, hotărâse să se dea bătută, mutându-se în casa din via Turroni.

– Hotărârea îți aparține, a ținut să-i atragă atenția Walter.

– E cea mai bună, deocamdată, i-a replicat ea.

Între timp, vila fusese restructurată și modernizată în întregime, iar Malvina nu avea de ce să se plângă în privința condițiilor locative. Dimineața se ducea la cursuri, după-amiaza învăța acasă, iar seara ieșea adesea cu noul ei partener de viață.

Cât despre doamna Mandelli, deși se ferea s-o arate, nutrea o dragoste nemăsurată pentru nepoata sa, iar gândul că, într-o zi, Malvina și Walter ar fi putut-o lua de lângă ea îi sfâșia inima.

Sătulă, Roberta a alunecat în lumea viselor, continuând să doarmă și în timpul cât mama a spălat-o și i-a schimbat scutecele.

Punctuali, Walter, Cristina și Aurora au venit acasă la ora unu fix, primul lor gând fiind să întrebe de Roberta.

– Ce face? Cum se simte?

Apoi s-au dus s-o admire cum dormea.

La masă, doamna Mandelli și fiicele sale stăteau cu urechile ciulite spre camera în care dormea copila și, la cel mai mic scâncet, săreau de pe locurile lor și dădeau fuga dincolo.

– O s-o răsfețe prea tare, i-a spus Malvina lui Walter.

– Trebuie să le înțelegi: la urma urmelor, sunt trei femei singure, care simt o nevoie disperată să-și ofere cuiva dragostea, i-a răspuns el.

Între timp, Walter obținuse licența de jurnalist profesionist, ocupându-se acum de pagina economică a ziarului. În ziua aceea avea programată o întâlnire cu un profesor de la Universitatea Comercială Bocconi.

După masă, și-a pregătit mapa și și-a verificat reportofonul.

– Mă repezi și pe mine cu mașina la librărie? l-a întrebat Malvina, îndesând într-o sacoșă câteva scutece curate, un biberon nou, șervețele umede și jucării zornăitoare din plastic.

În așteptarea atestatului de liberă practică a profesiei de psihoterapeut, Malvina se ocupa de librăria de cartier primită în dar de la tatăl ei. În podul vilei de la Tavernolo descoperise o firmă veche pe care o restaurase, plasând-o apoi pe frontispiciul magazinului. Cu timpul, librăria, administrată cu pricepere de prietena Chiara Tizzoni, devenise un loc preferat de reuniune pentru feministe, o alternativă la Librăria femeilor din via Dogana.

Malvina se văzuse nevoită să recurgă la toată puterea ei de persuasiune ca să-și implice prietena – care intenționa să devină profesoară – în această mică afacere.

– De ce să dau vrabia din mână pe cioara de pe gard? obiectase ea.

– Ai de trecut un concurs greu și, în opinia mea, vei fi norocoasă să prinzi câteva ore de suplinitor pe

undeva. Care ar fi, așadar, acea iluzorie „vrabie din mână“ despre care vorbești?

– Mai devreme sau mai târziu, tot trec eu concursul ăla blestemat!

– Ești convinsă că vrei să te faci profesoară? Eu, una, nu te văd supunându-te docil programelor școlare rigide impuse de minister. Ești o femeie inteligentă și, în cele din urmă, vei sfârși prin a te certa și cu directorii de școală, și cu părinții elevilor. Ascultă-mă pe mine: ești făcută pentru lumea cărților.

În sinea ei, Chiara știa că Malvina avea dreptate, motiv pentru care, în ziua deschiderii librăriei, stătea în dreapta prietenei sale, făcând onorurile. Acum, administra afacerea cu talentul unui manager înnăscut, consultându-se cu Malvina doar în privința achizițiilor de titluri noi. Își luase două ajutoare tinere, studente, însă sufletul librăriei Gufo era ea, Chiara, care se ocupa de tot: era director, vitrinier, amfitrion și femeie de serviciu. Librăria dispunea de canapele și de fotolii, unde clienții puteau poposi la o cafea sau la un ceai oferite din partea casei. Afacerea mergea foarte bine, iar Chiara ajunsese să câștige pe măsură.

Walter a frânat în fața librăriei. Ținându-și fiica la piept, într-un suport special, Malvina a coborât, îndreptându-se spre intrare.

Pe scări, s-a lovit de un client care tocmai ieșea. Zâmbind stânjenită, a dat să-și ceară scuze însă, ridicându-și privirea spre celălalt, a amuțit. În fața ei stătea Gianni.

Nu-l mai văzuse din ziua în care, în grădina vilei bunicilor de la Tavernolo, el îi propusese o viață conjugală trăită „în castitate".

Malvina știa că, mai devreme sau mai târziu, ar fi trebuit să-l întâlnească pentru finalizarea îndelungatului proces de anulare a căsătoriei, însă nu se aștepta să dea ochii cu el la librărie, în acea după-amiază de septembrie.

Nu i s-a mai părut același bărbat arătos de pe vremuri. Purta o cămașă de in cu mânecile suflecate, o pereche de pantaloni albaștri cam boțiți și emana unda de parfum care, odată, o fascinase. Chipul îi era la fel de palid ca altădată, cu aceeași lumină incandescentă în ochii feriți de ochelarii cu montură groasă, învechită. Și totuși, dădea impresia unui om obosit, suferind.

O clipă, s-a gândit că, deși îl iubea din tot sufletul pe Walter, în brațele lui nu încerca emoțiile intense, covârșitoare, pe care le trăise alături de Gianni.

Erau însă emoții îngropate acum sub mormane de acte semnate, ștampilate și timbrate, de note ale avocaților de la Tribunalul Rota Romană și comentarii ale înaltelor fețe bisericești care hotărau soarta căsătoriilor.

Oare ce căuta acolo, la librărie? s-a întrebat Malvina.

– Bună, l-a salutat ea.

– E fiul tău, a întrebat Gianni, fără să-i răspundă la salut.

– Fiica mea, a precizat tânăra.

Conform legii, Roberta ar fi trebuit să se numească Franzini, din moment ce căsătoria Malvinei cu Gianni nu fusese încă anulată. Pentru a evita acest lucru, Malvina și Walter recurseseră la singura portiță legală posibilă: Roberta fusese declarată fiica lui Walter, cu mamă necunoscută. Prin urmare, copila avea, din punct de vedere legal, un singur părinte: tatăl. Malvina testase pe propria piele obtuzitatea și strâmbătatea legii.

– Am aflat de la unii prieteni comuni că ai un copil, a spus Gianni cu voce stinsă, adăugând: Maternitatea ți-a priit: iată, te-ai făcut și mai frumoasă.

Ținea în mână un roman de Ignazio Silone, *Aventura unui creștin sărman*, abia cumpărat.

– Ai venit până aici ca să te întâlnești cu mine, nu-i așa? l-a întrebat.

Roberta tocmai se trezise, se încruntase și în scurt timp avea să izbucnească în plâns. Malvina ar fi vrut să-și ia cât mai repede rămas-bun de la Gianni, însă curiozitatea o ținea în loc.

– Da, te așteptam. Între timp, am cumpărat o carte la întâmplare. Apoi, văzând că întârzii, am dat să plec. Am venit să-ți spun că mă mut la Bruges, pentru un curs de teologie. În scurt timp, povestea noastră se va termina definitiv, cel puțin din punct de vedere legal. Am ținut cu tot dinadinsul să vin până aici ca să-ți cer iertare pentru tot răul pe care ți l-am făcut și ca să-ți urez să ai parte de o viață fericită, a spus Gianni pe nerăsuflate.

– Mulțumesc, așa să fie. Îți urez și eu să ai parte de o viață fericită. Și eu ți-am făcut rău, nu doar tu mie, a replicat ea. Instinctiv, și-a întins mâna spre el, mângâindu-l pe obraz. Ai grijă de tine, i-a urat, gândindu-se că Gianni folosise cuvintele potrivite: da, povestea lor avea să se termine definitiv din punct de vedere legal, însă niciunul din ei nu avea să o uite vreodată.

23

Era Ajunul Crăciunului. Roberta crescuse, avea acum aproape patru ani, și aștepta cu nerăbdare clipa în care va deschide cadourile.

Mama îi povestea cum decurgeau sărbătorile de Crăciun din copilăria ei, la Tavernolo, unde bunicii pregăteau în fiecare an un brad uriaș, pe care-l împodobeau cu mandarine, bomboane, ciocolate și multe becuri colorate. Iluminatul era întotdeauna motiv de ceartă între bunici. Bunicul ținea cu tot dinadinsul să se ocupe el, refuzând prezența electricianului, și, în consecință, toată casa se cufunda în beznă din cauza vreunui scurtcircuit. Atunci, bunica își acuza soțul de piromanie, reproșându-i că voia să dea foc casei. În cele din urmă, era chemat electricianul satului, care repara ce stricase bunicul.

– Și cadourile? Când soseau cadourile? întreba Roberta.

– În noaptea de Crăciun, în timp ce eu dormeam. Mama mea cobora din Ceruri și-mi lăsa o mulțime de pachete colorate.

Malvina se emoționa și acum amintindu-și povestea aceea pe care tatăl și bunicii ei o inventaseră pentru ca ea, copila orfană, să-și simtă totuși mama alături în noaptea magică de Crăciun.

Mătușile Robertei însă îi povesteau micuței un altfel de basm, cel al lui Moș Crăciun care avea o fabrică de jucării tocmai la Polul Nord, de unde venea ca să se strecoare în case coborând pe horn și lăsând daruri pentru cei mici.

Dinspre partea ei, bunica se făcea foc și pară auzind asemenea blasfemii, străduindu-se să-și convingă nepoata că darurile veneau de la Pruncul Iisus.

Cu instinctul nativ al copiilor, Roberta a hotărât să clarifice situația cerându-i lămuriri tatălui său: era convinsă că de la el avea să afle adevărul gol-goluț.

– Draga mea, lumea asta a noastră e foarte întinsă, atât de întinsă, încât o singură persoană n-ar putea să mulțumească toți copiii. Așa că la unii din ei vine Moș Crăciun, la alții Pruncul Iisus, în timp ce altora li se întâmplă ca mamele lor, care locuiesc în Ceruri, să coboare pe pământ o dată pe an, cu daruri pentru copiii lor, i-a răspuns el.

Roberta a fost pe deplin mulțumită de explicație.

– Oricum, la mine vreau să vină Moș Crăciun, pentru că l-am văzut la televizor și-mi place tare mult de el, a replicat copila.

Walter a închiriat un costum roșu de Moș Crăciun, cu burtă și barbă false, ascunzându-le în birou, cu gând să și le pună în noaptea de Ajun.

Între timp, femeile casei au împodobit odăile cu ghirlande, ornamente de carnaval, panglici și globuri multicolore. Bradul de Crăciun, decorat și cu mii de luminițe, a fost amplasat cu fast în salon. Pe comoda cea mare, bunica și Roberta au încropit scena Nașterii Domnului, montând cu migală staulul în miniatură și plasând diferite figurine.

Zilnic, pe la ora prânzului, când o lua pe Roberta de la grădiniță, auzea aceeași întrebare:

– Când vine Crăciunul?

– Curând, răspundea bătrâna.

– Curând înseamnă mâine? insista copila.

– Ca și mâine, preciza bunica.

În anul acela, tatăl Malvinei avea să lipsească pentru prima dată de la masa de Crăciun: el și Susan se mutaseră la Philadelphia, unde se angajase la Spitalul pentru Săraci. Era limpede că fiica sa nu mai avea acum nevoie de el, așa că, atunci când Susan, care se dovedise o parteneră inteligentă și înțelegătoare, își exprimase dorința să se întoarcă în Statele Unite, nu stătuse pe gânduri și o urmase. Acolo, în Pennsylvania, doctorul Leoni își descoperise o pasiune nouă: zborul. Izbutise să-și ia brevetul de pilot amator și-și cumpărase un mic avion de turism.

– Se distrează pe cinste, îi spunea Susan Malvinei la telefon.

– Anul viitor, de Crăciun, vă vreau pe toți aici: tu, Walter și nepoțica mea cea scumpă, îi spusese tatăl ei cu câteva zile în urmă.

Expediase un pachet voluminos plin cu daruri, care fuseseră ascunse laolaltă cu celelalte și cu costumul de Moș Crăciun.

În ziua de Sfântul Ștefan stabiliseră să se strângă cu toții la Tavernolo, unde Malvina și fiica sa urmau să rămână până după Anul Nou.

Tânăra femeie îi era recunoscătoare lui Walter, un partener înțelegător și mereu conciliant, și-i mulțumea Celui de Sus pentru viața senină ce-i fusese hărăzită.

Desigur, trebuia să-i facă față doamnei Mandelli, ale cărei observații pline de asprime erau, din fericire, împărțite echitabil între toți membrii familiei.

Pe Cristina o critica spunându-i:

– Te împopoțonezi și te boiești ca o muiere ușuratică, însă n-ai să pui mâna în veci pe un bărbat cumsecade până când nu te vei hotărî să te maturizezi.

Aurorei îi repeta obsesiv:

– De făcut copii, mi-am luat gândul de la tine, însă aș da orice ca să te văd la casa ta, alături de un bărbat la locul lui, civilizat și, pe cât posibil, înstărit.

– Ți se pare drept ca nepoțica mea să figureze și în ziua de azi în acte drept copil cu mamă necunoscută, numai și numai pentru că femeia cu care trăiești nu se hotărăște încă să-și oficializeze statutul? îi reproșa adesea lui Walter.

– Mamă, încetează, te rog! Suntem aici, cu tine, toți trei: eu, Malvina și fetița noastră. Ce ți-ai putea dori mai mult de la viață? îi replica el.

– Să vă căsătoriți, asta-mi doresc. Și nu uita un lucru: Cel de Sus vede tot, și nu e de acord cu blestemățiile astea moderniste.

Cu Malvina încerca totuși să fie ceva mai diplomată:

– Mă minunez mereu de puterea ta de adaptare. Ești o femeie care vine din lumea bună, din înalta societate, și nu mi-aș fi închipuit că te-ai putea atașa de umila noastră familie. Ești norocoasă, așa să știi: în mediul din care provii nu se face prea mult caz asupra unei femei care refuză să se căsătorească cu tatăl propriului copil. În vreme ce nouă, în micimea noastră, una ca asta ni se pare de neconceput. Știi și tu cum stau lucrurile: gura lumii e slobodă și mi-ar părea rău să știu că fiica voastră, crescând, va fi criticată pentru o vină care nu-i aparține. Oricum, nu trebuie să mă iei numaidecât în seamă: vorbesc și eu ca să nu tac. La urma urmelor, tu ești mult mai învățată decât mine și știi mai bine cum să gestionezi asemenea situații, nu-i așa?

Însă, pe măsură ce se apropia Crăciunul, doamna Mandelli parcă devenea din ce în ce mai blândă cu toată lumea, până când, în seara de Ajun, a depus armele.

După masa de seară, Walter s-a prefăcut că pleacă, pretextând că are de lucru la redacție. Bunica și fiicele

ei au stins luminile în toată casa, aprinzând apoi câteva lumânări în salon, unde fiecare și-a găsit câte un locșor pe canapea sau pe fotolii.

– Acum trebuie să facem liniște, a anunțat-o Cristina pe micuța Roberta.

Toată lumea era îmbrăcată în ținută elegantă de seară: până și bunica își pusese colierul de perle dăruit pe vremuri de atât de respectabilul ei soț.

Aurora s-a aplecat la urehea Malvinei, șoptindu-i:

– Dacă mama n-ar fi atât de obtuză în gândire, acum ar fi aici, cu noi, și prietena mea. Vreau să te rog să mă acoperi mâine, după prânz: o să dispar pentru câteva ore.

Cristina a pus o bandă de magnetofon cu cântece de Crăciun, iar Roberta, îmbrăcată într-o cămașă albă din bumbac și un capot de lână lung până la călcâie, s-a cuibărit în brațele mamei.

Deodată, dinspre grădină s-a auzit sunetul cristalin al unui clopoțel, iar copila a sărit în picioare ca și cum ar fi fost împinsă de un arc.

– A venit Moș Crăciun! a strigat ea.

Clinchetul clopoțelului răsuna din ce în ce mai aproape, până când în cadrul ușii s-a profilat silueta impozantă a lui Moș Crăciun, care, cu o voce baritonală, a spus:

– Am aflat că aici locuiește o fetiță pe nume Roberta.

Moșul ducea în spate un sac uriaș, plin cu pachete de diferite mărimi.

Împinsă de la spate de Malvina și de mătuși, copila făcu câțiva pași temători în direcția nou-venitului, care pusese sacul cu daruri pe pardoseală, în fața ei.

– Uite, toate cadourile astea sunt pentru tine, a spus Moș Crăciun. Acum însă, dă-mi un pupic, ca să pot pleca. Am mult de lucru în noaptea asta.

Roberta s-a apropiat de el și, când moșul s-a aplecat spre ea, l-a sărutat timid pe barba imaculată.

– Te-ai dat cu același parfum cu care se dă și tata, a remarcat ea, cu vocea tremurându-i de emoție.

În clipa aceea a sunat telefonul. Bunica s-a dus să răspundă, apoi, în timp ce Walter se făcea nevăzut în întunericul de afară, s-a întors să-i spună Malvinei că era căutată. Mătușile Robertei au aprins luminile, iar copila, radiind de fericire, și-a afundat lacomă mâinile în sacul cu jucării.

Luând receptorul din mâna doamnei Mandelli, Malvina a auzit vocea lui Susan:

– Tatăl tău a avut un accident de avion. Îmi pare nespus de rău, draga mea.

24

Morga Spitalului pentru Săraci din Philadelphia era rece, aseptică și sinistră, slab luminată de pâlpâirea unei veioze cu neon. Într-un colț, un scaun de fier vopsit în alb. Malvina l-a tras lângă trupul neînsuflețit al tatălui său, așezându-se la căpătâiul lui.

Cu inima sfâșiată de o durere mută, i-a studiat îndelung chipul, apoi a întins ezitant mâna spre el și l-a mângâiat pe frunte.

Însoțită de Walter, care insistase să vină cu ea, ajunsese la spital într-un timp-record. Îi datora aceasta editorului lui Walter, care pusese în mișcare un adevărat carusel uman ca să le organizeze acea călătorie cu totul neprevăzută, rezervându-le culoare de zbor preferențiale, cele mai rapide legături și prioritate la îmbarcările de pe diferitele aeroporturi de pe traseu: de la Milano la Paris, de la Paris la New York și de la New York la Philadelphia.

În timpul orelor lungi de zbor, a reușit să adoarmă de câteva ori, de fiecare dată visându-și tatăl, în diferite situații: în uniforma lui de medic, pe culoarul spitalului, în pantaloni scurți, albi, în timp ce juca tenis cu ea, înfofolit într-o geacă groasă de iarnă, în timpul unei expediții în munți. De fiecare dată, se trezise tresărind violent, iar Walter o prindea de mână, șoptindu-i la ureche:

– Sunt aici, cu tine. Te iubesc.

La aeroportul din Philadelphia o găsiseră pe Susan așteptându-i.

– Te iubesc, tată, a murmurat acum Malvina, nedezlipindu-și privirea de la chipul bărbatului care îi fusese și tată, și mamă, dar care acum, iată, o părăsise, lăsând-o singură.

Și-a amintit de ziua în care împlinise patru ani, iar el venise la Tavernolo, unde Malvina locuia cu bunicii, ducând în mână un coș de nuiele. Înăuntru, un pisoi roșcat de doar câteva săptămâni, care o privea cu ochi mari, înspăimântați. Tatăl său îl găsise în parcarea spitalului, salvându-l chiar în clipa în care o mașină care rula în marșarier era gata să treacă cu roțile peste el. Era murdar și atât de subnutrit, încât nici măcar nu mai putea să miaune. Bărbatul îl dusese în cabinet, îl spălase și apoi îl hrănise folosindu-se de seringă.

– Acum este al tău. Sau, mai bine zis, este a ta, pentru că-i domnișoară, îi spusese el.

– Cum o cheamă?

– N-are încă un nume.

– Atunci o s-o cheme Cunegunda, hotărâse Malvina, inspirată de numele prințesei dintr-una din poveștile auzite de curând.

O luase în brațe, iar Cunegunda se atașase imediat de ea, începând să toarcă mulțumită. Îi fusese alături vreme de șaisprezece ani, făcând naveta împreună cu ea între Tavernolo și Milano. Murise de bătrânețe în vara în care Malvina își petrecuse vacanța în Statele Unite, iar Gianni venise după ea s-o ceară de soție.

Era prima amintire limpede despre tatăl ei, care, iată, pleca acum pentru totdeauna.

Îi auzea parcă și acum vocea care știa de fiecare dată să-i dea curaj:

– Amintește-ți mereu – îi spunea el – că ești o Leoni, o leoaică cu acte în regulă. Și nicio creatură nu este mai curajoasă ca o leoaică.

Malvina s-a ridicat de pe scaun și și-a mângâiat tatăl pe obraz pentru ultima oară, murmurând:

– Voi fi puternică, tată. Iar tu vei continua să trăiești veșnic aici, în inima mea.

Apoi ieși din cameră, alăturându-li-se lui Walter, Susanei și rudelor acesteia, care o așteptau pe coridor. Walter a îmbrățișat-o în tăcere, cu un gest sincer. Malvina își reținea cu greu lacrimile. N-a plâns nici în timpul slujbei de înmormântare de la capela franciscană a spitalului, plină-ochi de oameni

simpli, sărmani cărora bărbatul li se dedicase cu har și afecțiune. În discursurile lor comemorative, unii pacienți au vorbit despre doctorul Leoni ca despre un înger trimis din ceruri pentru a-i scoate din mizerie.

– Îți sunt recunoscătoare pentru că ai fost de acord să-l înmormântăm pe tatăl tău aici, în capela familiei noastre, i-a spus Susan când totul s-a terminat.

– Așa mi s-a părut drept. La urma urmelor, a fost mai mult timp alături de tine decât de mama, i-a răspuns Malvina.

Erau cu toții strânși acasă la familia Kellerman, când Susan i-a întins un plic.

– Pentru tine, de la tatăl tău.

Plicul conținea bonuri de tezaur de o valoare apreciabilă, precum și o scrisoare, pe care tatăl ei o încheiase astfel: „Folosește-te de acești bani ca să te simți mereu liberă în alegerile pe care le vei face în viață și, dacă vei putea, să n-o uiți pe Susan, pentru că îi datorăm foarte mult. Și tu, și eu. Te port mereu în suflet. Tata."

Seara, după ce toți musafirii s-au retras în camerele lor, Malvina a bătut la ușa camerei lui Susan.

– Mâine mă întorc în Italia, pentru că Roberta e nerăbdătoare să-și revadă părinții, a anunțat-o ea. Apoi a continuat: Spune-mi, tu știi câți bani mi-a lăsat tata, nu-i așa?

Femeia a încuviințat din cap.

– Vreau să-i iei tu și să-i donezi spitalului în care a lucrat. În schimb, vreau să le ceri ca secția de ginecologie să poarte de aici încolo numele lui.

Susan a îmbrățișat-o, spunându-i:

– De acord, cu condiția să te întorci în ziua inaugurării.

25

– Am primit o ofertă incredibilă de la *Esse:* salariu triplu și funcția de corespondent special, a anunțat Walter, care nu putuse rezista tentației de a o căuta pe Malvina la librărie, ca să-i dea vestea cea mare.

Esse era o revistă scoasă recent pe piață de o mare casă editorială, după modelul unui cunoscut periodic american.

Malvina era în birou, verificând cu Chiara ultimele date contabile ale micii sale afaceri. Și-a ridicat privirea spre el, zâmbind.

– Glumești, nu-i așa? a întrebat ea.

– Pe mine vă rog să mă scuzați, am treabă dincolo, a spus Chiara, grăbindu-se să iasă din încăpere și să tragă ușa după ea.

Walter s-a așezat pe scaunul din fața Malvinei.

– Nu, vorbesc cât se poate de serios, a răspuns.

– În piața Loggia din Brescia, neofasciștii au detonat bombe, sunt morți și răniți, iar toată țara stă pe

un butoi de pulbere. În orice clipă se poate întâmpla o catastrofă, ceva grav, iar tu te duci să te ascunzi la o revistă care, în realitate, nu e altceva decât un tomberon de frivolități jalnice! Repet: spune-mi că glumești, a zis ea pe un ton rugător.

– Niciodată n-am fost mai serios ca acum. Să nu ne îmbătăm cu apă rece: toate aceste greve, manifestații și marșuri de protest nu vor schimba cu nimic mersul lucrurilor. Iar ce se întâmplă acum în țară nu este altceva decât o partidă care se joacă între politică și serviciile secrete. Pentru toți morții nevinovați din stradă există un singur vinovat: statul. Nu, nu mai vreau să aud de implicare civică și, dacă e s-o spun pe-a dreaptă, mi s-a făcut frică de tot ce se petrece în jurul nostru. Nu mai știu cine mi-e prieten și cine dușman. Și da, prefer să lucrez la acel tomberon de frivolități jalnice, cum îi spui tu, în loc să sfârșesc asasinat de cine știe ce idiot manipulat de păpușari nevăzuți, care țes intrigi și elaborează strategii criminale pe seama noastră.

– Pur și simplu nu te mai recunosc, a murmurat Malvina.

– Știi foarte bine povestea mea și a familiei mele. Nu suntem eroi, sau, dacă mă gândesc mai bine, poate că suntem mai eroi decât cei care sfârșesc în băi de sânge: da, pentru că noi găsim resurse să supraviețuim zi după zi, fără să fim complici la mârșăviile puterii, fără să ne mânjim cu bani murdari, fără să fim delatori și fără să ne dedăm la compromisuri josnice. Într-adevăr, trebuie să ai mult curaj ca să duci o viață

onestă aici. Și, dacă tot am început să vorbesc, îți voi spune cum văd eu lucrurile până la capăt: dacă va fi ca această țară să se salveze vreodată, asta se va întâmpla numai și numai datorită unor oameni ca noi, care-și plătesc taxele, economisesc, nu se înglodează în datorii și nu ascund cadavrele trecutului în dulap. După măcelurile din piața Fontana și de la Brescia, vor veni altele și mai înfiorătoare, la fel cum cei bogați vor deveni și mai bogați, iar săracii, din ce în ce mai săraci. Sunt ziarist, iar meseria mea asta este: să spun oamenilor povești. Iar pe moment, nu-mi displace deloc ideea de a scrie, de exemplu, despre descoperirea pastilei care induce tinerețea fără bătrânețe. Iar dacă pentru asta mai primesc și un purcoi de bani, cu atât mai bine: familia mea nu va duce grija zilei de mâine. Pentru că familia este singura care contează în tot sistemul nostru de valori, iar eu am hotărât să mă dedic în totalitate familiei mele.

Și, spunând acestea, Walter s-a ridicat și a ieșit furios din încăpere, trântind ușa după el.

Imediat, în cameră a intrat Chiara, care s-a interesat, curioasă:

– V-ați certat?

– Știi la ce mă gândeam? a spus Malvina, fără să-i răspundă la întrebare. După ce am auzit de măcelul de la Brescia, noi două ne-am apucat de socotelile contabile. La nici o sută de kilometri de noi însă, există oameni cu trupurile și conștiințele sfârtecate, mame care-și plâng copiii, răniți care își urlă durerea și groaza care

a împânzit un oraș întreg. Iar noi am găsit de cuviință că ar fi cel mai bun moment să facem socotelile contabile ale librăriei! Atât am cheltuit, atât am încasat...

Malvina vorbea cu privirea pierdută, urmărind parcă un gând misterios.

– Păi, ce altceva ar fi trebuit să facem? a întrebat-o prietena ei.

– Să ieșim în stradă, să invadăm piețele, să ne strigăm în gura mare întreaga noastră furie, a răspuns Malvina, strângând pumnii.

– Și pe urmă? s-a arătat nedumerită Chiara.

– Ca întrebare mai e și asta? Vorbești de parcă n-ai fi luptat și tu, cot la cot cu femeile din grupul nostru, pentru afirmarea unor principii sacrosancte! pufni Malvina.

– Și voi continua să lupt, nu asta-i problema. Însă pe urmă trebuie să dau piept cu realitatea de zi cu zi, să-mi asigur pâinea și plata chiriei. La Brescia a avut loc un măcel în plină stradă, însă aici, la librăria Gufo, avem facturi de achitat. Unde-i contradicția?

– Walter se transferă la *Esse,* a anunțat-o Malvina, adăugând: Societatea noastră se duce pe apa sâmbetei, iar el găsește portițe ca să dea bir cu fugiții. Pur și simplu văd roșu în fața ochilor de furie!

S-a ridicat înșfăcându-și geanta și s-a îndreptat cu pași hotărâți spre ieșire.

– Nu uita un lucru, Malvina: nu ești fecioara din Orléans, salvatoarea patriei, așa să știi! a strigat în urma ei Chiara.

Malvina a găsit vila din strada Turroni pustie: de bună seamă că doamna Mandelli ieșise la plimbare cu Roberta, în vreme ce Cristina, Aurora și Walter erau la slujbă. Dădu o raită prin odăile bătrânei case, al căror aer apăsător fusese mascat doar aparent de recentele lucrări de renovare. Tapetul cu motive florale, ambientul sinistru, ușile strâmte – toate acestea aveau darul s-o deprime și mai mult. Nu și-a putut reține o întrebare introspectivă: oare ce avea în comun cu ambientul acela mic-burghez în care o bătrână de modă veche le impunea tuturor principiile perimate, unde o fată bătrână cu pretenții de vampă era într-un permanent delir amoros, o alta se rușina să-și declare homosexualitatea, iar Walter, partenerul său, își vindea conștiința celui care oferea mai mult.

Cât despre propria fiică, nici măcar nu știa unde ar fi putut-o găsi atunci, când avea nevoie de prezența ei. A ieșit în grădina din spatele casei și s-a așezat pe bordura de piatră a micului bazin, luând de pe jos un pumn de pietricele și începând să le arunce, una câte una, în apa limpede în care se vedeau înotând doi pești roșii.

Se întreba ce avea să se aleagă pe viitor de propria sa viață. Iată, la Brescia, se petrecuse un adevărat masacru în plină stradă, însă cu siguranță că nimic n-avea să se schimbe. Tramvaiele își vedeau netulburate de traseele și orarele lor, oamenii se închideau în spatele micilor lor preocupări egoiste... Și ea? Ea își pierduse de curând tatăl, mama nu și-o cunoscuse

niciodată, purta în adâncul sufletului amărăciunea unei căsnicii eșuate... Oare nu cumva era ea însăși un eșec? Refuzase să devină medic, deși știuse foarte bine că aceasta era marea dorință a tatălui și a bunicului ei dinspre mamă, preferând o existență ternă între librărie și casă.

Ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, prietena ei cea mai bună tocmai îi reproșase: „Nu ești fecioara din Orléans, salvatoarea patriei!" Oare aceasta să fi fost imaginea pe care și-o crease în ochii celor din jur?

Dinspre verandă l-a văzut venind spre ea pe Walter, purtând-o pe umeri pe Roberta. Păreau binedispuși amândoi, râzând fără griji. Iritată, ar fi vrut să-i întrebe: „Ce găsiți de râs? Mie îmi vine să plâng în hohote!" A preferat însă să se abțină și, luând-o în brațe pe copilă, i-a spus lui Walter:

– Probabil că am exagerat.

Înțelegea că starea depresivă prin care trecea nu i se datora nici lui, nici familiei Mandelli, ci ei înseși.

Ani la rândul se luptase cu propria personalitate, căutând să se accepte așa cum era, cu contradicțiile, frustrările și neliniștile sale. Oare ce anume dezlănțuise dintr-odată accesul acela de nemulțumire, de intoleranță față de cei din jur? Avea un partener cum nu se putea mai bun, un bărbat atât de înțelegător, încât nici măcar nu-i pretindea să se căsătorească, așa încât ea era liberă să facă tot ce dorea, în vreme ce copila sa era pe mâini bune, protejată de femeile din casa Mandelli.

– A venit bunica! a ciripit veselă Roberta, dând fuga spre verandă.

Walter s-a aplecat spre Malvina și, sărutând-o tandru pe obraz, a întrebat-o cu voce blândă:

– Așadar, a trecut furtuna?

– Cred că da, însă nu aud „păsărelele cântând a sărbătoare“[1], a replicat ea, izbucnind în lacrimi.

Walter a luat-o în brațe.

– Micuța mea dragă, te-a cuprins deznădejdea, iar eu am înțeles deja care-i cauza: moartea tatălui tău a venit ca o lovitură în moalele capului, după care n-ai reușit încă să-ți revii. Într-adevăr, ești o femeie puternică, curajoasă și rațională, însă sentimentele, draga mea, n-au nimic de-a face cu rațiunea. Iată că acum sosesc, în sfârșit, acele lacrimi pe care ar fi trebuit să le verși acum câteva luni, la înmormântarea tatălui tău. Plângi, pentru că ai nevoie de un plâns sănătos. Eu sunt aici, cu tine, să-ți șterg lacrimile.

– Mi-e îngrozitor de rușine, a murmurat ea.

– Rușine de ce?

Îi era rușine de propria fragilitate, de acele lacrimi tardive care spuneau totul despre starea de singurătate care o cuprinsese după moartea părintelui ei. Cât timp trăise, nu avuseseră o relație din cale-afară de apropiată și-și vorbiseră destul de puțin, însă îl simțise

[1] Aluzie la primele versuri ale poeziei *La quiete dopo la tempesta (Liniștea după furtună)* a lui Giacomo Leopardi (1798–1837) (n. tr.).

întotdeauna aproape, iar el făcuse în așa fel încât ea să nu ducă lipsă de nimic. Se înțelegeau din priviri, în puține cuvinte.

Malvina simțea că Walter îi înțelegea trăirile, însă îi venea greu să-i împărtășească propria suferință lăuntrică, așa cum în general nu-i era ușor să-și deschidă sufletul în fața celor din jur. Iar această dificultate îi crea un sentiment neplăcut de apăsare, pe care nu reușea să-l depășească. Și-a șters lacrimile și și-a suflat zgomotos nasul în batista pe care i-o întinsese Walter. Bărbatul i-a spus cu blândețe:

– Ești copleșită de durere, nemulțumită și deprimată. Dac-aș putea, ți-aș dărui luna de pe cer, însă tare mi-e teamă că n-ai ști ce să faci cu ea.

26

Malvina a ales o cale lină prin care să se distanțeze de familia Mandelli: încetul cu încetul, evitând scene neplăcute.

Mai întâi, a redeschis vechiul depozit de fân, renovându-l și transformându-l în cabinet: își primea acolo atât pacienții, cât și pe vechile sale prietene din colectivul de militante feministe. Cum discuțiile deveneau înfierbântate, se întâmpla adesea să le prindă noaptea elaborând comunicate și programe de acțiune. Știind că fiica sa era la loc sigur în casa din via Turroni, rămânea să doarmă acolo, la vechiul depozit. Iar familia Mandelli dovedea suficientă diplomație încât să nu-i reproșeze lipsa. În plus, bătrâna doamnă Mandelli nu-și mai încăpea în piele de fericire s-o știe pe Roberta toată a ei. Cât despre Walter, nici el nu-i aducea vreun reproș, însă nu era deloc fericit de situație.

– Oare cât timp îmi vei mai rămâne alături? a întrebat-o el pe Malvina într-o frumoasă seară de toamnă,

după ce s-au iubit în camera bleu din conacul de la Castelverde, unde își petreceau sfârșitul de săptămână cu fiica lor, pe care ar fi vrut s-o familiarizeze cu locul.

Mai întâi se opriseră să ia cina la hanul Marfisa, unde Cesira îi primise regește, oferindu-le cele mai alese bucate din meniu și sufocând-o cu atenții pe micuța Roberta, care se lăsase bucuroasă în voia femeii corpolente, cu sâni generoși.

După masă, în timp ce copila căzuse într-o picoteală dulce, Cesira a tras-o deoparte pe Malvina, întrebând-o cu un aer misterios:

– Spune-mi, te rog, Cristina mai este logodită cu bărbatul despre care mi-ai vorbit anul trecut?

– Treci direct la subiect, Cesira, i-a cerut Malvina, care nu dădea prea mare importanță istoriilor sentimentale ale cumnatei sale.

Își amintea însă foarte bine de ultima mare iubire a Cristinei pentru un tânăr „intelectual de perspectivă“, care fusese angajat de curând la biroul notarial la care lucra și ea. Era originar din Crotone și își obținuse licența la vârsta de treizeci și cinci de ani, cu mari sacrificii materiale din partea familiei, descălecând la Milano cu aceeași stupoare ca a unui copil poposit pe un tărâm de basm.

Îl chema Domenico, zis și Mimì, iar vreme de câteva luni venise regulat să ia masa la vila din strada Turroni, fascinat de gustul mâncării adevărate, atât de diferite de cea cu care fusese obișnuit în austerele cantine studențești. Dormea într-o pensiune ținută

de călugării capucini și, în ciuda avertismentelor notarului, care-l informase despre sentimentalismul exagerat al Cristinei, îi acceptase invitațiile, cântându-i în strună și încurajându-i astfel noul vis de iubire.

– Ascultă-mă pe mine: ăsta vine aici doar ca să-și pună burta la cale, bombănea doamna Mandelli.

– Te înșeli, îi răspundea Cristina. Este îndrăgostit de mine, însă e prea timid ca să mi-o declare.

Într-o bună zi, Mimì a făcut cunoștință cu o tânără profesoară de gimnaziu, divorțată, fără copii, și a uitat-o imediat pe biata Cristina. Urmase, desigur, inevitabilul fluviu de lacrimi neconsolate.

– În regulă, trec direct la subiect, cum spui tu, a continuat Cesira. Vreau să-ți vorbesc despre un cunoscut de-al meu – Olmo Malinverni, un rentier arătos, văduv, trecut de cincizeci de ani, care nu se mai gândea să se recăsătorească vreodată până acum câteva luni, când a văzut-o întâmplător pe Cristina. Este un bărbat cu capul pe umeri și, în plus, cu buzunarele doldora. A făcut o pasiune pentru ea, însă fiind timid de felul lui, m-a însărcinat pe mine s-o fac pe pețitoarea. Ce zici? Poate spera sau nu?

– Cristina e din nou singură, asta e tot ce pot să-ți spun, a răspuns Malvina. O cunoști, așa că îi știi povestea: toți eventualii ei logodnici dau bir cu fugiții, fără excepție.

– De data asta o să fie cu noroc, crede-mă. În plus, garantez pentru seriozitatea lui Olmo, a insistat Cesira.

– O să-i transmit, a curmat brusc discuția Malvina.

Împreună cu Walter și cu Roberta, s-a întors acasă cu geanta încărcată cu provizii pentru micul dejun de a doua zi. După ce s-au asigurat că fiica lor a adormit în odaia special amenajată pentru ea, bărbatul și femeia s-au refugiat în dormitorul cel mare, zugrăvit în bleu.

După ce s-au iubit pe îndelete, ca de obicei, Walter i-a adresat acea întrebare:

– Oare cât timp îmi vei mai rămâne alături?

– Știi bine că nu am altă relație, i-a răspuns ea.

– Nici eu. Cu toate astea, cred c-a sosit momentul să ne hotărâm ce vrem să facem în continuare. De la un timp, înnoptezi acasă cel mult de două ori pe săptămână, iar eu am început să am dubii serioase asupra stabilității relației noastre, a avertizat-o Walter.

– Și trebuie oare să dezbatem subiectul taman acum? E aproape miezul nopții, a obiectat ea, reținându-și cu greu un căscat.

Malvina nu împărtășea temerile partenerului său, nutrind credința că viața lor decurgea cum nu se putea mai bine. Detesta repetitivitatea monotonă a vieții de cuplu, fiind convinsă că, văzându-se mai rar, fiecare din ei dădea în relație tot ce avea mai bun.

Lucrurile stăteau cum nu se putea mai bine, însă obiceiul era ca un cuplu cu copii să locuiască sub același acoperiș, oficializându-și relația.

De altfel, asta voia și Walter, însă ea nu era deloc dornică să-i facă pe plac.

Walter își trase pijamaua pe el și trecu în odaia alăturată, verificând dacă Roberta dormea. Apoi, se întoarse la Malvina.

– Pentru tine, orice moment e nepotrivit când vine vorba să discutăm despre viitorul nostru, a remarcat el, mângâind-o pe obraz.

– Mi se pare deja o mare realizare faptul că reușim să ne descurcăm în prezent. De ce să ne mai preocupe și viitorul? a întrebat ea.

– Îți atrag atenția că vorbești doar în numele tău. Află însă că pe lume mai existăm și noi, adică eu și fiica noastră. Te comporți ca și cum ai fi centrul Universului, totul rotindu-se în jurul tău. Ți se pare o abordare rezonabilă?

În clipa aceea, Malvina și-a amintit remarca aspră a prietenei sale Chiara: „Nu ești fecioara din Orléans, salvatoarea patriei!“ Cuvintele acelea parcă o loviseră în moalele capului, determinând-o să reflecteze mai bine asupra propriului destin.

– Nu știu ce hotărâre să iau, a mărturisit.

– În realitate, nu vrei să iei nicio hotărâre, așteptând ca totul să se rezolve de la sine. Îmi știi bine opinia în ceea ce ne privește, însă nu faci altceva decât să tragi de timp, așteptând ca întâmplarea, hazardul să hotărască în locul nostru. Află însă că orice acțiune este determinată de propria noastră voință, iar voința ta este să te ferești de legături care comportă obligații. Știu că vrei să scapi de mine și, crede-mă, n-o să mișc nici măcar un deget ca să te împiedic. Trebuie să

știi însă că inima-mi plânge de durere văzând cum, încet-încet, te pierd.

– Ce tot spui acolo? Noi doi vom fi împreună mereu, căci fiica noastră ne va ține întotdeauna uniți, a replicat ea, gratulându-l cu un zâmbet irezistibil. Apoi, dându-se jos din pat, l-a anunțat: Cobor în bucătărie să-mi fac un ceai cald.

El a urmat-o și, câteva minute mai târziu, stăteau amândoi în curte, sub bolta înstelată, vrăjiți de liniștea netulburată a câmpului.

Tăceau amândoi, fiecare cufundat în propriile gânduri. Într-un târziu, Walter deschise din nou discuția:

– M-ai cunoscut într-un moment greu pentru tine, când aveai nevoie de certitudini și de puncte solide de reper în viață. Relația noastră s-a construit pe ruinele căsniciei tale, ruine care, în opinia mea, încă mai dăinuie acolo, în sufletul tău. Probabil că, până când nu te vei elibera întru totul de trecut, nu vei reuși să-ți dai seama ce vrei de la viață.

– Ești tatăl fiicei mele și te asigur că aducerea ei pe lume n-a însemnat deloc puțin lucru pentru mine, a subliniat ea.

– Știu, la fel cum știu și că nu ți-e deloc ușor să fii mamă.

– Femeile învață de obicei să fie mame urmând exemplul celei proprii. Eu însă nu am avut parte de o mamă care să-mi transmită un anumit model de maternitate. Îmi iubesc fiica mai mult decât orice pe lume, dar cu toate acestea nu sunt sigură că mă comport

cu ea așa cum s-ar cuveni. Și totuși, cred că am reușit să-i transmit un sentiment de siguranță, căci a înțeles foarte bine un lucru: oricând va avea nevoie de mine, îi voi sări în ajutor, cu orice preț. Cât despre noi doi, îți sunt recunoscătoare mai mult decât îți poți închipui, însă am nevoie de propriul meu spațiu, imposibil de materializat în cadrul unei vieți normale de cuplu. Sunt fericită să te văd, să te iubesc, să-mi petrec timpul cu tine, însă simt nevoia să dispun de propria libertate după bunul meu plac. Îmi pare rău că trebuie să spun una ca asta, însă viața de familie, așa cum o vezi tu, nu este compatibilă cu felul meu de-a fi. Pur și simplu nu are sens pentru mine, i-a explicat ea.

– Pentru părinții mei, de exemplu, a avut sens, a remarcat el.

– Bineînțeles că da, din moment ce erau dependenți unul de celălalt. De altfel, așa s-a născut instituția căsătoriei, care continuă să supraviețuiască și-n ziua de azi. Însă dacă ai auzi și tu poveștile pe care mi le relatează zilnic pacienții mei, ți-ai da seama cât de multe sunt femeile care ar da orice să scape de soții lor. Și viceversa, desigur. De obicei, cel mai slab se agață de cel mai puternic, căutându-și siguranța. Alteori, se întâmplă ca acesta din urmă, cel mai puternic adică, să simtă nevoia de a fi admirat în calitate de protagonist, și atunci îl ia din proprie inițiativă pe cel mai slab sub aripa lui protectoare. Walter, noi doi nu avem nevoie să ne legăm unul de celălalt printr-un certificat de căsătorie, căci niciunul din noi

nu intenționează să-și schimbe ritmul de viață. Iar fiica noastră ne va uni până ce moartea ne va despărți.

– Cu alte cuvinte, ar trebui să mă mulțumesc cu asta, chiar dacă părerea mea este cu totul alta, nu-i așa? a murmurat bărbatul, trăgând-o spre el și sărutând-o tandru. Apoi a adăugat: Te iubesc, prințesa mea!

– Și eu te iubesc, dragul meu, i-a șoptit ea la ureche.

Intrând înapoi în casă, au urcat scările spre dormitor, descoperind cu surprindere că Roberta îi aștepta așezată pe ultima treaptă. Plângea.

– De ce te-ai trezit în puterea nopții? De ce plângi? a întrebat-o Malvina, în timp ce Walter a luat-o în brațe, ducând-o în dormitorul lor.

– M-am trezit și am vrut să vin în camera voastră, dar voi nu mai erați acolo, a răspuns printre lacrimi copila.

– Eram jos, puteai foarte bine să ne chemi, a dojenit-o mama.

– Nu puteam, pentru că m-ați învățat că, noaptea, copiii dorm și nu au voie să-i deranjeze pe ceilalți din casă, s-a apărat Roberta.

Walter a pus-o pe patul matrimonial, iar Roberta a căscat de două-trei ori, apoi s-a lăsat dusă pe aripile viselor, fericită să doarmă între mama și tatăl său.

27

Trecuse un an. Nu și-ar fi imaginat niciodată că după-amiaza aceea caldă de septembrie, pe care adierile răcoroase de vânt o făceau și mai plăcută, avea să aducă cu ea două surprize neplăcute.

Profesorul Bianchi, fostul său psihanalist, îi cedase o cameră în cabinetul său din strada Salvini, chiar în inima metropolei, unde Malvina își putea primi pacienții fără să mai fie nevoită să facă naveta lungă și obositoare până la Lambrate.

În după-amiaza aceea, după prima consultație, secretara a înștiințat-o că era căutată la telefon de o cunoștință.

– Trebuie să te văd, a auzit ea vocea Perlei Franzini, sora mai mică a fostului ei soț.

Cererea tinerei a lăsat-o fără glas, pentru că trecuseră ani buni de când nu mai avusese niciun contact cu familia lui Gianni. Și-a revenit repede și, consultându-și rapid agenda, i-a răspuns:

– Îți convine să ne vedem marțea viitoare?

– Malvina, trebuie să te văd numaidecât, a insistat tânăra.

– Imposibil. Am consultații toată ziua. Termin abia pe la șase, a replicat ea, adăugând: Apoi trebuie să dau fuga la librărie, ca să nu mai spun că diseară iau cina cu editorul meu.

O cunoscută editură îi publicase o culegere de eseuri pe tema feminismului, iar în seara aceea, directorul urma să-i înmâneze primul exemplar al cărții.

– Te rog! s-a auzit în receptor murmurul deznădăjduit al tinerei, care adăugă: De două zile mă plimb în sus și-n jos pe strada Salvini, sperând să te întâlnesc. Am nevoie de tine.

În cele din urmă, Malvina s-a văzut nevoită să cedeze.

– Uite, chiar aici, la parterul cabinetului, este un bar cu terasă, a spus.

– Știu, te sun chiar de aici, de la bar.

– Ne vedem acolo la ora șase, a promis.

La șase fix, Malvina a expediat ultimii pacienți – o pereche trecută de prima tinerețe, care atinsese nivelul maxim de insuportabilitate reciprocă. Era un caz de manual: soțul își detesta soția și viceversa, însă nu voiau să divorțeze pentru că ajunseseră să aibă nevoie să se urască zilnic, dând astfel un sens propriei existențe.

Perla o aștepta la o masă.

– Ce se întâmplă cu tine? a întrebat-o Malvina, așezându-se pe scaunul din fața ei.

– Totul, și chiar mai mult decât atât, răspunse tânăra, pe un ton îngrijorat.

Malvina și-o amintea de pe vremea când era adolescentă: o fetișcană curioasă, dezinvoltă și de o spontaneitate dezarmantă.

– Comandăm ceva? a întrebat-o.

Au cerut câte un pahar de ceai cu gheață. După câteva clipe de tăcere, Perla a murmurat:

– Sunt gravidă.

Urmară alte câteva momente de tăcere, timp în care Malvina și-a spus că o sarcină nedorită era, fără îndoială, cel mai mare păcat care putea lovi neprihănita familie Franzini.

– Bineînțeles că ai tăi nu știu nimic, nu-i așa?

– Păi, cine are curaj să le spună? remarcă Perla, cu ochii în lacrimi.

– Și ce anume aștepți de la mine?

– O sugestie.

– Povestește-mi totul de la început.

– Tatăl copilului este ebenistul care lucrează pentru tata. Se numește Giorgio, are patruzeci de ani, este frumos, fermecător chiar și, pe deasupra, burlac. Însă atunci când i-am spus că aștept un copil, mi-a replicat scurt că n-are nici cea mai mică intenție să se căsătorească cu mine. Ca să fiu sinceră, acum nici eu nu l-aș mai vrea de soț. Ajută-mă, te rog, a implorat-o tânăra, cu un aer deznădăjduit.

Malvina a mângâiat-o pe păr, apoi a plătit consumația și, ridicându-se, a spus:

– Vino! te conduc acasă.

– Ai de gând să vorbești tu cu părinții mei? a întrebat Perla, aruncându-i o privire speriată.

– Mă îndoiesc că mi-ar deschide ușa. În schimb, vei discuta cu ei chiar tu, povestindu-le cele întâmplate așa cum ai făcut-o acum, cu mine. A sosit vremea ca familia ta să se trezească la realitate și să iasă din toropeala medievală în care s-au afundat. Trebuie să înțeleagă o dată pentru totdeauna că instinctul sexual al unei tinere nu este un păcat de moarte, așa cum consideră ei. Iar dacă vei dori să păstrezi copilul pe care-l porți în pântece, n-are de ce să-ți fie rușine, ci dimpotrivă, trebuie să fii mândră de propria maternitate.

Ajunse în piața San Babila, au dat colțul spre via Durini.

– N-o să fie deloc ușor, Malvina, a murmurat Perla.

– Nici n-am spus că-ți va fi ușor, însă știu că vei reuși, a încurajat-o femeia.

– Când îmi imaginez câtă suferință le voi provoca alor mei, simt că mă lasă tot curajul, a mărturisit tânăra, adăugând cu un oftat: Ah, dacă Giorgio s-ar fi comportat cu mine așa cum a făcut-o fratele meu, Gianni, cu tine!

Malvina pur și simplu a încremenit. Apoi a înșfăcat-o de braț și, privind-o drept în ochi, a întrebat:

– Ce vrei să spui?

– Gianni s-a căsătorit cu tine ca să repare ceea ce se petrecuse între voi. Sau cel puțin așa am înțeles

eu din ceea ce se șoptea cu fereală printre cei ai casei. El te ispitise în păcat și, prin urmare, a trebuit să remedieze situația luându-te de soție, a mărturisit cu candoare Perla.

Malvina a simțit că i se taie respirația. În cele din urmă, recăpătându-și suflul, a insistat:

– Draga mea, fă-mă, te rog, să înțeleg: vrei să spui că fratele tău m-a cerut de soție pentru că făcuserăm dragoste?

– Eram doar o copilă pe atunci, însă îmi aduc aminte că, într-o zi, a venit la noi duhovnicul familiei, iar Gianni și părinții mei au discutat foarte mult timp cu el. După care Gianni a venit după tine în America și te-a cerut de soție, i-a dezvăluit Perla, care nu reușea să înțeleagă stupoarea din privirea Malvinei.

Femeia a rememorat întreaga ei poveste cu Gianni, iubirea pătimașă cu care-l înconjurase, fericirea pe care i-o picurase în suflet propunerea lui. Însă acum descoperea că, în realitate, el o ceruse de soție doar ca să-și răscumpere păcatul de a o fi sedus. Și încă o dată, la distanță de atâția și atâția ani, Malvina a simțit gustul amar al umilinței, detestându-și o dată în plus fostul soț.

În cele din urmă însă, regăsind puterea de a schița un surâs, a spus:

– Hai, du-te acasă. Nu te lăsa copleșită de frică, nu te învinovăți de nimic și, dacă îți dorești cu adevărat acest copil, nu lăsa pe nimeni să ți-l ia. Și pregătește-te să lupți pentru el. Să nu te dai bătută niciodată, Perla!

Și ține minte un lucru: când vei avea nevoie de mine, eu îți voi fi alături.

Despărțindu-se de fosta sa cumnată, Malvina s-a îndreptat cu pași grăbiți spre piața Duse, unde își parcase mașina.

S-a urcat la volan, a pornit motorul și s-a încadrat pe strada Salvini, însă s-a văzut imediat nevoită să frâneze brusc: un Porsche negru i-a tăiat calea, oprindu-se după numai câțiva zeci de metri în fața unei clădiri senioriale. Din mașină au coborât o blondă splendidă și un bărbat care și-a trecut tandru brațul pe după talia ei. Strânși unul în altul, cei doi au intrat în clădire.

Bărbatul era Walter Mandelli.

28

Experiența de a ține în mâini prima sa carte nu s-a dovedit în cele din urmă atât de emoționantă pe cât se așteptase ea, chiar dacă efortul de a o redacta o costase multe luni de cercetări și muncă asiduă.

Se afla la masă împreună cu editorul și colaboratorii apropiați ai acestuia în separeul unui restaurant din centru, ascultându-i cum vorbeau despre campania de promovare a cărții sale. Era atentă, răspundea politicos la întrebări, încuviința și surâdea cu bunăvoință, însă în tot acest timp îl fixa cu privirea pe Walter, care ținuse morțiș să fie prezent la întâlnirea aceea atât de importantă pentru ea. Se întreba cât timp avea să-i mai ascundă aventura cu blonda din Porsche.

– Malvina nu este numai un foarte bun psihoterapeut, ci și o femeie extraordinară. În clipa în care am cunoscut-o, am rămas pur și simplu vrăjit de prezența ei. Au trecut mulți ani de atunci, avem chiar

și o fetiță împreună, dar cu toate acestea mi se pare la fel de irezistibilă ca la început, spunea Walter.

Malvina s-a îmbujorat brusc, iar comesenii au considerat că era o manifestare a proverbialei sale modestii. În realitate, roșise pentru că se abținuse cu greu să nu explodeze de furie.

„Ce ticălos!“ și-a spus ea, amintindu-și că, în urmă cu numai două-trei ore, omul din fața ei intrase într-o clădire îmbrățișând o vampă blondă, iar acum îi ridica osanale ca și cum ea ar fi fost unica femeie din viața lui.

Știa din experiența sa de psiholog că anumiți bărbați aveau o incredibilă capacitate de a minți pe toată lumea, însă n-ar fi crezut niciodată că printre aceștia se număra și tatăl propriei ei fiice. Cu atât mai mult cu cât Walter se comportase întotdeauna ca și cum ar fi iubit-o atât de intens, încât ea, Malvina, se simțea vinovată pentru refuzul de a legaliza relația în fața ofițerului stării civile. Realiza acum că trecuse mult timp de când nu mai făcuse dragoste cu Walter.

Recunoștea deschis că nu se dădea în vânt după sex, spre deosebire de alte femei, pentru care ritualurile sexuale reprezentau o necesitate cotidiană. Cu toate acestea, imaginându-și-l pe tatăl propriei fiice în pat cu o altă femeie, Malvina a fost cuprinsă de un val de tristețe amestecată cu gelozie și dezamăgire.

Probabil că dacă Walter i-ar fi mărturisit că avea o relație cu o altă femeie, ea i-ar fi apreciat sinceritatea și, de ce nu, poate că s-ar fi hotărât chiar să se

căsătorească cu el, ca să-l recucerească. Însă Walter preferase s-o mintă, iar ea trebuia să se confrunte cu această nouă realitate.

Înainte de cină, Malvina dăduse o fugă la vila din strada Turroni, ca să se schimbe într-o ținută adecvată momentului. Roberta abia terminase de mâncat și aștepta să i se citească obișnuita poveste de noapte bună. Când își văzuse mama intrând pe ușă, îi sări de gât, iar Malvina o strânsese cu putere la piept, uitând parcă instantaneu acea după-amiază urâtă din viața ei.

– Este adevărat că tu și tata luați masa în seara asta cu un dictator care îți vinde cartea? o întrebase Roberta.

– Un editor, scumpa mea, nu un dictator, o corectase ea.

– Din banii de pe carte îmi cumperi Ștrumfi, nu-i așa?

– Ștrumfii sunt un premiu pentru atunci când vei fi fetiță cuminte, iar banii de pe carte n-au nicio legătură cu înțelegerea noastră.

Apoi, Malvina o dusese pe Roberta în odaia ei de la etaj, o culcase și, așezându-se la căpătâiul ei, începuse să-i citească o poveste. Câteva minute mai târziu, Roberta dormea dusă. Copleșită de un val de tandrețe infinită, Malvina rămăsese o vreme s-o contemple: Roberta era o copilă splendidă, pe care o iubea cu toată ființa ei.

Apoi, ieșise din odaie pe vârfuri, strecurându-se în camera sa ca să se pregătească de întâlnirea de la restaurant.

Walter intrase în casă chiar în clipa în care ea cobora scările, pregătindu-se să plece: rămăsese câteva clipe încremenit, privind-o admirativ.

– Ești atât de frumoasă, încât pur și simplu mi s-a tăiat respirația, spusese el.

Malvina avea pregătită o replică ucigătoare, însă se abținuse, preferând să-l gratuleze cu un surâs de gheață. El însă n-a remarcat răceala cu care-l trata partenera sa de viață.

– Mă schimb într-o secundă și mergem, îi zisese, urcând scările.

Acum, în fața editorului, îi ridica osanale.

Chelnerii aduceau cafelele la masă când, deodată, Malvina a sărit în picioare, spunând:

– Vă cer scuze, însă trebuie să plec chiar în clipa asta.

Și a ieșit cu pas grăbit din restaurant, lăsându-i pe ceilalți cu gura căscată.

Purtătoarea de cuvânt a editurii s-a aplecat spre directorul ei, murmurându-i la ureche:

– Are dreptate cine spune că psihologii sunt săriți de pe fix.

Walter și-a luat grăbit rămas-bun, plecând pe urmele Malvinei.

A găsit-o în fața localului, căutând un taxi. Prinzând-o cu putere de braț, a întrebat-o:

– Pot să știu ce s-a întâmplat?

Ea s-a eliberat din strânsoare, strigându-i în față.

– Să nu mai îndrăznești niciodată să mă atingi cu mâinile tale murdare!

– Ai înnebunit?

– Sunt furioasă și dezgustată.

– De ce? Ce s-a întâmplat? a întrebat el din nou, de data aceasta cu supușenie.

– Între noi doi s-a terminat totul, definitiv.

– De ce? Ce ți-am făcut?

– Ești un mincinos. În public mă lauzi, iar pe ascuns îți faci de cap cu alte femei, a pufnit furioasă Malvina.

– Oh, Iisuse! a murmurat bărbatul.

Un taxi s-a apropiat de ei, iar femeia s-a urcat aproape din mers, dându-i șoferului adresa din strada Turroni.

Până la urmă, Walter a izbutit să se strecoare și el în mașină, lângă ea.

Pe drum, n-au scos niciun cuvânt. Când taxiul a oprit în fața casei, Walter a plătit cursa și s-a grăbit s-o ajungă din urmă pe Malvina, care scotocea nervoasă în geantă după cheile mașinii.

– Nu te las să pleci așa, a zis el, neîndrăznind însă s-o atingă.

– Între noi s-a terminat totul, i-a repetat ea, pe un ton hotărât.

– Dacă e să fim cinstiți, între noi doi s-a terminat de mult, a înfruntat-o el. Vii să locuiești în casa asta doar când ți se năzare. Spune-mi, de când n-am mai făcut dragoste noi doi? Hai, spune-mi, dacă-ți mai amintești! Pretinzi de la mine sinceritate, însă vin eu și te-ntreb: tu ești sinceră cu mine? De unde să știu că

nu umbli cu alți bărbați? Nu am veleități de detectiv, așa că nu fac investigații ca să aflu ce și cum. Cu ani în urmă, când ne-am cunoscut, ți-am promis că îți voi lăsa libertatea de a face propriile alegeri în viață. Iar tu ai ales să fii o mamă veșnic adolescentă. Vii și pleci când și cum ai chef. Oare de ce eu nu aș avea dreptul să procedez la fel?

– Pentru că eu nu mi-o trag cu altcineva, tu însă, da.

– În regulă, recunosc! În această perioadă frecventez o femeie. Nu sunt îndrăgostit de ea, pentru că te-am iubit și te iubesc doar pe tine. Însă de ce ar fi trebuit să ți-o mărturisesc? Pentru numele lui Dumnezeu, Malvina, pe tine nu te mai interesez de mult ca bărbat!

– Mi-ai trădat încrederea.

– La fel cum și tu mi-ai înșelat așteptările în privința vieții în doi. Zău că nu înțeleg ce vrei de la mine! De căsătorit, nu vrei să te căsătorești pentru că ți-e teamă de relații oficializate. Nu faci dragoste cu mine, însă te simți umilită dacă eu am o aventură cu o altă femeie. De acord, vrei să fiu sincer? Atunci voi fi sincer până la capăt: am avut și alte aventuri, însă niciuna nu a durat mai mult de câteva zile. La urma urmelor, sunt bărbat și-mi plac femeile!

Walter avea dreptate, s-a văzut nevoită să recunoască Malvina. Cu toate acestea, l-a repezit:

– Ești vulgar.

– Sunt sincer.

– Nu mai dorm în vecii vecilor în același pat cu tine.

– Cum dorește Alteța Sa, a răspuns el, pe un ton de gheață.

– Mă duc la mine acasă, a spus ea, deschizând portiera dubiței.

– Iar eu mă duc să-mi iau mașina din fața restaurantului, a răspuns el.

Malvina a ezitat câteva clipe, apoi a zâmbit larg și și-a desfăcut larg brațele, zicând:

– Hai, vino încoace.

Bărbatul s-a apropiat de ea și a îmbrățișat-o.

– Am tras o ceartă pe cinste, nu-i așa? a întrebat el.

– Aș zice că mai degrabă am pus lucrurile la punct, a precizat ea, adăugând: Prieteni?

– De nedespărțit și pe vecie, a asigurat-o Walter.

29

Malvina a lăsat-o pe Chiara să închidă librăria, apoi a trecut pe la familia Mandelli să-și ia fiica și, împreună cu ea, a luat drumul muntelui, către Tavernolo.

– Bunica m-a învățat un cântec de pe vremea ei, a anunțat-o copila. Dacă vrei, ți-l cânt și ție. Ascultă: „Floricică de pe câmpuri, mesager de-amor, sărută gurița de-al cărei drag mor...“ Totuși, ce înseamnă mesager?

– Mesagerul este cineva care transmite o informație, un mesaj de la o persoană la alta. Hai, cântă mai departe, îmi place cum sună.

Au ajuns la vilă cântând în gura mare.

Pe tăpșanul din fața casei, Malvina și-a parcat dubița lângă un arătos Mercedes sport.

– Se pare că străbunica ta are vizitatori, i-a spus ea Robertei.

O clipă mai târziu, pe ușa de la intrare s-a strecurat Venera, venind drept spre ele.

– Te așteaptă cineva înăuntru, i-a murmurat ea Malvinei, apoi, întorcându-se către Roberta, a spus: Știi că ouăle din cuibar sunt aproape toate crăpate și că avem acum o mulțime de puișori? Hai cu mine, să-ți arăt ce frumoși sunt. Parc-ar fi niște ghemotoace de aur!

Malvina a înțeles că Venera voia s-o țină pe copilă departe de musafirii din casă. A intrat, însă n-a văzut pe nimeni. A ieșit în curtea interioară. Mai întâi, a zărit pe masă un coș cu un aranjament spectaculos de fructe, desprins parcă dintr-un tablou flamand. Apoi l-a văzut, așezat comod într-un fotoliu de nuiele, pe Alessandro Franzini, fostul ei cumnat, care plecase cu câțiva ani în urmă în Africa de Sud. Bărbatul s-a ridicat grăbit, venindu-i în întâmpinare și îmbrățișând-o.

– Cu numai câțiva ani în urmă, ca să cumperi un asemenea coș cu fructe, ar fi trebuit să faci împrumut la bancă, a glumit Malvina.

– Acum însă, sunt foarte bogat, așa că mi-am permis să-l cumpăr cu banii jos, a răspuns pe același ton Alessandro.

– Sunt nespus de fericită să te revăd, a continuat ea, învăluindu-l cu o privire afectuoasă.

O impresiona expresia senină de pe chipul plăcut al lui Alessandro, încadrat de coama de păr negru în care se întrezăreau acum câteva fire albe. Și-a amintit de întâlnirea de deunăzi cu Perla și s-a întrebat dacă nu cumva sosirea neașteptată a lui Alessandro din Africa de Sud avea legătură cu problemele surorii lui.

– De unde ai știut că vin încoace? l-a întrebat.

– De la prietena ta librăreasă. Inutil să-ți mai spun că bunica ta m-a îmbrățișat în grabă, retrăgându-se apoi imediat împreună cu cealaltă musafiră pe care am adus-o cu mine.

– Ce e cu toate misterele astea? s-a arătat intrigată Malvina, așezându-se în fotoliul din fața lui.

– După cum știi, în sânul familiei Franzini s-a iscat din nou furtuna.

– Vorbești despre „cazul Perla"? Pentru ea te-ai întors în Italia?

– Pentru cine altcineva?

– Înseamnă că părinții voștri au primit rău vestea, nu-i așa?

– Foarte rău. Iar sora mea n-a avut de ales și mi-a cerut ajutorul.

– Mamă, mamă, vino să vezi puișorii! s-a auzit deodată ciripitul vesel al Robertei, care se îndrepta în fugă spre locul în care se aflau cei doi.

Dând cu ochii de musafirul necunoscut, micuța s-a oprit brusc, fâstâcită.

– Vino, draga mea, a chemat-o mama, făcându-le cunoștință: Uite, dumnealui se numește Alessandro și este un prieten foarte bun de-al meu.

– Vrei să vii și tu cu noi să vezi puișorii bunicii? l-a întrebat, direct, copila.

Malvina și Alessandro au hotărât să-i facă pe plac. Pe drum, femeia și-a amintit de ziua în care fostul ei cumnat venise să-și ia rămas-bun, înainte să plece

în Africa de Sud. Atunci, era un bărbat ajuns în pragul disperării, în timp ce acum părea senin, fericit.

Aflase c-o ducea bine din scrisorile pe care, de-a lungul anilor, el i le trimisese din când în când, și în care îi povestise despre el, despre partenera lui de viață cu care avea acum un băiețel, despre biroul de avocatură – cel mai important din Cape Town – la care devenise asociat. În ultima, care data din urmă cu un an, îi scrisese: „Îmi lipsește Italia. Aș vrea să revăd Milano, să-mi întâlnesc familia și prietenii, însă nu cred că m-aș mai întoarce vreodată să locuiesc acolo."

Perla și bunica Malvinei li se alăturară. Vizitaseră aripa nelocuită a vilei, în care tânăra descoperise un leagăn vechi pentru nou-născuți, din fier forjat.

– Mi-a plăcut foarte mult, iar bunica ta a hotărât să mi-l dăruiască, a lămurit-o Perla, îmbrățișând-o. Apoi, întorcându-se către fratele său, l-a întrebat: Crezi că l-am putea expedia la Cape Town? Mi l-aș dori pentru copilul meu.

Iată, așadar, motivul revenirii intempestive a lui Alessandro Franzini în Italia: se întorsese să-și ia sora cu el, în Africa de Sud.

După cină, după ce Roberta se dusese la culcare, iar bunica Malvinei se retrăsese în dormitorul ei, cei trei foști cumnați au ieșit în curte, discutând vrute și nevrute sub bolta înstelată a nopții.

– Știi, Perla a devenit între timp o adevărată expertă în colecții de anticariat. Cred că la Cape Town are șanse reale de afirmare, a zis Alessandro.

– Fratele meu mă va ajuta să-mi deschid propria afacere, l-a completat tânăra. Știi, meseria tatălui meu m-a fascinat mereu. Trebuie totuși să recunosc că las în urmă cu inima ușoară facultatea pe care am urmat-o numai și numai de gura alor mei. Și, în plus, plec cu binecuvântarea lor! a exclamat ea, mulțumită.

Malvina a zâmbit: în cele din urmă, problema fostei sale cumnate se rezolvase într-o manieră mult mai puțin dramatică decât prevăzuse ea.

– De această casă sunt legate multe întâmplări din viața mea. Despre unele păstrez amintiri frumoase, în vreme ce acelea urâte au avut oricum un efect pozitiv asupra mea, pentru că m-au determinat să-mi schimb viața. Același lucru se întâmplă acum și cu tine, Perla. De azi înainte, apuci pe o cale nouă, iar viața ta se va schimba radical, a meditat ea cu voce tare.

– Întotdeauna mi-a plăcut de tine, știi? a spus Perla, schimbând brusc subiectul, căci nu îndrăznea încă să-și facă planuri prea îndepărtate în timp.

– Și mie mi-a plăcut mereu de tine, i-a replicat Malvina, cu o undă de melancolie în glas, fiind încredințată că aceea era ultima dată când se vedeau.

30

Malvina ceruse ajutorul unui arhitect pentru decorarea fostului depozit de fân, unde hotărâse să organizeze petrecerea cu ocazia zilei de naștere a fiicei sale.

Roberta împlinea cincisprezece ani, iar colegii ei soseau unul câte unul la petrecere, fiecare cu mașina părinților săi.

– Dezmățul ăsta o să te coste o avere, a remarcat Walter, care se ocupa de aprovizionarea cu pizza, sandviciuri și pateuri.

– Îți spun imediat ce mi-am pus în minte, a răspuns ea, conducându-l spre grădină.

S-au așezat unul în fața celuilalt, în confortabilele fotolii de nuiele, iar Walter și-a aprins o țigară, pregătindu-se s-o asculte.

– Vând tot, l-a anunțat ea.

– Cum adică, tot?

– Tot ce-i aici, l-a lămurit ea, făcând un gest larg cu brațul.

– De ce? s-a arătat el intrigat.

– Pentru că m-am maturizat. Am treizeci și cinci de ani, îți dai seama? Nu se cade să mai locuiesc într-un fost depozit de fân.

– Ești mai tânără și mai frumoasă ca niciodată, i-a declarat Walter, învăluind-o cu o privire plină de admirație.

– Îmi faci cumva curte? a întrebat ea pe un ton malițios.

Primăvara timpurie adusese cu ea în răzoarele din grădina casei primii muguri de stânjenei albaștri și de primule galbene.

Malvina purta un jerseu bleu de lână, peste o fustă largă, înflorată. O fundă de mătase îi prindea într-o pieptănătură cochetă părul înfoiat și ondulat.

– N-am încetat nicio clipă să-ți fac curte, prințesă, a punctat Walter.

– Mă îndoiesc că doamna profesoară ar fi fericită să te audă vorbind astfel, l-a dojenit ea în glumă, făcând aluzie la noua cucerire a lui Walter, o profesoară de limba italiană.

– Ea n-are nici în clin, nici în mânecă cu noi doi, a răspuns el grăbit, cu o urmă de stânjeneală în voce.

– În sfârșit. Oricum, revenind, îți spuneam că vând tot. Am găsit și cumpărătorul: arhitectul care a decorat casa pentru petrecerea Robertei. Spune că intenționează să-și transfere birourile aici. Prin urmare, am profitat de ziua de naștere a fiicei noastre, ca să închei într-un mod fastuos un capitol din viața mea. Un

capitol cam dezamăgitor, trebuie să recunosc. Eu și tovarășele mele de luptă am crezut că vom răsturna lumea: am militat, am scris cărți, am organizat manifestații... însă n-a folosit la nimic, a mărturisit Malvina pe un ton melancolic.

– Te înșeli. A servit, și încă cum! a încercat Walter s-o încurajeze.

– Da, a folosit la publicarea pe prima pagină a revistelor de scandal a fotografiilor cu femei dezbrăcate. Să fim serioși! Vulgaritatea se răspândește ca o molimă, noi, femeile, contăm din ce în ce mai puțin din punct de vedere social, iar imaginea pe care o oferim lumii despre noi este aceea a unui cârd de gâsculițe fără pic de creier. Atât timp cât bărbații se vor coaliza împotriva noastră, nu ne vom depăși statutul de simple jucării pentru sexul tare. Hrana cotidiană pe care cinematograful, televiziunea și ziarele o oferă publicului sunt violența și pornografia. Nu acesta era viitorul pe care îl visam pentru fiica mea. În consecință, mă voi retrage deliberat din scenă, simțindu-mă totuși foarte frustrată.

– Nu însă și învinsă. Doar te cunosc bine. Apropo, unde o să locuiești?

– Mă întorc la Tavernolo. Încet-încet, pe bunica o doboară bătrânețea și are nevoie de mine lângă ea. Fiica noastră este de acum mare și este îngrijită cum nu se poate mai bine în casa ta. Cât despre colectivul nostru, s-a risipit în cele patru vânturi: una din tovarășele mele și-a făcut operație estetică la nas, alta încasează

bătaie după bătaie de la soțul ei și continuă să rabde în tăcere... Mă întreb dacă au crezut cu adevărat în ideile pentru care ne-am luptat atâta vreme. Sunt foarte dezamăgită, zău așa, a mărturisit Malvina cu voce stinsă.

– Vino aici, dragostea mea. Lasă-mă să te îmbrățișez, a zis Walter, strângând-o apoi tandru la piept.

În clipa aceea și-au făcut apariția în grădină Roberta și prietena ei Ines, surprinzând scena plină de afecțiune.

– Cine-i înțelege pe ăștia doi e un geniu, ascultă ce-ți spun eu, a murmurat Roberta la urechea prietenei sale.

Zărindu-le pe cele două, Malvina s-a desprins stânjenită din îmbrățișarea bărbatului.

– Nu dădeam de voi și am pornit să vă căutăm, s-a justificat Roberta, adăugând: Au venit toți invitații, așa că noi mergem să ne alăturăm lor.

– Așteaptă o clipă, draga mea. Vreau să-ți dau cadoul de ziua ta, a spus Malvina, înmânându-i un pachet care până atunci stătuse pe unul din fotolii. E sacul de dormit pe care ți-l doreai pentru vacanța de vară, a înștiințat-o.

– De trei ani mă rog de ai mei să-mi cumpere unul la fel, însă nici nu vor s-audă. Costă o avere! a exclamat Ines.

– Ți-l împrumut eu când ai nevoie. Altminteri, ce rost ar avea prietenii, nu-i așa? a replicat Roberta. Apoi și-a sărutat mama pe obraz, spunând: Mulțumesc. Acum putem pleca?

– Și cadoul meu nu-l vrei? a intervenit Walter, întinzându-i un toc de piele.

Era o busolă profesională pentru orientarea pe munte, acolo unde Roberta avea să-și petreacă vacanța de vară, împreună cu trupa ei de cercetași.

Fata i-a mulțumit și lui, repetând:

– Noi mergem să ne alăturăm prietenilor noștri.

Înțelegerea era că părinții n-aveau să participe la petrecere.

– Tatăl tău și cu mine plecăm să dăm o raită prin împrejurimi. Te aranjează dacă ne întoarcem pe la ora zece seara? a întrebat-o Malvina pe fiica sa.

– Atât de devreme?

– Nu s-ar putea pe la ora unsprezece? a spus Ines pe un ton rugător.

– În regulă, însă nici un minut mai târziu, a intervenit Walter, autoritar.

Fetele s-au îndepărtat râzând. În urma lor, bărbatul a privit-o întrebător pe Malvina:

– Unde să ne omorâm timpul până la ora unsprezece? Pe urmă, de copii cine o să aibă grijă?

– Privește, tocmai sosesc întăriri! a exclamat Malvina, arătând spre mașina lui Carlin, care tocmai se oprea în fața casei.

– Așa mai merge, s-a liniștit Walter. Apoi, trecându-și brațul pe după umerii ei, a continuat: Ce-ai zice să luăm cina la un han liniștit de țară?

– Eventual un han din apropiere de Mantova, unde hangiță este o oarecare Cesira, nu-i așa? a comentat râzând femeia.

– De ce nu? a răspuns el, deschizând portiera mașinii și invitând-o să urce.

Pentru Malvina, escapada aceea a fost asemenea unei evadări în trecut. Câmpia perfect plată, cu orizonturile sale infinite și mirosul de pământ gras și de bălegar, fusese odată martora poveștii sale de iubire cu Walter.

Marcată acum de bătrânețe, Cesira se mulțumea să supravegheze personalul de la bucătărie, împărțind ordine în dreapta și-n stânga. Soțul îi murise cu câțiva ani în urmă, iar hanul rustic de odinioară se transformase într-un adevărat templu al artei culinare, patronat acum de cei doi fii ai bătrânei hangițe, care își făcuseră ucenicia la școlile celor mai renumiți maeștri bucătari.

Aflând de sosirea lui Walter și a Malvinei, a dat fuga să-i salute cu aceeași cordialitate primitoare ca întotdeauna, marcată totuși de o umbră de oboseală. I-a instalat la masa cea mai bună din local, în apropierea șemineului, apoi s-a întors în regatul său din bucătărie.

– Îmi pare rău să constat că hanul de altădată a devenit acum un local șic, a remarcat Walter.

– Și casa voastră de vară? s-a interesat Malvina.

– Se ocupă Aurora de ea. Ea și partenera ei vin destul de des aici. Din câte știu, au renovat-o într-un stil modern. Nimic nu mai este cum era odată, a exclamat el, cu o undă de regret în voce.

– Nici noi, de altfel, a punctat femeia.

– Nu vorbi în numele meu, te rog. Eu nu m-am schimbat deloc: te iubesc și astăzi la fel de mult ca pe vremuri, a comentat Walter.

– Avem o relație perfectă, de prieteni adevărați. Ți se pare puțin lucru? a spus Malvina, mângâindu-i degetele.

Un chelner le-a adus câte o porție generoasă de plăcintă de dovleac „pe stil nou“, cu aromă persistentă de anason și de mentă.

– Ești atât de tânără și de frumoasă! Cum e oare cu putință să nu simți nevoia unui bărbat lângă tine? a întrebat-o Walter.

– Probabil că mi-am epuizat depozitele de hormoni. Sau poate că e așa cum spui tu: sunt o femeie complicată.

– Bine că recunoști, cel puțin.

– Uneori mă întreb ce vreau să fac atunci când voi fi mare și, crede-mă, nu-mi vine niciun răspuns mulțumitor în minte. În schimb, când mă întreb cum ar fi s-o iau din nou de la capăt, știu sigur că l-aș evita pe primul meu soț, însă n-aș renunța pentru nimic în lume la tine. Te-ai dovedit partenerul perfect, chiar dacă m-ai dezamăgit un pic atunci când ai trecut de la presa angajată la cea frivolă, de tabloid. Acum însă recunosc că ai făcut cea mai înțeleaptă alegere: e preferabil să te ocupi de loțiuni de păr decât să faci sluj în fața puternicilor zilei, corupți până-n măduva oaselor.

– Frumos compliment, mulțumesc.

– Sunt fericită că ești tatăl Robertei, a murmurat ea, privindu-l cu tandrețe.

– Ce vei face acolo, la Tavernolo? Pentru că nu mi te pot imagina dedicându-te grădinăritului.

– Nu știu. Acum, pur și simplu urmez instinctul care-mi sugerează să mă întorc la rădăcini. În orice caz, voi continua să mă ocup de fiica noastră, de tine, de librărie și de cabinetul din via Salvini.

La ieșirea din han, i-a izbit în plin o rafală de vânt rece, de început de martie. Malvina a tremurat înfiorată, iar Walter a cuprins-o în brațe, ca s-o încălzească. Obrajii li s-au atins, apoi buzele li s-au unit într-un sărut dulce și plin de dragoste.

31

Asemenea unei matroane opulente, luna iulie se împăuna cu nuanțele sale strălucitoare și cu parfumul amețitor al florilor și fructelor care se lăsau în voia razelor dătătoare de viață ale soarelui. Aerul vibra învăluitor de zumzetul insectelor și cântecul monoton al greierilor.

Malvina a oprit mașina în fața vilei din Tavernolo, a coborât și, luând din portbagaj sacul sport, a înconjurat clădirea, știind că la ora aceea avea să-și găsească bunica afară, în curtea interioară.

Bătrâna a renunțat preț de o clipă la croșetatul care o ținea ocupată cea mai mare parte a zilei, privindu-și lung nepoata care venea drept spre ea. Îi admira silueta zveltă, picioarele lungi și subțiri care răsăreau armonioase de sub fusta sport albă, foarte scurtă. Se întorcea de la o partidă de tenis în compania prietenilor, iar ținuta purta încă urme de zgură roșie.

– Cum a fost? s-a arătat interesată bunica.

– Ca de obicei: Sergio și prietenul lui Usuelli ne-au bătut măr pe mine și pe Federica. Pur și simplu îi urăsc! a comentat Malvina, lăsându-se să cadă în fotoliul de nuiele de lângă bătrână.

Dinspre bucătărie venea o aromă îmbătătoare de caise și de cireșe: Venera și Carlin preparau, ca în fiecare vară, dulcețurile și gemurile lor delicioase.

– Pe Usuelli poate că-l urăști, nu însă și pe Sergio. Pe el îl placi, chiar dacă nu vrei să recunoști, a insinuat bunica.

De fiecare dată când Sergio trecea pe la ei, el și Malvina se comportau precum câinele și pisica, provocându-se la dueluri aparent ostile, dar care în realitate mascau dragostea profundă pe care și-o purtau unul altuia. Comportamentul lor o distra foarte tare pe bătrână.

– Nici măcar nu aud ce spui, a răspuns Malvina, schimbând imediat subiectul. Vreau o cafea. Și a strigat-o pe Venera: Ne aduci două cafele, te rog?

– Una singură, pentru că bunicii tale îi face rău cafeaua, a răspuns pe un ton hotărât menajera.

– O auzi? În ziua de azi, până și femeile în casă își permit s-o facă pe doctorul! a ironizat-o bătrâna.

– Două cafele, a repetat Malvina. Apoi a adăugat: Aici, medicul sunt eu, iar eu îi prescriu chiar acum doamnei o cafea neagră tare și dulce.

Venera s-a întors în bucătărie bombănind.

Într-adevăr, bunica nu se simțea bine în ultima vreme, însă asta nu însemna că era bolnavă. Apăsarea

anilor o istovise și se vedea cu ochiul liber că, încet-încet, se usca pe picioare. Mânca foarte puțin și numai acele mâncăruri care îi plăceau foarte mult: legume fierte înăbușit și condimentate cu ulei de măsline, pește la cuptor, orez cu șofran și cafea îndulcită cu miere. Malvina obișnuia s-o observe cu atenție pe bătrâna pe care o iubise de mic copil, știind bine că flacăra ei se stingea lent, aproape imperceptibil, fără suferință.

Nu o obliga niciodată să facă ceva împotriva voinței ei și nici nu-i dădea medicamente cu forța, preferând să lase natura să-și urmeze cursul. Iar atunci când bunica dădea semne că-i plăcea o anumită activitate – să se plimbe printre rândurile de trandafiri, să bea un pahar de vin spumant bine frapat, să vadă un film interesant la cinematograf –, nepoata sa îi făcea pe plac.

Bătrâna renunțase să mai meargă la liturghia de duminică, susținând că, dacă Domnul avea neapărat ceva să-i spună, putea foarte bine să vină acasă, unde ea avea să-L asculte cu luare-aminte. Obișnuia să zică: „Una peste alta, bătrânețea îți oferă și privilegii, la care n-am nici cea mai mică intenție să renunț." În realitate însă, motivul principal al absenței sale de la slujba duminicală era cearta la cuțite cu preotul paroh, care restaurase biserica, înfrumusețând-o – după cum susținea el – cu o serie de ornamente de ghips oribile. Ea îi reproșase lipsa de bun-gust, acuzându-l că aruncase banii comunității pe apa sâmbetei. Preotul nu se lăsase mai prejos, răspunzându-i urât. Bătrâna

ieșise din biserică spumegând de furie, avertizându-l că n-avea să mai calce pe acolo, iar el, care era de aceeași vârstă cu ea, comentase: „Cu atât mai bine." Drept răzbunare, nu-l primise acasă pentru obișnuita sfeștanie de Crăciun, neomițând însă să-i dea de știre prin interpuși că îl chemase pe preotul din satul vecin.

Vrajba dintre cei doi bătrâni dăinuia deja de mult timp, culminând cu ocazia ultimelor alegeri regionale din primăvară, când bunica a anunțat în gura mare că a votat cu comuniștii.

Din experiența căpătată la cabinet, Malvina știa că bătrânii, care de altfel se cunoșteau de o veșnicie, își alimentau aversiunea reciprocă pentru a da un sens existenței lor monotone, însă declarațiile lor de război ajunseseră să-i implice și pe ceilalți săteni.

Întâmplarea căpătase o turnură atât de spumoasă, încât Sergio Orombelli profitase de ocazie, construind în jurul ei subiectul ultimului său roman, intitulat *Preotul și castelana.*

Cei doi protagoniști se număraseră printre primii cititori, reacțiile fiind însă diferite. Administratoarea casei parohiale le mărturisise enoriașilor că-l auzise pe preot râzând în hohote în timp ce citea cartea. În schimb, bunica Malvinei se mulțumise să comenteze: „Doctorul Orombelli ar vrea să mă vadă împăcându-mă cu moșneagul acela cu mintea rătăcită, însă nu pupă el una ca asta."

Acum, în timp ce-și sorbea pe îndelete cafeaua, a întrebat-o pe Malvina:

– Apropo, nu cumva îl invitaseși la prânz pe doctorul Orombelli?

– Ba da, ca în fiecare duminică, de altfel, bunico.

– Și atunci cum se face că ai venit singură?

– A fost chemat la o urgență.

– Vrei să ți-o spun pe-a dreaptă? Dansul acesta pe sârmă și duelurile voastre au cam început să mă obosească. Ce mai așteptați ca să vă luați?

– Bunico, mă surprinzi neplăcut, zău așa! De când te amesteci cu atâta insistență în viața mea?

– Ani la rând ți-am ținut loc de mamă și știu foarte bine ce-i bine și ce-i rău pentru tine. Te-am privit comițând greșeală după greșeală și nu m-am amestecat în viața ta, cum spui tu. Însă cu mult timp în urmă ți-am zis un lucru pe care acum, iată, mă văd nevoită să ți-l repet pentru ultima oară: Sergio este bărbatul potrivit pentru tine. Mărită-te cu el!

– E un ordin? a întrebat Malvina, zâmbind.

– Nu, o rugăminte. Cine o să aibă grijă de tine când eu nu voi mai fi?

– Crezi oare că nu-mi pot purta singură de grijă? Totuși, am o fiică, o slujbă, o mulțime de persoane cu care intru în contact zilnic... După părerea mea, un soț ar fi un element excedentar.

– Orgoliul tău de militantă feministă începe să mă calce pe nervi.

– În schimb, pe mine mă calcă pe nervi orgoliul masculin al lui Sergio, care nu schițează nici cel mai mic gest, nu face nici cea mai fină aluzie la relația

noastră, care n-a depășit nici până în ziua de astăzi stadiul unei prietenii oarecare, a pufnit Malvina.

Iată, așadar, ce o rodea în realitate. Bunica a zâmbit, înțelegând că lucrurile aveau să se îndrepte până la urmă pe făgașul lor normal: ce era mai greu trecuse.

Odată cu întoarcerea ei la Tavernolo, Malvina și Sergio reîncepuseră să se frecventeze regulat. El era din nou singur, căci partenera sa, sătulă de rolul secundar pe care-l juca în viața lui, îl părăsise. Venea săptămânal să ia masa la Tavernolo, o invita pe Malvina la tenis, la cinematograf, la concerte sau la expoziții, însă aproape de fiecare dată în compania altor prieteni comuni. Se părea că bărbatul evita cu obstinație o relație cu Malvina.

– Am obosit, mă duc sus să-mi odihnesc oasele. Spune-i Venerei să-mi aducă în cameră un pahar cu suc de fructe. Nu cobor la prânz, a anunțat bătrâna, ridicându-se din fotoliu.

Malvina a însoțit-o în cameră, asigurându-se că urcă scările cu bine. Apoi a intrat în baie și, sub jetul fierbinte al dușului, a încercat să-și domolească furia față de comportamentul distant al lui Sergio.

Și-a spus că, probabil, bărbatul aștepta să facă ea primul pas, de vreme ce cu câțiva ani în urmă, tocmai ea fusese cea care îl respinsese în clipa în care, sărutându-se, fuseseră pe punctul de a cădea unul în brațele celuilalt.

Ieșind de sub duș, s-a șters cu prosopul și și-a masat corpul cu excelentul ulei de nucă de cocos pe care

Susan i-l trimitea regulat din Statele Unite. Apoi s-a dus în camera sa, trăgându-și pe ea o rochie scurtă din bumbac. Cele două ore de tenis sub razele fierbinți ale soarelui începeau să se facă simțite. O cuprinsese oboseala și, deși ceasul arăta abia ora unsprezece, a privit cu jind către patul mare și moale. S-a întins pentru câteva minute, însă curând a adormit buștean.

S-a trezit simțind atingerea unei mâini care îi mângâia cu blândețe obrazul. A deschis ochii speriată, zărindu-l lângă ea pe Sergio. Zâmbea.

– Ce faci aici, în camera mea? l-a întrebat ea, neștiind dacă să se înfurie sau să se bucure.

– Venera mi-a spus că te găsesc aici. Mi-a făcut semn să urc, iar eu n-am avut de ales și i-am urmat îndemnul.

Malvina a întins mâna spre el, mângâindu-i degetele.

– Mai ești supărată pe mine pentru că nu te-am lăsat să câștigi niciun set dimineață?

– Aș fi și mai supărată dacă m-ai fi lăsat să câștig nemeritat.

– Venera mi-a spus că bunica ta se odihnește în camera sa. Ea și Carlin sunt în bucătărie, ocupați până peste cap cu dulcețurile și gemurile. Oare noi cum ne-am putea umple timpul? a întrebat el, așezându-se lângă ea, pe marginea patului.

– Să mergem în pădure, după ciuperci? Cred că au răsărit o mulțime după ploaia de zilele trecute, a propus ea, fără însă să se clintească din poziția în care o surprinsese bărbatul.

– Eu, unul, aș avea o idee mai bună, a zis el, aplecându-se încet spre ea și atingându-i buzele cu buzele sale.

– Ești convins că-i o idee bună? a murmurat suav Malvina.

– Ai încredere în mine, dragostea mea. E o idee bună, a asigurat-o Sergio, îmbrățișând-o.

ROBERTA

1

– Asta da poveste! a murmurat Roberta, întinsă lângă mama sa, în patul matrimonial din dormitorul ei.

Imediat s-a gândit că acolo, în patul acela, Malvina se iubise cu Gianni Franzini, apoi cu Walter Mandelli, iar acum fără îndoială că-și petrecea uneori nopțile cu Sergio Orombelli.

– Asta da poveste! a repetat ea. Apoi a întrebat: Și pe urmă?

– Ai milă! Mi s-a uscat gura de cât am vorbit.

– De acord, ai avut motivele tale să nu te măriți cu tata, însă ai fi putut foarte bine să te căsătorești cu Sergio. De ce n-ai făcut-o? a chestionat-o Roberta.

– Nu există niciun motiv precis. Probabil că vechea mea mentalitate de militantă feministă a avut totuși rolul ei.

– Cu toate acestea, vă iubiți, nu-i așa?

– Bineînțeles, a răspuns zâmbind Malvina.

– Nu ești geloasă pe femeile care sunt convinsă că-i fac avansuri și astăzi, în ciuda vârstei?

– Gelozia este o ispită malefică, de care e preferabil să stai cât mai departe.

– Așa spui acum, însă nu ți-a picat deloc bine când l-ai surprins pe tata cu blonda din Porsche, i-a amintit Roberta.

– Asta pentru că ruptura dintre noi nu era încă definitivă. Pe urmă, Walter se întâlnea cu ea pe ascuns. Iar eu detest minciuna și subterfugiile.

– Ce-ar fi să coborâm să ne preparăm câte o cană de lapte cu cafea? a propus Roberta.

– E o idee bună, recunosc. Venera a copt o tavă cu fursecuri. Mi se pare o gustare cum nu se poate mai nimerită pentru ora aceasta târzie din noapte.

Părăsind căldura plăcută a așternutului, au început amândouă să dârdâie. Malvina și-a tras pe ea un halat gros de casă, iar Roberta a dat fuga în camera ei, să-și ia ceva de îmbrăcat.

S-au întâlnit din nou în bucătărie. Auzindu-le din curte pașii și văzând luminile casei aprinzându-se, câinii începură să schelălăie lung. Roberta le-a deschis ușa, iar patrupedele au intrat în casă dând recunoscătoare din coadă. Malvina a încălzit laptele și a pus de cafea. Așezându-se la masă, Roberta a spus:

– Să știi că-mi amintesc povestea cu blonda.

– Imposibil, erai prea mică, i-a replicat mama.

– Mi-a vorbit mătușa Cristina despre ea: o numea „o femeie ignobilă“! a exclamat amuzată Roberta,

amintindu-și de replicile melodramatice ale răposatei sale mătuși. Tata a invitat-o odată acasă, la cină, iar ea s-a prezentat bunicii astfel: „Sunt doamna doctor Daniela Valli Lavello". Îți relatez cuvânt cu cuvânt ce mi-a povestit mătușa, pentru că întâmplarea mi-a rămas bine întipărită în minte. Așadar, bunica i-a replicat: „Doctor... în ce anume?" Iar ea: „În economie și comerț, la Universitatea Bocconi". Apoi, pe toată durata cinei, bunica i s-a adresat cu „doamna doctor Lavabou". Tata a mirosit imediat că atitudinea bunicii nu prevestea nimic bun, așa că n-a îndrăznit s-o mai invite vreodată. De altfel, relația lor s-a terminat foarte repede, i-a dezvăluit Roberta.

Malvina a desfăcut cutia cu fursecuri, iar în bucătărie s-a răspândit o aromă îmbietoare de vanilie.

– Atunci, hai să închidem povestea blondinei cu o altă întâmplare picantă, a propus mama, zâmbind încă la amintirea „doamnei doctor Lavabou". Apoi a continuat: Vreau să-ți relatez întâlnirea dintre mine și femeia aceea, în ziua în care a venit să-mi ia un interviu despre cartea mea de eseuri publicată recent.

– Ia te uită, nu știam că era și ziaristă, s-a arătat mirată Roberta.

– La drept vorbind, era un zero absolut, însă tatăl său era o persoană foarte influentă, reușind s-o angajeze la revista la care lucra și tatăl tău. Walter era un profesionist desăvârșit, iar ea, în viclenia ei, a înțeles imediat că putea învăța multe de la el. Așa că a început să-i dea târcoale și să flirteze cu el, până când

Walter, care avea o slăbiciune pentru femeile frumoase, s-a lăsat sedus. M-am trezit față în față cu ea chiar a doua zi după ce o văzusem îmbrățișându-se cu tatăl tău în piața Duse. Mai-mai să leșin când am văzut-o, nu alta! Însă mă știi cum sunt făcută: nu mi s-a mișcat nici măcar un mușchi pe chip, a început să povestească Malvina, turnând în castroane laptele cald cu cafea.

– Venise să-ți ia un interviu? a întrebat-o Roberta, gustând un fursec.

Câinii își întindeau boturile peste marginea mesei, adulmecând și cerându-și pe mutește tainul. Roberta le-a făcut pe plac.

– Am intuit că, în cele din urmă, articolul avea să fie scris de Walter, așa că merita să mă las intervievată, știind că avea să iasă o mică bijuterie jurnalistică.

Malvina s-a așezat pe scaunul din fața fiicei sale, înmuind fursecurile, pe rând, în castronul cu lapte cu cafea.

– Blondina noastră era încărcată de brățări și lanțuri de aur, mai ceva ca o madonă. Eu, în schimb, nu purtam nicio bijuterie și, în plus, renunțasem de mult să mai port zorzoanele de plastic care erau la modă odată printre tinerii din generația mea.

– Ah, ce mult îmi plăceau! a exclamat Roberta. Când mergeai, se auzea un clinchet ca de zurgălăi care îmi umplea inima de fericire. Dar șalurile tale? Ți le mai amintești? Erau grozave. Ce s-a ales de toate lucrurile tale de pe vremea aceea?

– Sunt pe undeva, prin pod. Probabil că într-o bună zi cineva o să le arunce sau o să le vândă pe te miri ce vreunui negustor de vechituri.

– Zi-i mai departe, cu tipa. Spuneai că a venit la tine în calitate de jurnalist, i-a amintit fiica.

– Își dădea aere de mare vedetă și avea o prezență agresivă, asemenea tuturor celor care se cred înrudiți cu Atotputernicul. Îmi amintesc perfect că a început interviul cu următoarea întrebare: „De unde și până unde feminitate la acele femei slinoase care predică amorul liber?“ și-a continuat Malvina povestea.

– Și tu? a ridicat curioasă din sprâncene Roberta.

– I-am răspuns cu o altă întrebare. I-am zis așa: „De unde și până unde feminitate la femeile care conduc mașini sport și fac carieră culcându-se cu bărbații altora?“ I-am vorbit cu o candoare și o dulceață în glas dezarmante. Ea a roșit instantaneu și n-a mai scos un cuvânt. Așa că m-am văzut nevoită să-i sugerez eu întrebările. În cele din urmă, a ieșit un interviu reușit. Mai târziu, i-am povestit totul tatălui tău, care m-a definit drept o „viperă“, însă s-a distrat pe cinste. Într-adevăr, Walter era întotdeauna de partea mea.

– A fost mereu îndrăgostit de tine.

– Tatăl tău ar fi fost soțul ideal, dacă eu n-aș fi fost o femeie atât de complicată.

În timp ce Roberta punea castroanele în mașina de spălat vase, ușa bucătăriei s-a dat în lături și în prag a apărut Carlin, în pijama, cu părul vâlvoi și cu ochii

cârpiți de somn. Bucuroși să-l revadă, câinii au început să țopăie.

– Ce se întâmplă? a întrebat el cu o mină îngrijorată.

– Ni s-a făcut foame și am coborât să luăm o gustare, l-a informat Malvina.

Carlin a privit-o cu o expresie de dezaprobare pe chip. Urmat de câini, a făcut stânga-mprejur și a ieșit, bombănind pe seama femeilor cu apucături ciudate.

– Peste numai câteva ore am ședință de consiliu comunal. Prin urmare, mă duc să mă culc, a anunțat Malvina.

Au ieșit amândouă din bucătărie, urcând la etaj.

– Îți mulțumesc că mi-ai spus povestea vieții tale. Ar fi trebuit totuși s-o faci mai demult, a zis Roberta în loc de „noapte bună".

Malvina a sărutat-o pe obraz și s-a dus în camera sa, spunându-și în gând că, probabil, ar fi făcut asta cu mult timp în urmă, dacă fiica sa s-ar fi dovedit mai puțin rigidă față de ea. Acum făcuse eforturi ca să-i dezvăluie adevărul despre momentele importante din viața sa, însă îi ascunsese totuși reproșurile și sentimentul de culpabilitate care o răvășiseră de-a lungul timpului la gândul că, în copilărie, nu reușise să-i fie atât de aproape pe cât ar fi vrut.

Nu-i povestise nici despre anii petrecuți la ședințele de psihanaliză ale profesorului Bianchi, singurul loc în care izbutise, în sfârșit, să înfrunte problemele care o împiedicaseră să aibă o copilărie și o adolescență

senine, cum fusese, de exemplu, gelozia feroce față de Susan.

Și-a amintit cum, pe când avea nu mai mult de șapte-opt ani, fusese pur și simplu smulsă din culcușul ei cald de la Tavernolo pentru a fi dusă aproape cu forța să locuiască în apartamentul din via Turati din Milano, acolo unde a trebuit să împartă dragostea tatălui său cu mama ei vitregă.

În preajma Crăciunului, când doctorul Leoni intrase în camera ei, întrebând-o ce cadou ar vrea sub brad, Malvinei îi venise un gând malefic: și-ar fi dorit s-o vadă pe Susan murind înecată cu o felie de cozonac, în timp ce ea s-ar fi prefăcut nespus de îndurerată de dispariția ei.

Nu-i mărturisise acea dorință tatălui său, preferând să-și tragă plapuma peste cap și să izbucnească în lacrimi.

I-o mărturisise însă chiar lui Susan, mult mai târziu, după moartea tatălui. Susan, devenită o venerabilă doamnă, cu o bătrânețe liniștită, îi replicase: „Erai o copilă în care mustea suferința. Intuisem că mă respingeai, însă am făcut tot ce mi-a stat în putință ca să mă accepți.“

Apoi se îmbrățișaseră, iar Malvina reușise, pentru prima dată de când o cunoscuse, să-i spună: „Te iubesc.“

2

Lumina învăluitoare și caldă a dimineții pătrundea prin crăpăturile persienelor. De pe noptieră, telefonul mobil al Robertei a început să vibreze, obligând-o să deschidă ochii.

– Alo? a spus ea cu voce somnoroasă.

– Te-am trezit? a întrebat-o Oscar.

Da, o trezise, smulgând-o din mijlocul unui vis. A evitat totuși să-i răspundă, întrebând pe un ton de îngrijorare prefăcută:

– Cât e ceasul?

– Nouă. Spune-mi, când vii acasă?

– Am plecat aseară, iar în dimineața asta ți s-a făcut deja dor de mine? l-a ironizat ea.

– Eu sunt încă la Bologna, însă peste două-trei ore plec la Roma. Spune-mi, cum te simți?

– Mă simt bine. Drum bun, a spus Roberta, închizând telefonul.

S-a străduit apoi să-și amintească visul de mai devreme. Se făcea că stătea pe marginea de marmură a unei fântâni dintr-o piațetă venețiană, învăluită de notele tânguite ale unui cântec țigănesc. Pe ochiul de apă plutea micul carusel de porțelan adus în dar de tatăl ei de la Budapesta, pe vremea când era de-o șchioapă. Caruselul se învârtea, căluții se mișcau în sus și-n jos simulând o cavalcadă nebunească, iar din cutia muzicală se auzea un cântecel care se repeta la nesfârșit. Tocmai întinsese mâna, pregătindu-se să înșface caruselul, când Oscar sunase și o trezise din somn.

S-a ridicat din pat, a dat în lături persienele și s-a îndreptat spre baie, propunându-și ca mai târziu să-i povestească mamei visul cu fântâna și caruselul, sperând că ea avea să găsească o cheie de interpretare.

În bucătărie, Venera așeza pe o tavă farfurioarele cu miere și gem pentru micul dejun. Bătrâna menajeră, care se bucura de o sănătate de fier, continua să se ocupe de treburile casei ca și cum timpul ar fi încremenit, iar lumea nu s-ar fi mișcat din loc, rămânând aceeași ca atunci când, încă o fetișcană, intrase în serviciu la vilă. Argintăria strălucea, broderiile albe de pe mobile erau mereu scrobite, iar dimineața, la micul dejun, nu lipsea vaza cu flori proaspăt culese.

– Ce trăsnaie ați făcut voi două, mama ta și cu tine, azi-noapte? a întrebat-o Venera cu un aer contrariat.

– Am stat de vorbă și ne-am făcut câte o cană de lapte cu cafea, a răspuns Roberta, luându-i tava din mână și așezându-se la masa din bucătărie, pentru că

nu avea nici cea mai mică intenție să mănânce de una singură în sufragerie.

– Noaptea-i făcută pentru somn, a bombănit femeia, începând să toace legumele pentru *ragù*.

Ușa dinspre grădină era larg deschisă, lăsând vederii câinii care se jucau și pe Carlin, care, aplecat de spate, smulgea buruienile din straturile de flori. Parfumul pătrunzător al glicinelor care acopereau peretele exterior ajungea până în bucătărie.

În casa imensă de la Tavernolo, Roberta se simțea în siguranță și nu se putea abține să nu compare sentimentul cu starea permanentă de încordare pe care o trăia în apartamentul din via Spartaco: doi copii care-i solicitau încontinuu atenția, un soț mereu absent, banii care nu ajungeau niciodată pentru toate cheltuielile casei, administrarea librăriei care devenea din ce în ce mai dificilă de când piața de carte fusese acaparată de marile lanțuri de distribuție.

Practic, la Milano nu găsea niciun minut de liniște, o mică fereastră printre ocupațiile cotidiene în care să se ocupe numai de ea – să meargă, de exemplu, la coafor sau la un cabinet de cosmetică –, fără să se grăbească acasă sau la librărie.

Cu câteva săptămâni în urmă i se întâmplase un lucru straniu: ieșind în grabă din bloc ca să-și ducă copiii la școală, ajunsese în dreptul tomberonului din curte și, în locul pungii cu gunoi, aruncase înăuntru propria poșetă.

Își dăduse seama de greșeală abia în clipa în care a început să caute cheile mașinii în punga cu gunoi pe care o ținea încă în mână.

– Ai luat-o razna, zău așa! se oțărâse Francesca, smulgându-i punga din mână și întorcându-se să-i recupereze poșeta din tomberon.

Ca întotdeauna, Matteo nu scosese niciun cuvânt, scrutând-o cu o privire impenetrabilă. Tulburată de întâmplare, Roberta se sprijinise preț de câteva clipe de capota mașinii, încercând să priceapă ce se întâmpla cu ea.

Și-a uns cu unt o felie de pâine prăjită, a mușcat din ea și a mestecat pe îndelete, continuând să reflecteze la propriile angoase. La vârsta lui, Matteo dovedea deja un comportament complicat, în timp ce Francesca era o adolescentă cu rare momente de bucurie, chiar dacă se pricepea de minune să-și mascheze frustrările. Bine, dar ea? Ea, Roberta, ce ar fi trebuit să facă? Cum ar fi trebuit să reacționeze? Simțea că sosise momentul unei schimbări radicale în viața sa.

A continuat să mediteze mâncând lent, în timp ce Venera o observa cu coada ochiului.

– Așadar, ce ați avut atât de mult de discutat azi-noapte? s-a hotărât ea să întrebe într-un târziu.

– Mama mi-a povestit câte ceva despre viața ei: chestii pe care eu, una, nu le știam. Spune-mi, l-ai cunoscut pe soțul ei? s-a interesat Roberta.

– O, arătos bărbat! Un adevărat domn, ce mai la deal, la vale! Fin, elegant, manierat... Ce să-ți dorești mai mult? a comentat Venera.

– Și tata era un bărbat arătos, cum spui tu, și manierat, a precizat Roberta, sorbind o gură din cafeaua cu frișcă.

– Da, însă niciunul din ei nu era potrivit pentru mama ta. Ea este genul de femeie născută să fie liberă. Cu doctorul Orombelli se înțelege bine, pentru că-s făcuți amândoi din același aluat. Petrec foarte mult timp împreună, însă seara se duce fiecare la casa lui. Mama ta susține că asta-i rețeta iubirii perfecte. O fi, nu zic nu, numai că vin eu și-ntreb: Și pe urmă? Când eu și bietul Carlin n-om mai fi, iar ea va îmbătrâni, cine o să aibă grijă de ea? Pentru că străbunica ta, de exemplu, a avut-o alături pe mama ta până în ultima clipă a vieții. Ea, în schimb, pe cine o să aibă?

Spunând acestea, Venera a aruncat verdețurile tocate în uleiul de măsline încins din tigaie, amestecându-le apoi cu lingura de lemn.

– O să mă aibă pe mine, a răspuns Roberta.

– Tu ai deja o familie, ai pe cap și librăria și, pe deasupra, locuiești la Milano, nu aici, la Tavernolo.

– Cine știe ce se mai poate întâmpla, nu crezi? Nu-i scris în stele că trebuie neapărat să locuiesc toată viața la Milano, a murmurat Roberta, ca pentru ea.

– Aha, se iscă furtuna, știam eu! a pufnit bătrâna servitoare, referindu-se la rafalele de vânt care începuseră să bată spre lac, umflând velele iahturilor.

– Într-adevăr, se iscă furtuna. Acum, că știi, ești mulțumită?

– A, eu nu pricep o iotă din treburile astea moderne din ziua de azi. Cum nu-i pot înțelege pe cei care întâi se căsătoresc, apoi divorțează... Iar copiii stau câte un pic cu un părinte, câte un pic cu celălalt. Eu, una, știu că m-am măritat cu Carlin al meu de tânără și că mă rog în fiecare zi Celui de Sus să-l mai țină încă mult timp lângă mine. N-am fost binecuvântați cu copii, însă ne-am avut unul pe celălalt și ne iubim și-n ziua de azi. Numai că deh, ce să-i faci, Carlin și cu mine suntem doi neștiutori de la țară, în vreme ce cu oamenii învățați ca voi lucrurile stau altfel. Mama ta, cu tot respectul o spun, a făcut tot ce-a poftit în viața ei, însă nici acum nu se lasă și-l ține ca pe ace pe bietul doctor Orombelli. Iar tu, care ai o familie cu acte în regulă, te pregătești să arunci totul pe apa sâmbetei. Aveți tot ce vă trebuie, însă nu sunteți niciodată mulțumite. Foarte rău pentru voi, a bombănit bătrâna, adăugând carnea tocată de vițel peste prăjeala din tigaie.

Roberta s-a strecurat afară din bucătărie, lăsând-o pe Venera să trebăluiască mai departe pe lângă cuptor.

Câteva minute mai târziu, cobora pe scurtătura din pădure spre sat.

De la barul-tutungerie din centru, care era totodată și băcănie, și librărie, și chioșc de ziare, a cumpărat două jurnale. Prăvălia rămăsese neschimbată, în ciuda trecerii anilor și a apariției altor localuri, moderne și multifuncționale.

Aromele de tutun și cafea dinăuntru se amestecau cu mirosul de parizer, brânză și hârtie tipărită. Ieșind, Roberta s-a îndreptat către mica piață din fața primăriei, așezându-se pe banca dedicată străbunicului său. A răsfoit distrată ziarele, așteptând să-și vadă mama ieșind din clădire.

– Roberta Mandelli! a exclamat deodată o voce bărbătească.

Ridicîndu-și surprinsă privirea din paginile ziarului, femeia s-a trezit în fața sa cu un individ pe care știa că-l cunoscuse cândva, dar căruia nu reușea să-i asocieze niciun nume.

– Domnule profesor Rivetti, ce plăcere să vă revăd! a spus ea, recunoscându-l după câteva secunde de gândire.

Bărbatul nu avea mai mult de patruzeci de ani, era complet chel, prezentând în schimb o pereche de sprâncene negre stufoase, ochi de culoarea oțelului, cu o privire veselă și un nas caraghios, ca un cartof, care-i dădea un aer de clovn. Era doar în pulover și blugi.

La Milano, profesorul Rivetti era responsabilul bibliotecii de cartier, iar Roberta se întâlnea cu el de patru-cinci ori pe an ca să-i prezinte lista cu noile apariții editoriale, el alegând titlurile pe care le considera cele mai potrivite pentru bibliotecă.

– Cu ce ocazie la Tavernolo, domnule profesor?

– Același lucru v-aș putea întreba și eu.

– Am venit să-mi vizitez mama, l-a lămurit Roberta.

– Iar eu am fost chemat de primar, care are intenția de a renova mica bibliotecă din această comună, în care se pare că lumea citește foarte mult, i-a explicat Rivetti scopul vizitei sale în pitorescul sat de munte.

– Bine dar primarul este chiar mama mea! a exclamat Roberta.

– Zău? Am avut ședință cu ea și cu asesorul comunal pentru cultură până acum câteva minute. În plus, doamna Leoni m-a invitat să iau masa la dumneaei acasă, iar acum mă duceam să-mi iau haina din mașină, căci nu se cade să mă prezint în pulover acasă la o doamnă.

Roberta și-a amintit că biblioteca din cartierul său era asociată cu alte biblioteci de provincie, coordonate tot de profesorul Rivetti. Fără îndoială că Malvina îi solicitase sfatul.

– Vă însoțesc, apoi mergem împreună la vilă, i-a propus ea.

3

– Ei bine, asta e ziua surprizelor, zău așa! a exclamat profesorul Rivetti făcând cunoștință cu Sergio Orombelli. Mai întâi m-am întâlnit cu librăreasa care îmi furnizează cărți pentru bibliotecă, iar acum stau față în față cu unul dintre autorii cei mai citiți de abonații mei! De fiecare dată când vă apare o carte nouă, la mine la bibliotecă se face coadă!

Erau cu toții în spațioasa sufragerie a Malvinei, pregătindu-se să se așeze la masa aranjată de-a dreptul somptuos de Venera: față de masă scrobită, tacâmuri strălucitoare de argint și pahare de cristal care scânteiau în lumină. De dimineață, femeia pregătise pentru masa de prânz o tavă de *lasagne* și o caserolă mare de căpșuni stropite cu zeamă de lămâie. Anunțată în ultimul moment că la prânz aveau să fie trei persoane în plus, inventase rapid o salată pentru aperitiv, cu câteva frunze smulse din straturile din grădină, la care adăugase trei-patru ridichi, un fruct

de avocado, un măr verde ras, boabe de grâu și miez fărâmițat de nucă. Pentru felul doi, a prăjit în ulei felii de dovlecel în aluat de bere, aromate cu coajă rasă de lămâie. Apoi, așa cum proceda mereu când bucatele nu i se păreau îndestulătoare, se străduise să le abată atenția mesenilor cu o masă împodobită fastuos.

Carlin și-a făcut de lucru printre sticlele de vin din beci, primite în dar de Malvina de la prieteni și cunoștințe, scoțând la lumină un rosé de Salento cu un nume străvechi, dar mereu nou – Mediterraneo – produs la ferma viticolă a lui Al Bano Carrisi[1]. Venera a hotărât să-l servească atât la aperitiv, cât și la cele două feluri principale.

Sergio Orombelli, care știa cât de mult ținea Venera să se prezinte bine în fața musafirilor, i-a făcut cu ochiul, dându-i de înțeles că se descurcase excelent. Bătrâna, care avea o slăbiciune pentru el, s-a întors în bucătărie, părând că nu-și mai încăpea în piele de mulțumire.

Asesorul cultural al comunei era o tânără femeie de afaceri localnică, a cărei pasiune pentru firma familiei se împletea cu cea pentru literatură, artă plastică și muzică.

– Sergio este mândria regiunii noastre, dovada cea mai evidentă a simțului umorului și ironiei ce-i

[1] Al Bano Carrisi (n. 1943), cantautor italian de faimă internațională. Deține din anul 2001 o fermă viniviticolă, devenită de referință pentru cunoscători (n. tr.).

caracterizează pe oamenii locului, a subliniat tânăra, concentrându-se apoi asupra dovleceilor prăjiți în aluat.

– Ce-ar fi să mă scutiți de rolul de protagonist? a protestat Sergio, căruia nu-i plăcea să fie în centrul atenției.

În schimb, Malvina era mândră de aprecierile unanime de care se bucura partenerul ei de viață. Roberta prefera să asculte ce spuneau ceilalți fără să se amestece în vorbă.

Profesorul Rivetti a intervenit în discuție spunând:

– Îmi cer scuze, domnule. Aveți dreptate, așa că nu vă voi cere să-mi spuneți de unde v-ați inspirat pentru romane, dacă personajele sunt reale, sau să vă adresez toate acele întrebări banale la care un scriitor se vede nevoit adesea să răspundă cu stoicism.

– Întrebări care sunt totuși legitime, atunci când vin din partea cititorilor mei, a precizat Sergio.

– Știți, eu provin dintr-un mediu în care literatura era un adevărat lux. Eram atât de săraci, încât citeam ziarele cu o zi întârziere, atunci când ni le făceau cadou vecinii. Prin urmare, cărțile erau pentru noi o dovadă de opulență. Nu trebuie să vă mire, așadar, dacă o conversație cu un scriitor mă entuziasmează chiar și în ziua de astăzi, a replicat bibliotecarul.

Roberta aprecia franchețea profesorului Rivetti și i-a fost recunoscătoare lui Sergio când acesta a început să istorisească întâmplări curioase ai căror protagoniști erau oamenii locului. Ascultându-le, a simțit că gândurile negre i se risipeau.

După masă, în timp ce musafirii ceilalți au ieșit în curtea interioară, scăldată de razele călduțe ale soarelui primăvăratic, Roberta a ținut să-i arate profesorului grădina mare a casei, îndreptându-se spre micul parc de trandafiri, îngrijiți cu pasiune de Carlin.

Plimbându-se agale pe aleile de pietriș fin, alb, Roberta îi expunea cu acuratețe caracteristicile fiecărui soi în parte, așa cum le reținuse de la lecțiile de floricultură primite de la bătrânul îngrijitor.

– Cei albi de colo sunt din soiul Bourbon, originari din zona Oceanului Indian. Au cunoscut faima spre sfârșitul secolului al XIX-lea, când doamnele l-au decretat drept floarea romanticilor. Cei de aici, albi și crem, provin din China, fiind aclimatizați în Europa în veacul al XVIII-lea. Se numesc Old Blush, au o inflorescență generoasă și pot înflori chiar și toamna, spre sfârșitul lui octombrie. Cei de alături, cu crengi neregulate, aparțin categoriei trandafirilor de Damasc, folosiți cu precădere pentru producerea de esențe. Însă preferații mei sunt cei galbeni, cu cinci petale. Îmi place foarte mult aspectul lor oarecum umil, sălbatic.

– Mă uimesc nu atât acești frumoși trandafiri, cât excelentele dumneavoastră cunoștințe despre ei, a precizat bibliotecarul.

– Acesta era și obiectivul meu, a chicotit ea, adăugând: De fapt, căutam o modalitate de a vă determina să-mi povestiți despre copilăria dumneavoastră, începând prin a vorbi despre a mea, care a oscilat între

casa aceasta și Milano. M-au impresionat cuvintele pe care le-ați rostit mai devreme despre familia dumneavoastră și mă gândeam că, iată, sunt câțiva ani buni de când ne întâlnim periodic, discutăm despre cărți, însă nu știm absolut nimic despre viața celuilalt.

– Așa se întâmplă în general în relațiile de serviciu, a remarcat bărbatul. Apoi a continuat: În orice caz, aflați că biografia mea nu este deloc exaltantă. Tatăl meu și-a petrecut viața făcând naveta între casă și închisoarea San Vittore. Era un hoț atât de neîndemânatic, încât era foarte ușor de dibuit. Ultima lovitură, la un magazin de blănuri, l-a costat viața, fiind ucis de un paznic de noapte. Aveam doisprezece ani pe atunci. Practic, existența i-a fost guvernată de mitul lui Arsène Lupin, hoțul gentilom. Când mergeam cu mama să-l vizităm la închisoare, ne spunea: „După ce dau următoarea lovitură, vă duc să locuiți într-un castel ca-n povești." Mama, căreia pur și simplu îi secaseră lacrimile, lucra pentru o firmă de curățenie, însă cea mai mare parte a veniturilor noastre ajungea în buzunarele avocaților. În cărți găseam refugiul din calea mizeriei care mă înconjura. Am devorat practic bibliotecile tuturor școlilor prin care am trecut, iar după-amiezile mi le petreceam în sălile de lectură, cititind cărțile pe care nu-mi permiteam să le cumpăr. Abia după ce am câștigat concursul de bibliotecar am simțit gustul bunăstării. Cam asta ar fi povestea mea, a încheiat el.

– Mi se pare fantastică... vreau să spun... tii, ce poveste!

– Credeți? Eu m-aș fi lipsit bucuros de ea.

– Probabil că ar trebui să nu ne mai vorbim cu dumneavoastră, însă abia acum îmi dau seama că nu vă știu numele de botez.

– Aldo, a spus el.

Dinspre curtea interioară a auzit vocea Venerei, care o striga.

– A sunat mătușa ta. Așteaptă la telefon să vorbească cu tine. Zice că-i ceva urgent, i-a comunicat bătrâna.

Roberta s-a năpustit spre casă și, înșfăcând receptorul, a întrebat cu răsuflarea tăiată:

– Mătușă, ce s-a întâmplat?

– Mi-e teamă că trebuie să te întorci imediat la Milano, a spus Aurora. Fiica ta n-a ajuns azi la școală. Adică, de ajuns acolo, a ajuns, pentru că am dus-o chiar eu, însă n-a mai intrat în clasă. Iar acum nu știe nimeni unde poate fi.

– Plec spre tine chiar în clipa asta, a zis Roberta, cu voce stinsă.

Malvina a zărit-o ieșind în fugă din casă și îndreptându-se spre mașină. S-a grăbit s-o ajungă din urmă.

– Ce se întâmplă? a întrebat-o.

– Probleme acasă.

– Vin cu tine, a hotărât ea, deschizând portiera din dreapta și așezându-se lângă fiica sa.

4

Roberta se simțea vinovată: dacă n-ar fi plecat la Tavernolo, probabil că Francesca n-ar fi dispărut – își spunea. Pe măsură ce se apropia de casă, începeau s-o macine gânduri din ce în ce mai sumbre.

Malvina nu era mai puțin îngrijorată. De la un timp, jafurile, furturile sau violențele sexuale deveniseră o realitate banală, la ordinea zilei.

Mătușa Aurora le-a întâmpinat cu obrajii scăldați de lacrimi.

– Mă duc dincolo să caut numerele de telefon ale colegelor ei de clasă, a spus Roberta, intrând în camera fiicei sale și zărind pe masă o agendă telefonică.

În sufragerie, micul Matteo stătea întins pe covor, uitându-se la un film de desene animate. Bunica s-a așezat lângă el.

– Nu mă saluți? l-a întrebat.

– *Ciao*, a răspuns el.

– Avem o problemă, a continuat ea.

– Îhî, a îngânat el, continuând să fixeze ecranul televizorului.

I-a cerut să-i spună numele câtorva colege de clasă ale surorii lui.

– Mai târziu, a răspuns el.

– Nu, acum! a ridicat glasul Malvina.

– Ufff! a pufnit băiețandrul cu un aer plictisit, ca și cum problema celorlalți nu-l privea.

Însă Malvina știa că lucrurile nu stăteau chiar așa: în realitate, copilul căuta un refugiu care să-l facă să uite de propriile angoase.

– Vrei nume, îți dau nume: Isabella, a murmurat el.

Roberta a intrat chiar atunci în încăpere și, auzind numele rostit de Matteo, a găsit numărul de telefon al colegei în agenda fiicei sale și l-a format. I-a răspuns o voce tinerească.

– Ești Isabella? a întrebat Roberta, adăugând imediat: Eu sunt mama unei colege de-ale tale. Francesca Trinchese.

– Bună ziua, doamnă. Ce mai faceți? a întrebat-o fata.

– Foarte rău, pentru că nu știu unde este Francesca.

– Nici eu. De altfel, m-a sunat mai devreme și mătușa dumneavoastră. Apoi, am sunat și eu alte colege, însă nimeni n-a văzut-o astăzi la școală...

– Crezi că vreo altă colegă de-a voastră ar putea ști mai multe?

– Să știți că am sunat-o și pe Karin, care este colegă cu Francesca și la cursul de la Palatul de Gheață. După

cum probabil știți, la sfârșitul lunii este programat concursul final, iar Francesca, perfecționistă cum e, ține foarte mult să iasă pe primul loc. Însă nu, nici Karin nu știe unde ar putea fi, a lămurit-o Isabella.

Roberta a pus receptorul în furcă, întorcându-se spre Matteo.

– Vreau să discut puțin cu tine, i-a spus.

– Tii, pisălogi oameni, zău așa! a pufnit din nou băiatul.

– Uite ce-i, Matteo. Avem o problemă și nu știm pe unde să scoatem cămașa. Am nevoie de ajutorul tău.

Băiatul a închis televizorul și i-a aruncat o privire imposibil de descifrat.

– Tu nu discuți niciodată cu sora ta? l-a întrebat mama.

– Doar când ne certăm.

– Tot e ceva, a intervenit Malvina. Înseamnă că aveți totuși un raport. Dacă sora ta ar avea un iubit, cu siguranță că ai ști și tu, nu-i așa?

Matteo a roșit, întorcându-și privirea și refuzând să răspundă.

– Nu-i momentul să ții secret ce știi. Dacă ai un indiciu, fie el cât de mic, spune-ni-l și nouă, a insistat bunica.

– Nu știu nimic, s-a împotrivit băiatul.

– Francesca nu are niciun prieten, a spus Roberta. Dac-ar avea, aș ști și eu, nu crezi?

– Ce te face să crezi asta? Oare când mamele au știut totul despre fiicele lor? a replicat Malvina zâmbind.

– Dragul meu, dacă știi ceva ce eu nu știu... a murmurat Roberta, aplecându-se spre fiul său.

– Am eu destule probleme pe cap, a insistat băiatul.

– Te rog, Matteo, spune-mi ce știi, i-a cerut mama, pe un ton grav.

– Surorii mele îi place de Gaetano, fiul brutăresei, care-i în ultimul an de liceu, se duce zilnic la sala de forță și se împăunează în fața tuturor cu mușchii lui, a spus dintr-o suflare băiețandrul.

– Ai auzit? Ai auzit? a exclamat Roberta întorcându-se spre mama ei.

– Încearcă să afli dacă acest Gaetano a fost de dimineață la școală, i-a sugerat Malvina.

Fără să mai stea nicio secundă pe gânduri, Roberta și-a luat geanta și a ieșit, îndreptându-se cu pași grăbiți spre brutărie.

La ora aceea, magazinul era pustiu. A găsit-o pe brutăreasă aranjând în galantar o tranșă de chifle abia scoase din cuptor.

– Bună ziua, doamnă, a salutat-o Roberta și, fără să aștepte răspunsul celeilalte, a întrebat-o: Aș putea vorbi cu fiul dumneavostră?

– Aici nu-i. Probabil că la ora asta e la sală. Totuși, ce vreți să vorbiți cu el? s-a interesat femeia, privind-o întrebător pe Roberta.

– Spuneți-mi, astăzi a fost la școală? a insistat ea.

– Cred că da. Oricum, la plecare mi-a spus că la prânz nu vine acasă. De altfel, l-am văzut luând cu el

mai multe felii de pizza și câteva *focaccia,* a informat-o brutăreasa, nepricepând unde bătea femeia din fața ei.

O cunoștea bine pe Roberta Mandelli, care-i era clientă de ani buni, însă nu înțelegea de ce aceasta o supunea dintr-odată unui asemenea interogatoriu.

– Vreți să sunați la sală și să cereți să vi-l dea la telefon?

– Doamnă Mandelli, pot ști și eu ce se întâmplă?

– Vă rog din suflet, încercați să dați de Gaetano și, dacă-l găsiți, dați-mi-l la telefon, a rugat-o Roberta, lămurind-o: Vreau să știu dacă fiica mea, Francesca, este cu el.

Brutăreasa a înțeles imediat situația și a telefonat la sala de sport. Tânărul era acolo și, auzindu-i vocea, brutăreasa i-a întins receptorul Robertei.

– Sunt mama Francescăi. Fiica mea este cu tine? l-a întrebat ea, cu răsuflarea tăiată de emoție.

În clipa în care Gaetano i-a explicat că Francesca tocmai executa un exercițiu complicat la spalier, Roberta a scos un oftat zgomotos de ușurare, apoi a spus:

– Anunț-o că vin s-o iau imediat acasă.

Apoi i-a dat receptorul brutăresei, care l-a pus în furcă.

În câteva cuvinte, i-a povestit femeii întreaga tărășenie.

– Vin cu dumneavoastră, a hotărât aceasta, întunecându-se la chip. Inconștientul de fiu-meu o să aibă de-a face cu mine!

5

Sala se afla la jumătatea drumului între școală și apartamentul din via Spartaco. Brutăreasa și Roberta au intrat ca o furtună în atriumul clubului Perfect Body, unde Francesca le aștepta pe o bancă deasupra căreia tronau, pe perete, un șir nesfârșit de postere cu cei mai faimoși și musculoși Mister Univers. Fetișcana a ridicat spre mama sa o privire înspăimântată.

– E totul în regulă? Cum te simți? a întrebat-o Roberta.

– De tot rahatul, a răspuns tânăra.

– Unde-i Gaetano? a intervenit brutăreasa, evident dornică să-i ardă fiului câteva scatoalce.

Însă imediat după ce primise telefonul de acasă, tânărul se îmbrăcase în mare grabă și se făcuse nevăzut, anunțând-o pe Roberta: „Mă duc la mama."

– A plecat acasă, i-a răspuns Francesca.

– Doamnă Mandelli, a spus brutăreasa, întorcându-se către Roberta, nu știu ce a intenționat să facă

nemernicul acela de fiu al meu, însă vă cer iertare în numele lui. Vă asigur că nu se va mai repeta: când dau ochii cu el, îl altoiesc de o să-i meargă fulgii, a asigurat-o femeia, făcând stânga-mprejur și ieșind din clădire.

La rândul său, și Roberta voia să aibă o discuție lămuritoare cu propria fiică, însă locul în care se găseau nu era cel mai potrivit.

– Deocamdată, nu vreau să aud nicio explicație. Discutăm acasă. Acum hai, pas alergător la mașină și să nu-ți aud gurița: sunt un pachet de nervi, s-a răstit ea.

Apoi, s-a căutat în geantă după telefonul mobil, liniștindu-și mama și mătușa.

– Mamă, îmi pare sincer rău, a murmurat Francesca atunci când au intrat în ascensorul blocului.

– Parcă am spus că nu vreau să-ți aud gurița! a repezit-o Roberta. Apoi, intrând în casă, i-a poruncit: Te duci direct în camera ta și nu te miști de acolo până când nu-ți spun eu.

În bucătărie, Malvina și mătușa Aurora pregăteau cina, în vreme ce Matteo, așezat la masă, își făcea temele pentru a doua zi.

– Așadar? s-au interesat ele, când Roberta a intrat în bucătărie.

– Am exilat-o în camera ei, le-a anunțat ea.

– Am comunicat încetarea stării de alarmă și celorlalte colege, precum și dirigintei, a informat-o Malvina. Apoi, întorcându-se către Matteo, l-a rugat: Drăguță, vrei să-mi aduci o aspirină? Caută, te rog, în dulăpiorul din baie.

După ce băiețandrul s-a îndepărtat, a întrebat-o pe fiica sa:

– Îmi spui, totuși, ce s-a întâmplat de fapt?

– Nu știu ce să zic... o simplă copilărie, presupun... însă pur și simplu văd roșu în fața ochilor de furie! Nu mă așteptam la una ca asta de la ea... Nu înțeleg ce a apucat-o.

– Vrei să discut eu cu ea?

– În niciun caz. Mai întâi însă vreau să mă calmez. Pe urmă, mă duc la ea în cameră, să facem socotelile.

S-au așezat amândouă la masă, în timp ce mătușa Aurora s-a întors la vinetele pe care le cocea pe grătar.

– Oscar unde e? s-a interesat Malvina.

Soțul ei era ultima persoană către care se puteau îndrepta gândurile Robertei în clipele acelea. Își frământa mintea ca să găsească o explicație pentru comportamentul fiicei sale: ce-i venise oare să fugă de la școală în compania unui tip care nici măcar nu era prea arătos?

– Pe undeva... prin țară, a răspuns cu un gest vag Roberta.

– L-ai sunat? I-ai spus ce s-a întâmplat?

– De ce? Crezi c-ar folosi la ceva?

– Totuși, este tatăl copiilor tăi! a exclamat Malvina.

– Se eschivează de la orice fel de probleme casnice, pentru că oricum nu știe cum să le abordeze. De altfel, îl cunoști foarte bine.

Matteo s-a întors cu aspirina solicitată și, punând-o pe masă, a întrebat:

– Acum, că ați vorbit vrute și nevrute în lipsa mea, pot să-mi continui temele?

– Aveți permisiunea, a spus bunica, zâmbind. Apoi, întorcându-se către Roberta, a întrebat-o: Apropo de permisiune, îmi dai voie să mă duc totuși în camera fiicei tale?

– De ce? Vrei să scoți castanele din foc în locul meu?

– Nu sunt atât de furioasă ca tine, iată un motiv suficient.

Prin fereastra larg deschisă a micului dormitor pătrundea lumina vagă a asfințitului: fusese o zi grea pentru toți ai casei, mai ales pentru fetișcana care, aruncându-se în pat îmbrăcată cu puloverul și blugii de oraș, adormise adânc. Malvina și-a tras un scaun de răchită de culoarea glicinei și s-a așezat la căpătâiul ei, rotindu-și privirea de jur împrejur, prin camera cu un vag aer victorian: pereți în nuanțe palide, perdele din tul alb, garnisite cu paspoaluri și panglici de mătase ivorii, mici tablouri cu motive florale atârnate de pereți... O scenografie patetică gândită, desigur, de Roberta, care se încăpățâna să se agațe de o lume care mai exista doar în ilustratele de secolul al XIX-lea și în aspirațiile ei total desprinse de realitate.

Și-a spus că, probabil, Francesca recursese premeditat la acel gest care îi aruncase familia pe panta disperării pentru că voia să le atragă atenția părinților asupra sa. De altfel, și gestul de bravadă făcut de Matteo la școală putea fi interpretat la fel.

S-a gândit apoi la Oscar, marele absent, care se folosea de propria slujbă ca de un paravan în spatele căruia își ascundea frica de a înfrunta problemele cotidiene. Când o cunoscuse pe Roberta, îi împuiase capul cu povestirile sale aventuroase, făcând-o să viseze la călătorii desprinse parcă din *O mie și una de nopți* – cu cămile, corturi berbere și covoare zburătoare –, totul ca s-o convingă să-l ia de bărbat, pentru ca apoi să se comporte asemenea unui copilandru egoist, reclamând întruna atenția soției, fără însă a-i răspunde cu aceeași monedă.

Și totuși, era o greșeală să i se atribuie lui Oscar întreaga vină pentru cele întâmplate. Roberta avea, desigur, partea ei de responsabilitate.

În clipa aceea, Roberta a intrat în cameră.

– Ce faci, o veghezi pe frumoasa adormită? a întrebat-o, constatând că Francesca dormea buștean.

– Își încarcă bateriile după ziua stresantă prin care a trecut, a observat Malvina.

– Ei bine, cina e servită, și până una-alta, domnișorica de colo trebuie să se trezească și să-mi dea socoteală pentru faptele dumneaei de azi, a comentat Roberta, scuturând-o pe Francesca.

– Ușor, draga mea. Nu-i nevoie să fii violentă, i-a murmurat la ureche Malvina, ieșind și lăsând-o singură cu fiica sa, care acum se ridicase și stătea stânjenită pe marginea patului.

– Ce ai de spus? a întrebat-o Roberta cu o voce tăioasă.

– Mă simt ca și cum aș fi trăit un coșmar. Mor de rușine, crede-mă, a murmurat tânăra.

– Vreau să-mi povestești totul.

– Am fost cu Gaetano. De ce am făcut asta? Habar n-am. Oh, mamă, sunt atât de nefericită!

– Am zis: totul! De la început.

– După ce mătușa m-a lăsat în fața școlii, m-am întâlnit cu Gaetano. E un tip care n-arată deloc rău și, în plus, mă copleșește mereu cu atenții. Aproape în fiecare dimineață îmi oferă o prăjitură cu cremă. Apoi, de Sfântul Valentin mi-a dăruit un trandafir. Azi-dimineață mi-a spus: „Francesca, a venit primăvara și nu mi se pare deloc o idee bună să petrecem o zi frumoasă ca asta închiși într-o sală de curs, cu babalâcii noștri de profesori pe cap. Ce-ai zice să dăm o raită prin oraș cu motocicleta mea? Mai târziu, am putea lua masa în oraș, iar după-amiază trecem pe la sală. Ce părere ai?“ Eu am fost de acord. Mamă, trebuie să mă înțelegi: este singurul băiat care mi-a făcut curte, și nu vreau să-l pierd, cu atât mai mult cu cât ceilalți colegi din școală se feresc de mine. Pentru toți, eu sunt fie Francesca cea Arogantă, fie Miss Perfecțiune, ca să nu mai spun că cineva m-a gratulat cu supranumele Dacă-o-cunoști-o-eviți. Acum înțelegi?

– Ce ați făcut? a insistat mama.

– Nimic, zero absolut! M-am urcat în șa și el a pornit spre parcul mare. Ne-am oprit la barul Bianco și am luat câte un iaurt, apoi am fost la Muzeul de Științe Naturale, la prânz am mâncat pe o bancă feliile de

pizza luate de dimineață de Gaetano de la brutăria maică-sii și, în cele din urmă, am ajuns la sală.

– Nu ți-a trecut nicio clipă prin minte că absența ta de la școală ne-ar putea îngrijora, de vreme ce nu te-ai obosit să ne comunici programul agendei tale atât de încărcate?

– Ba da, însă odată plecată de la școală, n-am mai găsit curajul să vă anunț ce și cum. Pe urmă, văzând că Gaetano nu-și făcea niciun fel de probleme, m-am... cum să spun... m-am conformat situației. Să știi însă că mă simțeam groaznic, mamă. Groaznic, crede-mă pe cuvânt! a scâncit Francesca, îmbrățișând-o pe Roberta.

– Totuși, ce te așteptai să se întâmple în urma acestei... evadări în doi? a întrebat-o mama sa, îmbunată parcă de credulitatea fiicei sale.

– Să-mi spună că mă iubește, a murmurat Francesca.

Roberta nu și-a putut reține un oftat adânc.

– În regulă. Acum hai la masă, iar pe urmă te apuci de învățat.

– Nu, nu mai vreau să mă duc la școală. Îți dai seama că acum imaginea mea e făcută praf.

– Mda, imaginea ta a avut de suferit, iar asta văd că te macină. Nu uita însă un lucru: dacă-i lași să se usuce, stropii de noroi pot fi îndepărtați în doi timpi și trei mișcări cu o simplă perie. Te-ai gândit vreodată la asta? i-a spus Roberta, mângâind-o pe obraz.

6

Se făcuse deja ora zece seara. Malvina hotărâse să rămână peste noapte în oraș, ducându-se să doarmă la cabinetul său din strada Salvini. În apartamentul din via Spartaco, Roberta și mătușa sa stăteau de vorbă în sufragerie. Aurora sorbea din când în când dintr-un pahar cu whisky, în timp ce nepoata sa se mulțumea cu un ceai fierbinte.

– Am făcut escapada asta la țară cu gând să scap de problemele casei și, când colo, uite și tu ce pocinog! a meditat Roberta cu voce tare. Apoi, schimbând subiectul a zis: Apropo, mama mi-a povestit o mulțime de lucruri despre viața ei pe care nu le știam. Spune-mi, te rog, de ce familia Mandelli mi-a ascuns faptul că mama fusese căsătorită înainte să-l cunoască pe tata?

– Fratele meu a ținut ca tu să nu afli. Pe de altă parte, era un amănunt fără nicio importanță, a răspuns Aurora.

– Așa crezi tu! Copiii își dau imediat seama dacă în cadrul familiei sunt secrete nespuse. Și suferă din cauza asta.

– Cu sau fără secrete, pentru toată lumea este dificil să se maturizeze, iar odată ajunși oameni în toată firea, greutățile devin și mai mari. Viața e complicată, Roberta. Ți-o spune cineva care, crede-mă pe cuvânt, știe ce vorbește. Și, în orice caz, problemele nu se rezolvă singure, a conchis Aurora, aprinzându-și o țigară.

– Mama nu a avut deloc o viață simplă, dar cu toate acestea o văd senină, împăcată cu ea însăși.

– Ea este una dintre femeile care au întotdeauna curaj să privească realitatea în față. Este o femeie inteligentă și ține foarte mult la tine. Să nu uiți niciodată asta.

– Cu ani în urmă nu vedeai deloc lucrurile așa, i-a reproșat Roberta.

– Numai nebunii au idei fixe, a replicat Aurora, adăugând: Eu cred însă că, înainte să te preocupi de problemele copiilor tăi, ar trebui să le rezolvi pe ale tale. Ești o femeie plină de angoase. Cred că n-ar fi rău să te întrebi care-i cauza.

– Să fie Oscar?

– Asta numai tu poți ști.

– Totuși nu e corect să decretez că fiul și fiica mea fac tot felul de trăsnăi numai pentru că eu sunt o femeie nemulțumită de propria-mi viață, a remarcat Roberta.

Deodată, pe coridor s-a auzit un zgomot de pași grăbiți, iar în clipa următoare, în sufragerie a intrat Matteo. Desculț, cu ochii cârpiți de somn, s-a aruncat direct în brațele mamei.

– De ce nu dormi? l-a întrebat ea.

– Mi-e sete, a răspuns el, ghemuindu-se la pieptul ei.

Mătușa Aurora s-a ridicat și i-a adus un pahar cu apă, însă băiețandrul abia dacă a luat o înghițitură, cuibărindu-se apoi din nou în brațele Robertei.

– Eu mă duc la culcare, a anunțat Aurora.

– Pot dormi cu tine în noaptea asta? a întrebat-o rugător Matteo pe Roberta.

Femeia a zâmbit și a încuviințat din cap, strângându-l apoi în brațe.

– Știi, azi-dimineață am recunoscut totul în fața clasei, i-a zis el.

– Știu, mi-a spus mătușa. Ai dovedit mult curaj. După părerea mea, e foarte dificil să-ți mărturisești vina în fața colegilor.

– Oricum, sunt cu toții niște nesuferiți, a spus Matteo, adăugând: Se dau rotunzi.

– Cum adică? s-a arătat intrigată mama.

– Sunt plini de ifose.

– Adică?

– Îi auzi întruna: tatăl meu și cu mine ne întrecem la tras cu praștia în cutii de bere, tatăl meu îmi verifică seară de seară temele, tatăl meu încolo, tatăl meu încoace... În sfârșit, se dau rotunzi, cum îți spuneam. Acum ai înțeles?

Roberta pricepuse perfect.

– Duminică, tatăl tău te-a dus în piață, să vezi acrobațiile saltimbancilor, i-a amintit ea.

– Îhî, a îngânat băiețandrul, căscând.

Robertei îi era acum limpede: fiul ei își invidia colegii pentru faptul că tații lor erau mult mai disponibili decât al său, care era mai mult plecat.

Câteva clipe mai târziu, copilul adormise deja, iar ea l-a luat în brațe, ducându-l în dormitor, unde l-a băgat în pat. Apoi l-a învelit și s-a întins lângă el, rămânând să-l privească: păr blond și bogat, obraji rozalii, sprâncene cu contur perfect. Da, era un copil reușit, iar ea îl iubea nespus.

Cum ar fi putut oare concepe propria viață fără copiii săi? Dacă Oscar nu s-ar fi opus, ar mai fi vrut să aibă încă doi, căci copiii îi dădeau un sentiment de siguranță.

Își amintea cu durere de propria copilărie, lipsită de frați sau surori cu care să se joace, să se certe, să se provoace la întreceri.

Deodată, becul de pe coridor s-a aprins, iar în cadrul ușii s-a ivit Francesca.

Roberta și-a dus degetul la buze, făcându-i semn să vorbească în șoaptă.

– Mi-e sete, a susurat fata.

Robertei îi era limpede că setea nocturnă a copiilor săi era un mod de a-i reclama atenția. S-a dat jos din pat cu băgare de seamă, însoțindu-și fiica la bucătărie. I-a întins un pahar cu apă, spunând:

– Acum, gata, toată lumea la somn. E aproape miezul nopții.

Francesca i-a ignorat îndemnul.

– M-am trezit pentru că simt în mine o furie care pur și simplu mă devorează, i-a mărturisit.

Roberta s-a resemnat și, turnând lapte într-un ibric, a amestecat înăuntru câteva lingurițe de zahăr și cacao și l-a pus pe foc. Apoi a scos o cutie cu fursecuri și două cești mari, le-a pus pe masă și s-a așezat pe scaunul din fața fiicei sale, așteptând să se încălzească laptele.

– Ce coincidență, zău așa! Și eu sunt foarte furioasă, știai? i-a replicat ea fiicei sale, privind-o drept în ochi.

– Ciudat, căci, din câte am observat, ești persoana care nu se înfurie niciodată, a spus pe un ton înțepător Francesca.

– Stinge aragazul până nu dă laptele în foc, i-a cerut mama, adăugând: Te-ai gândit că, poate, am ajuns la capătul răbdării? Prin urmare, am hotărât ca atunci când este cazul să mă înfurii și eu. Și pot să mă înfurii rău de tot, crede-mă!

– Atunci, de ce nu mă iei la palme? a provocat-o fetișcana.

– Pentru că nu folosește la nimic. Fii însă pe pace: vei avea parte de o pedeapsă exemplară.

– Zău? Care anume? a insistat Francesca, turnând laptele cu cacao în cești.

– Mă mai gândesc, a replicat mama.

– Atunci, gândește-te mai repede, pentru că ard de nerăbdare să știu de ce moarte mi-e hărăzit să mor.

Roberta și-a dus mâna la gură, mascându-și surâsul care îi înflorise pe buze.

– Prefer să te mai țin o vreme în tensiune.

– Cine te crede? Are dreptate bunica atunci când spune că ești o femeie care nu știe ce vrea.

Francesca nu scăpa nicio ocazie ca s-o provoace, semn că ținea cu tot dinadinsul să fie pedepsită. Acum, cu limba ei ascuțită, o pusese pe Roberta cu spatele la zid. Se impunea numaidecât o ripostă pe măsură.

A înmuiat un fursec în laptele fierbinte din ceașcă, mușcând apoi din el cu un aer aparent distrat.

– Uite care-i treaba, domnișorică, a spus. În casa asta, tu ești cea care are de dat un examen, nu eu!

– Ești convinsă?

Roberta a lovit violent cu palma în tăblia mesei.

– Până aici! a țipat.

– N-ai decât să strigi cât te țin bojocii! Nu faci decât să-i trezești pe Matteo și pe mătușa Aurora. Dar cui îi pasă? La urma urmelor e știut și răsștiut că aici e o casă de nebuni. Ești furioasă pe mine pentru că nu ești în stare să te înfurii pe tine însăți, pe tata sau pe Matteo – favoritul tău. Să nu vii acum să-mi pui placa aceea, cum că vorbește gelozia din mine! Te doare în cot de mine, asta-i realitatea. Nu faci altceva decât să repeți de fiecare dată când ai ocazia: „Francesca e perfectă în tot ce face. Francesca e o domnișoară în toată regula." Însă nici măcar o singură dată nu te-am

auzit spunând: „Francesca este frumoasă!“ În plus, îmi dau seama după cum mă privești că te întrebi: oare ce s-o alege de fetișcana asta uscată și urâțică a mea? și-a strigat Francesca frustrarea, cu lacrimile șiroindu-i pe obraji.

– Oh, Doamne! a murmurat Roberta, amintindu-și de vremea când, copilă fiind, o implora pe Malvina: „Mamă, spune-mi că sunt frumoasă!“

Pur și simplu uitase cât de important era pentru o fată să fie mulțumită de propria înfățișare.

– Iartă-mă, draga mea, a spus, mângâind obrazul scăldat în lacrimi al fiicei sale. Îmi pare sincer rău. Crede-mă însă, frumusețea ta e atât de evidentă, încât n-am crezut că era cazul s-o mai subliniez prin cuvinte. Ești foarte frumoasă, Francesca, acesta-i adevărul, și-a întărit Roberta spusele, ștergându-i lacrimile.

În clipa aceea s-a auzit zgomotul unor chei învârtite în broască, apoi ușa de la intrare s-a deschis, iar în prag și-a făcut apariția Oscar. Pe chip i se citea oboseala.

– Ce se întâmplă? a întrebat el intrând în bucătărie. Am pierdut cumva un nou episod din telenovela familiei Trinchese?

Mama și fiica au schimbat o privire complice.

– Vrei să-l vedem făcând o criză de nervi? a întrebat-o Francesca pe Roberta.

– Nici vorbă! a replicat ea.

– Uitați care-i treaba, a spus Oscar. Am dormit într-un hotel oribil, am făcut praf un reportaj, așa

că n-am nici cea mai mică intenție să mă las luat în balon de voi.

Și spunând acestea, a făcut stânga-mprejur, retrăgându-se în dormitor.

– Iată, acesta ar fi fost un moment cum nu se putea mai nimerit pentru o criză de furie din partea mea, i-a spus Roberta fiicei sale.

– Hai la culcare, că-i mai bine pentru toată lumea, a sugerat Francesca, pe un ton aproape matern. În clipa următoare însă, aducându-și aminte de ceva, a exclamat speriată: Of, Doamne, cum o să mă duc eu mâine la școală?

– Cu același curaj cu care fratele tău și-a înfruntat astăzi colegii de clasă.

– El n-avea însă o reputație de apărat, ca mine.

– Ce știi tu? În orice caz, reputația se apără apelând la sinceritate. Nu crezi?

– Adică să recunosc că am fugit de la școală cu Gaetano? a exclamat Francesca, aproape scandalizată.

– Știi ceva? Hotărâm mâine-dimineață ce și cum, a răspuns Roberta. Apoi, sărutând-o pe obraz, a conchis: Ești frumoasă, Francesca. Și ți-o spun în calitate de femeie, nu de mamă.

7

A doua zi dimineață, la ora șapte, Malvina era deja la ușa apartamentului fiicei sale, cu o sacoșă de brioșe abia scoase din cuptor, cumpărate de la brutăria mamei lui Gaetano, care nu știa cum să-și mai ceară iertare pentru isprava din ziua precedentă a netrebnicului ei fiu.

– Dumneavoastră, în locul meu, cum ați proceda cu un asemenea nemernic? o întrebase.

– Cu toții suntem specialiști la dăscălit fiii altora, prin urmare n-aș vrea să mă pun în locul dumneavoastră, tăiase scurt conversația Malvina.

În apartamentul din via Spartaco toată lumea se trezise, mai puțin Oscar, care dormea dus.

Malvina și mătușa Aurora și-au împărțit sarcinile: una avea să-l conducă la școală pe Matteo, propunându-i directoarei să plătească geaca distrusă de vopsea, iar cealaltă urma să justifice absența din ziua precedentă a nepoatei Francesca.

După plecarea lor, Roberta a primit-o pe menajera tocmită part-time, care venea să facă curățenie de două ori pe săptămână în apartament.

– Să umblați cu băgare de seamă, doamnă Tilde, fiindcă soțul meu doarme încă, a anunțat-o ea cu voce scăzută, conducând-o apoi la bucătărie, unde preparase deja două cafele.

– Ce mai faceți? a întrebat-o femeia, remarcând expresia obosită de pe chipul Robertei.

– Parcă m-aș fi spart în mii de fărâme.

Se cunoșteau de mai bine de un deceniu, însă era pentru prima dată când Roberta îi răspundea cu o asemenea franchețe.

– Se vede, a constatat Tilde, adăugând: Toată vina o poartă mamele noastre, care ne-au învățat că treaba femeii este să se mărite și să facă copii. Știți ce zic eu, doamnă Roberta? De-ar fi să mă mai nasc o dată, mai bine mă călugăresc decât să mă mai mărit, așa să știți!

Roberta nu i-a mărturisit că propria mamă nici vorbă s-o fi împins să se mărite. Cu toate acestea, i-a dat dreptate celeilalte:

– Mai rar așa vorbe de duh, doamnă Tilde.

Apoi a lăsat-o să se ocupe de bucătărie, închizându-se în baie. De sub duș a auzit deodată un semnal sonor de telefon mobil: era al lui Oscar, care și-l uitase pe policioara de la chiuvetă și care acum anunța primirea unui SMS. Roberta a ieșit de sub duș și, întinzându-se după halat și-a aruncat privirea pe ecranul telefonului, citind numele expeditorului: Cinzia.

De data aceasta, curiozitatea s-a dovedit mai puternică decât proverbiala ei discreție, așa că a apăsat butonul de deschidere a mesajul și a citit: „Bună, dragul meu! Nevoie urgentă mălai pt plată rata 2 r.a. și f. Te sărut dulce.“

– Ce naiba o fi însemnând r.a. și f.? s-a întrebat cu voce tare Roberta, știind că pentru fosta soție a lui Oscar „mălai“ însemna „bani“.

Și-a amintit că-l auzise pe Oscar discutând cu Cinzia despre niște cheltuieli condominiale neprevăzute, pe care bărbatul îi promisese că i le va achita el.

– Cum să nu! a scrâșnit Roberta.

Adică nu-i era de-ajuns ticăloasei că Oscar îi lăsase cadou apartamentul din via Solferino! Avea pretenția ca acum să-i plătească și repararea acoperișului și renovarea fațadei blocului! Roberta se simțea copleșită de umilință.

Cu un gest instinctiv, a aruncat telefonul pe fereastră. Apoi s-a îmbrăcat de plecare și, înainte de a ieși, i-a spus menajerei:

– Doamnă Tilde, eu plec. Dacă are cineva nevoie de mine, pot fi găsită oricând pe telefonul mobil.

S-a dus întins la bancă și a retras o sumă consistentă din contul curent al lui Oscar, la care avea și ea acces. Apoi a tras mașina într-una dintre parcările cu plată din centru și s-a îndreptat pe jos spre unul dintre acele *boutique* șic milaneze faimoase în toată lumea, cumpărându-și un taior splendid de primăvară. Apoi a venit rândul unui magazin de articole sportive,

de unde a achiziționat o pereche de patine pentru Matteo și o alta, împreună și cu niște cizmulițe albe, pentru Francesca.

Cu toate acestea, bani îi mai rămăseseră destui. O parte i-a cheltuit la o florărie, pe un superb buchet de bujori alb-rozalii. În cele din urmă, a constatat mulțumită că rata a doua „renovare acoperiș și fațadă" se evaporase, pentru că o cheltuise ea. Într-adevăr, probabil că se dovedise perfidă, însă mai fericită ca atunci nu se simțise nicicând.

Încărcată cu pachete și sacoșe, s-a întors la parcarea cu plată, luându-și mașina și îndreptându-se spre librărie.

– Ședință *tête-à-tête,* a anunțat-o de la intrare pe Chiara.

S-au închis amândouă în birou, lăsându-le pe Angelica și pe cealaltă vânzătoare să se ocupe de clienți.

– Hai, deșartă-ți sacul, a îndemnat-o prietena sa, așezându-se pe fotoliul din fața ei.

Roberta i-a întins buchetul de bujori.

– Astea-s pentru tine, i-a spus schițând un surâs.

– O, Doamne, cu ce am greșit? a glumit Chiara.

– Trebuie să-i mulțumești soțului meu. Le-am cumpărat din banii lui.

– Carevasăzică vrei sau nu să deșerți sacul?

Roberta i-a povestit totul, începând cu puseele de revoltă ale copiilor săi și terminând cu SMS-ul primit de Oscar de la fosta soție, picătură care umpluse paharul și o determinase să-i golească contul din bancă.

– Trebuie să-ți mărturisesc că acum, după ce am făcut asta, mă simt extraordinar, a încheiat ea.

– Cred totuși că n-ai anticipat bine reacția lui Oscar. După părerea mea, se va înfuria mult mai tare din cauza celularului aruncat pe geam decât pentru că nu mai are bani pentru Cinzia.

– A, încă o chestie pe care am uitat să ți-o spun: indiferent ce reacție va avea, mie, uneia, nu-mi pasă nici cât negru sub unghie, a asigurat-o Roberta.

– Dacă te-ar auzi maică-ta ar fi mândră de tine, așa cum sunt și eu acum.

Roberta și-a plecat însă privirea, murmurând:

– Ei bine, eu nu sunt deloc mândră. La urma urmelor, nu-ți trebuie mare curaj nici ca să arunci un telefon mobil pe fereastră, nici ca să cheltuiești bani care nu-ți aparțin pe tot felul de chestii frivole și fără valoare.

– Nu fi copil, zău așa! Ce faci, te căiești deja?

– Nu știu ce să spun. În orice caz, un lucru e cert: după atâția și atâția ani, este prima dată când reacționez, în loc să trec lucrurile cu vederea, așa cum am procedat mereu. Pe de altă parte, Oscar îmi place. Ce pot să fac?

– Îți place și atunci când te umilește, insistând să întrețină o femeie de care s-a despărțit cu aproape douăzeci de ani în urmă? Sau atunci când refuză să se ocupe de copiii voștri? Sau atunci când dă bir cu fugiții dacă încerci să aduci vorba despre problemele tale?

– Și totuși, este un soț credincios.

– Desigur, credincios lui însuși, credincios propriilor nevoi, credincios slujbei...

– Ce faci? Pui gaz pe foc ca să mă cert cu Oscar?

– A, dacă-i pe-așa, atunci du-te naibii, piei din fața mea! N-ai decât să te întorci în genunchi la el, să-ți pui cenușă în cap și să-ți ceri cu umilință iertare pentru că ai îndrăznit să te răzvrătești. Ascultă bine ce-ți zic, fetițo! Ai două posibilități să-ți salvezi căsnicia: prima este să continui ca și până acum, autoiluzionându-te că ești o soție pe deplin mulțumită, însă de pierdut nu vei avea doar tu, ci și copiii; a doua este să amesteci bine cărțile de joc și s-o iei de la capăt cu un alt suflu, așteptând să vezi dacă el își modifică sau nu comportamentul, dacă devine sau nu un soț acceptabil și un tată atent. Într-adevăr, nu mi-aș face prea multe iluzii că Oscar s-ar mai putea schimba la vârsta lui, pentru că este prea pătruns de rolul său de mascul egoist căruia i se cuvine totul. Însă merită încercat. Oricum, alegerea îți aparține.

– Oscar este singurul bărbat din viața mea. Atunci când suntem numai noi doi, iar el mă cuprinde în brațe, simt că pur și simplu mă topesc. Nu e puțin lucru pentru o pereche căsătorită de atâția ani, nu crezi? a spus Roberta, cu un aer spășit, ca și cum și-ar fi cerut scuze.

Chiara i-a zâmbit, apoi s-a ridicat strângând la piept buchetul de bujori și a rostit sentința:

– Toate femeile sunt dispuse să renunțe la propriul orgoliu pentru bărbatul de care sunt îndrăgostite. Din păcate, aceasta este crucea care ne-a fost dată s-o ducem

în spate. S-a întins peste birou și a sărutat-o pe Roberta pe obraz, spunând: Mulțumesc pentru flori, drăguță. Acasă, o să-i zic ticălosului de bărbat al meu că le-am primit de la un admirator. Nu te deranjează, nu-i așa?

– Nu, însă mi se pare o dovadă de cinism.

– Știu. Numai că, vezi tu, la dat sfaturi mă pricep ca nimeni altcineva. Cu practica însă stau mai prost. Poate n-o să-ți vină să crezi, dar, chiar dacă n-am fost niciodată o femeie frumoasă, Arturo al meu nu m-a înșelat niciodată, ba chiar e gelos pe mine și-n ziua de astăzi.

După ce Chiara a ieșit din birou, Roberta a intrat în baie. Sub chiuvetă, într-o cutie mare căptușită cu cârpe, Messalina alăpta nu mai puțin de cinci pui. Știind cât de geloase și protective erau pisicile, s-a ferit să se apropie de ei și să-i mângâie.

8

S-a întors la calculatorul de pe masa de lucru, controlându-și căsuța de e-mail. Unul dintre mesaje era semnat Aldo Rivetti, care-i scria așa: „Stimată doamnă Mandelli, deși ați plecat intempestiv de la Tavernolo, sper totuși că nu s-a întâmplat nimic rău în viața dumneavoastră. Salutări cordiale."

Preț de o clipă, Roberta s-a întrebat dacă nu cumva Aldo Rivetti ar fi putut fi bărbatul care s-o ajute să amestece cărțile de joc: un gând fugitiv, pe care și l-a alungat însă imediat. I-a răspuns: „Stimate domnule profesor, până la urmă, s-a terminat totul cu bine. Sper, la rândul meu, să aveți o colaborare fructuoasă și fără probleme cu biblioteca din Tavernolo. Cu afecțiune." Și a adăugat un post-scriptum: „Parcă hotărâserăm să ne tutuim, nu-i așa?"

Înainte să apese tasta „Trimite", a recitit textul. Privirea i s-a umbrit.

– De ce oare ne place să ne complicăm viața cu asemenea formalități? s-a întrebat ea cu voce stinsă, ștergând tot ce scrisese.

A formulat un răspuns simplu: „Mulțumesc pentru interesul acordat. Totul este în regulă. Vă doresc o zi bună.“

Apoi a răspuns la alte e-mailuri, la câteva telefoane legate de activitatea sa și desigur, lui Oscar, care a sunat s-o întrebe cu voce îngrijorată:

– N-ai văzut cumva mobilul meu?

Robertei i s-a tăiat respirația, evitând să-i răspundă.

– Alo? Mă auzi? Alo? a insistat bărbatul.

– L-am aruncat pe fereastră, a răspuns dintr-o suflare Roberta.

A fost rândul lui Oscar să i se taie răsuflarea.

– M-ai auzit? a întrebat ea.

– De ce ai făcut una ca asta? i-a întors el întrebarea, vorbind pe un ton de gheață.

– Sunt furioasă, foarte furioasă, și-a argumentat ea gestul, adăugând: Și asta nu e tot. Ți-am golit contul din bancă.

În clipa următoare, a auzit în receptor un *clic,* iar convorbirea s-a întrerupt.

Evaluând situația, și-a spus că avea două posibilități: fie dădea fuga acasă, pentru o discuție lămuritoare cu Oscar, fie apela la o diversiune, lăsând lucrurile să-și urmeze cursul.

Diversiunea părea mai tentantă. A ieșit din librărie, a urcat la volan și s-a îndreptat spre școala lui

Matteo. Așteptând să sune de ieșire, și-a amintit că soțul său nici măcar nu se deranjase să afle de ce era Roberta atât de furioasă pe el. Ca întotdeauna, evita situațiile care i-ar fi putut tulbura tihna și rutina zilnică.

Imediat ce s-a auzit soneria care anunța sfârșitul orelor de curs, porțile școlii s-au deschis larg, lăsând să se reverse valuri-valuri în stradă elevii din clasele primare, care alergau să-și salute părinții, bunicii sau bonele care îi așteptau la ieșire. Matteo a venit spre ea în fugă, aruncându-i din zbor rucsacul plin cu manuale și caiete.

– Parcă trebuia să vină bunica să mă ia de la școală, nu-i așa? și-a arătat el mirarea.

– Ei bine, va trebui să te mulțumești cu mine. În plus, nu sunt tocmai binedispusă, l-a avertizat ea.

Însă Matteo a reacționat la fel cu tatăl său: s-a prefăcut că nu-și aude mama, întrebând-o:

– Pot să rămân astăzi la Michele, ca să ne facem lecțiile împreună?

Roberta s-a urcat la volan, deschizându-i lui Matteo portiera din spate.

– Mă gândem să ne oprim să mâncăm ceva la un fast-food. Apoi da, poți să te duci la Michele.

– Vreau un hamburger cu maioneză și mult ketchup.

– Sau?

– Sau cartofi prăjiți cu maioneză și mult ketchup. Apoi, îmi cumperi câteva pliculețe cu figurine Gormiti[1]?

[1] Joc pentru copii cu vârste cuprinse între patru și opt ani, având la bază figurine cu personaje fantastice (n. tr.).

– Jucăriile sunt de obicei o răsplată pentru fapte speciale. Crezi că meriți un premiu? l-a întrebat Roberta, rotind cheia în contact.

– Da, pentru că am făcut pace cu colegii mei. Și n-a fost deloc ușor, crede-mă, a spus el pe un ton emfatic.

Roberta a tras mașina în apropierea librăriei, care se găsea în vecinătatea unui fast-food.

– Ascultă: tatăl tău ți-a cumpărat o pereche de patine, l-a anunțat ea, preferând să-l lase pe Matteo să creadă că meritul pentru cadou îi revenea lui Oscar. Însă vreau să-ți precizez de la bun început: nu reprezintă un premiu. Tot tatăl tău va fi acela care te va învăța să patinezi. Acum hai, ia-le. Sunt sub scaunul din spate, a spus Roberta.

Matteo a deschis pachetul, exclamând:

– Ce tare! Ia te uită, am și mănuși, am și genunchiere! Supertare! s-a entuziasmat el.

– Sună-l acasă pe tatăl tău și întreabă-l dacă merge cu tine la patinaj, i-a sugerat Roberta, întinzându-i telefonul mobil.

Băiețandrul a tastat rapid numărul de acasă și, în timp ce aștepta să i se răspundă, și-a întrebat mama, pe un ton incredul:

– Crezi c-o să vrea?

– Nu știu, dar încercarea moarte n-are.

A răspuns doamna Tilde, menajera, care l-a informat că tatăl său era plecat.

– Nu-i nimic, o să dai de el mai târziu, l-a încurajat mama.

A coborât din mașină și, în clipa următoare, s-a trezit față în față cu Oscar, care se materializase parcă de nicăieri. Furios, bărbatul i-a strigat:

– Nebună isterică ce ești!

– Tată, tată! a intervenit Matteo, care nu știa nimic despre cele întâmplate între părinții săi.

– Am fost așa cum spui tu până acum, însă sunt pe cale să mă vindec, i-a răspuns Roberta, continuând: A cam înțărcat bălaia, așa să știi! Da, ți-am aruncat telefonul mobil pe fereastră și ți-am scos banii din cont. Am găsit, în sfârșit, curajul să reacționez la mârșăviile tale, iar acum sunt furioasă, foarte furioasă pe tine. Un individ gros de obraz, un îngâmfat misogin și egoist, asta ești!

Cu patinele în mână, Matteo se uita când la unul, când la altul, fără să înțeleagă încă ce se petrecea.

Oscar trecuse brusc de la starea de mânie de mai devreme la stupoare, privindu-și acum soția cu gura căscată. Nu, nu era aceea Roberta pe care o cunoștea, pe care o iubea și pe care se temea că avea s-o piardă.

Unde dispăruse oare femeia dulce, răbdătoare, mereu gata să le sară celorlalți în ajutor, pe care se putea bizui oricum și oricând? De unde răsărise oare vipera agresivă care mai-mai că se pregătea să-i sară-n gât?

– Până la urmă, care din voi doi mă învață să patinez? a insistat Matteo, solicitând atenția părinților săi.

– Bun exemplu îi dai fiului tău, n-am ce zice! a șuierat Oscar.

Ca prin minune, lângă ei a răsărit ca din pământ Chiara, care și-a petrecut brațul pe după umerii micuțului.

– Hai cu mine, dragul meu, i-a spus. Din câte se pare, părinții tăi au ceva să-și spună și trebuie să fie singuri, i-a zis femeia, conducându-l spre librărie.

– Dar de ce se ceartă? s-a arătat el mirat. N-am văzut-o niciodată pe mama atât de furioasă.

– Lasă-i să-și spună ce au de spus. Sunt sigură că se vor împăca repede, l-a asigurat Chiara, întorcându-se spre Roberta și Oscar și observând că cei doi urcau în mașina ei ca să-și continue disputa.

– Un exemplu prost le-am dat copiilor noștri până acum, a precizat Roberta, reluând discuția. Am fost o soție care face pe dracu-n patru ca să ascundă dezinteresul soțului ei pentru familie. De azi înainte însă, nu te mai apăr în fața nimănui și nu mai accept violențe din partea ta.

De pe scaunul din dreapta volanului, Oscar s-a hotărât pentru prima dată să nu mai evite confruntarea cu soția sa.

– Eu... violent? Dacă spui una ca asta, înseamnă că ești într-adevăr o nebună isterică, așa să știi! Când am fost eu vreodată violent cu tine? a înfruntat-o el, convins că soția sa își pierduse uzul rațiunii.

Iată, trecuseră patru zile de când ea se întorsese acasă cu febră, iar el nici până acum nu aflase ce se întâmpla cu Roberta.

– Violența nu este doar fizică, există și violență psihologică, a precizat femeia. Violență din partea ta este să-mi impui să fac față de una singură problemelor casei și ale copiilor noștri, precum și obligația de a accepta ca tu să continui să-ți întreții fosta nevastă, lipsindu-ți de bani propria familie. Ți-am aruncat telefonul mobil pentru că am citit mesajul trimis de stimabila ta fostă soție, care îți cere să urgentezi plata cheltuielilor ei condominiale, scriindu-ți cu apelativul „dragul meu“ și trimițându-ți sărutări dulci. Sunt optsprezece ani de când îți înghit umilințele. Acum gata, s-a terminat!

Descumpănit de ieșirea propriei soții, Oscar a încercat o reacție palidă:

– Acum ce faci? Te iei de biata femeie? Atunci ea ce să mai spună, din moment ce am divorțat ca să mă căsătoresc cu tine?

Roberta a arborat un surâs de gheață.

– De spus, nu spune nimic, într-adevăr. Se limitează să se prezinte punctual la ghișeul de plăți, iar tu deschizi portofelul cu generozitate de fiecare dată. Apopo, să știi că ți-am cheltuit banii din cont pe haine și pe cadouri pentru copii. Și sunt foarte mulțumită de ce am făcut, gândindu-mă la toți banii cu care ai subvenționat-o și continui s-o subvenționezi pe acea „biată femeie“, cum o numești tu!

– Cinzia făcea parte din viața mea dinainte de a te cunoaște pe tine. Nu pot să-i anulez existența doar ca să-ți fac pe plac.

Deodată, Roberta și-a luat un aer grav și a spus:

– Ești un om de nimic, deși recunosc că am și eu partea mea de vină pentru asta. Ar fi trebuit să pun cărțile pe masă de mult, cu mulți ani în urmă. Acum nu vreau decât un lucru: să ieși pentru totdeauna din viața mea și a copiilor mei.

Oscar s-a blestemat în gând pentru lipsa de inspirație: ar fi trebuit să se eschiveze la timp, evitând cearta aceea dezgustătoare care, iată, nu-i aducea nimic bun. Acum, lucrurile ar fi stat la fel ca înainte, chiar dacă nu putea trece cu vederea faptul că, de câteva zile, Roberta se schimbase atât de mult, încât aproape că n-o mai recunoștea. Singura explicație plauzibilă era că soția sa se îndrăgostise de alt bărbat. Iar acest gând pur și simplu îl paraliza. A coborât din mașină fără să mai rostească niciun cuvânt și s-a îndreptat către librărie, în timp ce Matteo îi venea în întâmpinare.

– Tată, voiam să-ți mulțumesc pentru patine. Mama mi-a zis că sunt cadou de la tine. Mă înveți să merg cu ele? Oscar l-a îmbrățișat, în timp ce băiețandrul s-a interesat, arătând spre mașina mamei: V-ați împăcat?

Bărbatul nu i-a răspuns. L-a strâns cu putere la piept, realizând pentru prima dată că n-ar fi putut trăi fără copiii săi.

9

Din mașină, Roberta l-a văzut pe Oscar îmbrățișându-și îndelung fiul și a rămas să-i privească, gânditoare.

Apoi și-a căutat telefonul mobil și a sunat-o pe Chiara.

– Mă duc la școală s-o iau pe Francesca, i-a spus, adăugând: Când se întoarce Oscar ca să ți-l încredințeze pe Matteo – și nu cred că va întârzia prea mult s-o facă – du-l, te rog, pe băiat la fast-food. I-am promis. Ne vedem după-amiază.

A găsit-o pe Francesca în mijlocul unui grup de colege, discutând și râzând cu ele. Robertei i s-a părut că fiica sa era cea mai drăguță dintre ele, degajând, în ciuda tenișilor oribili din picioare, a blugilor aparent ponosiți și a bluzei parcă destrămate pe margini, o eleganță înnăscută pe care la celelalte n-o observa.

A claxonat scurt, atrăgându-i atenția că o aștepta, iar Francesca a salutat-o fluturându-și mâna. Roberta

a devenit curioasă: oare ce anume putea să le stârnească atâta ilaritate acelor fetișcane care acasă le rezervau părinților o atitudine posacă și melancolică? Nu s-a putut abține să se întrebe dacă nu cumva fusese și ea la fel atunci când avea vârsta de astăzi a fiicei ei.

– *Ciao, mammina,* a salutat-o Francesca, urcând în mașină și distrăgând-o de la reflecțiile ei.

– Cum te simți azi, draga mea? a întrebat-o.

– A, a ieșit mult mai bine decât aș fi putut spera. Ca întotdeauna, mătușa Aurora a fost extraordinară. A îmbrobodit-o pe profa cea monstruoasă inventând o poveste cât se poate de plauzibilă: cică tata ar fi avut programată o ședință foto cu Vasco Rossi[1], motiv pentru care, știind că Vasco este idolul meu, ar fi venit să mă ia de la școală chiar în clipa în care mă pregăteam să intru în sala de curs. Apoi însă, tata și-ar fi pierdut telefonul mobil, motiv pentru care i-a fost cu neputință să-mi anunțe absența. În sfârșit, a îmbrobodit-o ca la carte. Apropo, profa cea monstruoasă ține neapărat să stea de vorbă cu tata, a atenționat-o Francesca.

Profa în chestiune era profesoara de limbă latină, temută pentru severitatea ei proverbială și detestată pentru obtuzitatea de care dădea dovadă.

– Cu alte cuvinte, ți-ai salvat imaginea, nu-i așa? a remarcat Roberta.

– Nu eu, ci mătușa mi-a salvat-o. E pur și simplu fantastică! Nu-ți poți închipui intonația vivace cu care

[1] Vasco Rossi (n. 1952), vedetă a muzicii rock italiene (n. tr.).

a relatat o poveste inventată pe loc: ai fi jurat că lucrurile s-au petrecut întocmai. Mai târziu, la clasă, profa a zis că Cicero a intrat în istorie pentru că a fost un geniu, în timp ce, peste ani, nimeni nu va ști cine a fost Vasco Rossi. După care s-a întors către mine și mi-a spus: „Nu uita că vreau să stau de vorbă cu tatăl tău." Te rog, mamă, du-te tu să vorbești cu profa, nu-l lăsa pe tata!

– N-am nici cea mai mică intenție să mă fac părtașă la o minciună atât de jalnică, a protestat Roberta.

– Da, dar adevărul este și mai jalnic! a mărturisit Francesca, adăugând: Oare ce-o să-i spun lui Gaetano când voi da ochii cu el?

– Probabil că și el se întreabă același lucru, a remarcat mama.

– A, nici vorbă. Nu-i genul de persoană care să-și pună întrebări. Are creier de găină.

– În vreme ce tu...

– Probabil că nici eu nu-s prea departe de el, într-adevăr. Mi-am dat însă seama că pe Gaetano îl interesează un singur lucru: să fie musculos și puternic. În rest, nu cred că e capabil să pună zece cuvinte cap la cap într-o frază. Am meditat astăzi îndelung la cele întâmplate și, în cele din urmă, m-am întrebat: oare unde mi-o fi fost capul? Cum a fost oare cu putință să-l urmez într-o aventură atât de ridicolă?

Ajunseseră în fața casei.

Au urcat și, deschizând ușa apartamentului, au constatat că doamna Tilde le lăsase masa pregătită și

o cratiță mare de paste *ai quattro formaggi* pe aragaz. Roberta a băgat două porții în cuptorul cu microunde

– Și Matteo? s-a interesat Francesca.

– Astăzi mănâncă hamburgeri cu Chiara, a informat-o mama, observând că fiica sa nu părea deranjată de absența tatălui său.

S-au așezat la masă numai ele două, mâncând în tăcere.

După un timp, Roberta a anunțat-o.

– Mai târziu, vreau să trec pe la librărie. Am cam neglijat slujba în ultima vreme.

– După toate cele întâmplate, cred și eu... a comentat Francesca, adăugând: Matteo și cu mine ți-am scos peri albi în ultima perioasă. Acum însă totul este în ordine, te asigur. Spune-mi, nu ne-am putea preface că nu s-a întâmplat nimic? i-a propus fetișcana.

– De astăzi, începem un joc nou, foarte frumos și interesant, în opinia mea, chiar dacă vouă vi se va părea cam obositor: propun să nu ne mai ascundem unul celuilalt nimic, chiar dacă e vorba despre lucruri neplăcute, a rostit Roberta pe un ton ferm.

– De acord. Uite, fac asta imediat, dacă vrei. Nu ți-am spus până acum pentru că nu mi se părea elegant din partea mea și pentru că tatei nu i-ar fi picat deloc bine: trebuie însă să știi că odată, când tata a venit să mă ia de la școală, am dat nas în nas cu fosta lui soție.

– Când?

– Astă-iarnă, a mărturisit Francesca, povestindu-i apoi de-a fir a păr întreaga întâmplare: Eu m-am dus

către tata, care mă aștepta sprijinit de capota mașinii, iar ea s-a prefăcut că trece pe acolo din întâmplare. S-au salutat, iar tata mi-a făcut cunoștință cu ea: „Dumneaei este Cinzia, prima mea soție“, mi-a spus. Ea mi-a zâmbit și a dat să mă mângâie pe obraz, însă eu m-am retras. Atunci ea i-a zis: „Ce fiică frumoasă ai, Oscar! Cu mine, viața a fost foarte zgârcită, nu m-a binecuvântat cu copii.“ După care și-a luat rămas-bun și s-a îndepărtat. Tata era foarte stânjenit, însă eu mi-am dat seama că totul fusese pus la cale din timp: cine știe cât l-o fi presat că vrea să mă cunoască.

– Nu pot să cred, s-a cutremurat Roberta.

– Ba eu zic să crezi, pentru că lucrurile s-au petrecut chiar așa.

– Ce fel de femeie este? a întrebat-o, devenind brusc curioasă.

– Era îmbrăcată cu un palton tivit pe margini cu blană de vulpe, avea unghiile lăcuite, iar pe cap purta o tocă de blană. A, ca să nu-ți mai spun despre tocurile-cui uriașe! Ca să fiu sinceră, mi s-a părut vulgară și ridicolă.

Roberta a fost gata-gata să izbucnească în râs. Apoi, dându-și seama că paltonul tivit cu blană de vulpe fusese plătit de Oscar, s-a înfuriat. A preferat însă să tacă.

– Vrei să zici că tu n-o cunoști? Adică n-ai văzut-o niciodată?

Francesca avea propriile motive de curiozitate, iar Roberta a hotărât să-i răspundă sincer, în spiritul noii cotituri pe care o impusese în relația cu copiii săi.

– O dată doar. Aveam douăzeci de ani, iar ea cu patru-cinci mai mult. Într-adevăr, încă de pe atunci era așa cum ai observat și tu: vulgară, cu înfățișarea unei păpuși Barbie.

– Hai, povestește-mi tot, a îndemnat-o fiica sa, roasă de curiozitate.

Roberta și-a spus că sosise momentul să i se confeseze propriei fiice, la fel cum procedase și Malvina cu ea.

TOT ROBERTA

1

Cele trei fetișcane stăteau pe marginea fântânii arteziene din grădină, discutând vrute și nevrute.

Din locul de pe verandă unde își trecea vremea croșetând, bunica Robertei își înălța capul din când în când, căutându-le cu privirea.

– Oare ce-or fi având atâtea să-și spună? l-a întrebat ea pe Walter, care stătea în fotoliul din fața ei, citind ziarul.

Fiul ei și-a ridicat preț de o clipă privirea din paginile jurnalului, replicând:

– Visează cu ochii deschiși.

Roberta, Ines și Liliana erau supranumite „Cele Trei Grații“, atât pentru că aveau o înfățișare pe potrivă, cât și pentru că erau practic nedespărțite. Cert era însă că în porecla aceea se ascundea invidia celor din jur pentru solidaritatea lor impenetrabilă, de nezdruncinat. S-ar fi zis că erau surori: învățau și se distrau împreună, își împărtășeau reciproc secretele și făceau schimb de haine.

Relația lor atingea apogeul atunci când hotărau să doarmă toate trei acasă la familia Mandelli.

Spre deosebire de Ines, care era prietena Robertei încă de la grădiniță, Liliana intrase în viața lor abia în primii ani de gimnaziu. Era cea mai bună elevă din clasă, inteligența sa sclipitoare suscitând interesul dascălilor.

Într-o zi, remarcând ținuta modestă, austeră, a fetișcanei, una din profesoare o întrebase:

– Ce meserie are tatăl tău?

– Hamal la depozitul de mărfuri generale, răspunsese Liliana.

– Și mama ta?

– Mama a murit acum trei ani, la nașterea fratelui meu.

Era frumoasă, cu părul roșu ca focul, ochi verzi și trăsături perfecte.

În după-amiaza aceea târzie de iunie, cele trei prietene sărbătoreau promovarea în primul an de liceu clasic, imaginându-și cum aveau să-și petreacă vacanța de vară.

Ines urma să plece la munte împreună cu părinții, Liliana să aibă parte de o lună „de dezmăț“ (chiar așa se exprimase), întrucât fratele său fusese trimis într-o tabără de vară și nu mai era nevoită să aibă grija lui, în vreme ce Roberta avea planificată o excursie cu mașina prin Franța și Spania, împreună cu mama și cu tatăl ei.

– Deja îmi închipui drumețiile montane prin Tirol, cu mama care se lamentează la fiecare trei pași

și cu cabane pline-ochi de turiști germani supraponderali. Uf, abia aștept să devin majoră ca să pot pleca singură la mare, să stau toată ziua în apă, să cunosc figuri noi și să-mi găsesc un iubit mai de Doamne-ajută decât colegii noștri de școală, visa cu ochii deschiși Ines, întreruptă imediat de Roberta, care a remarcat pe un ton sarcastic:

– Până atunci însă, o să te culci odată cu găinile, cu burta plină de *kartofen*, *krauti* și *kaiser-smarren*.

– Ești perfidă și n-am să te iert. Oricum, mă voi consola la gândul că nici ție n-o să-ți fie mai bine: kilometri și kilometri de autostradă și plictisitoarele vizite pe la castele, ruine străvechi și muzee, a ripostat Ines.

– Aveți amândouă parte de tot disprețul meu, așa să știți! Pur și simplu nu știți să prețuiți privilegiile pe care soarta vi le rezervă zi de zi, a pufnit Liliana, care era cea mai matură dintre toate, experimentând pe propria piele greutățile traiului de pe o zi pe alta din puținii bani câștigați de tatăl său, cu un frate mai mic de care trebuia să aibă grijă.

Ines și Roberta au tăcut stânjenite: Prietena lor reușea de multe ori să le pună în dificultate, impunându-le adesea respectul.

– Așadar, ce facem? A rămas sau nu valabilă întâlnirea de la pizzerie cu restul clasei? a întrebat Ines.

– Dacă nu ne ducem, toată lumea va spune că suntem aceleași înfumurate dintotdeauna, arogante și pline de fițe, a punctat Liliana, care își făcuse socotelile,

hotărând că-și putea permite o pizza și o sticlă de coca-cola fără să-i ceară bani tatălui său.

– Ce să spun, te pomenești că-mi și pasă! a exclamat Roberta, cu un aer agasat. Abia reușesc să-mi suport colegii peste an, la școală! Prin urmare, nu ard deloc de nerăbdare să-i am în preajmă și acum, în vacanță.

– De ce vinzi castraveți grădinarului, Roberta? În realitate, nu vrei să vii pentru că te doare să dai ochii cu Randazzi, care și-o trage cu alde Minicapilli, a șfichiuit-o Liliana.

– Vorbești în dodii, a replicat ea, atinsă în plin de remarca prietenei sale.

Într-adevăr, de la începutul anului școlar își pierduse capul după Minicapilli, un sicilian întunecat la chip precum anticii sarazini, venit tocmai de la Marsala și care, deși era mai mare decât colegii de clasă doar cu un an, avea aerul unui bărbat în toată firea. Se adaptase repede și, dintre toate fetele dintr-a cincea B, o alesese pe Randazzi.

– Ăia doi o să se căsătorească, ascultați-mă pe mine! Practic, sunt ca și căsătoriți, a insinuat Ines.

– Ai înnebunit?! a reacționat Roberta, cu un aer deznădăjduit.

– Pe cuvânt! Mi-a spus Bianchi, care a aflat de la Piazza, cea mai bună prietenă a lui Randazzi, a precizat Ines.

– Să fie sănătoși, a spus Liliana, nepăsătoare.

– Mi-ai înfipt un pumnal în inimă, a murmurat Roberta.

Pe toată durata anului școlar cultivase în taină iluzia că frumosul ei sarazin avea să se plictisească de Randazzi, iar ea era gata să-i cadă în brațe. Petrecuse luni întregi visând la ziua aceea, imaginându-se amândoi în ținută de seară, pe o terasă la malul mării, dansând sub clar de lună pe melodia *Love me do* a celor de la Beatles. O știa pe de rost, cântând-o adesea în duet cu mama sa, care avea o voce deosebit de frumoasă. În stările ei de visare cu ochii deschiși, Minicapilli îi șoptea la ureche: *You know I love you.* Iar ea îi răspundea: *Yes, I do.*

– Din când în când, o chemare sănătoasă la realitate nu strică, a remarcat Liliana.

– Te urăsc! a declarat Roberta.

Liliana era atât de frumoasă, încât colegii de școală, chiar și cei din clasele mai mari, erau în stare de orice ca să-i intre în grații, însă ea nu avea ochi pentru nimeni. Nu pentru că nu i-ar fi plăcut să fie curtată, ci pentru că n-avea timp să cultive sentimente care ar fi distras-o de la responsabilitățile familiale, de la învățătură sau de la proiectele de viitor.

– Eu mai-mai că mi-aș trage o șamponeală, a spus ea, începând să fredoneze faimoasa melodie a lui Gaber[1], deloc impresionată de declarația de război a Robertei.

---

[1] În original: *Quasi quasi mi faccio uno shampoo* – fragment din melodia *Lo shampoo* (1972) de Giorgio Gaber (1939–2003), actor și cantautor italian (n. tr.).

– Simte-te ca acasă, s-a arătat îngăduitoare gazda.

– Ești un înger pe Pământ, i-a mulțumit emfatic Liliana, care profita de fiecare dată de serviciile din casa Mandelli, mult mai generoase și comode decât cele ale propriei sale locuințe.

– Fii pe pace, de urât, tot te urăsc, a asigurat-o Roberta, în timp ce prietena sa se îndepărta.

Rămasă numai cu Ines, a luat un pumn de pietricele de pe jos, începând să le arunce una câte una în fântână, fredonând un cântecel care vorbea despre iluziile pierdute.

– Mai bine așa, decât să te hrănești cu ele, a remarcat Ines, în glumă.

– Am pus deoparte două-trei cufere, a continuat Roberta în tonul melodiei.

– Încetează odată, zău așa! Mai devreme sau mai târziu trebuia să-ți deschidă cineva ochii asupra lui Minicapilli și Randazzi, a comentat prietena sa.

– Se vede treaba că destinul n-a fost de partea mea, a afirmat Roberta cu intonația unei actrițe melodramatice de mâna a doua. Sunt sortită să rămân fată bătrână, asemenea bietei mătuși Cristina. Nimeni nu se încurcă cu mine.

– După părerea mea, băieții nu te vor pentru că se tem de tine. Ești mereu încruntată, iar dacă vreunul îndrăznește să ți se adreseze, în loc să-i răspunzi, tu pur și simplu latri la el.

– Pentru că nu mă abordează așa cum ar trebui, a precizat cealaltă.

– Zău? Și, mă rog frumos, cum ar trebui să te abordeze un băiat ca să-ți fie pe plac?

– Trebuie să mi se arunce la picioare, să mă implore să-l iubesc, să-mi spună că nu poate trăi fără mine... Problema este că, dacă ar proceda cineva așa, aș crede că mă ia peste picior și probabil că aș lătra și mai tare. Cum să fac oare ca să fiu iubită?

– Adevărul este că nimeni nu se încurcă cu Cele Trei Grații. Nici eu nu stau mai bine ca tine. Cât despre Liliana, ei nici că-i pasă. Însă eu, una, sufăr la fel de mult ca tine, așa să știi. Poate c-ar fi cazul să renunțăm la clubul nostru exclusivist.

– Ai înnebunit?

– În orice caz, află că eu am hotărât că diseară mă voi alătura colegilor noștri la pizzerie, după care voi merge cu ei la discotecă.

– Să vezi ce-ți scoate tatăl tău discoteca pe nas, a remarcat Roberta.

– Ai să vezi că mă duc, a insistat Ines.

În clipa aceea, Walter Mandelli și-a strigat fiica. Roberta s-a îndreptat spre verandă.

– Plec, a informat-o bărbatul. Trinchese a venit să mă ia cu mașina.

Ducea pe umăr o geantă de voiaj grea: urma să plece în Suedia, însoțit de fotograful revistei, Oscar Trinchese, pe care Roberta îl cunoștea doar din puținele relatări ale tatălui său.

Și-a încolăcit brațele în jurul gâtului lui Walter.

– Călătorie plăcută, tată, și nu uita să-mi aduci o mulțime de lucruri frumoase de pe unde ajungi, a spus ea.

Bărbatul a strâns-o cu putere la piept, murmurându-i la ureche:

– O să-ți aduc toată colecția filmelor lui Bergman în limba originală.

Scopul călătoriei era tocmai realizarea unui interviu cu renumitul regizor la reședința acestuia din Farö, o insuliță suedeză care nu figura nici măcar pe hartă.

– Hai, tată, încetează cu amenințările astea, zău așa, a protestat ea, însoțindu-l către ușa de la intrare.

În prag stătea Oscar, cel mai arătos bărbat pe care-i fusese dat să-l vadă.

2

Oscar Trinchese avea părul blond ca spicul de grâu și ochi albaștri ca marea, care scânteiau fascinant, în contrast cu pielea lui frumos bronzată.

Surâzându-i, bărbatul a spus:

– Tu trebuie să fii micuța Roberta, nu-i așa?

Ea îl privea vrăjită, nereușind să articuleze niciun cuvânt. Așadar, acela era Oscar Trinchese, cel care făcea de la o vreme echipă cu tatăl ei în călătoriile de serviciu!

– Aveți timp de o cafea? a întrebat bunica, materializându-se ca prin farmec în antreu.

– La ora asta, probabil că se circulă deja bară la bară pe șoseaua de centură. Mai bine plecăm imediat, a hotărât Walter.

– La revedere, tată. Drum bun, a murmurat Roberta, revenind la realitate.

Și-a sărutat părintele, întorcându-se apoi în grădină, unde o aștepta Ines.

– Ai văzut cumva o fantomă? a întrebat-o aceasta, remarcându-i expresia visătoare.

– Am văzut însuși Soarele, a murmurat fetișcana, purtată pe aripile unor gânduri tainice.

Ines o privea cu gura căscată, nereușind să înțeleagă schimbarea bruscă de dispoziție a prietenei sale.

– Știi, fotograful care face echipă cu tata a venit să-l ia la aeroport. Dac-ai fi văzut ce frumos este!... Am nevoie să rămân singură, să mă gândesc la el, a spus ea, în al nouălea cer.

– Reiterez ce spuneam mai devreme: ești dusă cu capul, a șfichiuit-o nemiloasă Ines.

– La fel ai fi și tu dacă l-ai fi văzut.

– Zău că nu te mai înțeleg: acum câteva clipe plângeai după sarazinul cel arătos, iar acum ești pur și simplu leșinată după un fotograf!

– Păcat că e cam bătrâior. După părerea mea, are în jur de douăzeci și patru de ani.

– Cu siguranță că are acasă o soție sau cel puțin o iubită care-l așteaptă, și în niciun caz nu se încurcă cu fetișcane ca noi, a remarcat Ines, încercând să-și readucă prietena cu picioarele pe pământ.

– Ceea ce-l face și mai interesant, nu-i așa? a remarcat Roberta, adăugând: Voi două n-aveți decât să vă duceți la pizzerie. Eu, una, rămân acasă, pentru că acum am un bărbat, un bărbat adevărat la care să mă gândesc.

Cu părul încă ud, Liliana a revenit în grădină, căutând un loc însorit, ca să se usuce.

– Am pierdut ceva? a întrebat ea, observând aerul conspirativ al celor două prietene.

– Zice că a văzut însuși Soarele, a anunțat-o Ines, râzând.

– A, perfect, a curmat scurt discuția Liliana, care nu era interesată nici de micile bârfe, nici de visurile intangibile ale amicelor sale. Apoi a continuat, schimbând subiectul: Am dat în dulapul din baie peste un șampon extraordinar. Oare e scump?

– Ah, ce dezgustător de prozaică poți fi! a exclamat Roberta, disprețuitoare.

Liliana nu a luat în seamă provocarea, continuând:

– Mă duc acasă să mă schimb. Cum și unde ne întâlnim ca să meregm la pizzerie?

– Ea nu vine, a anunțat-o Ines, arătând spre Roberta.

– Asta e. O să mergem noi două, a conchis Liliana, îndreptându-se spre veranda casei ca să-și ia rămas-bun de la bunica Robertei.

– Vin și eu, i s-a alăturat Ines. Mă duc să-mi pun o rochie mai de Doamne-ajută.

Roberta nu s-a opus. Intrând în casă, a urcat treptele spre dormitorul său de la etaj.

– Nu te simți bine? s-a interesat bunica.

Nu i-a răspuns, pentru că nu a auzit-o: gândurile îi fuseseră acaparate de Oscar Trinchese, de frumusețea și amintirea vocii lui calde. A intrat în cameră și s-a aruncat pe pat, închizând ochii și sperând că va adormi curând, ca să-l poată visa. S-a întristat dându-și seama

că nu-și ascultase tatăl cu atenție atunci când povestea despre colegul său de echipă, Oscar.

Și-a amintit totuși de o discuție avută de părinții săi într-o zi de primăvară, când Walter plecase în Libia, după ce colonelul Gaddafi lansase câteva rachete asupra insulei Lampedusa, din vecinătatea Siciliei.

– Dacă am noroc să-i iau un interviu lui Gaddafi, va fi numai și numai meritul unui fotograf angajat de curând la noi, care vorbește araba, îi explicase el Malvinei, care venise să-și ia fiica la vila din Tavernolo.

– Credeam că o întâlnire de o asemenea importanță se organizează prin intermediul diplomației celor două țări, remarcase femeia.

– Într-adevăr, așa este, numai că ultima piedică pentru realizarea acestui interviu a fost înlăturată de Oscar Trinchese, care a discutat la telefon cu valetul personal al colonelului. Uneori, personalul de serviciu poate avea un cuvânt determinant în scrierea istoriei, comentase tatăl.

– Fotograful ăsta al vostru s-a născut în Libia?

– De unde să știu? El spune că a avut un străbunic care a construit hotelul Europa din Tripoli, pe la sfârșitul secolului al XIX-lea. Se pare că a avut parte de o viață aventuroasă.

Câteva săptămâni mai târziu, Walter se întorsese acasă târziu, găsindu-și fiica în biroul lui, unde se pregătea pentru testul la istorie de a doua zi.

– De ce mi-ai ocupat abuziv biroul? protestase el în glumă.

– Bunica nu se simte prea bine, îl lămurise Roberta. Spune că a mâncat ceva care i-a picat greu. M-am gândit să mă instalez aici ca s-o aud, în caz că are nevoie de ajutor.

Pentru că urca scările din ce în ce mai greu, bunica renunțase de vreo doi ani la dormitorul său de la etaj, dormind noaptea pe o canapea extensibilă din sufrageria de la parter.

– Dar tu? De unde vii la ora asta? îl întrebase Roberta pe Walter.

Bărbatul își turnase într-un pahar două degete de whisky, așezându-se apoi într-un fotoliu.

– Am fost la cină la Oscar Trinchese.

– Ce ai mâncat bun?

– Bleah... tot felul de chestii ciudate. Cuș-cuș, niște cârnați foarte picanți, pe urmă niște carne amestecată cu cartofi, dovlecei și vinete, iar la desert mi-a adus o chestie dezgustătoare căreia îi spune *halwa*, răspunsese tatăl, adăugând: Oscar e un tânăr de ispravă și n-am vrut să-l dezamăgesc. Din câte am înțeles, meniul a fost ales în amintirea bucatelor din copilărie, când a locuit o vreme la Roma, împreună cu bunica sa, văduva unui ofițer de geniu-artificieri.

– Bunica lui era libiană? Ce înseamnă ofițer de geniu-artificieri?

– Drăguță, e aproape miezul nopții. Du-te imediat la culcare. Mă ocup eu de bunica ta peste noapte. Apropo, ai chemat medicul?

– Doar o cunoști: nici n-a vrut s-audă.

– Într-adevăr, își tratează cu prea mare ușurință problemele de inimă. O să chem doctorul dimineață, încheiase discuția Walter.

Acum regreta amarnic că nu-i trecuse atunci prin minte să-i ceară tatălui său mai multe amănunte despre Oscar Trinchese. Și totuși, puținul pe care-l știa despre el era de-ajuns ca să-și imagineze chipul frumos al fotografului încadrat de un turban, iar pe el călare pe o cămilă, cu o mantie pe umeri, pe fondul cerului senin ca lacrima al Orientului scăldat de razele limpezi ale Lunii.

Cum somnul nu dădea semne să vină prea curând, Roberta a continuat să se lase purtată pe aripile fanteziei, surprinzându-se într-un târziu zâmbind de una singură și gândindu-se la răposata mătușă Cristina, care-i lăsase parcă moștenire visurile ei romantice.

A hotărât să se dea jos din pat, rostind cu voce tare:

– Ajunge! Dacă aș povesti cuiva fanteziile mele, probabil că aș fi internată de urgență la un spital de boli neuropsihice!

A coborât la parter, la timp ca să răspundă la telefonul care tocmai începuse să sune. Era tatăl său, pe punctul să se îmbarce spre Stockholm de la aeroportul Malpensa.

– Draga mea, am uitat să-ți atrag atenția să ai grijă de bunica, a spus Walter.

– Fii pe pace, tocmai am auzit-o sosind pe mătușa Aurora. Sunt amândouă la bucătărie, probabil că pregătesc cina. Vouă vă dă ceva de mâncare în avion?

Ah, cât aș vrea să fiu acolo, cu tine, a spus Roberta, sperând ca Oscar să se afle în apropierea tatălui său.

– Te-ai plictisi de moarte fără prietenele tale, crede-mă. Uite, Oscar mă roagă să-ți transmit salutări.

Roberta a roșit instantaneu. Mare noroc că tatăl său n-o putea vedea – și-a spus ea.

– Îl salut și eu, a murmurat ea, punând apoi receptorul în furcă.

Intuise bine: în bucătărie, mătușa și bunica pregăteau masa de seară. Și-au întors amândouă privirile către ea.

– Ai o mutră stranie, a constatat bunica.

– Chiar așa, a confirmat Aurora. Nu cumva ești îndrăgostită?

– De ce nu vă vedeți de treburile voastre? a pufnit fetișcana, informându-le sec: În seara asta ies cu colegii la o pizza.

Seara, la masă în mijlocul celorlalți, Roberta a privit fără nici cea mai mică umbră de invidie la perechea Randazzi–Minicapilli. Acum, că dăduse cu ochii de fotograful cel blond, băiatul nu i se mai părea chiar atât de arătos. Păcat – și-a spus ea – că Oscar era totuși cam bătrâior.

3

Cele trei prietene se strânseseră în dormitorul Robertei, ale cărui ferestre larg deschise dădeau spre grădina plină de flori multicolore: era luna mai, iar natura se etala în toată splendoarea ei, trimițând până la ele parfumul intens de iasomie, fericit îngemănat cu mireasma moale și învăluitoare a trandafirilor. Susurul apei din fântâna arteziană îndemna la discuții relaxate între cele trei fetișcane, care studiaseră până cu puțin timp în urmă, iar acum ar fi trebuit să se odihnească.

– Ce credeți că s-ar întâmpla dacă una dintre noi ar rămâne însărcinată? a întrebat pe nepusă masă Liliana, adăugând: Și nu mă refer neapărat la scatoalcele pe care, fără doar și poate, le-am primi de la părinții noștri.

– Însărcinate? La optsprezece ani? Nu știu ce să zic, probabil că ai mei ar fi șocați, însă pe urmă s-ar resemna, a presupus Ines, considerată de toată lumea

ca o întruchipare a fecioarelor din vremurile imemoriale, cu chip angelic și idealizate de poeții secolului al XIV-lea, genul de virgină placidă și mulțumită cu rolul de fată de ispravă, afectuoasă cu părinții, atentă cu profesorii, loială cu prietenii, neafectată de probleme și de angoase.

– Mama și tata n-ar avea nimic rău de comentat, a afirmat încrezătoare, adăugând: Eventual, m-ar ajuta să trec peste incident.

– Înseamnă că eu sunt cea mai ghinionistă dintre toate, pentru că sunt probabil însărcinată și va trebui să mă descurc de una singură, a dezvăluit Liliana.

– Ești probabil însărcinată? au repetat la unison Roberta și Ines.

– Trebuia să-mi vină ciclul acum zece zile. Prin urmare, e foarte posibil să fi rămas însărcinată, le-a lămurit Liliana.

– Vrei să spui că ai... ai făcut...? s-a bâlbâit Ines, consternată, nereușind să formuleze un deziderat la care nici măcar nu îndrăznea să se gândească.

– Da, am făcut dragoste. Vreți să știți cu cine? Ei bine, cu Gino Conti, a spus Liliana.

– Cu Purcelușul roz? s-au mirat din nou, în cor, celelalte două prietene.

Gino Conti era profesorul de istorie și filosofie care preluase ca suplinitor și dirigenția clasei lor, după ce titulara intrase în concediu prenatal, dat fiind că avea aproape patruzeci de ani și era la prima sarcină. Suplinitorul fusese imediat botezat de elevi „Purcelușul roz“,

din cauza pigmentației roz a pielii, a părului rar și a începutului de burtă care-i trădau dragostea ușor exagerată pentru bucatele alese.

– Chiar el, a confirmat Liliana, adăugând: A fost o iubire pe cât de scurtă, pe atât de devastatoare, luând în considerare faptul că am avut primul meu contact sexual.

Și, spunând acestea, Liliana, fetișcana de excepție pe care toată lumea o admira pentru forța sa morală și tenacitatea cu care înfrunta greutățile vieții, a izbucnit într-un hohot nestăpânit de plâns.

Roberta și Ines s-au privit descumpănite, nevenindu-le parcă să-și creadă urechilor. Prietena lor reușise din nou să le amuțească, cu atât mai mult cu cât nu lăsase să se vadă nici cel mai mic semn – un zâmbet sau o ocheadă măcar – care să dea de bănuit o eventuală poveste de dragoste cu profesorul Conti.

– Eu, una, nu vreau să știu nimic despre povestea asta urâtă, a spus Ines.

– De unde știi că-i urâtă? Uite, eu vreau să aflu totul, a contrazis-o Roberta.

– Ba nu, are dreptate, e o poveste urâtă, a spus printre lacrimi Liliana.

– Eu cobor la bucătărie să prepar un ceai fierbinte pentru idioata de colo, a anunțat Ines, trăgându-și un halat pe ea și ieșind din cameră.

– Hai, povestește, a îndemnat-o Roberta pe Liliana când au rămas singure.

Fetișcana și-a suflat zgomotos nasul și a spus:

– Ne-am întâlnit întâmplător la biblioteca Sormani. Eu aveam de întocmit un studiu despre campania germană din Rusia în cel de-al Doilea Război Mondial. El s-a așezat lângă mine, zâmbindu-mi. După un timp, mi-a făcut semn că vrea să ieșim să stăm de vorbă. Ne-am oprit la un bar, am luat câte o cafea și am început să discutăm. El se documenta pentru un eseu având-ul ca subiect pe Stalin și pe femeile din viața lui, iar eu, care întâmplător zăbovisem o vreme asupra unui material despre Svetlana, fiica dictatorului, m-am trezit s-o fac pe atoateștiutoarea. Nu mi-am dat seama că, de fapt, i-am ridicat lui Gino mingea la fileu: m-a întrebat imediat dacă n-aș vrea să-l ajut la eseu.

Auzind-o pe Liliana spunându-i Gino Purcelușului roz, Robertei i-a scăpat un zâmbet.

– Nu-ți mai zic nimic! Râzi de nenorocirea mea, iar mie mi se rupe inima, a spus Liliana, izbucnind din nou în plâns.

– Iartă-mă, te rog. Hai, spune mai departe. Vreau să știu urmarea, pentru că am și eu ceva să-ți povestesc.

– Referitor la Gino? a întrebat suspicioasă Liliana.

– În niciun caz. Hai, continuă.

Ceea ce lor li se părea a fi o poveste captivantă de dragoste nu fusese altceva decât repetarea vechiului șablon al elevei credule seduse de profesor. Sub pretextul lucrului la studiu, Gino Conti o invitase acasă pe Liliana, întâlnirile fiind programate exact în după-amiezile în care soția profesorului era la serviciu. Între o recapitulare a notițelor și o disertație pe

tema fostului lider sovietic, bărbatul îi destăinuise povestea tristă a căsniciei sale cu o femeie ce-i fusese impusă demult, încă de pe vremea când erau amândoi adolescenți. „Acum nu-mi mai este soție în adevăratul sens al cuvântului, ci mai mult o soră“, îi spusese cu viclenie bărbatul, revărsându-și întreaga nefericire în fața Lilianei. Mai mult decât atât, îi picurase în suflet dulceața otrăvitoare a promisiunii de a o trece coautor pe coperta cărții la care lucra. Rezultatul fusese pe măsură: ea se îndrăgostise până peste urechi de imaginea lui de savant, pentru Conti fiind apoi un simplu joc de copii s-o seducă.

Liliana trăise apoi câteva săptămâni de muncă istovitoare, amestecată însă cu o pasiune intensă, până într-o seară când, ieșind de la bibliotecă, unde tocmai descoperise câteva informații foarte interesante, îl zărise pe profesorul Conti plimbându-se împreună cu soția, care expunea vederii un pântece cât toate zilele. Mai însărcinată de atât, soția-soră a lui Gino nu putea fi!

– Parcă m-a lovit cineva în moalele capului. M-a cuprins dintr-odată o senzație de greață nestăvilită, așa că m-am închis în toaleta unui bar și am vărsat până am dat afară și sufletul din mine, și-a sfârșit povestea prietena Robertei.

– Când s-a întâmplat asta? Nu cumva acum trei săptămâni, când n-ai venit patru zile la școală? s-a interesat Roberta.

– Eram moale ca o cârpă. El m-a sunat ca să-mi spună că mă văzuse pe stradă și că-i pare foarte rău

de cele întâmplate. Ba chiar a avut tupeul să-mi spună așa (îți repet textual): „În pustiul arid din viața mea găsisem un trandafir sublim, însă n-am știut să-l prețuiesc și să-l păstrez." Am avut curaj să revin la școală abia după ce Ines mi-a telefonat ca să-mi spună că Purcelușul roz s-a îmbolnăvit și că n-avea să mai vină la cursuri. Acum însă, mi-e teamă că am dat serios de necaz, căci povestea asta nu va mai rămâne mult timp un secret doar al meu. Ines a aruncat deja anatema asupra mea. N-o face și tu, te implor, a spus Liliana printre lacrimi, refugiindu-se în brațele prietenei sale.

– Lacrimi de crocodil, a decretat Ines, reapărând în cameră cu o ceașcă de ceai fierbinte.

– Bine, și dacă ești într-adevăr gravidă, ce ai de gând să faci? a întrebat-o Roberta pe Liliana, în timp ce aceasta lua ceașca pe care i-o întinsese Ines.

– Cel mai bine ar fi să te arunci în cap din vârful Domului. Probabil că numai așa ai putea îngropa odată cu tine rușinea faptei pe care ai comis-o, a bombănit Ines.

– Crezi? s-a întors Liliana spre ea.

– Ce faci? Te iei după nebuna de colo? a exclamat Roberta, începând să-și piardă răbdarea.

– Ines are dreptate. Tata muncește pe brânci pentru ca fratele meu și cu mine să avem parte de o viață ceva mai acătării decât a avut-o el. Iar eu ce fac? Îi lepăd în poală un copil din flori. Are dreptate, mai bine îmi iau viața.

– Așteaptă măcar să vezi dacă chiar ești gravidă, a încercat Roberta s-o readucă pe firul logicii.

– Gravidă sau nu, comportamentul tău a fost imoral, a continuat pe același ton nemilos Ines.

– Ție chiar îți lipsește o doagă, zău așa! a izbucnit Roberta.

– O fată trebuie să ajungă în fața altarului virgină. Numai depravatul acela de Voltaire putea susține că virginitatea nu este o virtute, ci o superstiție. Se prea poate să nu fie nici una, nici alta, însă cu siguranță este o regulă care-ți permite să duci un trai liniștit, și-a justificat opinia Ines.

– Ești o bigotă retrogradă, obscurantistă și pe deasupra fățarnică. Însă ceea ce mă deranjează cel mai mult este că tu crezi într-adevăr prostiile pe care le debitezi. Cum e cu putință să mai afirme cineva în ziua de astăzi că sexul în afara instituției căsătoriei este imoral? Virtutea oamenilor stă în inima și în mintea lor, așa să știi. Trezește-te, Ines! s-a înfierbântat Roberta.

– Eu, una nu mai am ce discuta cu voi două, fiindcă sunteți pur și simplu inconștiente, le-a deplâns Ines.

– Una peste alta, eu sunt în necaz până peste cap, iar voi, în loc să mă ajutați să găsesc o soluție, vă certați de la o nimica toată, s-a lamentat Liliana, continuând să plângă în hohote.

– Ascultă-mă bine: în viață, toate își găsesc rezolvarea, mai puțin moartea. Prin urmare, liniștește-te și vei vedea că problema ta își va afla soluția, a spus

Roberta, adăugând: Acum însă vreau să dorm, pentru că mâine am test la latină și la greacă.

Spunând acestea, s-a vârât sub pătură și a închis ochii, trimițându-i înainte de a adormi un gând lui Oscar Trinchese. Trecuseră doi ani de când îl zărise în antreul casei și nu reușise să uite nici până astăzi privirea și zâmbetul lui afectuos. Nu-l mai văzuse de atunci, însă trăgându-și încetul cu încetul tatăl de limbă, reușise să-i reconstituie biografia.

OSCAR

1

Oscar avea douăzeci de ani când sora sa mai mare Egle s-a căsătorit cu Saverio Cioni, care deținea un magazin de optică fotografică la Roma. Tânăra s-a considerat norocoasă, căci Saverio, văduv fără copii, era proprietar și al apartamentului în care locuia.

Când a primit propunerea în căsătorie, Egle a răspuns:

– Accept numai dacă-i permiți fratelui meu să vină să locuiască cu noi. Am rămas singuri pe lume, nu ne avem decât unul pe celălalt, iar el are nevoie de mine.

– De acord, a răspuns Saverio, care-l cunoscuse pe Oscar, părându-i-se un pierde-vară, însă unul destul de onest și inteligent.

În plus, l-a angajat la micul său atelier, unde tânărul și-a descoperit talentul nativ în arta fotografiei.

Într-una din zile, în atelier a intrat din întâmplare redactorul-șef al unui important cotidian din capitală.

– Am nevoie urgent de o fotografie tip carte de identitate, a spus, adăugând: O fotografie în care, dacă e cu putință, să nu par un răufăcător căutat de poliție.

Oscar orientase luminile perfect, iar rezultatul s-a dovedit mai mult decât mulțumitor.

– M-ai făcut să par chiar arătos, a comentat jurnalistul.

După un timp, l-a căutat la telefon.

– Astăzi se mărită fiică-mea, iar omul meu de la ziar care trebuia să asigure serviciul fotografic al evenimentului a avut un accident. Ceilalți fotografi ai mei sunt plecați prin țară, în interes de serviciu. Ce spui, te simți în stare să te ocupi de treaba asta?

A ieșit un album foto excelent, iar viața lui Oscar avea să se schimbe radical. A fost angajat la ziar, iar talentul i-a fost răsplătit cu înscrierea în asociația profesională a fotografilor.

A găsit un mic apartament doar pentru el, părăsind casa cumnatului.

– Fratele tău o să-mi lipsească, mai ales la atelier, i-a mărturisit Saverio soției. Credeam că m-am pricopsit cu un pierde-vară, însă iată că acum îmi pare rău că pleacă.

– Știam de la bun început că l-ai primit doar ca să-mi faci mie pe plac. Ca să fiu sinceră, nici eu nu mi-am închipuit că este atât de talentat, a răspuns Egle, mândră de succesul fratelui ei, cu aproape zece ani mai mic decât ea.

Oscar și Egle nu avuseseră parte de o viață ușoară, mai ales după ce părinții le muriseră într-un accident de mașină. Pe vremea aceea, Egle avea cincisprezece ani, iar Oscar doar șase. Fuseseră găzduiți la ferma mătușii lor Tuma, pierdută printre dealurile din apropiere de Gallipoli. Însă nici mătușa Tuma n-o ducea tocmai pe roze. Munca la câmp se dovedise nerentabilă, iar ea se îndatorase la bănci ca să transforme ferma într-o pensiune agroturistică. Cei doi orfani dormeau într-o odăiță strâmtă, suportând zi după zi lamentările mătușii, care avea doi fii de ținut în universitate la Roma și un soț pe jumătate paralizat de îngrijit, acasă. Blestema și arunca înjurături în stânga și-n dreapta, însă o făcea într-un dialect arab învățat de la mama sa, neștiind însă că nepoții săi o înțelegeau, învățând limba de la propriul lor tată, fratele mătușii Tuma.

Oscar datora generozității mătușii faptul că reușise să urmeze cursurile liceului științific din Gallipoli. Egle lucra la pensiune, ca menajeră: făcea curățenie în camerele turiștilor și servea la masă. Așa făcuse cunoștință cu Saverio Cioni, care, în cele câteva zile de vacanță petrecute la pensiune, văzuse în tânăra de aproape treizeci de ani, cuminte și muncitoare, o tovarășă de viață demnă de încredere, pentru tot restul zilelor.

Când o întâlnise, Saverio împlinise deja patruzeci de ani, era văduv de cinci și încetase să spere că avea să se mai îndrăgostească vreodată. Și totuși, cu Egle trăise o dragoste la prima vedere.

– Vreau să am grijă pentru totdeauna de aceste biete mâini muncite ale tale, îi spusese.

Iar ea intuise că bărbatul acela până mai ieri necunoscut avea să-și țină promisiunea. Cât despre Oscar, care n-avea nici bani, nici tragere de inimă să se înscrie la facultate, se mulțumea s-o ajute pe mătușa Tuma la pensiune, dedicându-și timpul liber turistelor străine.

Părăsind pustietățile Pugliei și mutându-se la Roma, tânărul făcea un mare salt înainte. Slujba în atelierul cumnatului i se părea extraordinară, trăind ca pe un adevărat miracol trecerea la o profesiune care-i plăcea și care-l făcea să se simtă parte a unei elite privilegiate.

Acum, era trimis de ziar să vâneze *scoop*-uri fotografice, iar întorcându-se seara acasă, găsea apartamentul curat și frigiderul plin: totul era meritul surorii sale, care-și găsea timp să treacă zilnic pe la el, ocupându-se de ale casei.

Oscar era foarte mulțumit de atenția lui Egle, chiar dacă se întâmpla uneori ca ea să dea buzna în casă în timp ce el era în pat cu vreuna din cuceririle sale pasagere. Apoi, ca să pună lucrurile la punct, îl suna spunându-i:

– Uite ce e: nu vreau să mă amestec în viața ta, însă dacă ți-ai găsi o prietenă statornică, aș fi cea mai fericită femeie de pe pământ.

– Sunt încă tânăr și n-am nici cel mai mic gând să mă însor, îi răspundea el.

Egle îi purta „frățiorului“ de grijă cu afecțiunea unei mame, imaginându-și pentru el o soție grațioasă,

onestă și cultă. Spera din toată inima ca Oscar să urmeze exemplul străbunicului lor care, descălecând în Africa, devenise un personaj foarte bogat, respectat și chiar temut.

Cinzia a intrat în viața lui Oscar în timpul pregătirilor pentru o lovitură de presă: tânărul aflase locul unei petreceri ultraexclusiviste, cu invitați din înalta elită a Romei.

Ea fusese angajată de o firmă de catering, urmând să servească musafirii în timpul recepției oferite de un mogul al imobiliarelor la reședința sa din antica Appia.

Cinzia l-a ajutat pe Oscar să pătrundă neobservat în parcul palatului, iar el, evitând serviciile de securitate, a izbutit să surprindă o serie de instantanee pe care, apoi, ziarul la care lucra le-a publicat, producând o rumoare nemaiîntâlnită.

Tânărul paparazzo izbutea astfel să dea un nou curs propriei cariere, dar și o altă consistență contului din bancă.

Câteva zile mai târziu, Cinzia se prezentase la ușa apartamentului său, cerându-i găzduire pentru câteva nopți: își pierduse slujba și nu-și mai permitea să-și închirieze o altă locuință.

– Imediat ce-mi găsesc o slujbă, ridic ancora, l-a asigurat ea.

Simțindu-se dator, Oscar i-a spus:

– În regulă. În sufragerie am o canapea extensibilă, iar frigiderul e plin cu de-ale gurii. Fă-te comodă.

Apoi i-a telefonat lui Egle, anunțând-o:

– Am un musafir care o să se ocupe pentru câteva zile de casă. Nu-i nevoie să mai treci pe aici ca să faci curățenie.

Într-adevăr, Cinzia a făcut curățenie ca la carte, ocupându-se și de garderoba bărbatului. Apoi, i-a pus în ordine arhiva fotografică, a început să răspundă la telefoane și să stabilească întâlniri în numele lui, îi pregătea geanta de voiaj pentru deplasări și-i punea dinainte, la masă, feluri de mâncare îmbietoare. Astfel, încetul cu încetul, Oscar s-a pricopsit fără să-și dea seama cu o menajeră pe perioadă nedeterminată.

– Nu este chiar maximum în ceea ce privește aspirațiile mele, însă Cinzia știe să fie discretă, nu pretinde nicio recompensă, iar când își va găsi slujba potrivită, va pleca. Pe urmă... prieteni ca la început, le povestea el colegilor.

– Fii cu ochii în patru: se pare că tipa și-a găsit deja slujba potrivită, iar acum nu mai așteaptă decât să-și găsească și un loc în patul tău, l-a avertizat redactorul-șef.

– Hai să fim serioși! E mai în vârstă ca mine, nu este genul meu, iar între noi doi n-a fost și nu va fi nimic, replicase el.

Totuși, în rarele ocazii când își petrecea seara acasă, nu-i displăcea deloc s-o știe acolo, să schimbe câteva vorbe cu ea și să fie servit ca un domn.

Într-una din seri, Cinzia i-a povestit viața ei: se născuse într-un cătun de la poalele stâncii San Leo, în Emilia Romagna. Asemenea Cenușăresei din poveste,

avusese o mamă vitregă, ai cărei doi fii din prima căsătorie îi făceau viața un iad. Tatăl ei era la curent, însă prefera să nu se amestece. La cincisprezece ani, intrase ucenică la atelierul unui croitor din Bologna, un burlac inveterat și misogin, care încercase s-o violeze. Fugise de la el în toiul nopții, ducându-se direct la gară și luând primul tren. Sosise astfel la Roma, găsind găzduire într-o pensiune modestă, unde-și plătea camera făcând curățenie și servind clienții. Roma i se părea fascinantă, orașul tuturor posibilităților, iar ea își propusese să rupă gura lumii apărând în filme. În fiecare dimineață se așeza la coadă în fața studiourilor Cinecittà, cerșind o zi de lucru. Între rarele roluri de figurație pentru care a fost selectată, înfiripase câteva relații dezamăgitoare cu tineri de vârsta sa, care trăiau ca și ea, de pe o zi pe alta. Când nu izbutea să câștige un casting, accepta slujbe de chelneriță la firme de catering sau de hostess la numeroasele reuniuni mondene din capitală.

Era povestea tristă a unei copilării nefericite, a unei adolescențe netrăite și a unei tinereți chinuite – o viață despre care Oscar era de părere că semăna oarecum cu a sa. Făcându-i-se milă de ea, tânărul s-a văzut deodată prins între ciocan și nicovală: pe de o parte, acum nu mai putea să-și aducă acasă noile cuceriri amoroase, iar pe de alta nu îndrăznea să-i spună Cinziei să plece.

O întreba zilnic:

– Ți-ai găsit slujbă?

– Să înțeleg că te deranjează prezența mea? se arăta ea dezamăgită.

– Da' de unde, fii serioasă! răspundea el.

Și astfel, deși dimineață de dimineață părea gata de plecare, Cinzia ajunsese să locuiască de aproape o lună în casa lui Oscar.

2

– În seara asta, la restaurant, am avut surpriza să constat cum nasturii de la cămașă îmi săreau unul după altul. Nu cumva știi ceva despre treaba asta? a întrebat-o Oscar, pe un ton sinistru.

Cinzia stătea întinsă pe canapeaua extensibilă din sufragerie, prefăcându-se că doarme. În întunericul camerei, a lăsat să-i scape un zâmbet mulțumit. Apoi, întorcându-se către Oscar, a spus cu voce aparent somnoroasă:

– Oare chiar așa de slăbită să le fi fost cusătura? Hm, ar fi trebuit să-mi dau seama când ți-am călcat cămașa, însă n-am observat. Iartă-mă, îți promit că n-o să se mai întâmple.

Furios, bărbatul s-a dus la culcare, în vreme ce ea a rămas pe gânduri, urzind un nou plan care să-l pună pe celălalt într-o situație stânjenitoare: din tonul și frecvența convorbirilor telefonice private ale lui Oscar, înțelesese că acestuia îi plăcea o femeie.

Într-adevăr, bărbatul avea programat un weekend pasional în compania unei tinere actrițe aflate în căutarea celebrității. Urmau să petreacă zile de vis la Porto Cervo, în largul coastei Smeralda din Sardinia, oaspeți pe iahtul somptuos al unui petrolist arab putred de bogat, laolaltă cu crema lumii mondene a epocii. Urma să-și plătească sejurul cu câteva servicii fotografice exclusiviste, însă se profila și posibilitatea unor *scoop*-uri promițătoare, la care se adăuga, desigur, perspectiva unor nopți înfocate în compania tinerei actrițe care, deși nu era dotată cu o inteligență strălucitoare, compensa handicapul cu o frumusețe ieșită din comun.

Când, la aeroport, Oscar și-a dat seama că plicul cu biletele de avion era gol, a crezut că le uitase acasă. Nicio problemă – și-a spus el. A cerut altele. Când însă a descoperit că-i lipsea și cartea de credit, a înțeles totul.

– Cred că va trebui să pleci singură, i-a spus el tinerei actrițe, dezamăgit că glorioasa lui minivacanță se dusese pe apa sâmbetei.

S-a dus glonț acasă, repezindu-se furios asupra Cinziei. Ridicându-și privirea din revista de cuvinte încrucișate, ea i-a oferit un zâmbet inocent.

– Ți-a căşunat pe mine? s-a arătat ea mirată.

– Nu, pe mine mi-a căşunat, pentru că te-am primit să locuiești aici, deși ar fi trebuit să-ți spun să-ți cauți de drum. Și pentru că de câteva săptămâni bune mă prefac că te cred atunci când îmi spui că ești în căutarea unei slujbe, știind bine că, în realitate, nu vrei altceva decât să-mi impui prezența ta aici pe

vecie. Pentru numele lui Dumnezeu, înțelege o dată că între noi doi nu este nimic, absolut nimic, zero barat! Și nici nu va fi vreodată nimic! Ai de gând să-ți vâri cuvintele mele în dovleacul acela gol pe care-l ții pe umeri în loc de cap? Trebuie să-ți iei tălpășița, să mă lași să-mi trăiesc viața, asta este tot ce trebuie să știi de azi încolo despre mine! Ce ai vrut oare să demonstrezi împiedicându-mă să plec în Sardinia?

– Ce anume am vrut să demonstrez, mă întrebi? Că exist și eu pe lumea asta și că nu mă poți lăsa singură în fiecare weekend, asta am vrut să demonstrez! Nu fac altceva decât să deretic prin casă, apoi să mă duc singură la film și să mă întorc acasă ca să mă pun pe așteptat. Ce fel de viață mai e și asta? s-a revoltat ea.

– Pe mine ți-ai găsit să mă întrebi? De ce? Ce amestec am eu? Este oare vina mea că nu te trage ața să faci și altceva?

– Adică ce-ai vrea, mă rog frumos? Să o fac din nou pe chelnerița sau să mă întorc să fac coadă la Cinecittà, milogindu-mă să prind o zi de lucru plătită? Dacă asta vrei, atunci spune-mi-o deschis, iar eu îmi fac imediat bagajul și plec! a strigat ea.

– Da, exact asta vreau! Strânge-ți boarfele și dispari, înainte să fac un gest de care să-mi fie pe urmă rușine, a urlat Oscar, acoperind-o.

Cinzia a izbucnit în plâns, spunând printre lacrimi:

– N-am niciun ban, n-am un acoperiș deasupra capului, n-am nimic. N-am parte decât de umilințe, atât de multe, încât am și de vânzare. Nu vrei să cumperi?

Îți fac reducere de preț... Nu eram decât o copilă, dar cu toate astea, toți mă tratau ca pe o cârpă de șters picioarele. Am crescut, însă nu s-a schimbat nimic. Pe urmă, te-am întâlnit pe tine, primul bărbat cumsecade din viața mea, și am sperat că, în sfârșit, va răsări soarele și pe strada mea. Mi-am spus: Cinzia, vremurile mohorâte s-au dus. Acum ai un acoperiș deasupra capului și un frigider plin mereu cu mâncare. Ai grijă să nu le pierzi! Așa că mi-am suflecat mânecile și am început să spăl, să calc, să mătur... Numai Cel de Sus știe cât de mult urăsc să fac toate astea. Însă mi-am văzut de treabă cu inima ușoară, ca să-mi demonstrez că sunt totuși o persoană capabilă, iar ție că nu mă găzduiești pe gratis. Până la urmă, de ce am făcut toate astea? Ca să mi se pună acum bagajul la ușă și să mi se spună să-mi văd de drum?

În timp ce spunea toate acestea, își punea lucrurile într-un sac mare de pânză.

Oscar se simțea ca un vierme. S-a apropiat de ea, i-a pus o mână pe umăr și i-a spus:

– N-am zis că trebuie să pleci în seara asta. Trebuie însă să înțelegi că nu mai poți continua să locuiești aici, pentru că am nevoie de libertate de mișcare. Ești încă tânără, de ce nu înveți totuși o meserie adevărată, în loc să-mi slăbești nasturii cămășilor sau să-mi ascunzi biletele de avion și cartea de credit?

Ea și-a șters lacrimile și l-a întrebat pe un ton rugător:

– Dacă-ți promit că nu-ți mai fac probleme, mă lași să rămân?

– Nu.

– Chiar nu-ți place să ai pe cineva care să te trateze ca pe un nabab când te întorci acasă?

– Nu.

– Am muncit pe brânci de mic copil, a murmurat atunci Cinzia. Ai mei mă trimiteau să strâng iarbă de pe pajiște pentru iepuri și să adun lemne de foc din pădure. Mă întorceam acasă clătinându-mă pe picioare sub greutatea poverii pe care o duceam pe umeri. Iarna, mă trimiteau la fântână să spăl rufe cu apă rece ca gheața. An de an, aveam mâinile umflate și dureri înfiorătoare care nu mă slăbeau luni întregi. Iar seara, când toată lumea stătea la masă, eu mâncam din castronul meu cu supă într-un colț al bucătăriei, tratată mai rău ca o slujnică. Mai târziu, primul băiat cu care am făcut dragoste m-a alungat, așa cum faci acum și tu.

– Eu însă nu m-am culcat cu tine și n-am profitat în niciun fel de tine. Pe când tu, ei bine, tu nu faci decât să-mi pui bețe-n roate. Ce rost are să te comporți așa? Cum e oare cu putință ca tu să n-ai niciun obiectiv în viață, niciun țel de atins?

– Ba da, am. Mi-aș dori să fiu o soție model, să am grijă de casă și de copii, să-i cârpesc șosetele soțului meu și să mă simt protejată de el.

Era visul umil al unei femei nefericite. Oscar a renunțat s-o alunge din casă și, încet-încet, a sfârșit prin a se atașa de ea. Apoi a primit-o și în patul lui, mai mult din milă decât din dragoste.

3

De fiecare dată când îl auzea descuind ușa de la intrare, Cinzia îl întâmpina pe Oscar cu bucuria nestăpânită a unui câine care își revede stăpânul. Îi era recunoscătoare că-i oferea o casă, de mâncare și o vorbă bună.

Când își petreceau timpul împreună, se pricepea de minune să pară invizibilă. Tăcută și ferindu-se să deranjeze, se limita să-i stea alături, grăbindu-se cu un aer fericit să-i facă pe plac atunci când el îi cerea un serviciu. Nu întâmplător, Oscar îi spunea „cățelușa lui credincioasă".

În timpul deplasărilor în interes de serviciu, Oscar pur și simplu uita de existența ei, însă înainte de plecare, îi lăsa întotdeauna pe comodă bani suficienți de cheltuială.

Când realiza câte un serviciu fotografic bine plătit, se arăta și mai generos. Îi dădea o sumă mare, spunându-i:

– Uite, să-ți cumperi ceva ce-ți place.

De obicei, Cinzia își cumpăra haine și produse cosmetice. Concepția ei despre eleganță se limita la preceptele cinematografice ale noțiunii: ostentativă și de un bun-gust îndoielnic. Lui însă nu-i păsa nici cât negru sub unghie. Însă nici nu-și dădea seama că tânăra îl prinsese într-o cursă din care cu greu mai putea ieși: consacrându-i-se cu toată ființa și dovedind discreție, reușise să-l transforme într-o minge de cauciuc pe care o manevra cu îndemânarea unui prestidigitator. Dacă Oscar nu realiza că era jucat pe degete, a făcut-o în schimb Egle Trinchese, imediat ce a cunoscut-o. Pe deplin conștient de inteligența palidă a partenerei sale, bărbatul nu se grăbise să-i facă cunoștință cu sora și cumnatul lui.

– S-ar zice că ți-e rușine cu ea, insinuase Egle, care nu renunțase la rolul său protector de soră mai mare.

Observația ei îi rănise orgoliul, făcându-l să renunțe la obișnuita sa precauție.

– Te înșeli, îi replicase el. N-am absolut nimic împotrivă să vă fac cunoștință cu ea.

Prin urmare, i-a invitat pe Egle și pe Saverio la un mic restaurant din apropierea casei.

De fericire, Cinzia ar fi dat din coadă, dacă ar fi avut una. S-a prezentat la întâlnire proaspăt coafată.

Soții Cioni au admirat emoționați imaginea lui Oscar, flancat de o țărăncuță în straie de sărbătoare. Cinzia era convinsă că avea să facă o impresie nemaipomenită cu noul ei taior de mătase neagră, la reverul

căruia trona un enorm trandafir de organdi, de un roșu aprins identic cu al pantofilor cu toc-cui vertiginos și cu al poșetei de pe umăr.

– Încântată, a rostit Cinzia schițând un zâmbet și clătinându-se serios pe tocuri în clipa în care a încercat o reverență.

Soții Cioni s-au arătat politicoși cu ea, deși le era limpede că tânăra nu era capabilă să susțină nici măcar o conversație banală.

– N-aș ști ce să spun. Oscar este cel care hotărăște, se limita ea să răspundă, când i se punea vreo întrebare.

Cel mai mult îi descumpănea însă faptul că Oscar nu era deloc deranjat de puținătatea la minte a prietenei sale. Ba chiar uneori părea să fi uitat că era acolo, cu el.

Cu o perfidie specifică mamelor dezamăgite de alegerea amoroasă a fiilor lor, Egle stăruia cu întrebările aparent nevinovate:

– Spuneți-mi, domnișoară Cinzia, cu ce vă ocupați dumneavoastră mai exact?

– Înainte de orice, mă ocup de Oscar, îi răspundea tânăra. El este mai mereu plecat în interes de serviciu, iar eu stau acasă și îl aștept. Ca să nu mă plictisesc, îmi dau pasiențe, dezleg cuvinte încrucișate și mă uit la televizor. Uneori mai ies la plimbare, însă pe urmă mă gândesc: vai de mine, dacă se întoarce Oscar și nu mă găsește? Așa că dau fuga acasă, unde descopăr că Oscar n-a apărut.

Oscar nici măcar n-o asculta, însă Egle era numai ochi și urechi, îngrijorându-se de devoțiunea demonstrată de biata femeie, care depindea întru totul de tânărul și arătosul ei frate. În ziua următoare, l-a sunat.

– Sunteți cea mai nepotrivită pereche de pe fața Pământului, i-a spus. Această Cinzia nu e de nasul tău, la fel cum nici tu nu ești de nasul ei.

Oscar nu găsea de cuviință să-i explice surorii sale că, momentan, situația îi convenea. Relația lor nu se baza pe iubire, ci pur și simplu pe conveniență: ea era fericită să aibă pe cineva care s-o întrețină, în vreme ce el era mulțumit să fie așteptat de cineva de fiecare dată când se întorcea acasă. Nici unul nu cerea mai mult de la celălalt.

– Găsește-i o slujbă bună, unde ar putea să întâlnească pe cineva pe măsura ei, i-a sugerat Egle.

– Cum aș putea oare, din moment ce nu știe să facă nimic? În plus, îi arde de muncă la fel de mult cum îi arde câinelui de lins sare. Este pe deplin mulțumită atunci când spală rufele și deretică prin casă. Am încercat să-i pun în mână câte o carte ca să-i mai deschid orizonturile, însă nici să citească nu-i place. În compensație însă, este o persoană bună la suflet și ingenuă.

Însă lui Egle tocmai această presupusă ingenuitate nu-i mirosea a bine.

– Relația voastră n-are șanse să dureze, a conchis ea.

– Nu vreau complicații, așa că prefer să las lucrurile să-și urmeze cursul, a închis subiectul Oscar.

De partea sa, Cinzia și-a stors câteva lacrimi, încercând să atragă compasiunea lui Oscar:

– Nu le-am plăcut nici surorii tale, nici soțului ei. M-au făcut să mă simt o idioată cu acte în regulă, iar pentru asta nu vreau să-i mai văd în fața ochilor, a declarat ea.

Oscar nu i-a răspuns. La urma urmelor, diferența de vederi dintre Cinzia și Egle le privea doar pe ele două – și-a spus.

4

– Fă repede rost de câteva cutii mari și umple-le cu ce am pe aici: haine, lenjerie, oale, tacâmuri și tot restul, i-a spus el într-o seară pe un ton poruncitor.

Sosise acasă mai devreme ca de obicei, cu o strălucire de bucurie în priviri.

– De ce? a întrebat Cinzia, descumpănită.

– Mă mut la Milano. Un coleg mi-a găsit deja un apartament în apropierea noii editurii la care voi lucra.

– De ce? a repetat ea, nereușind să-și revină din șoc.

– M-am transferat la alt ziar, așa că renunț la acest apartament.

– Și eu? a întrebat ea, alarmată.

– Tu, ce?

– Eu, ce fac?

– Faci ce vrei, a curmat brusc discuția Oscar, ridicând receptorul telefonului și formând un număr.

Mai avea de pus la punct unele detalii legate de transferul la Milano. Cinzia s-a așezat pe marginea

unui fotoliu, așteptând răbdătoare până când el a pus receptorul la loc în furcă. Apoi a reluat discuția din același punct în care fusese întreruptă.

– Eu nu vreau nimic, a murmurat ea. Tu trebuie să hotărăști.

– Tot aici ești? Parcă ți-am cerut să faci rost de cutii și să-mi împachetezi lucrurile, a exclamat bărbatul, pierzându-și răbdarea.

– Și cu ale mele ce să fac? a exclamat ea, pe punctul să izbucnească în lacrimi.

– Cinzia, de fapt ce vrei de la mine? a întrebat-o Oscar.

– Mă părăsești?

– Bineînțeles că nu, însă nu ești obligată să vii cu mine dacă nu vrei, a spus el, trecând în cealaltă cameră ca să se schimbe de haine.

– Tu ești cel care trebuie să hotărască: vrei sau nu să vin cu tine? Pentru că eu fac întocmai cum spui tu, a precizat femeia, adăugând: Poate că nu mă duce prea mult capul, însă să știi că unele lucruri le pricep foarte bine. Ai intrat în casă și ai spus, sec: „Mă mut la Milano.“ Dac-ai fi zis: „Ne mutăm la Milano“, ți-aș fi răspuns: „O, ce frumos!“ Și m-aș fi ocupat imediat de împachetat.

Îl urmase pe Oscar în cealaltă cameră, iar acum îi întindea lenjerie de corp curată.

– Oh, mii de scuze, a exclamat el ironic. Apoi, tonul i-a redevenit aspru: Acum însă, hai, șterge-o după cutii!

– Nici nu mă gândesc! N-ai decât să-ți faci rost singur de cutii, pentru că eu n-am să mișc nici măcar un deget. Sunt om și am și eu demnitatea mea, așa să știi! Tu faci și desfaci după bunul tău plac, dar niciodată, nici măcar o singură dată, n-ai venit să-mi ceri părerea, a strigat Cinzia, reprimându-și lacrimile.

Oscar o privea înmărmurit. Pur și simplu nu înțelegea cauza acelei izbucniri de orgoliu. Însă Cinzia nu terminase reproșurile: se vedea treaba că măcinase îndelung și avea de gând să-i arunce în față toate frustrările de până atunci.

– Nu-ți sunt soție și nici logodnică, a început ea. Sunt o biată servitoare cu care te și culci din când în când, atunci când ai chef. Am învățat să închid ochii la escapadele tale și nu fac decât să tac și să-ți fac cu supușenie pe plac, zi și noapte. Dar tu, tu te-ai gândit vreodată că aș putea avea și eu sentimente? De altfel, dintre noi doi, eu sunt singura care are sentimente, căci tu ești o simplă mașinărie: mănânci, dormi, te speli, pleci la redacție. Punct. Dac-aș fi fost hărăzită cu mai multă carte sau dacă aș fi avut parte de o slujbă mai acătării, în vecii vecilor nu m-ai prinde dând târcoale pe aici. N-am însă nimic din toate astea, așa că sunt nevoită să mă las la voia milosteniei tale chiar și pentru o amărâtă pereche de pantofi. Ți se pare normal, nu-i așa? Îți poți oare închipui ce înseamnă traiul în condițiile astea? Taci și execută, precum carabinierii. Numai că ei, carabinierii, primesc un salariu pentru asta. Eu nu primesc nimic, trebuie să mă mulțumesc cu firimiturile pe care mi le

arunci din când în când. Acum însă, gata, s-a terminat! Nu mut din loc nici măcar un pahar. Vrei să pleci la Milano? Drum bun și cale bătută! Eu nu te urmez. Știu bine că voi sfârși în stradă, însă mai bine să fiu o prostituată cu acte în regulă, decât una ascunsă în spatele măștii de servitoare! Pe măsură ce vorbea, tonul femeii era din ce în ce mai ridicat, ajungând în cele din urmă să urle. A continuat: Și n-am terminat, așa să știi! De doi ani trăiesc în casa aceasta – dacă se poate chema trai viața de schimnicie pe care mi-ai impus-o –, însă n-ai venit o dată, o singură dată măcar, să mă întrebi cum mă simt, dacă sunt tristă, dacă sunt fericită, dacă mi-e bine sau rău. Niciodată nu ai venit să mă întrebi la ce mă gândesc. Pentru că da, închipuie-ți, Cinzia gândește! Îți vine să crezi? Da, să trăiți, Cinzia gândește, chiar dacă tu nu ți-ai dat seama până acum! Sunt în stare să gândesc, și încă cum! Iar acum, gândesc că sunt exploatată: m-ai exploatat din prima zi în care am trecut de pragul casei tale. Pentru că un lucru e limpede: casa aceasta este a ta, nu a mea. Eu nu am parte de o casă: n-am avut niciodată și n-am cunoscut niciodată satisfacția de a mă regăsi între patru pereți spunând: aceasta este casa mea. De doi ani mă mișc de colo-colo pe vârfuri, pentru că aici este casa ta. Și, ca să închei, uite ce-ți spun: mută-te sănătos, dar descurcă-te singur, pentru că eu acum mă duc dincolo să mă uit la televizor.

Și zicând acestea, i-a întors spatele și, pocnind pe tocurile înalte ale pantofilor, a trecut în sufragerie, s-a așezat pe canapea și a deschis televizorul.

Oscar rămăsese fără glas. Iată – și-a spus el – cum un bărbat poate fi făcut KO fără ca adversarul său să ridice nici măcar un deget ca să-l lovească. Exact asta făcuse Cinzia. Trebuia mort-copt să găsească o portiță de ieșire și să restabilească imediat echilibrul. Îl îngrozea gândul că ar fi trebuit să se ocupe singur de mutatul lucrurilor: pur și simplu n-ar fi avut habar de unde să înceapă.

S-a repezit în sufragerie și, cu glas spășit, a întrebat-o pe Cinzia:

– Ce vrei să-ți ofer ca să mă urmezi la Milano?

Fără să-și dezlipească privirea de la ecranul televizorului, ea i-a răspuns:

– Un salariu.

El a zâmbit, ușurat.

– Am avut noroc. Aș fi jurat că-mi ceri să te iau de nevastă.

– Nu sunt toantă, doar ți-am spus. Dacă este să cer ceva, cer lucruri realizabile, iar în cazul tău, căsnicia nu se află printre acestea.

– Atunci, salariu să fie! a exclamat Oscar, adăugând: Ziua de plată va fi cea de astăzi, 27 a fiecărei luni.

Și spunând acestea, a deschis portofelul și i-a întins femeii un teanc de bancnote.

A fost rândul ei să zâmbească:

– Ca să fiu sinceră, nu sunt deloc sigură că aș vrea să mă mărit cu tine, a pus lucrurile la punct Cinzia.

Și a vârât banii în buzunar, plecând în căutarea cutiilor de împachetat.

5

Apartamentul lui Oscar din Milano era situat la mansarda unei clădiri senioriale de secolul al XIX-lea de pe via Solferino. Cinzia îl decorase după propriile gusturi, cu nenumărate flori artificiale, perdele cu danteluțe și pernuțe de catifea încărcate cu broderii.

Bărbatul îl cumpărase făcând un credit imobiliar și îl trecuse pe numele partenerei sale, demonstrându-și astfel recunoștința. Încet-încet, ea se familiarizase cu locuitorii cartierului, care o cunoșteau drept doamna Trinchese. Cât despre Oscar, el ducea aceeași viață dintotdeauna: nu dădea pe acasă până noaptea târziu, iar când avea parte de câte o seară liberă, prefera să și-o petreacă în compania prietenilor.

Colegii de redacție aflaseră de existența concubinei lui Oscar, pe care el o numea „biata femeie“, cu un soi de bunăvoință afectuoasă. Se întâmpla astfel ca, atunci când îl invitau la masă, colegii să-i spună:

– Să știi că invitația este valabilă și pentru „biata femeie“.

– Vă mulțumesc în numele ei, însă preferă să zică „pas“, răspundea el.

În cele din urmă, colegii de redacție au sfârșit prin a o percepe pe această misterioasă Cinzia ca pe o fantasmă de care era preferabil să nu se mai intereseze, cu atât mai mult cu cât noul fotograf al revistei, arătos și foarte curtat, trecea fără fereală de la o aventură galantă la alta.

– Echilibrul pe care se bazează stabilitatea unui cuplu va rămâne pe vecie o taină de nepătruns, a meditat cu voce tare Walter Mandelli, care alesese să facă echipă cu Oscar, în ziua în care tânărul a hotărât să-i istorisească povestea vieții.

– Realitatea este că nu am ales-o eu pe Cinzia. M-am pomenit cu ea la ușă, cerându-mi ajutorul pentru că nu știa încotro s-o apuce. În cele din urmă, a dovedit o neașteptată capacitate de a-mi simplifica viața, lucru pentru care îi sunt recunoscător. Administrează casa – care, la urma urmelor, este pe numele ei – și e nespus de fericită să se întâlnească zilnic cu femeia de la băcănie, cu patronii prăvăliei de aparate electrocasnice, cu tutungiul și cu nevasta lui. Nu citește o carte nici măcar din greșeală, în schimb ar sta de dimineața până seara în fața televizorului. Joi seara se duce la cursurile de dans de societate, iar din când în când se înscrie în câte o excursie, împreună cu cei câțiva mici negustori din cartier. Este mulțumită de viața pe care

o duce, așa că nu văd de ce n-aș fi și eu la fel. Prin urmare, nu-i vorba despre nicio taină de nepătruns, l-a lămurit Oscar.

– Eu însă îmi mențin părerea, și nu mă refeream neapărat la Cinzia. Ești la vârsta la care un bărbat își întemeiază o familie adevărată, cu o femeie de care este îndrăgostit.

– Auzi cine vorbește, i-a replicat tânărul, căruia Walter îi povestise propria viață.

– Relația mea cu Malvina a fost extraordinară. Ne-am iubit cu adevărat, iar fiica noastră este rodul acelei iubiri. E limpede, ai nevoie să te îndrăgostești cu adevărat, însă totodată nu mă pot abține să nu mă întreb: ce se va alege oare atunci de biata femeie, cum îi spui tu?

– Nu cred că-mi va fi hărăzit să întâlnesc marea iubire, însă dacă totuși s-ar întâmpla, n-o voi abandona niciodată pe Cinzia și voi avea mereu grijă să nu ducă lipsă de nimic. Nu sunt genul de bărbat care să-i dea uitării pe cei care ajung să nu-i mai fie de folos, a declarat emfatic Oscar, neînchipuindu-și că iubirea se pregătea să-l lovească mișelește.

S-a întâmplat în ziua în care se pregătea să plece într-o deplasare de serviciu în Suedia, împreună cu Walter. Ducându-se să-și ia mai vârstnicul coleg de la casa sa din via Turroni, în fața ochilor i-a apărut o viziune: era Roberta Mandelli, fiica despre care îl auzise pe Walter vorbind de atâtea ori.

Când fetișcana a intrat în antreu, unde aștepta Oscar, bărbatul a fost pur și simplu fermecat de armonia rotunjimilor ei abia înmugurite, de trăsăturile îndulcite ale feței, de moliciunea cărnii de pe umeri, de picioarele ei lungi și zvelte și de ținuta de o eleganță seniorială. Apoi l-a vrăjit vocea ei melodioasă, în care se mai ghiceau încă vagi disonanțe infantile și, aproape fără să-și dea seama, în minte i s-a conturat un gând care, pe moment, l-a înfricoșat: „Aceasta va fi femeia vieții mele." Și s-a îndrăgostit pe loc de ea.

Serviciul fotografic din Suedia avea să se dovedească mai greu și mai minuțios ca niciodată, căci acum era răvășit de o furtună de trăiri noi, pe care căuta să le exprime prin intermediul artei sale. Surprindea adesea instantanee rarefiate și totodată intense, asemenea sentimentului care pusese stăpânire pe el. Au rezultat o serie de fotografii memorabile, iar una din imaginile cu marele regizor suedez Bergman, surprins de Oscar într-un încântător joc de lumini și umbre prin geamul unei ferestre, avea să câștige în acel an un prestigios premiu internațional.

De la Stockholm, Walter a cumpărat câteva suvenire pentru fiica sa, iar Oscar, dintr-un impuls romantic, a achiziționat un mic cal din lemn lăcuit, azuriu, pe care i l-a oferit colegului său.

– Pentru micuța ta de acasă, i-a spus.

În timpul celor câtorva zile petrecute în Suedia, Walter, care începuse să-l cunoască bine pe Oscar, a fost mirat să constate la tânărul său coleg un

comportament mai reflexiv ca de obicei, o atitudine de bărbat împăcat parcă cu sine însuși. Întorcându-se seara la hotel, tânărul renunțase să dea iama prin cluburi și localuri de noapte, în căutare de noi cuceriri, preferând să-și petreacă timpul discutând vrute și nevrute cu Walter, iar când într-un târziu acesta spunea „Mă duc la culcare“, Oscar îi răspundea: „Și eu.“ Apoi urcau împreună în camerele lor, luându-și rămas-bun pe palier.

Întorși la Milano, Oscar l-a dus pe Walter cu mașina acasă.

Se făcuse seară, iar ferestrele vilei din strada Turroni erau luminate.

– Nu rămâi să mănânci cu noi? l-a întrebat Walter.

Oscar s-a dat jos din mașină și, privind cu luare-aminte lumina moale de la ferestrele vilei, a simțit că i se înmoaie picioarele de emoție la gândul că avea ocazia s-o revadă pe micuța Roberta. Cuprins brusc de o teamă nedeslușită, i-a răspuns lui Walter:

– Astăzi nu. Rămâne pe altă dată.

Și s-a urcat din nou la volan, plecând spre casă unde, mai mult ca sigur, Cinzia îl aștepta.

Într-adevăr, era acolo tolănită pe canapea, uitându-se la televizor.

L-a întâmpinat cu chiote de bucurie, întrebându-l din pragul ușii:

– Ce cadou mi-ai adus?

Îi cumpărase un jerseu bleu de lână, cu steluțe de Crăciun brodate.

– Ce frumos! Te duce cu gândul la zăpezile Nordului. Mulțumesc, dragule. Îl pun la naftalină pentru la iarnă, a spus ea.

Oscar a cercetat-o lung cu privirea, ca și cum ar fi văzut-o pentru prima dată, dându-și seama că nu se uitase niciodată la ea cu atenție până atunci. Cinzia era o femeie palidă, fardată ostentativ, cu sâni generoși și expresia stinsă a persoanelor care nu sunt interesate cu adevărat de nimic. După părerea lui, probabil că Cinzia ar fi putut locui bine-mersi într-un muzeu de artă plastică fără să-și arunce vreodată privirea la tablouri, căci era incapabilă să perceapă fie și cel mai mic fior artistic. De când o cunoștea, o apreciase o singură dată, atunci când se mutaseră de la Roma la Milano. Fusese însă un simplu foc de paie, un caz izolat, asemenea unui bec aprins pe neașteptate, dar care se stinge imediat. În fața ochilor i-a apărut din nou viziunea Robertei, care-i sugera o poftă de viață împletită cu o neasemuită eleganță. Ar fi trebuit să elaboreze un plan, însă în clipa următoare a scuturat din cap, amintindu-și parcă ceva: „Trebuie să aștept să mai crească“, și-a spus.

– Am făcut un *ragù* așa cum îți place ție, cu puțin unt, a auzit-o el ca prin vis pe Cinzia. Cât te schimbi, eu fierb pastele.

Își abandonase poziția preferată din fața televizorului, îndreptându-se spre bucătărie.

Trecând prin dreptul lui, învăluită în parfumul cu miros greu care-l făcea pe Oscar să strâmbe din nas, i-a fluturat palma prin fața ochilor.

– Ce faci, dormi în picioare? l-a întrebat ea chicotind, îndepărtându-se apoi cu pas unduit.

Oscar nu dormea, ci visa cu ochii deschiși.

Soneria telefonului l-a readus brusc la realitate.

Cumnatul său Saverio suna de la Roma, iar spusele sale aveau să-l lase fără cuvinte.

– Când sosiți? a întrebat el în cele din urmă.

– Săptămâna viitoare. Spune-mi, crezi c-ai putea găsi un hotel convenabil?

– Mă ocup dis-de-dimineață de asta, l-a asigurat Oscar, punând apoi receptorul în furcă.

Din bucătărie, Cinzia l-a întrebat:

– Cine a sunat la o asemenea oră?

– Sora mea nu se simte bine. Săptămâna viitoare va veni la Milano pentru o serie de analize.

– Îmi pare rău, a murmurat ea.

– Trebuie să găsesc un hotel convenabil.

– Glumești? O să stea aici, la noi. Le lăsăm camera noastră, iar noi o să ne descurcăm cumva: tu te poți aranja în studio, iar eu în sufragerie, a hotărât ea.

Oscar a mângâiat-o pe obraz, spunându-i:

– Ai un suflet mare.

Egle era toată familia lui și, din puținele cuvinte rostite mai devreme de Saverio, înțelesese că situația era gravă. Pentru prima dată, s-a temut c-avea s-o piardă.

S-a revăzut copil, în cămăruța lor de la fermă cu pereți văruiți în alb, dormind lângă sora sa mai mare. Își amintea cum se trezea în puterea nopții plângând și chemându-și în zadar părinții, iar ea îl liniștea

spunându-i: „Eu nu te voi părăsi niciodată." Iar ca să-i distragă atenția, îi zicea: „Prevăd că ziua va veni, mi-o zice inima-mi din piept, când ne va fi și nouă bine, căci Cel de Sus e bun și drept." Pe Oscar îl distra jocul de rime în care sora sa se dovedea maestră.

Egle fusese o elevă strălucită, însă renunțase la școală în favoarea fratelui mai mic, căruia învățătura nu-i prea plăcuse, reușind totuși să termine liceul, mai mult din respect pentru ea. Acum îi părea rău că nu se dusese la facultate, însă se consola cu gândul că o licență în Drept, de exemplu, i-ar fi îndrumat pașii spre o profesie mai puțin incitantă decât cea de fotograf de presă.

– Nu am un suflet mare, a protestat moale Cinzia, întrerupându-i șirul gândurilor. Apoi a adăugat: Chiar dacă noi doi nu suntem căsătoriți, o consider pe Egle cumnata mea, iar pentru rude trebuie să te faci luntre și punte, așa gândesc.

– Mă duc să fac un duș, a anunțat-o Oscar.

S-a închis în baie și, ascunzându-și fața în palme, a izbucnit în plâns. Sentimentul înălțător pentru micuța Roberta se risipise brusc, lăsând locul durerii pentru sora bolnavă.

6

Cinzia s-a dedicat îngrijirii cumnatei cu o devoțiune de care nimeni n-ar fi crezut-o în stare. Când soțul lui Egle pleca la Roma ca să-și pună la punct afacerile, Cinzia rămânea zi și noapte la căpătâiul bolnavei. Apoi, când, în urma unei operații complicate, Egle a fost externată cu o sentință care nu lăsa loc de speranțe prea mari, Cinzia a ținut cu tot dinadinsul să se mute în apartamentul ei și al lui Oscar. O însoțea la spital pentru ședințele istovitoare de chimioterapie, se străduia în fel și chip s-o consoleze și să-i aline suferința, insuflându-i adesea speranța pe care, treptat, Egle și-o pierduse.

Viața lui Oscar s-a schimbat radical. Timpul liber și-l petrecea acum acasă cu sora sa și cu Saverio, care făcea naveta între Roma și Milano.

Când constata că Egle se simțea ceva mai bine, Cinzia o lua cu ea în oraș, insistând să-și cumpere o bluză sau o rochie care-i făcea cu ochiul, însoțind-o

la cinematograf sau alegând împreună câte o perucă nouă, după ce bolnava își pierduse părul din cauza citostaticelor.

Oscar îi era profund recunoscător pentru grija arătată surorii sale, iar când Egle i-a spus „N-aș fi crezut niciodată că Cinzia poate fi atât de generoasă cu mine“, el i-a replicat: „Nici eu.“

Într-una din zile, Oscar a rămas singur acasă cu sora sa. Cinzia ieșise să-l conducă la gară pe Saverio, care se întorcea pentru câteva zile la Roma, nu înainte însă de a pregăti masa de prânz pentru cei doi frați. Egle se simțea obosită și se întinsese pe patul din dormitor.

– Cinzia ne-a făcut *lasagna* cu legume, a anunțat-o Oscar. Hai, ridică-te și vino la masă.

– Deocamdată, nu mi-e foame. Poate mai târziu. Începe fără mine, i-a răspuns ea.

Bărbatul a schițat un zâmbet, încercând să-și ascundă îngrijorarea pentru respirația grea, gâfâită, a surorii sale.

– Ca să fiu sincer, nici mie nu mi-e prea foame. Te aștept, a hotărât el.

– Atunci vino, întinde-te aici lângă mine și povestește-mi ceva frumos, i-a propus Egle.

El i-a făcut pe plac, iar femeia a continuat:

– Tare mi-aș dori să te știu la casa ta, întemeindu-ți o familie și ducând mai departe numele Trinchese. De sus, din ceruri, mama și tata și-ar dori același lucru. Știi, de când m-am îmbolnăvit, mă gândesc adesea la ei. Sunt încredințată că de acolo, de sus, nu ne-au

abandonat niciodată. Mie mi-au îndrumat pașii către un soț blând și generos, ție către o carieră de succes... Ca să nu pomenesc de minunea de femeie care ți-a ieșit pe nepusă masă în cale! Într-adevăr, poate că pe Cinzia n-o duce prea mult mintea, însă are un suflet de aur.

– Încerci cumva să-mi sugerezi că ar trebui să mă însor cu ea?

– Asta numai tu hotărăști, a murmurat ea.

În clipa aceea, lui Oscar i-a apărut în fața ochilor chipul suav al Robertei. De doi ani, de când începuse calvarul lui Egle, își impusese să nu se mai gândească la ea. De fiecare dată când Walter Mandelli pomenea de fiica sa, Oscar schimba subiectul. Acum însă, și-a spus: „A împlinit optsprezece ani, probabil că e o femeie în toată puterea cuvântului."

– Îți mai amintești de anii tăi de liceu, când îmi citeai versuri ale poeților provensali de secolul al XIII-lea? a întrebat-o el pe Egle.

– Cele în care cântau iubiri îndepărtate și zugrăveau chipul angelic al fecioarelor neprihănite? După părerea mea, se țineau de goange ordinare. În realitate, și-o trăgeau ca iepurii, care pe unde apucau, ascultă ce-ți spun eu.

Au izbucnit amândoi în râs. Apoi, el a zis:

– Ca să fiu sincer, pornirea ta desacralizantă mă descumpănește. Nu cred deloc că lucrurile stăteau așa cum spui tu. De exemplu eu, cu mult timp în urmă, zărind prima dată o fetișcană oarecare, am simțit un

fior inexplicabil, un fel de descărcare electrică ce m-a traversat din creștet până-n tălpi. Dacă aș fi fost poet, i-aș fi dedicat cânturi și balade, căci zărind-o, m-am îndrăgostit pe loc de ea. Apoi însă, atenția mi-a fost abătută de altele, însă acum mi-a apărut din nou imaginea ei în fața ochilor. Știi, o percep ca pe un înger pe care n-aș îndrăzni să-l ating nici c-o pană măcar.

Egle a zâmbit, apoi a oftat lung și a închis ochii. Părăsise viața pământească gândindu-se la iubire.

Câteva zile mai târziu, Walter Mandelli l-a surprins pe Oscar plângând. Era singur în laboratorul fotografic, cu fața ascunsă în palme și hohotea deznădăjduit. Bărbatul s-a apropiat de el și i-a pus o mână pe umăr în semn de îmbărbătare.

– Am rămas singur, Walter. Sunt singur pe lume, a șoptit Oscar.

– Știu, i-a răspuns jurnalistul, amintindu-și de durerea trăită de el la pierderea surorii sale, Cristina.

Trecuseră mulți ani de atunci, însă chiar și acum, când se gândea la ea, simțea un gol imens în suflet, pe care nimeni și nimic nu l-ar fi putut umple.

– Egle era toată familia mea. Acum mă simt rătăcind de colo-colo, căutând un reper, un punct de sprijin, i-a mărturisit Oscar.

– Prietene, sfatul meu este să încerci să uiți durerea dedicându-te trup și suflet muncii. Uneori, uitarea ne ajută să supraviețuim, i-a sugerat Walter, adăugând: Hai, capul sus! După cum știi, trebuie s-o luăm iar din loc. Margem la Geneva, să ne clătim ochii cu Sophia Loren.

Oscar a lăsat să-i scape un zâmbet.

– Oare când ai să încetezi s-o mai faci pe cocoșul pe lângă femeile frumoase? a încercat el să glumească.

– Niciodată. Dintotdeauna am fost foarte sensibil la frumusețea feminină. Am avut o mamă foarte frumoasă, două surori la fel, pe fiica mea, de o frumusețe răpitoare, ca să nu mai vorbesc de maică-sa, de Malvina. De obicei, femeile cu adevărat frumoase sunt totodată bune la suflet și generoase, iar eu obișnuiesc să spun că sunt laptele și mierea acestei vieți.

– Pentru când e stabilită plecarea? s-a interesat Oscar.

– Pentru mâine-dimineață. Mergem cu mașina ta. Treci să mă iei în jur de ora nouă: în felul acesta, luăm micul dejun împreună. Ni-l pregătește Roberta mea, care, crede-mă, e la fel de pricepută ca un *chef* de restaurant de lux, a spus Walter.

– Nu!

Acel „nu“, rostit aproape cu groază, a avut darul să-l alarmeze pe celălalt.

– Adică cum, nu?

– Vreau să spun că nu mă simt în stare să socializez cu persoane noi. Uite cum facem: când ajung, te claxonez și te aștept în mașină.

Lui Walter îi convenea și această alternativă, așa că, odată înțeleși, au ieșit din redacție și și-au luat rămas-bun.

– Mulțumesc, a spus Oscar, îndreptându-se spre casă.

În apartamentul din via Solferino îl aștepta o surpriză: Cinzia mutase mobilele dintr-o parte într-alta,

schimbând sufrageria cu dormitorul și cumpărând un pat matrimonial nou.

Înțelesese că lui Oscar nu-i era deloc ușor să doarmă în camera în care sora sa își dusese povara suferinței, pentru ca în cele din urmă să moară. Sensibilitatea femeii l-a emoționat adânc. Mângâind-o pe obraz, i-a spus:

– Meriți pe cineva mult mai bun decât mine, pe cineva care să știe să te aprecieze la adevărata ta valoare.

– Dimpotrivă, cred că tu mă apreciezi așa cum se cuvine și, pe de altă parte, n-aș găsi niciodată pe cineva mai bun ca tine. Singura noastră problemă este că tu, deși ții foarte mult la mine, nu reușești încă să mă iubești, în timp ce eu te iubesc, și încă de mult.

– Într-adevăr, numai o femeie care iubește putea face ceea ce ai făcut tu pentru sora mea, însă...

– De ajuns, Oscar, nu trebuie să spui mai mult. Înțeleg foarte bine că nu poți impune cuiva să te iubească. Crede-mă însă că sunt și voi fi întotdeauna mulțumită cu ce-mi oferi. Și îmi oferi mult, chiar dacă tu nu-ți dai seama. Eu nu i-am dat surorii tale nici jumătate din cât îmi dai tu.

Oscar s-a refugiat în brațele ei.

În seara aceea, au făcut dragoste pe îndelete, iar în cele din urmă, el a adormit cu capul pe pieptul ei, asemenea unui copil.

Dimineața, înainte să plece, Cinzia încă dormea. I-a cercetat chipul îndelung și a mângâiat-o tandru pe păr.

Ajuns în fața vilei Mandelli, a claxonat, conform înțelegerii. Ușa casei s-a deschis imediat, iar în prag s-a profilat silueta Robertei.

– Vino înăuntru, i-a strigat ea, zâmbind. Apoi a adăugat: Te așteptam.

7

În clipa aceea, Oscar a înțeles că viața sa urma să se complice. Dorința de a-și proteja în continuare traiul comod și ferit de griji îi sugera să nu-și descleșteze mâinile de pe volan, însă cealaltă dorință, aceea de a se afla în apropierea Robertei, s-a dovedit mai puternică, împingându-l afară din mașină.

Tânăra purta o pereche de pantaloni galbeni de in și un tricou alb cu o inscripție în litere albastre: SUNT CU CAPUL ÎN NORI, DAR CU PICIOARELE PE PĂMÂNT.

Oscar a zâmbit amuzat, iar odată cu zâmbetul lui, Roberta a retrăit dintr-odată emoțiile care o încercaseră pe când avea doar șaisprezece ani: obrajii i s-au împurpurat instantaneu.

– Tata nu-i încă gata de plecare. Îți propun să-l așteptăm împreună, i-a spus ea, învăluindu-l cu o privire care lui Oscar i s-a părut suavă ca o mângâiere de iubire.

A urcat treptele încet, temându-se parcă de apropierea ei.

Făcând un pas înapoi ca să-i facă loc să treacă, tânăra s-a simțit copleșită de frumusețea bărbatului cu trup vânjos, îmbrăcat cu o pereche de blugi ușor uzați și un tricou polo galben.

– Așadar, îți mai amintești de mine? a întrebat-o el.

– Bineînțeles. Nici până-n ziua de astăzi n-am apucat să-ți mulțumesc pentru călușul de lemn pe care-l păstrez în camera mea, pe o policioară. Îmi pare bine să te revăd.

Ajunși în antreu, Roberta și-a dus degetul la buze, spunându-i în șoaptă.

– Să nu vorbim prea tare, pentru că bunica încă doarme. Tata n-a ieșit de sub duș, așa că-ți propun să-l așteptăm servind micul dejun.

Preț de o secundă, Oscar s-a gândit că mai avea încă timp să dea bir cu fugiții. La naiba – și-a spus el –, era un bărbat în toată firea! Avea douăzeci și șase de ani, iar puștoaica aceea de vis, fiica lui Mandelli, nu era de nasul lui. Însă de fugit, n-a fugit.

A urmat-o ca pătruns de o vrajă de-a lungul coridorului, până în sufragerie.

Razele intense ale soarelui de iulie se strecurau printre lamelele de lemn ale persienelor pe jumătate lăsate, trasând dungi aurii pe masa încărcată cu platouri, farfurii și cești de porțelan, precum și pe chipul tineresc al unei femei brunete, care, cu coatele proptite pe marginea mesei, sorbea cu înghițituri mici din ceașca de cafea pe care o ținea între palme.

Oscar rămase o vreme să privească, pe rând, la necunoscută și la Roberta, pentru că semănau ca două picături de apă:

– Ea este mama, l-a lămurit Roberta, făcând apoi prezentările: Mamă, el este Oscar, fotograful care face echipă cu tata.

Bărbatul a așteptat politicos ca femeia să-i întindă mâna, pe care i-a strâns-o ușor, spunând:

– Bună dimineața, doamnă. Știți, n-aș vrea să deranjez.

– Poftiți cu noi la masă, l-a invitat Malvina cu un zâmbet distant, arătând spre un scaun cu un gest amplu al brațului său bronzat, pe care zăngăneau melodios câteva brățări subțiri de aur.

Oscar nu s-a putut abține să nu observe că femeia îi transmisese fiicei sale amprenta propriei eleganțe a gesturilor. La rândul ei, Malvina îl examina din cap până-n picioare, fără însă să aibă aerul că i-ar fi remarcat prezența. Oscar s-a așezat stânjenit pe un scaun.

– Zău așa, n-aș vrea să deranjez, a repetat el.

– Nu mai faceți atâtea nazuri și serviți-vă, a spus Malvina pe un ton învăluitor, care contrasta evident cu îndemnul care se dorise mai degrabă un ordin.

Turnându-i cafeaua în ceașcă, Roberta lăsa să transpară o ușoară îngrijorare: știa că mama îl analiza fără milă pe blondul fermecător din fața ei și ardea de nerăbdare să-i afle sentința.

– Luați o brioșă, a insistat Malvina, adăugând: Sunt un fel de *gâteau maison* preparate în casă de fiica

mea care, atunci când e vorba să întoarcă bucătăria cu susul în jos, dă tot ce are mai bun în ea. Chiar discutam cu ea, înainte de venirea dumneavoastră: cred că ar trebui să urmeze o școală de bucătari, ca să-și perfecționeze acest talent, se pare înnăscut.

Oscar a luat o brioșă umplută cu gem și a analizat-o preț de câteva secunde, ca și cum ar fi ezitat să muște din ea.

– N-o lua în seamă pe mama, a intervenit Roberta. Latră, dar nu mușcă. Așa știe ea, de altfel, să dea tot ce are mai bun în ea.

Malvina și-a gratulat fata cu un surâs încântător, replicând:

– Mi-e teamă că l-ai speriat de moarte pe bietul băiat.

– Eu ce fac? Mănânc brioșa sau nu? a întrebat cu un aer descumpănit Oscar.

În râsetele celor două, tensiunea s-a risipit brusc, iar Malvina a exclamat:

– Savurați-vă micul dejun în sfânta pace, zău așa!

Peste cei trei s-a lăsat tăcerea. Roberta mânca acum cu gesturi studiate, urmărindu-l cu coada ochiului pe bărbatul visurilor ei. Nu încetase să se gândească din când în când la el, iar acum, privindu-l, își dădea seama că-l plăcea mai mult decât își închipuise.

Dintr-una din camerele care dădeau spre coridor s-a auzit deodată vocea răgușită a bunicii, care striga:

– Cristina! Cristina!

Deși stranie, chemarea aceea venea la momentul potrivit. În pană de subiecte de conversație, Roberta a anunțat:

– Eu mă duc dincolo, la bunica.

– E mama lui Walter, l-a lămurit Malvina pe Oscar când au rămas singuri, ungând cu unt o felie de pâine prăjită. O strigă întruna pe una din fiicele sale, care a murit cu zece ani în urmă.

Prin ușa întredeschisă se auzea o șușoteală neînțeleasă între bunică și nepoată. Apoi, Roberta i-a spus bătrânei pe un ton duios:

– Fii pe pace, bunico. Uite, dacă vrei, îți aduc o ceașcă de cafea.

– Constat că fiica mea dovedește și un spirit de adevărată „mamă a răniților“, nu doar un mare talent într-ale bucătăriei, a remarcat Malvina, adăugând: Eu, una, abia dacă mă pricep să rumenesc o friptură, însă Roberta, crescând în casa aceasta de femei vrednice, a devenit genul de gospodină perfectă. Dumneavoastră, în schimb? Vreau să spun: la dumneavoastră acasă cine gătește?

– Prietena mea, în rarele dăți când luăm masa împreună. Ca să fiu sincer, sunt genul de bărbat obișnuit cu restaurantele. Când îmi merge bine, îmi permit să mănânc și la localuri mai acătării.

– Viață de burlac, carevasăzică.

Oscar se întreba: oare frumoasa doamnă din fața sa făcea conversație ca să treacă timpul mai repede sau chiar era interesată de el?

– Nu am o părere prea bine conturată despre viața de familie, a recunoscut el.

– Dacă prin viața de familie înțelegeți căsnicie, atunci vă dau dreptate să fiți reticent: cere implicare și nu poate fi înfruntată cu superficialitate, a subliniat Malvina.

Oscar, care aflase de la Walter povestea părinților Robertei, a fost pe punctul de a-i replica: „Într-adevăr, dumneavoastră, de exemplu, v-ați ferit ca dracu' de tămâie să vă implicați." În schimb, a preferat să răspundă într-o cu totul altă notă:

– Recunosc că m-ați luat oarecum prin surprindere. De obicei, persoanele cu care abia fac cunoștință se interesează de profesia mea: ce personaje celebre am fotografiat, ce locuri minunate din lumea largă am avut norocul să văd... În schimb, am impresia că dumneavoastră vreți să mă purtați pe un teren foarte dificil, cel al vieții private.

– Călătoriile pe care le facem în căutarea sinelui sunt, fără îndoială, mult mai interesante decât cele în jurul lumii, a afirmat ea.

Reușise din nou să-l lase fără replică. În plus, Roberta întârzia să revină în cameră, iar Walter se lăsa așteptat.

– Nu sunt deloc o natură speculativă, s-a scuzat el.

Malvina i-a adresat un zâmbet binevoitor și, turnându-i o altă ceașcă de cafea, a schimbat subiectul, spunând:

– Am aflat că lui Walter îi place mult să lucreze cu dumneavoastră.

– În realitate, onoarea de a lucra împreună este de partea mea. Îi admir profesionalismul și îi invidiez scriitura. Spre deosebire de el, eu țin pixul în mână ca pe lopată, iar în fața unei coli albe de scris, gândurile îmi fug care-ncotro. Acum, nu știu dacă fug din pudoare sau de groază.

– Nu exagerați, altminteri voi crede că ați pornit la vânătoare de complimente. Să înțeleg deci că vă exprimați mult mai bine prin intermediul obiectivului aparatului de fotografiat, nu-i așa?

Oscar simțea că se umpluse paharul. Doamna aceea de înaltă clasă era în realitate de-a dreptul detestabilă. Oare cum putea vorbi Walter despre ea la superlativ? Desigur, mai exista o posibilitate: poate că doar juca rolul unei femei detestabile...

S-a auzit zgomotul unor pași care se apropiau, iar în clipa următoare în cameră a intrat Walter, care, după ce l-a salutat pe Oscar, s-a întors spre Malvina.

– Spui că pot pleca fără grijă? a întrebat-o el, făcând aluzie la mama sa bolnavă.

– Uite cum stau lucrurile: adineauri i-am luat tensiunea, care e destul de bună. Respiră ceva mai greu, însă nu are dureri. Aurora va veni aici mâine-seară, iar până atunci Roberta și cu mine rămânem cu ea. În sfârșit, situația e sub control, după părerea mea, l-a asigurat ea.

Walter și-a turnat o ceașcă de cafea.

– Nu mi se pare corect ca fetița mea să se sacrifice pentru mama, a spus, adăugând: Și nici tu, care,

iată, de la o vreme faci aproape zilnic naveta între Tavernolo și Milano. Mă simt vinovat, zău așa.

Prin ușa deschisă, Oscar a zărit-o pe Roberta ieșind pe vârfuri din odaia bătrânei. Afecțiunea cu care-și îngrijea bunica îl înduioșa, amintindu-i de felul în care Cinzia se comportase cu sora lui bolnavă. Îl impresionase însă și comentariul lui Walter despre sacrificiul „fetiței“ sale. Care fetiță? – s-a întrebat Oscar. Așa-zisa fetiță era o femeie în toată firea. Și încă ce femeie! Totuși, ce anume își sacrifica? Vacanța? Prietenii? Relația cu iubitul? Pentru că – și-a spus el –, la vârsta ei era foarte normal să aibă un iubit.

Tânăra și-a făcut din nou apariția în sufragerie în clipa în care cei doi bărbați se pregăteau de plecare. A aruncat o privire în fugă spre Oscar, apoi i-a adresat un zâmbet tatălui său, spunând:

– Fii liniștit, acum a adormit din nou. Să suni când ajungi la Geneva, l-a atenționat ea.

– Vino aici, draga mea, a zis Walter, desfăcându-și larg brațele.

Roberta s-a lăsat îmbrățișată, depunând apoi o sărutare fugară pe obrazul proaspăt bărbierit și parfumat al părintelui său. Apoi i-a dăruit lui Oscar o privire afectuoasă.

– Să ai grijă de tata, a spus ea, întinzându-i mâna.

El i-a strâns-o moale, iar tânăra a simțit trecând-o un fior.

După plecarea celor doi bărbați, Roberta și Malvina s-au ocupat de strânsul mesei.

– Nu pricep și pace cum poate tatăl tău să aibă o slăbiciune pentru fotograful acesta, pe cât de arătos, pe atât de searbăd, a spus Malvina.

– Știi ceva? Nici cu tine nu mi-e rușine: pe cât ești de drăguță uneori, pe atât ești de odioasă când ții morțiș s-o arăți. Te-am auzit de dincolo, din odaia bunicii. L-ai împuns din toate pozițiile, iar în cele din urmă pur și simplu l-ai tras în țeapă. În sfârșit, nu mă privește, a curmat brusc subiectul Roberta, cu o expresie iritată pe chip.

– Ba eu cred că, dimpotrivă, te privește, căci te cunosc suficient de bine ca să-mi dau seama că tipul ăsta cu aer de manechin îți place. Vrei un sfat?

– Nu. Ca și tine, prefer să greșesc de una singură.

8

Încă din primii ani ai copilăriei, Roberta își petrecea luna august cu părinții, care o purtau în tururi istovitoare prin Europa. Acum, după ce luase bacalauratul cu note mari, s-a simțit îndreptățită să reclame dreptul la independență în privința vacanței de vară.

– În august plec la mare cu Ines și Liliana, și v-aș fi recunoscătoare dacă n-ați avea nimic de comentat, le-a declarat ea Malvinei și lui Walter la începutul lui iulie.

Una dintre mătușile lui Ines administra un mic hotel la Alassio, și acceptase să-și găzduiască nepoata și pe prietenele acesteia, la un preț rezonabil.

Astfel, Roberta a hotărât să-și petreacă luna iulie în oraș, îngrijindu-și bunica, în timp ce Ines plecase cu familia la munte, iar Liliana se angajase part-time la farmacia din piața Susa, ca să-și câștige banii de vacanță.

După plecarea tatălui său și a lui Oscar, Roberta s-a repezit către farmacia din piața Susa. A găsit-o pe

Liliana în depozitul din spate, unde sorta medicamentele, ordonându-le pe rafturi. Văzând expresia încruntată de pe chipul prietenei sale, Liliana s-a alarmat, temându-se de o schimbare neașteptată de program pentru luna august. Sejurul la Alassio urma să fie prima vacanță adevărată din viața sa, așa că-și făcuse planuri mari, inclusiv să învețe să înoate.

– Ce e? a întrebat ea cu un aer agresiv, așteptându-se la ce era mai rău.

– Nu ghicești? a îngăimat Roberta.

– Ce naiba să ghicesc? Hai, spune odată, n-am timp de pierdut.

– L-am revăzut, i-a dezvăluit Roberta, pe un ton visător.

Liliana a oftat ușurată: afirmația prietenei sale n-avea legătură cu proiectul lor comun din luna august. Revenindu-și din spaima de mai devreme, s-a străduit să înțeleagă la cine se referea Roberta.

– Pe cine ai revăzut?

– Pe Oscar.

Cu numai doi ani în urmă, Oscar fusese laitmotivul verii în discuțiile dintre cele trei prietene, așa că Liliana știa bine cine era personajul.

– Pfui, o luăm de la capăt! a exclamat ea, reluându-și lucrul.

– Trebuie să mă asculți, a insistat Roberta.

– După cum bine vezi, acum am treabă. Ca să nu mai pomenesc de faptul că, dacă doctorul Mambretti dă de tine aici, în depozit, îmi trage un perdaf de n-o

să-l uit cât oi trăi. Persoanele neautorizate n-au ce căuta aici. Chiar vrei să-mi pierd slujba din cauza ta? a mustrat-o Liliana pe un ton iritat.

– Te implor, trebuie neapărat să stau de vorbă cu tine! Mă simt îngrozitor, a rugat-o cealaltă.

– În regulă. Uite, mă duc dincolo să cer un bilet de voie pentru zece minute.

Roberta a așteptat în curte până când Liliana a încuiat ușa depozitului, venind apoi către ea.

– Hai, spune tot, a îndemnat-o tânăra pe un ton resemnat.

– Oscar a trecut mai devreme pe la noi ca să-l ia pe tata și să plece amândoi în Elveția. A intrat în casă, a luat micul dejun cu mine și cu mama, și trebuie să-ți mărturisesc că este și mai fermecător decât mi-l aminteam eu. Mamei nu-i place de el, susține că-și dă aere de manechin. Problema e alta: a plecat fără să mă învrednicească nici măcar c-o privire. Parcă nici n-aș fi existat, așa s-a comportat. De altfel, chiar asta-i realitatea: pur și simplu nu exist pentru el. Știi, are pe cineva, o femeie cu care trăiește de câțiva ani buni și care cu siguranță că e o tipă oribilă și antipatică. Iar eu... Eu sunt nebună de iubire pentru el, a declarat Roberta dintr-o suflare.

– A, nu, aici te corectez: ești nebună și atâta tot, a repezit-o Liliana.

După incidentul cu Purcelușul roz, care aproape că o costase viața din cauza complicațiilor în urma avortului, Liliana hotărâse că n-avea să se mai lase

niciodată sedusă de un bărbat. Frumusețea ei răpitoare atrăgea bărbații ca un magnet, iar răceala cu care tânăra îi trata o făcea și mai râvnită. Însă deziluzia sentimentală și, mai ales, trauma întreruperii de sarcină o răniseră profund: nu reușise încă să treacă pe de-a-ntregul peste experiențele dure de viață, însă în ochii Robertei și ai lui Ines, prietena lor devenise tare ca o stâncă. O respectau pentru forța ei morală, recunoscându-i o maturitate pe care ele n-o posedau încă. Iată, așadar, de ce apelau adesea la judecata ei.

– Nu, nu-mi spune că sunt nebună, te rog! Realitatea este că sunt îndrăgostită până peste urechi, însă sunt sigură că dacă l-ai vedea m-ai înțelege perfect. Sunt pur și simplu topită după el, iar când mă privește sau îmi zâmbește, pierd orice contact cu realitatea.

– Slăbește-mă, te rog! La fel de mult îți plăcea și Minicapilli, din câte-mi amintesc. Pe tine pur și simplu te vrăjesc indivizii dubioși, asta-i problema ta. Peste două săptămâni vom fi la mare și sunt convinsă că vei întâlni un tânăr de ispravă care se va îndrăgosti de tine, iar tu îl vei uita pe ciudatul acesta de Oscar, la fel cum l-ai uitat și pe Minicapilli.

– De ce ții morțiș să-mi spulberi visul?

– Ce vis o mai fi și acela când eroul este un bărbat cu opt ani mai mare ca tine și cu o femeie care-l așteaptă acasă?

Primul impuls al Robertei a fost să-i reamintească prietenei sale că și ea cultivase un vis de iubire cu un profesor cu zece ani mai în vârstă și cu nevastă acasă.

A înțeles însă imediat că ostilitatea Lilianei își trăgea seva chiar din acea experiență dureroasă. În opinia ei însă, Oscar n-avea absolut nimic în comun cu nemernicul de Purceluș roz.

– E un bărbat solar, curat și limpede precum apa de izvor. Nu voiam altceva decât să-ți vorbesc despre el și despre sentimentele pe care le încerc, căci, de altminteri, sunt convinsă că el nu se gândește la mine. Aș vrea să nu mă mai gândesc nici eu la el, dar cum oare aș putea? Pur și simplu nu reușesc să mi-l alung din minte și din inimă.

– Ești plictisitoare, repetitivă și searbădă. Asta, una la mână. Doi la mână: mă faci să întârzii la slujbă.

– Uf, ești mai rea decât mama, zău așa.

– Mama ta, care-i o femeie cu capul pe umeri, l-a cunoscut și nu i-a plăcut de el. Un motiv o fi având ea, nu crezi? Spune-mi, de ce nu te gândești mai bine ce anume vrei de la viață, în loc să te agăți cu disperare de un simplu capriciu? Acum, eu trebuie să mă întorc la muncă, așa că te las cu bine, a curmat discuția Liliana, îndepărtându-se.

Roberta s-a întors acasă și mai nemulțumită decât plecase. A intrat în curte, dar în loc să urce treptele spre ușa de la intrare, a luat bicicleta și a ieșit din nou. Pedalând fără nicio tragere de inimă sub razele dogoritoare ale soarelui, a ajuns în cele din urmă la librărie.

Adora spațiul acela larg, înțesat cu rafturi pline-ochi cu cărți. Îi plăcea să admire jocul de culori al copertelor, să adulmece mirosul de hârtie tipărită, să

contemple turnurile clădite din bestselleruri la modă, care semănau cu niște torturi de nuntă imense, să studieze afișele care făceau reclamă unor autori și titluri, să se minuneze de rezistența standurilor turnante, care păreau mereu că stau să se prăbușească, dar care susțineau cu stoicism volume grele.

Înăuntru, o clientă discuta cu Angelica, vânzătoarea. Trecând prin dreptul lor, Roberta a auzit-o pe necunoscută spunând:

– Închipuiți-vă, pentru mine nu e totuna să cumpăr o anumită carte de aici sau de la o librărie oarecare. Când o cumpăr de la voi, îmi pare parcă mai interesantă.

– Este tușa magică a librăriei Gufo, a auzit-o Roberta răspunzând pe Angelica, înainte să intre în birou.

În fața computerului, Chiara se delecta cu o înghețată de mentă. Ridicându-și privirea, a întrebat-o:

– Toate bune și frumoase?

Roberta s-a lăsat să cadă pe scaunul din fața femeii și i-a răspuns tot cu o întrebare:

– De ce mai întrebi, nu se vede?

– Ce ar trebui să văd, mă rog frumos?

– Întrebi dacă toate-s bune și frumoase? Păi, să vedem. Bunica e bolnavă rău, tata e plecat mai mereu pe meridianele lumii, mama mă consideră o neajutorată, prietena mea cea mai bună îmi spune că sunt nebună de legat, iar eu habar n-am ce vreau de la viață. Nici că s-ar putea mai bine, nu-i așa?

– Vrei o înghețată? a întrebat-o Chiara, imperturbabilă.

– Numai dacă ai una cu cianură, pentru că acum nu-mi doresc altceva decât să mor.

– Ghinion în dragoste? a încercat femeia să ghicească, afișând același aer placid.

– Din calmul tău nu te scoate nimeni, ce mai la deal, la vale!

– De aceea ai și venit la mine: pentru că nu sunt genul de femeie care să se alarmeze din orice. Vezi tu, domnișoară, dacă ai fi trecut umăr la umăr cu noi prin revoluționarul an ’68, crezând în visurile pe care ni le făuream cu febrilitate și pentru care ne-am luptat în zadar ca niște leoaice, probabil că ți-ar cădea vălul acela care-ți acoperă privirea și ai vedea realitatea așa cum este: soarta noastră, a femeilor, este să suferim pentru acei bărbați care nici nu vor s-audă de noi. Și asta nu-i tot: când, în cele din urmă, îl întâlnești pe cel care-ți spune „Da“, să fii sigură că ai căzut într-o cursă. Pentru că, vezi tu, noi căutăm iubirea, în vreme ce pe ei îi interesează doar propria lor comoditate. Însă probabil că vorbesc la pereți, căci tu nici măcar nu mă auzi sau, dacă mă auzi, nu mă crezi. Cine-i tipul?

– Bărbatul visurilor mele.

– În cazul acesta, continuă să visezi liniștită, până în clipa în care o să dai cu capul de zid și o să urli de durere. Între timp însă, ce-ai zice să mai zăbovești o vreme pe aici și să-mi dai o mână de ajutor? Ne asaltează clienții cu cereri de carte pentru concediu, așa că ne cam cocoșăm de muncă.

– De acord. De unde să încep?

– Întâi de toate, deschide cutiile mari de colo și scoate tot din ele. Fii cu băgare de seamă: cărțile sunt mai grele decât par și dacă te forțezi prea tare, pleci de aici cu spinarea fărâme, a atenționat-o Chiara.

9

Era o căbănuță de lemn, adăpostită la umbra unui străvechi cedru de Liban. În loc de acoperiș, avea câteva straturi de paie suprapuse, formând un fel de pălărie de ciupercă. Ciripitul păsărelelor care anunțau sosirea zorilor a trezit-o pe Roberta. În aer plutea o mireasmă îmbătătoare de rășină și levănțică. După câteva clipe de confuzie, și-a amintit cu groază totul: petrecerea de pe plajă, tânărul Filippo Anselmi, invitația la vila lui, parcul cufundat în întuneric și cabana de lemn. A întredeschis cu teamă ochii și a zărit un văl rozaliu care cobora din tavan, izolând pe toate laturile patul. Rășchirat lângă ea, Filippo: dormea încă.

Roberta a dat deoparte pătura subțire de bumbac, a alunecat fără zgomot din pat, dându-și abia atunci seama că era complet goală. Hainele zăceau aruncate pe un suport de lemn, lângă care și-a zărit și sandalele. Le-a cules în grabă și, mergând pe vârfuri, s-a strecurat afară. În fața căbănuței, sub coroana amplă a

cedrului, existau două scaune și o măsuță, pe care fuseseră abandonate un pahar cu resturile unei lumânări și două cutii goale de suc de portocale. Apariția ei a atras atenția păsărelelor, care au amuțit brusc. S-a îmbrăcat în grabă, cuprinsă brusc de un val de furie împotriva ei înseși: n-avea să-și ierte ce făcuse cu o seară în urmă și nu-și putea explica de ce se lăsase dusă de val.

Totul începuse la câteva zile după sosirea la Alassio. Stătea tihnită pa plaja Atlantico, lăsându-se mângâiată de razele blânde ale dimineții, când deodată o voce masculină o întrerupsese din propriile gânduri.

– Diseară organizez o petrecere cu grătar pe plajă. Vrei să vii și tu? o întrebase necunoscutul.

Se întorsese spre el și, punându-și mâna streașină la ochi, zărise aplecându-se spre ea un tinerel înalt, slab, cu pielea atât de arsă de soare, încât putea fi ușor confundat cu un african.

– Ne cunoaștem? se mulțumise să întrebe ea, cu un aer distant.

– Nu, însă de vreme ce de câteva zile pașii mi se încrucișează cu ai tăi și ai prietenelor tale, am considerat de cuviință că trebuie să facem cunoștință, spusese el, întinzându-i mâna.

– Eu, nu, îi replicase ea, punându-și ostentativ ochelarii de soare la ochi și ignorând mâna întinsă a celuilalt.

– Puteam să jur că ești a dracului!

Ea nu-i răspunsese, așteptând urmarea. Băiatul se așezase apoi direct pe nisip, lângă ea, spunând:

– Mă cheamă Filippo Anselmi și sunt din Genova. Locuiesc într-o casă de pe deal, lângă sanctuar, unde am fost exilat pe perioada vacanței din cauză că am picat bacul, lucru care mi se reproșează de atunci zi de zi. Ai mei sunt plecați într-o croazieră pe Mediterana, în vreme ce eu am fost pedepsit să-mi petrec luna august aici, cu bunicii. Cu alte cuvinte, sunt un biet nefericit uitat pe aceste meleaguri.

Roberta lăsase să-i scape un surâs.

– Pe mine mă cheamă Roberta, spusese ea, întinzându-i în cele din urmă mâna. Apoi adăugase: Spre deosebire de tine, pentru mine și prietenele mele această vacanță este premiul pentru faptul că am luat bacul.

– Felicitări. Prin urmare, ce faci? Vii la petrecere?

– Unde anume ar trebui să vin?

– Aici, pe plajă. M-am înțeles deja cu administratorul. Mă bazez pe tine?

– Nu uita că suntem trei, după cum bine ai observat, accentuase Roberta, arătând către Ines și Liliana, care tocmai se îndreptau către ei.

– Asta înseamnă așadar un „da“, s-a arătat entuziasmat Filippo.

Ines și Liliana văzuseră în acea invitație ocazia perfectă de a o distrage pe Roberta de la obsesia ei pentru Oscar. Și nu greșiseră, pentru că seara prietena lor se dovedise sufletul petrecerii, fiind aleasă de prietenii genovezi ai lui Filippo Miss Simpatie și primind din partea lor un premiu: un fel de cupă alcătuită din mai multe cutii cu băuturi răcoritoare.

– Crezi oare că a scăpat de obsesia pentru Oscar? o întrebase Ines pe Liliana.

– Nu știu ce să spun. Cert este însă că a încetat să mai vorbească întruna despre el. Să sperăm c-o s-o țină așa cât mai mult, replicase cealaltă.

Grupul de tineri căpătase apoi obiceiul să se întâlnească la lăsarea serii, pentru a merge împreună la discotecă sau pur și simplu ca să se plimbe de-a lungul falezei.

Încetul cu încetul, Roberta și Filippo au devenit de nedespărțit. Din vorbă în vorbă, ea a aflat că vila în care era cazat tânărul aparținea bunicilor dinspre mamă, fiind reședința lor permanentă, că mama lui era coasociat al unei case de avocatură genoveze și că tatăl său era director în cadrul unui important consorțiu energetic. Filippo avea o soră mai mare, căsătorită cu un jurnalist de la *Secolo*, și o alta mai mică, acum în croazieră cu părinții. Era considerat „oaia neagră" a familiei, pentru că nu-l prea trăgea ața nici spre școală, nici spre alte activități care n-aveau legătură cu clarinetul – pasiunea lui încă de pe vremea când era de-o șchioapă.

– Tu ce pasiune ai? o întrebase Filippo.

– Să citesc. Dac-ar fi după mine, mi-aș petrece zilele într-un hamac, cu o coca-cola într-o mână și cu o carte în cealaltă, îi răspunsese ea.

– Ascultă, nu ți-ar plăcea să ai alături pe cineva îndrăgostit până peste urechi de tine? aruncase pe neașteptate Filippo întrebarea cea mare.

Robertei îi zburase instantaneu gândul la Oscar, dându-și seama că se străduia în zadar să se simtă atrasă de Filippo, deși tânărul se dovedea o prezență plăcută, amabilă și deschisă.

– Ba da, însă cel la care mă gândesc eu este inabordabil, îi mărturisise ea.

– Un cântăreț, un actor de cinema?

– Nu, un fotograf, care nici măcar nu-i atât de faimos: îl cheamă Oscar.

– Carevasăzică, iubire în toată regula, comentase el, cu o mină dezamăgită.

– Așa cred, murmurase ea.

– Atunci, de ce nu e aici, cu tine?

– Pentru că are deja o relație și pentru că e mult mai în vârstă decât mine.

– Și ați avut... știi tu... raport?

– Ce tot spui acolo? Nici măcar nu știe că exist. Adică nu... Știe că exist, pentru că lucrează cu tata, însă nu-mi acordă nici cea mai mică atenție.

– Ah, ce mi-ar mai plăcea să fiu Oscar, oftase el, zâmbind melancolic.

– Mie îmi place de tine așa cum ești. Pentru că tu ești Filippo, cel care își dorește să cânte toată viața la clarinet, spusese Roberta, zâmbindu-i.

– În realitate însă, va trebui să fac cu totul altceva, altminteri mă învinețesc ai mei, își exprimase el din nou dezamăgirea pentru propria lui condiție.

– Fii liniștit, te apăr eu, declarase ea, îmbrățișându-l cu o pornire maternă.

Tânărul își ascunsese fața în scobitura umărului prietenei sale, o mângâiase pe păr, pentru ca apoi, pe neașteptate, să-și lipească buzele de cele ale Robertei. Sărutul durase mai mult decât și-ar fi putut închipui Roberta, căci nu i se păruse absolut deloc dezagreabil.

Se aflau în parcul vilei, cufundați în întuneric. Era aproape miezul nopții, iar bunicii lui Filippo se duseseră deja la culcare.

– Vreau să-ți arăt refugiul meu secret, îi spusese el apoi.

Și o luase de mână, conducând-o de-a lungul unor alei până la căbănuța de lemn adăpostită sub coroana cedrului de Liban.

– Nu intri? N-o să-ți vină să crezi, dar căbănuța asta are șaizeci de ani vechime. A construit-o bunicul pentru băieții lui. Când erau de-o șchioapă, unchii mei obișnuiau să doarmă vara aici, iar eu mă refugiez de multe ori în locul acesta atunci când sunt trist sau când vreau să cânt în voie la clarinet, o lămurise el.

– Pare desprinsă din povești cabana ta, spusese Roberta, pur și simplu fermecată de minuscula construcție.

O liniște desăvârșită se așternuse peste întinsul parcului. Filippo aprinsese o lumânare, punând-o pe măsuța din fața cabanei, într-un pahar.

– Rămâi aici, îi spusese el apoi. Mă duc până-n casă să aduc ceva de ronțăit și de băut.

Revenise cu câteva cutii de suc de portocale și una de fursecuri, pe care le mâncaseră discutând vrute și nevrute. Intraseră apoi în cabană și, în atmosfera

intimă a interiorului, se sărutaseră îndelung și făcuseră dragoste. Erau amândoi la prima experiență sexuală, care îi lăsase oarecum descumpăniți și confuzi. Stânjeneala le fusese în cele din urmă curmată de un somn providențial.

– Cum de a fost cu putință una ca asta? s-a întrebat ea acum, încercând parcă să-și recapete măcar o brumă din demnitatea care o făcea până mai ieri să fie mândră de ea însăși. Și-a acoperit fața cu palmele și a exclamat: Și acum ce mă fac?

Fuga i se părea unica soluție rezonabilă. În timp ce-și punea sandalele în picioare, s-a gândit la prietenele sale, care o zăriseră îndepărtându-se cu Filippo, pierzându-i apoi urma.

– Trebuie să mă întorc imediat la hotel și să le povestesc totul lui Ines și Lilianei, a hotărât ea, gândindu-se că Ines avea s-o pună la zid, așa cum procedase și cu Liliana, care trecuse printr-o experiență similară... Oh, Doamne! a exclamat apoi, îngrozită, amintindu-și că Liliana rămăsese însărcinată după aventura ei de o noapte. Nu cumva... Oh, Iisuse Hristoase, ai milă de mine și ferește-mă de una ca asta!

Lacrimile începuseră să i se prelingă pe obraz, când, deodată, a simțit două brațe subțiri, dar puternice care se încolăceau în jurul trupului ei.

– Roberta! M-am trezit și, negăsindu-te lângă mine, m-am îngrijorat, a spus Filippo cu dulceață în glas.

Ea a zvâcnit brusc, întorcându-se către el și plesnindu-l zgomotos pe obraz.

Tânărul a privit-o înmărmurit, apoi, cu lacrimi în ochi, a întrebat:

– Ce ți-am făcut?

Ea nu i-a răspuns, dându-și seama mai târziu că, de altfel, nici n-ar fi știut ce să spună. A luat-o la sănătoasa, urmărită de vocea lui Filippo, care o implora să se oprească.

10

Vara își anunța obștescul sfârșit printr-o serie de ploi torențiale violente și prin maree puternice. Mulți dintre clienții hotelului în care erau cazate cele trei prietene renunțaseră la ultimele zile de sejur, întorcându-se la casele lor. Filippo Anselmi era încă la casa bunicilor săi din Alassio, lăsându-i dimineață de dimineață Robertei pe masa rezervată pentru micul dejun un trandafir roșu și un bilet pe care scria: TE IUBESC.

– De ce nu mai vrei să dai ochii cu el? Ai un comportament discutabil, zău așa, a pufnit Ines, înmuind colțul unui corn în ceașca de cappuccino.

– De ce nu-ți vezi de problemele tale? a repezit-o Liliana.

– Pentru că eu n-am probleme, de aia. Am suficient bun-simț ca să știu să mă feresc de necazuri, a replicat ea ritos.

– Nu, draga mea, realitatea-i alta: n-ai curaj să-ți trăiești viața, să înfrunți experiențe noi. Ești genul

de persoană care, pusă în situația de a acționa din instinct, se oprește ca să se întrebe: ai mei ar fi oare de acord? Iar cum ei nu sunt niciodată de acord, nici tu nu acționezi în niciun fel. Nu vei da niciodată piept cu viața reală, dacă-ți vei anihila pornirile, supunându-te voinței altora, i-a reproșat Liliana.

– Eu n-am secrete stânjenitoare și nici nu-mi bubuie inima-n piept de teamă și emoții, iar nopțile-mi sunt liniștite. Ca să nu mai pomenesc de faptul că nu sunt nevoită să-mi arunc banii pe lumânări, a replicat Ines, făcând aluzie la faptul că, după noaptea petrecută cu Filippo, Roberta dădea în fiecare dimineață fuga la biserică, aprinzând lumânări la statuia Maicii Domnului și rugându-se fierbinte să nu fi rămas însărcinată.

Roberta a zâmbit și a proclamat cu o expresie de ușurare pe chip:

– *Nuntius vobis gaudium magnum*[1]*:* nu sunt însărcinată.

Și a mușcat cu poftă dintr-o felie de pâine unsă cu gem.

– Mai-mai că-mi pare rău, a declarat Ines pe un ton aspru, chiar dacă în sinea sa se bucura de veste. Ai scăpat ușor, deși, după părerea mea, ar fi trebuit să plătești

---

[1] Aluzie la sintagma *Annuntio (nuntium) vobis gaudium magnum: habemus papam* („Vă anunț o mare bucurie: avem papă" – lb. lat.), prin care este anunțată lumii întregi alegerea unui nou suveran pontif de către conclavul cardinalilor electori de la Vatican (n. tr.).

scump pentru superficialitatea de care ai dat dovadă. Nu faci dragoste cu un bărbat pe care nu-l iubești, asta-i!

– Vorbește mai încet, te rog: Cei de la celelalte mese stau cu urechile ciulite, a atenționat-o în șoaptă Roberta.

– Păi, da, în felul acesta o să aibă și ei subiect de discuție, a spus Liliana cu voce tare, ca să fie sigură că a fost auzită de toți cei din jur.

Ca în fiecare dimineață, Roberta a lăsat trandafirul pe masă, făcând bucățele biletul cu declarația de dragoste, apoi s-a ridicat anunțând:

– Până se mai încălzește și se mai usucă nisipul, eu dau o fugă la biserică să-i mulțumesc Madonei, apoi vin pe plajă. Astăzi îmi simt inima ușoară.

– Și conștiința murdară, a completat-o răutăcios Ines, dând peste cap ceașca de cappuccino.

În realitate, Roberta nu era chiar atât de încântată pe cât voia să pară. Se simțea vinovată pentru că făcuse dragoste cu Filippo, deși îl iubea pe Oscar. Străbătând faleza printre bălțile care începeau să se micșoreze sub soarele dimineții, încerca să înțeleagă ce anume o împinsese în brațele acelui băiețandru simpatic și amabil, pentru care nu încerca decât un sentiment de amiciție.

– După război, mulți viteji se-arată... a murmurat ea, amintindu-și un proverb repetat adesea de bunica.

Profitase de Filippo, iar acum și-ar fi dorit să găsească o cale prin care să-l consoleze și să-i ceară iertare.

Ajunsese în apropierea bisericii din centrul vechi al orășelului, când zări apropiindu-se autobuzul care

avea traseu înspre sanctuar. Instinctiv, a ridicat brațul, făcându-i semn șoferului să oprească, și s-a urcat. A coborât chiar în fața vilei bunicilor lui Filippo. A apăsat butonul soneriei de la poartă și, câteva secunde mai târziu, l-a văzut pe tânăr alergându-i în întâmpinare.

– În sfârșit! a exclamat el când a ajuns lângă ea.

– Trebuie să stăm de vorbă, a răspuns ea.

Îi datora o explicație.

– M-am comportat execrabil cu tine, a început ea, pășind alături de el de-a lungul aleii. Din păcate, încerci pentru mine un sentiment căruia nu-i pot răspunde în același fel. Of, nici măcar nu-s în stare să găsesc cuvintele potrivite ca să nu te rănesc, a adăugat Roberta.

– Încerci cumva să-mi spui că te-am dezamăgit? Ți-am spus totuși că a fost prima mea experiență sexuală, nu-i așa?

– Nu despre asta-i vorba. Cred însă că, pentru a face dragoste, un bărbat și o femeie trebuie să fie animați de același sentiment. Inima mea este altundeva, iar tu știi bine asta.

– Am considerat că lucrurile se pot schimba dacă suntem împreună, a mormăit el, cu aerul unui băiețel căruia i se face o nedreptate.

– Probabil că la fel am crezut și eu, ba s-ar putea chiar să fi sperat asta, a răspuns ea.

– Prin urmare, te-ai folosit de mine ca de un cobai, nu-i așa? a pufnit Filippo, privind-o furios.

– Dacă ții neapărat să abordezi situația în felul acesta, pot spune că și eu ți-am folosit drept cobai.

Însă după părerea mea, e un mod jalnic de a judeca tot ceea ce s-a întâmplat între noi acolo, la cabană. Te asigur că nu voi uita niciodată afecțiunea cu care m-ai înconjurat, drăgălășenia de care ai dat dovadă, stângăciile amândurora și emoțiile noi și profunde pe care le-am trăit cu tine. Ai fost tandru și sensibil, iar pentru toate acestea îți sunt recunoscătoare. Însă când m-am trezit dimineață, mi-am dat seama că am făcut o greșeală și m-am înfuriat pe mine însămi. Te-am pălmuit ca să te pedepsesc pentru o vină pe care n-o aveai. De aceea, am venit să-ți cer scuze, a conchis ea, cu voce stinsă.

– Eu locuiesc la Genova, tu, la Milano. Cine știe dacă ne va fi dat să ne mai vedem vreodată. Cu toate acestea, am putea oare să rămânem prieteni?

Roberta a încuviințat din cap.

– Din seara aceea când am fost împreună, mă gândesc tot timpul la tine înainte de a adormi. Am avut parte atunci, la cabană, de o noapte splendidă. Mi-aș dori ca, în caz că ne vom revedea vreodată, să ne putem zâmbi și să ne îmbrățișăm, ca doi prieteni care împărtășesc o minunată taină, ce va dăinui pe vecie. De acord? Acum, ce faci? Plângi?

– A, nu, mi-a intrat o musculiță în ochi, a răspuns ea cu voce moale, printre lacrimi.

– Vino, Roberta. Te conduc.

După ce și-au luat rămas-bun în fața porții, Roberta a coborât în sat pe jos, plângând, pradă unei emoții de nestăpânit.

Nu, Filippo nu era un pierde-vară demn de dispreț, așa cum îl considera familia lui. Era un tânăr generos, tandru, animat de sentimente frumoase. Ce mult și-ar fi dorit să-l poată iubi așa cum o iubea el pe ea! Ah, dacă n-ar fi fost obsesia aceea a ei pentru Oscar!

Pe plajă, prietenele sale se întinseseră deja pe șezlonguri, la soare.

– Azi ai stat mai mult ca de obicei la biserică, a observat Ines.

– Într-adevăr, a răspuns ea evaziv, dându-și jos jerseul de bumbac.

– Vreți să vă spun părerea mea? Vacanța asta începe să mă plictisească, a pufnit deodată Liliana.

– Mai avem cinci zile de stat, i-a amintit Roberta.

– Cinci zile de corvoadă plicticoasă: mic dejun, plajă, masa de prânz, iar plajă, cină, un pic de zgomot seara... și gata. Nu se întâmplă nimic aici, a comentat Liliana, dezamăgită.

– Nu simțiți în aer mirosul toamnei? a întrebat Ines.

– Ce-ar fi să ne facem bagajul și să ne întoarcem la Milano? a sugerat Roberta.

– Ai înnebunit? Am plătit hotelul până la sfârșitul lunii, a observat Ines.

– Eu, una, mă duc să fac o baie în mare. Iar voi două nu uitați să râdeți de mine cum plescăi apa cu picioarele ca rațele, a glumit Liliana, ridicându-se și pornind în pas alergător spre mare.

– N-am încredere s-o las singură, a spus Ines, plecând pe urmele prietenei sale.

Roberta a întins o saltea subțire de burete pe șezlong și și-a găsit o poziție comodă. Și-a încrucișat mâinile la ceafă, a închis ochii și a recapitulat în minte cele întâmplate în ultimele săptămâni: fusese o vacanță destul de monotonă, însă plină de învățăminte.

S-a gândit la Filippo, care o înconjurase cu sentimente puternice, adevărate, care-i spusese c-o iubește și care aproape că-i cerșea dragostea, în timp ce ea îl iubea pe Oscar. „Și dacă mă înșel? – s-a întrebat ea. Dacă Filippo este, în realitate, bărbatul alături de care ar trebui să-mi petrec viața?“

O mână puternică i s-a așezat blând pe umăr, făcând-o să tresară. A deschis ochii.

Chipeș, bronzat, cu ochii albaștri ca două stele strălucitoare și părul său blond într-o neorânduială ușor sălbatică, Oscar era chiar acolo, aplecat spre ea.

Roberta a sărit în picioare, împinsă parcă de un arc.

– Te-am speriat? Credeam că dormi, a spus el, cu un surâs vag.

Tânăra îl fixa cu privirea, mută de uimire.

– Eram într-o deplasare pe Coasta de Azur, cu tatăl tău, a continuat Oscar. El a luat avionul de la Nisa și s-a întors la Milano, rugându-mă să trec pe aici să te iau acasă.

Pe măsură ce el continua să vorbească, Roberta simțea furnicături din ce în ce mai intense prin tot corpul.

– Ai auzit ce-am spus? a întrebat-o Oscar.

– Tata te-a rugat să treci pe aici, să mă iei acasă. De ce? a întrebat ea pe un ton visător.

– Trebuie te duc imediat la Milano. Bunica ta...

Furnicăturile au dispărut brusc, lăsând locul unui fior de gheață.

– Bunica a...?

Oscar a încuviințat în tăcere.

11

Bunica se stinsese împăcată, în somn.

Aurora, care dormea în odaia alăturată, se trezise în toiul nopții ca să vadă dacă bătrâna avea nevoie de ceva; i se păruse că doarme, însă îi atrăsese atenția respirația mai grea ca de obicei, aproape horcăită. O trezise pe Malvina care, după ce a auscultat-o, îi spusese în șoaptă:

– E sfârșitul.

– Nu putem face nimic? întrebase Aurora.

– Bineînțeles că da. Tu o mângâi, iar eu o țin de mână.

– Trebuie să-i anunț pe Walter și pe Roberta, spusese Aurora.

– Îi anunțăm după. Acum rămânem aici, cu ea, replicase Malvina, pe un ton blând, dar autoritar.

Odată cu primele pâlpâiri ale zorilor, inima doamnei Mandelli a încetat să mai bată.

Malvina sunase apoi la hotelul din Cannes unde erau cazați Walter și Oscar.

– Iau primul avion de la Nisa, spusese Walter.

– Și Roberta? întrebase ea.

– Oscar e aici cu mașina, așa c-o să-l rog să treacă s-o ia de la Alassio și s-o aducă acasă, a hotărât bărbatul.

Malvina ar fi preferat ca fiica sa să se întoarcă la Milano cu trenul, și nu în mașina condusă de filfizonul acela blond despre care nici măcar nu știa dacă era sau nu un șofer de încredere.

Când Roberta, însoțită de amicele sale, a sosit în oraș, mama a scos un oftat de ușurare.

Ines și Liliana hotărâseră să nu-și lase prietena singură într-un moment atât de dureros pentru ea, renunțând și ele la vacanță.

Călătoria în mașina lui Oscar s-a desfășurat într-o tăcere aproape deplină. Roberta se gândea la bunica Mandelli, care-i marcase întreaga copilărie și adolescență, reproșându-și că nu rămăsese și luna august la Milano, ca să stea lângă ea împreună cu Malvina și cu mătușa Aurora.

După înmormântare, s-au strâns cu toții la vila din strada Turroni.

Aurora îi mulțumea întruna Malvinei pentru asistența plină de afecțiune acordată femeii care, cât trăise, n-o prea avusese la suflet. În schimb, Malvina era îngrijorată în privința schimbării din viața Robertei, pentru care bunica se dovedise un element important de stabilitate.

Punându-se de acord cu Walter, a convins-o pe Roberta să vină să locuiască cu ea la Tavernolo, însă

după un timp, interpretând comportamentul reticent al fetei drept o formă de a-și respinge mama, a însoțit-o înapoi, la vila din strada Turroni. Apoi a cerut să aibă o discuție lămuritoare cu Walter.

– Sunt serios îngrijorată pentru fiica noastră, care pare să se lase copleșită de tristețe. Acum, că Aurora s-a întors la ea acasă, cum o să vă descurcați voi doi, singuri în viloiul acesta imens? l-a întrebat ea.

Walter și-a spus că totul s-ar fi rezolvat dacă Malvina ar fi venit să locuiască cu ei, însă s-a ferit să-și formuleze părerea cu voce tare. În loc de asta, a zis:

– Din câte am înțeles, Roberta vrea să se angajeze la librărie. A moștenit de la tine pasiunea pentru cărți. Cât despre tristețea care a copleșit-o, nu pot decât să sper că o să-i treacă. La urma urmelor, are aproape nouăsprezece ani, e o femeie în toată firea și trebuie să-și rezolve singură problemele.

– Până una-alta, e îndrăgostită, l-a informat Malvina.

– Ți-a spus ea asta?

– Știi bine că n-are nicio tragere de inimă să vină să mi se confeseze.

– Atunci, de unde știi?

Preț de o clipă, Malvina a fost tentată să-l pună în gardă cu privire la Oscar, însă în cele din urmă s-a răzgândit, spunându-și că un asemenea avertisment n-ar fi făcut decât să strice relațiile dintre cei doi.

– Din instinct matern, să zicem, s-a limitat ea să răspundă. Apoi a adăugat: Fă în așa fel încât s-o aduci la mine la fiecare sfârșit de săptămână. Aerul de munte

vă face bine amândurora, iar dacă vii și tu, se va simți mai în largul ei.

Seara, au ieșit toți trei să ia masa în oraș, într-un restaurant din apropierea casei. În fața porției abundente de salată cu ciuperci de pădure și parmezan, Walter a anunțat:

– Am renunțat în favoarea unui coleg mai tânăr la funcția de corespondent special. De săptămâna viitoare, preiau funcția de redactor-șef, așa că voi fi seară de seară acasă, lângă copila mea.

– Renunți tu de bunăvoie la călătoriile care te pasionau atât de mult? s-a arătat mirată Roberta.

– M-am cam plictisit să umblu de colo-colo. Dac-o să-mi vină pofta de călătorii, te iau cu mine și rezolvăm problema, a răspuns el.

Fiica sa a fost pe punctul să întrebe: „Înseamnă că Oscar nu va mai lucra cu tine?“ S-a abținut însă, rostind zâmbitoare:

– O să ne distrăm de minune.

Malvina s-a ferit să comenteze, dar a profitat de clipele de liniște aparentă ca să le adreseze o invitație:

– Casa de la Tavernolo e mare și vă este mereu deschisă.

– O să trecem pe la tine în weekenduri, i-a promis Walter.

Știa că Malvina avea să-l țină departe pe Sergio Orombelli atât timp cât el și fiica sa rămâneau la Tavernolo, și nu-i displăcea deloc ideea de a le crea amândurora complicații. După cină, s-au întors pe jos la vilă.

Walter și Malvina au rămas în grădină să savureze câte un pahar cu whisky sub bolta înstelată, iar Roberta, cu o înghețată în mână, s-a așezat pe marginea de piatră a micii fântâni arteziene.

– Cine ar fi crezut că moartea mamei avea să ne schimbe atât de mult obiceiurile? Se pare că a fost o prezență foarte importantă în viețile noastre, a reflectat Walter, cu tristețe în glas.

– A fost o femeie inteligentă, cu un caracter puternic. Eu, una, n-am fost niciodată pe aceeași lungime de undă cu ea, dar cu toate acestea am respectat-o și chiar am ținut la ea.

– Te admira mult, să știi. Îmi amintesc că odată mi-a spus așa: „Dacă m-aș fi născut în vremurile astea, mi-aș fi dorit să fiu ca Malvina, care are curajul să fie sinceră cu ea însăși și cu cei din jur."

Roberta le-a ascultat o vreme discuția, apoi atenția i s-a îndreptat spre susurul apei din fântână și, în cele din urmă, începu să plângă în tăcere. Nu doar de dorul bunicii, ci mai ales pentru că nu avea să-l mai revadă pe Oscar.

Și-l amintea la volanul Roverului său, pe drumul de la Alassio la Milano, împreună cu Ines și Liliana. Îi surprinsese de câteva ori privirea albastră și luminoasă ațintită asupra sa. Deschisese gura să vorbească doar de două-trei ori, și doar ca să spună banalități: „La prima benzinărie trebuie să fac plinul... Ia te uită ce depășire a făcut iresponsabilul ăla... dacă vreți, am în torpedou niște bomboane..."

Din când în când, îi urmărise cu privirea mâna puternică, cu degete frumos conturate, în timp ce schimba vitezele, simțindu-se învăluită de o undă de emoție, atât de intensă și de răvășitoare, încât pe moment uita de durerea pricinuită de moartea bunicii.

Acum însă, tatăl său îi dăduse o veste îngrozitoare: n-avea să mai lucreze cu Oscar, așa că ea nu mai avea pe viitor ocazia să-l vadă. Ultima privire pe care i-o adresase Oscar fusese la sosire, în fața porții, când o mângâiase pe păr spunându-i: „Fii tare, Roberta. Salută-l pe tatăl tău din partea mea, nu mai intru, pentru că nu vreau să-l deranjez într-un moment greu ca acesta. Ne vedem la înmormântare."

Din casă ajunse până la ei trilul telefonului.

– Cine să fie la ora asta? a spus Walter. Roberta, te superi dacă te rog să răspunzi tu?

Tânăra a ridicat receptorul și, auzind vocea de la celălalt capăt al firului, inima a început să-i bată cu putere:

– Bună, Oscar sunt. Ce faci?

– Bine. Vrei cu tata?

– Vreau cu tine. Te vreau pe tine.

O liniște lungă. Apoi, vocea ei abia auzită, spunând:

– Și eu pe tine.

Apoi, cu un gest lin, a pus receptorul înapoi în furcă și s-a întors în grădină, lângă părinții săi.

– Cine era? a întrebat-o tatăl.

– Cineva care a greșit numărul.

12

Și astfel, începuse cu o minciună relația care avea apoi s-o subjuge, s-o determine să accepte o situație care ar fi pus pe fugă orice altă femeie cu un minimum de înțelepciune, mai puțin pe ea, care aproape că-l diviniza pe Oscar.

Într-o după-amiază de septembrie, și-au dat întâlnire în parcul Guastalla. Roberta, care se hotărâse să pătrundă tainele meseriei de librar, își făcea de lucru pe lângă Chiara.

– Am programare la doctor, așa că o să lipsesc vreo două ore, a anunțat-o Roberta.

Chiara n-a crezut o iotă din ce spunea, cu atât mai mult cu cât o văzuse sosind la librărie proaspăt coafată și răspândind un parfum intens, ca de dimineață de vară.

– Sunt convinsă că doctorul nu-ți va prescrie niciun medicament, pentru că ești sănătoasă-tun, a observat ea cu un zâmbet malițios, pe care Roberta n-a apucat însă să-l vadă, întrucât o luase deja din loc.

Parcurgând străzile din centru, se simțea ușoară ca un fulg, cu toate că – o presimțea cu toată ființa ei – se îndrepta spre o întâlnire care avea să-i marcheze profund viața.

Intrând în parc, l-a zărit pe Oscar așteptând pe o bancă din piatră, sub coroana deasă a unui copac, luminată straniu de reflexele razelor de soare în picăturile care întârziau încă pe frunze după ploaia purificatoare de dimineață.

Purta o jachetă și o pereche de pantaloni din in de culoarea tutunului uscat, o cămașă bleu cu cravată în dungi. Aștepta cu un aer gânditor și grav, fumând. Îi amintea oarecum de Marele Gatsby, personajul complicat și nefericit atât de plastic zugrăvit de Fitzgerald într-unul din cele mai reușite romane ale sale.

A încetinit pasul, răpită pur și simplu de frumusețea bărbatului. Lumea din jur se evaporase brusc: dispăruseră trecătorii care se plimbau pe alei, dispăruseră copiii gureși care se jucau de-a prinselea, bătrânii care deplângeau vremurile de altădată și costurile mari ale traiului de zi cu zi, cerșetorul care vorbea de unul singur, mușcând din când în când dintr-o chiflă... Nu-l mai vedea acum decât pe Oscar, de o frumusețe captivantă, care aștepta ca ea să intre în viața lui. Oscar a stins țigara și, ridicându-și privirea, a zărit-o. Chipul i s-a destins într-un zâmbet – acel zâmbet care pe ea pur și simplu o topea. S-a oprit, iar bărbatul s-a ridicat și i-a venit în întâmpinare.

– Cred că am întârziat, nu-i așa? a spus Roberta.

– Iar eu sunt mai emoționat ca niciodată, a răspuns el.

I-a prins mâna între palmele sale, a dus-o la buze sărutându-i-o ușor, apoi i-a strecurat-o sub brațul lui, spunându-i.

– Vino, să facem câțiva pași.

Și au început să se plimbe agale, în tăcere. Simțindu-i pe sub jachetă brațul puternic, Roberta fu învăluită de un sentiment de siguranță, amestecat de o ușurare și o plăcere lăuntrice.

– Despre ce vrei să vorbim? a întrebat el după un timp.

– Oare chiar trebuie să vorbim? i-a răspuns ea tot cu o întrebare.

I-a simțit mâna mângâindu-i degetele, apoi Oscar s-a întors spre ea, sărutând-o pe păr.

– Prima dată când te-am văzut, am fost pur și simplu străfulgerat. M-au fermecat ochii tăi mari, întunecați, voalați de o umbră de melancolie. Erai o fetișcană de o frumusețe îngerească. Mi-am spus atunci că semănai cu un boboc de trandafir, pe care-mi doream mai mult decât orice pe lume să-l culeg și să-l port cu mine, pentru toată viața, i-a mărturisit Oscar.

– Nu-ți poți imagina ce efect devastator ai avut asupra mea! Pur și simplu am făcut o obsesie pentru tine.

– Știi, până acum n-am fost niciodată îndrăgostit, și-a continuat el confesiunile, dându-i drumul la braț și oprindu-se în fața ei.

– Și acum? a întrebat ea.

– Sunt nebun după tine, a murmurat el, îmbrățișând-o.

Roberta știa că Oscar avea de câțiva ani buni o parteneră de viață, așa că l-a întrebat direct:

– Cum vei face?

– Lasă-mi timp, Roberta, pentru că sunt prins într-o poveste mai încâlcită decât îți poți închipui.

– La Alassio am făcut dragoste, i-a mărturisit ea pe neașteptate.

– Poftim? a întrebat el, privind-o mirat, parcă nevenindu-i să creadă.

– Da, am făcut dragoste cu un băiat. A fost prima mea experiență sexuală.

– Cine era tipul?

Acum se desprinsese de ea, măsurând-o cu o expresie nedefinită.

– Îl cheamă Filippo, un tânăr pe care l-am cunoscut acolo, la mare. A fost un complex de împrejurări care m-au împins în brațele sale: drăgălășenia lui, bolta înstelată a cerului, prietenele mele care încercau să mă convingă că dragostea mea pentru tine era nebunie curată...

– Cred că prietenele tale aveau dreptate. Spune-mi, cât a durat istoria cu acest Filippo?

– O noapte. Dimineața, am dat bir cu fugiții.

– Și ți-a plăcut? s-a interesat el, pe un ton ezitant.

– De ce ții să mă simt vinovată?

– Pentru că sunt gelos. E chiar atât de greu de înțeles?

– Gelozie într-un singur sens, carevasăzică. Adică ceea ce e valabil pentru mine nu este valabil și pentru tine, nu-i așa? i-a reproșat ea.

– Până să te întâlnesc, n-am mai fost niciodată îndrăgostit, nu știam ce înseamnă să te gândești la o femeie seară de seară, la culcare, și în fiecare dimineață, când mă trezesc. Sunt pradă unor simțăminte pe care nu le cunoșteam.

Ea și-a sprijinit capul de pieptul lui, zâmbind încântată.

– Sunt nespus de fericită, a murmurat.

– Voi suferi cumplit până când îmi va fi dat să fiu din nou cu tine, a răspuns el.

A strâns-o în brațe, și-a apropiat obrazul de al ei și, când buzele erau pe punctul să se unească, Oscar s-a îndepărtat brusc.

– Sunt băgat până peste cap într-o poveste foarte încurcată... Trebuie să-mi acorzi timp. Eu...

– Tu... ce anume?

– Trebuie să mă căsătoresc cu femeia cu care trăiesc, i-a mărturisit el, abia silabisind cuvintele.

Roberta a simțit că-i îngheață sângele în vene.

– Am înțeles bine?

– Așteaptă un copil de la mine, i-a explicat el.

– Spune-mi că glumești, a reușit cu greu să îngaime Roberta, amintindu-și de neîncrederea mamei în ce-l privește pe Oscar și avertismentele insistente ale prietenelor sale. Cum bărbatul tăcea, a adăugat: Se vede

treaba că mi-a luat Dumnezeu mințile, de vreme ce mi-am pierdut vremea cu tine.

S-a smuls din îmbrățișarea lui și a luat-o la fugă spre ieșirea din parc. El a urmărit-o, fără să-i pese de privirile curioase pe care trecătorii le întorceau către ei. În cele din urmă, a ajuns-o și, înșfăcând-o de braț, a forțat-o să se întoarcă spre el și să-l privească în ochi.

– Trebuie să mă asculți, pentru că te iubesc, i-a strigat.

– Nu vreau să mai aud niciun cuvânt. Dă-mi drumul! Lasă-mă să plec!

– Nici nu mă gândesc. Da, mă voi căsători cu acea femeie nefericită, însă nu din dragoste, ci din datorie. Practic, nu mai trăim împreună de o lună, iar ea știe deja că această căsătorie se va înfăptui doar pentru a-i da un nume copilului, după care, imediat după nașterea lui, vom divorța. Nu-ți cer decât să ai puțină răbdare, iubirea mea, i-a explicat el situația pe nerăsuflate.

– Du-te dracului! a pufnit Roberta, și, smulgându-se din strânsoarea lui, a luat-o din nou la fugă.

13

Însă Oscar nu s-a dat bătut. Ținea prea mult la Roberta ca să riște s-o piardă. S-a ținut după ea, constatând însă că tânăra avea o viteză de sprinter, în vreme ce el, deși avea pasul mai mare decât al ei, reușea cu greu să se țină după ea. „Blestematele de țigări!“ și-a spus el în gând, cu năduf.

A văzut-o urcând într-un autobuz, reușind s-o urmeze exact în clipa în care șoferul închidea ușile. Vehiculul era înțesat de călători.

– Trebuie să mă asculți, i-a spus.

Tânăra și-a acoperit urechile cu palmele: la o eventuală frână bruscă, ar fi căzut peste ceilalți călători. Însă bărbatul a apucat-o strâns de braț.

– Dă-mi drumul! a strigat ea.

El s-a conformat, observând că lumea din autobuz își întorsese privirea spre ei, urmărindu-i cu interes.

– Așadar, ascultă ce am de spus, a repetat el.

– Nu!

– Jur pe Dumnezeu însuși că mă voi căsători cu tine, pentru că te iubesc mai mult decât orice pe lume și, crede-mă, sunt sfâșiat de gelozie pe acel Filippo care te-a avut în patul lui, pe când eu nici măcar nu te-am sărutat vreodată! Și nici nu te voi săruta până când nu vei înțelege rațiunea comportamentului meu. Ce fel de om aș fi, oare, dacă aș părăsi-o pe femeia care așteaptă copilul meu? Aș fi un ticălos pe care chiar tu l-ai dispreţui și chiar l-ai urî. Îți repet ce ți-am spus mai devreme: n-am fost niciodată îndrăgostit de această femeie, chiar dacă este mama copilului meu. Pe tine, în schimb, te iubesc mai mult decât propria-mi viață. Ce vrei să fac ca să ți-o demonstrez? Vrei să-ți declar iubirea în genunchi? O fac, uite, chiar aici, de față cu toți acești oameni, pentru că nu mi-e rușine de propriile sentimente, a zis el plin de emfază, în timp ce pasagerii urmăreau, curioși și amuzați, cearta celor doi îndrăgostiți.

O femeie în vârstă, amintindu-și probabil de o perioadă îndepărtată din viața sa, a murmurat la urechea alteia:

– Ferice de ei!

Roberta a încercat să-și croiască loc printre oamenii care, înghesuiți unii într-alții, priveau pe rând când la ea, când la Oscar, care se pregătea să îngenuncheze ca să-și demonstreze iubirea. Deodată însă, șoferul a pus o frână bruscă, iar bărbatul, dezechilibrându-se, a zvâcnit înainte, izbindu-se violent cu fața de spătarul unui scaun. Câțiva bărbați din preajmă s-au grăbit să-l ridice, însă, odată repus pe picioare, Roberta a

constatat cu oroare că fața îi era plină de sânge, iar nasul i se umfla văzând cu ochii.

Îngrijorată și speriată, i-a întins grăbită o batistă, îndemnându-l să-și șteargă sângele care acum picura din abundență, pătându-i cămașa și jacheta. Câțiva pasageri au strigat la șofer, care a frânat și s-a ridicat de la locul lui, privind peste mulțime ca să înțeleagă ce se întâmplase.

– Deschideți ușile, vă rog. Trebuie să coborâm, l-a rugat Roberta.

– Bietul de el, și-a spart nasul! a exclamat o femeie între două vârste, gratulând-o pe Roberta cu o privire plină de reproș.

– Eu zic c-ar fi mai bine să-l duceți la Urgențe, i-a sugerat un bărbat care coborâse odată cu ei.

Cu fața încă plină de sânge, Oscar a bolborosit, adresându-i-se Robertei:

– Acum mă crezi?

– Vreți să vă ajut cu ceva? s-a oferit bărbatul. Uitați acolo un telefon public. Să chem o ambulanță?

– Vă mulțumesc, însă cred că ne descurcăm dacă ajungem la o farmacie. Și iată, zăresc una chiar aici, la câțiva pași, a răspuns Roberta, luându-l de braț pe Oscar și însoțindu-l într-acolo.

Un farmacist l-a condus pe Oscar până la un scaun din depozitul din spate. Devenise palid, iar Robertei i s-a părut acum și mai frumos, în ciuda nasului umflat și a cucuiului cât toate zilele care îi împodobea fruntea.

– Te cred, i-a murmurat ea, în timp ce farmacistul îi tampona nasul cu o soluție coagulantă, oferindu-i apoi o pungă cu gheață pe care să și-o aplice pe zonele dureroase.

– A încasat o lovitură pe cinste, nimic de zis, însă nu cred să fie vorba de fractură. În orice caz, n-ar fi rău să-l vadă un medic de la Urgențe, a sugerat farmacistul, adăugând: Spitalul Policlicnic e aici, aproape, nu e cazul să chemați ambulanța. Însă nici pe jos nu-i recomandabil să mergeți. O s-o rog pe soția mea să vă ducă cu mașina.

Cei doi tineri i-au mulțumit, acceptându-i propunerea.

În sala de așteptare de la Urgențe, ținându-și punga cu gheață pe față, Oscar i-a relatat Robertei povestea sarcinii Cinziei. Într-una din seri, întorcându-se dintr-o deplasare, găsise laboratorul transformat în cameră pentru nou-născuți.

Se întâmplase în iunie, cu numai trei luni în urmă. Oscar se întorsese dintr-un voiaj de patru săptămâni în China, unde realizase o serie de reportaje.

Cinzia nu era acasă. Nu și-a făcut griji, spunându-și că, așa cum se întâmpla adesea, participa la vreo serată de dans de societate, împreună cu proprietarii magazinului de feronerie. Erau cu toții împătimiți ai dansului.

Oscar intrase în laborator ca să-și lase aparatele și materialul fotografic, însă, deschizând ușa, a crezut că greșise apartamentul. Biroul și echipamentele

foto fuseseră înghesuite într-un colț, în spatele unui paravan mobil de proveniență chinezească, în vreme ce pereții încăperii erau acum văruiți în roz, iar în centrul ei trona un pătuț pentru nou-născuți.

Cinzia a intrat chiar atunci în casă și i-a sărit în brațe, exclamând fericită:

– O s-avem un copil!

Oscar a simțit deodată că se prăbușește cerul pe el.

– Ce-i asta, o glumă? a întrebat el, cu o mină descumpănită.

– Cum poți crede una ca asta, dragul meu? Uite, am început deja să-i pregătesc camera. A, să știi că m-a costat o groază de bani, dar n-am plătit nimic. O să te ocupi tu, nu-i așa, tăticuțul nostru drag?

– Să nu mai îndrăznești să-mi spui așa, ne-am înțeles? s-a revoltat Oscar și, furios, a ieșit din apartament trântind ușa.

Pe drum spre redacție, și-a amintit de singurul moment de iubire din viața lor în comun, dictat de gratitudinea pentru mărinimia dovedită de Cinzia față de sora lui muribundă, Egle. Clipa aceea de slăbiciune avea, iată, să-i ruineze întreaga viață.

În acea seară a rămas să lucreze până târziu, încercând să nu se gândească la situația nou creată. Apoi, la plecare, s-a întrebat dacă nu era cumva mai bine să-și ia o cameră la vreun hotel. Meditând, s-a oprit să fumeze o țigară lângă avizierul de la ieșirea din redacție, pe care erau expuse tot felul de anunțuri de mică publicitate, de la vânzări de câini de rasă până la oferte de

apartamente și mașini. I-a atras atenția un anunț de închiriere: „Apartament în palat seniorial, zona Vittoria.“ Urma un număr de telefon de contact. Și-a notat datele și a plecat spre casă.

Întinsă pe canapea, Cinzia se uita la un film la televizor. Avea ochii roșii de plâns.

Și-a înălțat către el o privire încărcată de tristețe.

– De ce nu mi-ai spus de la bun început? a întrebat-o Oscar.

– Am vrut să-ți fac o surpriză.

– Într-adevăr, mi-ai făcut o mare surpriză. În realitate, cred că ai păstrat secretul pentru că te temeai că-ți voi cere să avortezi. Din câte se pare, acum este prea târziu pentru asta. În orice caz, dacă ți-ai pus în gând să mă strângi cu ușa, află că ai obținut exact rezultatul contrar. De îndată ce găsesc un apartament de închiriat, am plecat.

– Crezi că-i vreo diferență dacă pleci sau rămâi? Oricum, nu ești niciodată acasă, iar eu mă plictisesc de moarte. Am ajuns la o vârstă la care, dacă nu fac un copil acum, nu voi mai putea face altul niciodată. Măcar îmi va umple zilele, nu crezi?

– Ți le-ai fi putut umple căutându-ți o slujbă. Sunt ani de când trăiești pe spinarea mea, fără să faci nimic. De acord, faci curățenie în casă și-mi calci cămășile. Și pe urmă?

– E vina mea că nu am o meserie?

– Ai avut tot timpul din lume să înveți una, însă munca e un adevărat blestem pentru tine.

Oscar spunea adevărul, iar Cinzia știa în sinea ei că bărbatul avea dreptate. Nu o dată îi dăduse posibilitatea să frecventeze cursuri de formare profesională, îi adusese cărți, ba chiar încercase s-o învețe câte ceva din tainele meseriei lui. Însă Cinzia se dovedise refractară la orice. Era mulțumită cu partidele ei de cărți, cu revistele de cuvinte încrucișate și cu seratele de dans, la care se adăuga plăcerea de a cheltui banii primiți de la Oscar.

– N-am să mișc nici măcar un deget ca să te rețin. Du-te unde vezi cu ochii. Mi-e de-ajuns copilul nostru, a declarat ea, ritos.

Câteva zile mai târziu, Oscar a închiriat apartamentul din via Spartaco, punând capăt coabitării cu Cinzia.

În august, după ce o revăzuse pe Roberta, dându-și seama că era îndrăgostit nebunește de ea, se întâlnise cu Cinzia și-i mărturisise:

– Vreau s-o cer de soție pe o tânără de care sunt îndrăgostit, însă trebuie să te asigur că n-ai de ce te teme în privința copilului: voi avea grijă să nu-i lipsească nimic. Nici lui, nici ție.

Cinzia îi făcuse o scenă de gelozie, garnisită cu multe lacrimi, dar și cu amenințări. În cele din urmă, Oscar, dispus să facă orice ca să n-o piardă pe Roberta, a încercat să ajungă la o înțelegere cu fosta sa parteneră de viață.

– Ce vrei să fac? a întrebat-o.

– Să te căsătorești cu mine. Vreau să fiu doamna Trinchese în acte. Pe urmă, n-ai decât să faci ce vrei.

Oscar a consultat un avocat, care i-a propus o soluție cam incomodă, însă eficace: să oficializeze căsătoria cu Cinzia și să deschidă în contextual cauză de divorț.

Acum, în sala de așteptare de la Urgențe, Oscar i-a spus Robertei:

– Va trebui să aștept doi ani înainte de a redeveni un bărbat liber. Apoi însă, te voi ruga în genunchi să-mi devii soție, pentru că te iubesc nespus, micuța mea.

Oscar a plecat din spital cu un leucoplast mare pe nas.

– Doctorul spune că fața mi se va vindeca în totalitate abia peste două săptămâni, a anunțat-o.

– Ca să fiu sinceră, mă flatează gândul că am primit o declarație care te-a costat integritatea corporală, a glumit ea.

– Nu știu dacă nasul și fruntea mea simt consolare la acest gând, s-a lamentat el.

Au chemat un taxi, iar Roberta a insistat să-l conducă acasă. Coborând în fața clădirii din via Spartaco, aproape că s-au izbit de o femeie îmbrăcată într-o rochie ostentativă. Era Cinzia.

– Ce ai pățit? l-a întrebat ea pe Oscar.

– Am avut un incident într-un autobuz, a lămurit-o el.

– Ia te uită! Ea să fie oare obiectul marii tale iubiri? l-a chestionat Cinzia, aruncându-i Robertei o privire plină de dispreț. Apoi a întrebat-o pe un ton aparent nepăsător: Tu ești cea care-mi va lua locul?

Oare știi în ce te-ai băgat? Ești sigură că te mulțumești cu un bărbat la mâna a doua?

– Las-o în pace! De ce ai venit aici? a repezit-o Oscar.

– Pușculița de acasă plânge. La redacție nu erai, așa că am venit să te caut la apartamentul tău, l-a lămurit ea cu o voce candidă.

14

Roberta s-a întors acasă și i-a povestit totul tatălui său.

Walter Mandelli a ascultat în tăcere, studiindu-și cu privirea fiica adorată și spunându-și că, orice argumente i-ar fi adus ca s-o întoarcă din drum, Roberta ar fi fost de neclintit în hotărârea ei: era pur și simplu subjugată de persoana fotografului, colegul lui de redacție. Pe urmă – și-a mai spus el –, poate că la mijloc nu era doar un capriciu, ci amândoi se iubeau cu adevărat. Walter se atașase de Oscar, considerându-l un excelent profesionist, o persoană generoasă și onestă, însă avea îndoieli serioase în privința calităților sale de soț, din moment ce-l văzuse de-a lungul anilor trecând fără remușcări de la o aventură la alta. Iar acum, ca și cum toate acestea n-ar fi fost suficiente, îi propunea fiicei sale să accepte o relație paralelă, el urmând să se căsătorească cu actuala concubină, pentru ca apoi să divorțeze și s-o ceară pe Roberta de soție. Iar

pentru ca situația să fie și mai încurcată, urma să mai apară pe lume și un copil, de care, de bună seamă, tot Oscar avea să se ocupe.

– De un singur lucru sunt convins: povestea asta îți va produce multă suferință, a comentat el cu amărăciune când Roberta și-a încheiat istorisirea.

Apoi a sunat-o pe Malvina și i-a povestit întreaga tărășenie.

– În weekend, vă urcați amândoi în mașină și sunteți aici, la Tavernolo, a hotărât femeia. Trebuie să încercăm cu orice preț s-o readucem cu picioarele pe pământ.

Nici ea nu nutrea mari speranțe că ar fi putut-o determina pe Roberta să se răzgândească, însă considera că era de datoria ei s-o pună în gardă asupra pericolelor pe care le presupunea o relație nesănătoasă precum cea în care fiica sa se pregătea să pășească. Și a procedat întocmai, cu o vehemență care contravenea celor mai elementare reguli ale propriei vocații de psihoterapeut.

– Oscar se va căsători mâine cu mama fiului copilului său, însă cu toate acestea tu continui să susții că este bărbatul potrivit pentru tine. Nu-ți dai seama că e o nebunie?

– Cel puțin el mă iubește, a replicat Roberta, insensibilă la orice raționament logic.

– Ce vrea să însemne asta?

– Alege ce semnificație crezi tu de cuviință, a venit răspunsul ironic al tinerei, care voia să-i inducă o stare de vinovăție.

Răbufnirile Robertei legate de relația mamă–fiică nu erau o noutate pentru Malvina, care nu s-a lăsat intimidată.

– Va veni și ziua în care vom face lumină asupra raportului nostru, însă acum mă interesează altceva: să nu te văd prăbușindu-te într-o prăpastie din care nu vei mai putea ieși niciodată. Pentru că acest bărbat care susține că te iubește nu este altceva decât un egoist oarecare. A văzut o jucărie pe nume Roberta și a hotărât că trebuie să fie a lui cu orice preț. Lămurește-mă și pe mine: ce garanții de liniște, stabilitate și încredere îți poate oferi un bărbat care se căsătorește cu propria concubină numai ca să aibă apoi de cine divorța pentru a te lua pe tine de nevastă? Unde s-a mai pomenit un talmeș-balmeș ca ăsta într-o relație? N-are nicio logică.

– În schimb, a fost cât se poate de logică hotărârea ta de a nu te mărita cu tata, nu-i așa? Sau faptul că ai lăsat educația mea în grija unei bunici, a două mătuși și a unui tată care era mai mult pe drumuri, dar care trebuia să suplinească și rolul de mamă?! Unde erai, mamă, când, în copilărie și adolescență, eram tristă, aveam probleme și melancolii de care tu n-ai știut niciodată? Tocmai tu te-ai găsit să-l acuzi pe Oscar de egoism? De egoismul de care ai dat tu dovadă ce ai de spus? Eu vreau o familie adevărată, cu un soț pe care să mă pot baza și cu mulți copii care să aibă parte și de mamă, și de tată. Sunt îndrăgostită de Oscar de câțiva ani buni, iar întâmplarea face că și el este

îndrăgostit de mine, cerându-mi să-i fiu soție. Cât despre fosta lui concubină, are motive întemeiate să oficializeze mâine relația cu ea, căci este un bărbat responsabil și nu vrea să lase un copil nenăscut fără niciun ajutor la venirea pe lume. Prin urmare, nu-mi sta în cale, pentru că nimeni și nimic nu mă va face să-mi schimb hotărârea.

Malvina nu a scos niciun cuvânt. Roberta îi aruncase în față toate acuzațiile acumulate în decursul timpului: acelea erau adevărurile în care credea ea și ar fi fost inutil să-i povestească cum stătuseră lucrurile cu adevărat, pentru că fiica sa n-ar fi ascultat-o. A încasat fără să crâcnească loviturile, apoi a spus:

– Te iubesc mai mult decât orice, draga mea. Și-mi pare rău să văd că, la cei doar nouăsprezece ani ai tăi, te arunci cu capul înainte într-o relație de la bun început complicată. Pe viitor, Oscar va trebui să asigure traiul nu pentru una, ci pentru două familii, ocupându-se atât de copiii voștri, cât și de cel al fostei sale concubine. Te pregătești să te înhami la un car greu, iar cealaltă doamnă Trinchese nu va mișca niciun deget ca să te ajute. Atât vreau să-ți mai spun: când vei avea nevoie de mine, eu voi fi totdeauna aici.

Ar fi vrut să-și strângă cu putere fiica în brațe și să-i insufle curaj, reținându-și însă gestul la vederea ostilității evidente a Robertei.

Walter a încercat să stingă conflictul, îmbrățișându-și fiica și spunându-i:

– Într-adevăr, povestea asta încurcată pare să n-aibă nici cap, nici coadă, iar mama ta, care este o persoană practică, nu reușește încă s-o digere. Însă dacă tu ești fericită, suntem și noi fericiți.

Duminică seara, la ora stabilită pentru întoarcerea la Milano, Roberta a refuzat să-și însoțească tatăl.

– Mai rămân aici vreo două-trei zile, i-a spus.

În realitate, nu voia să fie în oraș luni dimineață, când iubitul ei urma să oficializeze relația cu Cinzia. Oscar o informase că fuseseră programați la Starea Civilă la ora opt.

La șapte dimineața, a sunat la Tavernolo.

– Peste câteva minute plec la primărie, însă imediat ce acest sacrificiu se va fi împlinit, vin să stau cu tine. Te iubesc nespus, iar de azi înainte voi număra zilele până când voi redeveni un om liber și te voi putea lua să-mi fii soție.

După discuția cu el, Roberta a luat o carte, refugiindu-se în curtea interioară a vilei. După un timp, a coborât și Malvina, iar Venera a adus micul dejun. Mama și fiica au mâncat în tăcere.

Roberta a admirat grădina în care acum, după ce zăpușeala verii trecuse, trandafirii bunicii prindeau din nou vigoare.

Pe cer, un nor alb impunător plutea lent înspre apus, cu o ținută solemnă. Carlin își făcea de lucru cu o sapă în grădină, în timp ce Venera începea deja să prepare prânzul. Când telefonul s-a făcut din nou auzit, Roberta a tresărit: era opt și un sfert. Spera să

fie Oscar cel care suna, anunțând-o că ceremonia se încheiase și că se îndrepta către ea, însă n-a îndrăznit să se ridice, lăsând-o pe Venera să răspundă. Câteva secunde mai târziu, femeia s-a arătat în prag, chemând-o pe Malvina: la telefon era Sergio Orombelli. După o conversație scurtă, a revenit în curte, anunțând-o pe Roberta:

– Sergio m-a invitat la el la prânz, așa că tu și Oscar o să aveți toată casa la dispoziție.

Roberta i-a adresat un zâmbet recunoscător.

Rezemându-se de spătarul fotoliului său de nuiele, Malvina a meditat cu voce tare:

– Până în urmă cu câteva decenii exista obiceiul ca părinții, constatând că fiul sau fiica lor era pe cale să comită un pas greșit, făceau bagajele și plecau într-o călătorie lungă, luând cu ei și pe fiul sau fiica în chestiune și întorcându-se abia când pericolul de acasă dispăruse.

– Trebuie să recunosc că ești mai încăpățânată ca un câine de luptă: unde-ți înfigi colții nu mai slăbești strânsoarea, a remarcat sarcastic Roberta.

– După părerea mea, metodele educative de pe vremuri nu-s chiar de aruncat.

– Când auzi spunând asta pe cineva care a făcut revoluția din ’68...

– Și care, da, s-a luptat din răsputeri pentru legalizarea divorțului! Mă întreb: dacă legea divorțului n-ar fi trecut atunci, ce te-ai fi făcut cu acest Oscar al tău? Vezi tu, generația voastră consideră că totul

i se cuvine, însă pentru toate aceste drepturi am luptat și am suferit noi, fără însă să ne închipuim că fiicele noastre aveau să se folosească de ele pentru scopuri atât de ignobile, cum ar fi să se căsătorească doar ca să aibă conștiința împăcată și să divorțeze ca să-și facă de cap în voia cea bună, a remarcat sarcastic Malvina.

– Vrei să mă lași în plata Domnului? Îți repet: nu există nimic care să mă facă să-mi schimb sentimentele, a pufnit tânăra, intrând în casă și refugiindu-se în camera sa.

A coborât abia când a auzit mașina mamei ieșind din curte și îndepărtându-se. Ajunsă în dreptul ușii de la bucătărie, i-a auzit pe Carlin și pe Venera discutând cu voce joasă. S-a oprit, nehotărâtă dacă să-și omoare vremea în compania lor sau să se refugieze în sufragerie, lângă telefon, așteptând să sune Oscar. Fără să vrea, a auzit dialogul celor doi.

– Îmi spui și mie ce se petrece în casa asta? își întreba Carlin nevasta.

– Eh, ce să-ți spun, bărbate... Dumnezeu îi mai înțelege pe cei tineri, cu modernismele astea din ziua de astăzi.

– Am înțeles eu bine? E adevărat că logodnicul Robertei se însoară cu o altă femeie în dimineața asta?

– Adevărat, adevărat...

– Înseamnă că l-a pierdut, nu-i așa?

– Ei bine, nu. Pentru că, pe urmă, el divorțează și se însoară cu Roberta. Între timp însă, femeia cu care

se căsătorește astăzi trebuie să aducă pe lume un copil. Acum ai înțeles?

– Nu.

– Ca să fiu sinceră, nici eu. Numai că așa stau lucrurile și cu asta, basta!

– Vrei să-ți zic una, nevastă? Uneori, tare mulțumit mai sunt că nu mă prea duce capul.

– De duh vorbe grăit-ai. Oamenii cu carte multă au minte puțină și-și bat joc de viața lor. Acum însă, hai, caută-ți de treabă în altă parte, căci eu am de pregătit masa de prânz. Astăzi vine mirele la masă.

– Și mireasa? a insistat Carlin.

– Afară și lasă-mă să-mi fac treaba, a curmat discuția femeia.

Roberta s-a refugiat în sufragerie. Se făcuse aproape ora nouă, iar Oscar nu telefonase încă.

Asculta dangătul pendulei, care bătea anunțând sferturile de oră care treceau unul câte unul, însă telefonul continua să tacă.

Ar fi putut să-l sune ea, pentru că Oscar avea telefon mobil, însă nu credea că-l luase cu el. Totuși, pe la ora unsprezece, l-a sunat și, așa cum prevăzuse, nu i-a răspuns nimeni. Și telefonul de acasă suna în gol. L-a căutat la redacție, de unde i s-a spus că nu trecuse pe acolo. La prânz, Roberta simțea că-și iese din minți. În cele din urmă, telefonul din sufragerie a sunat.

– Iubirea mea, a spus Oscar.

– Te ascult, a răspuns ea scurt, șovăind între fericire și furie.

– Sunt pur și simplu o catastrofă. Știi cum se spune, nu-i așa? Dacă n-ai noroc și parte, geaba te mai scoli în noapte.

– Explică-te.

– Imediat după ce am fost declarați soț și soție, Cinzia s-a simțit dintr-odată rău și a trebuit să chemăm o ambulanță. Am fost cu ea la spital. A pierdut copilul.

ROBERTA

1

Francesca ascultase fascinată povestea incredibilă a mamei.

– Oscar Wilde spunea că nu e nevoie să bei tot butoiul ca să-ți dai seama că vinul e prost. După acea primă degustare, ar fi trebuit să înțeleg că bărbatul de care mă îndrăgostisem avea să-mi creeze probleme, a conchis Roberta.

– Vrei să-ți spun părerea mea? Tipa asta, Cinzia, nici n-are nevoie de banii tatei, a zis Francesca.

– Eu te asigur însă că are nevoie, a insistat mama.

– Crede-mă pe cuvânt că nu, pentru că lucrează bine-mersi la magazinul de feronerie din via Moscova, i-a dezvăluit fata.

– De unde știi?

– Mi-a mărturisit tata, în mare secret.

– Știi ceva? Eu mă duc chiar acum la vila din strada Turroni. Vino cu mine, pentru că vreau să aflu totul, i-a propus Roberta.

În mașină, fiica sa a continuat dezvăluirile despre Cinzia:

– Tot de la tata am aflat că tipa era prietenă bună cu patronul magazinului și cu nevasta acestuia, iar acum câțiva ani, când femeia a murit, Cinzia i-a luat locul la tejghea. Se pare că are un salariu frumușel, căci magazinul este la mare căutare.

– I-auzi, i-auzi... Așadar, madama noastră are acum și o rentă, a șuierat Roberta printre dinți. Apoi a spus: Acum înțelegi de ce mă înfurii pe tatăl tău? Eu mă dau de ceasul morții să ne ajungă banii pentru cheltuielile curente, iar el o face pe galantonul, dăruindu-i regulat sume importante uneia care o duce oricum ca pe vătrai.

Își dorea ca în clipele acelea, furioasă cum era pe el, să fi dat ochii cu Oscar.

Ajungând în fața bătrânei vile Mandelli, au fost zărite de doamna Renzi, care, de la fereastra casei vecine, le-a salutat.

– Ia te uită, ți-ai adus și copila! a exclamat bătrâna. Dac-ai ști ce fericită sunt. După părerea mea, chiar dacă te ferești să recunoști, e limpede că te pregătești să te muți înapoi, în casă.

– Cine știe, tot ce se poate, a curmat discuția Roberta, intrând în casa pe care praful pusese de mult stăpânire.

– Chiar ne mutăm aici? s-a interesat Francesca.

– Iau în calcul și această posibilitate, a răspuns Roberta, deschizând larg ferestrele și cercetând

dacă ramele și încuietorile se aflau încă într-o stare acceptabilă.

Fata cunoștea bine vila în care venise adesea pe vremea când bunicul Walter încă mai trăia. El o chema în camera lui de lucru și o ajuta la temele pentru școală. La sfârșit, îi întindea câteva monede, spunându-i: „Poftim, du-te să-ți iei o înghețată."

Walter Mandelli renunțase la slujbă din cauza problemelor cu inima, și-și petrecuse ultima parte a vieții strângând laolaltă scrierile tatălui său, cu gândul de a le publica într-un volum omagial. Se stinsese însă înainte să-și vadă proiectul realizat.

– Hai să facem un tur al casei, să ne dăm seama dacă mai este sau nu locuibilă, a propus Roberta.

– Ca să fiu sinceră, eu ar trebui să mă întorc acasă să-mi fac temele pe mâine, apoi... a încercat să se opună fetișcana.

– N-ar fi rău s-o aducem într-o zi încoace pe doamna Tilde, pentru o curățenie generală, a adăugat mama, urmându-și șirul gândurilor.

– ...apoi ar trebui să mă duc la antrenament la Palatul de Gheață..., a spus Francesca.

– După părerea mea, după o curățenie ca la carte, ne-am putea da seama mai bine ce reparații ar mai fi de făcut...

– Apoi aș lua cina acasă la Silvia și m-aș opri peste noapte acolo.

Umblând de colo-colo prin camera de la etaj, fiecare dintre ele își urmărea propriile gânduri.

Tapetele vechi ar fi trebuit înlocuite, însă Roberta și-a spus că soluția cea mai bună era să renunțe la ele și să dea pereții cu var. Scrinul din camera bunicii era o piesă prețioasă de mobilier, care merita încredințat unui ebenist priceput, pentru restaurare. Paturile însă trebuiau toate schimbate, cu excepția, poate, a celui din camera mătușii Cristina, cu o splendidă tăblie din fier forjat decorată cu bumbi sferici din alamă strălucitoare, și care păstra încă patina vremurilor de demult. Cât despre băi – s-a gândit ea, inspectându-le –, trebuiau refăcute de la zero: nici vorbă de gresia și faianța roz sau de obiectele sanitare îngălbenite de vechi ce erau. Răsfoise de curând un volum de design modern și-i atrăsese atenția o pardoseală elegantă de linoleum, specială pentru camerele de baie. Desigur, erau ceva mai scumpe decât gresia, însă se curățau mult mai ușor și... Una peste alta, trebuia să se consulte cu un specialist în amenajări interioare, să ceară un cost estimativ, să... De acord, dar banii? De unde bani?

Ar fi putut să facă un credit ipotecar. De acord, dar dacă n-avea să reușească să plătească ratele? N-ar fi vrut să ceară ajutorul mătușii Aurora, cât despre Malvina, nici vorbă să accepte bani de la ea! A hotărât însă că avea să se întoarcă să locuiască în casa în care crescuse. La urma urmelor, apartamentul din via Spartaco nu-i plăcuse niciodată.

– Mamă, nu mergem odată? a întrerupt-o din meditație Francesca.

– Cum să nu, draga mea, ne întoarcem chiar acum acasă. Spune-mi totuși sincer, nu ți-ar plăcea să ne mutăm aici?

– Nu știu ce să zic, mi se pare totul atât de uzat, de învechit...

– Ajută-mă, te rog, să închid ferestrele.

– Pe urmă, camerele mi se par mici.

– Putem foarte bine dărâma câțiva pereți interiori și să le mărim. Ar fi casa noastră, în care am putea face tot ce ne dorim.

– Și bani pentru toate, de unde?

– Aici e baiul, banii. Blestemații de bani. Urăsc banii și pe cel care i-a inventat, a declarat Roberta, încuind ușa de la intrare și îndreptându-se cu fiica sa spre mașină.

Înainte să urce la volan, a auzit soneria telefonului mobil. Era Aldo, bibliotecarul.

– Ești la librărie? a întrebat-o.

– Sunt în oraș, cu fiica mea, l-a informat Roberta.

– Voiam să te invit la un aperitiv. Te deranjează dacă trec să te iau la ora închiderii?

– Mi se pare o propunere îmbietoare, a răspuns ea, închizând apoi telefonul și pornind motorul.

– Așadar, mămicuța mea dragă, îți convine sau nu programul meu de diseară?

– Ce program, draga mea?

– Uite, vezi cum ești? Când îți spun câte ceva, parcă vorbesc cu pereții, căci ești cu gândul în altă parte. Eu, una, ți-am ascultat cu mare atenție povestea

și am înțeles o mulțime de lucruri despre tine și despre tata.

– Cum ar fi?

– Am înțeles, de exemplu, că el este foarte îndrăgostit de tine, în vreme ce tu nu mai ești chiar atât de sigură că-l mai iubești. Până ieri, eram convinsă că lucrurile stau exact invers.

– Ce tot spui acolo? a exclamat mama, frânând în fața blocului din via Spartaco.

– Ceea ce gândesc. Așadar, cum rămâne? Pot sau nu să rămân peste noapte la Silvia?

– Bineînțeles. Asigură-te însă că Matteo își face lecțiile pe mâine. Tatăl tău îndrăgostit de mine? s-a mirat Roberta, formulând întrebarea mai mult pentru ea însăși decât pentru fiica sa, care coborâse deja, avântându-se pe scările de la intrarea în bloc. Femeia a continuat însă să mediteze cu voce tare: El e îndrăgostit nu de mine, ci de viața comodă pe care i-am asigurat-o în cei optsprezece ani de căsnicie. Însă de azi înainte schimbăm foaia, a spus, indignată de cele aflate de la fiica sa.

Carevasăzică, Oscar știa că Cinzia avea de câțiva ani o slujbă bine plătită, dar cu toate acestea continua să-i dea sume importante de bani, ba chiar îi plătea cheltuielile locative ale apartamentului pe care tot el i-l dăruise.

– Ah, cred că ți-aș scoate ochii dacă mi-ai ieși acum în cale! a șuierat ea intrând în librărie.

Auzind-o, Chiara a privit-o cu îngrijorare.

– Pe cine ți s-a pus pata? a întrebat ea.

– Pe toată lumea, însă în primul rând pe mine însămi, a declarat Roberta, închizându-se apoi în birou.

Două ore mai târziu, a apelat numărul de mobil al mătușii Aurora, care era la apartamentul din via Spartaco.

– Care-i mersul treburilor pe acolo? s-a interesat Roberta.

– Așteaptă un moment, i-a răspuns bătrâna.

În receptor s-a auzit zgomot de pași și al unei uși care se închidea.

– Am trecut în camera ta, pentru că dincolo e Oscar, care-l ajută la lecții pe Matteo, i-a dezvăluit Aurora. Francesca rămâne peste noapte la colega ei Silvia, iar eu mă duc acasă la mine. Cina e servită, te așteaptă. Cred că diseară tu și soțul tău va trebui să stați serios de vorbă, a conchis mătușa.

– Anunță-l că în seara asta mă întorc acasă târziu, a spus Roberta, apoi a închis.

A intrat în baie să-și schimbe rochia, punându-și-o pe cea cumpărată de dimineață. S-a privit în oglindă, constatând că îi plăcea ce vedea: o femeie foarte elegantă și totodată foarte furioasă. Pisica Messalina, care-și alesese spațiul de sub chiuvetă drept culcuș provizoriu pentru ea și puii ei nou-născuți, a întins botul spre ea.

– Nu-i așa că arăt trăsnet? a întrebat-o Roberta, mângâind-o pe cap.

Mulțumită de atenția acordată, pisica se întoarse către puii ei, lingându-i pe îndelete.

– Te duci la o recepție? a întrebat-o Chiara văzând-o ieșind din birou.

– Ies la un bar din oraș cu un prieten, a răspuns Roberta, pe un ton de detașare studiată.

Tocmai trăgeau obloanele, când Aldo Rivetti s-a profilat în pragul librăriei.

– A, domnul bibliotecar era prietenul cu pricina? La ce i-o mai fi trebuit atâta găteală? a bombănit Chiara.

Din spatele unui stelaj cu cărți, Roberta a rămas câteva clipe să-l studieze pe nou-venit. Purta obișnuitul său tricou polo de culoare galbenă pe sub o jachetă albastră, iar în picioare avea pantofi sport. În rochia sa nouă, ultraelegantă, Roberta s-a simțit ridicolă. S-a strecurat nevăzută înapoi în baie și și-a pus la loc vechiul ei taior. Apoi i-a ieșit lui Aldo în întâmpinare.

2

Oscar înțelegea bine că soția sa traversa o perioadă dificilă, însă nu izbutea cu niciun chip să-și dea seama de ce relația lor se degrada văzând cu ochii, din toate punctele de vedere.

Mai întâi, Roberta îl lăsase fără telefon mobil și fără banii din cont, iar apoi îl făcuse cu ou și cu oțet, reproșându-i câte-n lună și-n stele.

După prânz, s-a întors acasă cu Matteo, care țopăia de bucurie, parcă nevenindu-i să creadă că tatăl său petrecea atât de mult timp cu el. În sufragerie, au găsit-o pe mătușa Aurora, care citea ziarul.

– Unde s-a dus? a întrebat-o el, referindu-se la Roberta.

Aurora a ridicat din umeri.

Bărbatul s-a lăsat să cadă pe un fotoliu.

– Pur și simplu nu mai pot! a oftat el, cu un aer de martir. În casa asta s-a stârnit de câteva zile furtuna, iar eu zău dacă înțeleg ce se petrece!

– Nu mă întreba pe mine. Nu știu nimic și nici nu vreau să mă amestec în disputele voastre, l-a atenționat ea.

În prag s-a ivit Tilde, menajera, care se pregătea de plecare.

– Pentru astăzi am terminat, a anunțat ea. Ne vedem mâine.

Observând privirile stânjenite ale celorlalți doi, s-a retras grăbită.

– Ei bine, eu știu și mai puține decât tine, a continuat Oscar după ce ușa de la intrare s-a închis în urma menajerei.

– Tată, mă ajuți să-mi fac tema la aritmetică? l-a întrebat Matteo, întorcându-se din camera sa, unde se dezbrăcase de jachetă și-și scosese pantofii.

Din instinct, Oscar ar fi vrut să-i răspundă: „Fă-ți-o singur, că eu am altele pe cap acum.“ Însă privirea plină de speranță a fiului său l-a înduplecat să-l urmeze.

– În regulă, vin cu tine la bucătărie, a răspuns el, nevoit să întrerupă discuția cu Aurora.

Bătrâna aproape că s-a înduioșat de suferința vizibilă a bărbatului puternic și atât de sigur pe el de obicei, care acum părea să nu înțeleagă cauzele crizei prin care trecea propria căsnicie. A lăsat ziarul deoparte și i-a urmat pe cei doi în bucătărie.

– Vă deranjez dacă-mi fac o cafea? a întrebat.

– Nu, dacă-mi oferi și mie o ceașcă, a răspuns Oscar, care se așezase la masă lângă fiul său.

– Dacă voi beți cafea, am și eu voie să mănânc un ou de ciocolată Kinder? s-a rugat Matteo.

– Știi ceva? Ia niște bani de aici și du-te să-mi cumperi un pachet de țigări, i-a spus Oscar, dându-i o bancnotă. Pe urmă, îți capeți și oul de ciocolată, a adăugat.

Rămași singuri, bărbatul a deschis din nou discuția cu bătrâna.

– Vrei să-mi spui totuși ce combinații face Roberta pe la spatele meu?

Aurora părea concentrată la ibricul de cafea.

– Poate că se simte neglijată, și-a dat ea cu părerea, punând ibricul pe foc.

– Așa... dintr-odată? Adică vreme de optsprezece ani totul a mers ca pe roate, iar acum, hodoronc-tronc, nu-i mai convine nimic? Îți dai seama în ce situație sunt pus? Azi, de exemplu, am transmis la redacție că sunt bolnav și că nu trec pe acolo: cum mi-aș putea vedea de lucru în asemenea condiții?

– O fi criza de patruzeci de ani, a sugerat Aurora.

– Până una-alta, n-are decât treizeci și șapte, a precizat el.

– Să nu uităm că toate treburile casei și ale copiilor apasă numai pe umerii ei, a remarcat femeia, atentă să nu dea cafeaua în foc.

– Și, după părerea ta, asta-i poate justifica atitudinea din ultimele zile?

– Eu îți spun ce am observat, atâta tot. În rest, știi foarte bine că Roberta nu este genul de persoană care

să vorbească în stânga și-n dreapta despre propriile nemulțumiri.

– Crezi că... are pe altul?

Oscar era hotărât să stoarcă de la Aurora orice informație folositoare.

– Nu știu. Sper totuși că nu. Dacă lucrurile ar sta însă așa, cred c-ar trebui să-ți faci un examen serios de conștiință și să înțelegi cât de mult ți-ai neglijat familia.

Femeia a turnat cafeaua în cești exact în clipa în care Matteo și sora sa intrau grăbiți pe ușă.

Băiatul a pus pe masă pachetul de țigări și mărunțișul primit rest.

– Unde ai fost până la ora asta? și-a concentrat Oscar atenția asupra fiicei sale, în timp ce Matteo își savura oul de ciocolată promis.

– La vila din strada Turroni, cu mama, i-a mărturisit ea cu candoare.

Oscar a extras o țigară din pachet, și-a aprins-o și a spus:

– Mă duc să fumez în baie.

Și a ieșit din bucătărie trăgând-o după el și pe Francesca. A împins-o în baie, a așezat-o pe un taburet și, după ce a deschis fereastra ca să iasă fumul de țigară, a început interogatoriul:

– Ce să faceți în via Turroni?

– Să evaluăm lucrările de reabilitare. Mama are planuri mari cu vila, însă are o singură problemă: banii. Nu prea are de unde să-i ia, pentru că tu te arăți

foarte darnic cu prima ta nevastă, deși ea, din moment ce are o slujbă bănoasă, se descurcă foarte bine și fără tributul primit de la tine, i-a reproșat Francesca.

– Carevasăzică i-ai spus tot mamei, nu-i așa?

Francesca a preferat să tacă.

– În cazul acesta, va trebui să preiau frâiele situației. Oricât de mult disprețuiesc să fac asta, voi face cât de curând ordine în casa asta, a amenințat bărbatul.

– Eu mă duc în camera mea să-mi fac lecțiile, l-a anunțat Francesca.

În sufragerie, Matteo se așezase comod în fața televizorului, urmărind un serial.

– Eu ies să-mi cumpăr un telefon nou. Te rog, vrei să te ocupi tu de cină? i s-a adresat el mătușii Aurora.

Femeia a zâmbit, constatând că în familia nepoatei sale rolurile se schimbaseră: acum, Oscar era cel care se ocupa de treburile casnice.

– Fă ce trebuie să faci, l-a liniștit ea.

Oscar și-a cumpărat un celular nou de la un magazin din apropierea casei, apoi a urcat la volanul mașinii sale, îndreptându-se spre via Solferino.

Pe drum, a meditat la cuvintele Robertei, recunoscând că soția sa avea în mare parte dreptate. De ani buni, Cinzia îi atârna ca o ghiulea de picior. Cu aerul ei trist și neajutorat de femeie bătută de soartă, reușise să capete de la el un apartament care astăzi valora o mică avere, continuând, cu toate acestea, să-l stoarcă de bani. Sosise clipa ca robinetul să fie închis,

căci trebuia să se ocupe de viitorul propriilor lui copii. Era sigur că, explicându-i situația, Cinzia avea să-l înțeleagă.

A parcat mașina în preajma intersecției cu via Moscova, lângă magazinul de feronerie. La ora aceea ar fi trebuit s-o găsească la tejghea. Și totuși, lipsea.

– Astăzi e joi, ziua de dans, l-a informat magazionerul, care îl cunoștea. Apoi a adăugat: Cinzia a ieșit mai devreme cu Atillio. Ziceau că se duc să se pregătească de dans. Să-i transmit ceva mâine, când se întoarce?

Oscar s-a grăbit să iasă, spunându-i celuilalt:

– Nu-i nevoie. Trag o fugă la ea acasă, poate o mai prind.

Dădu colțul pe strada Solferino, intrând în atriumul blocului în care locuise și el câțiva ani buni după venirea la Milano. Cabina portarului era goală. Oscar s-a avântat în sus pe scări.

A ajuns la ultimul etaj gâfâind și a sunat la ușa pe care încă trona – în mod absurd, și-a spus el – plăcuța cu numele său. După câteva secunde lungi care i s-au părut o eternitate, a auzit-o pe Cinzia întrebând de după ușă:

– Cine e?

– Ce faci? Te uiți la mine pe vizor și mă întrebi cine sunt? a replicat el, pierzându-și răbdarea.

– Oscar? a spus ea, nehotărându-se parcă dacă să-i deschidă sau nu.

– Așadar, ce faci, deschizi azi?

Într-un târziu, a auzit zgomotul metalic al lanțului de siguranță, iar ușa s-a deschis doar câțiva centimetri.

– N-am știut de venirea ta. Eu... mă pregăteam să intru sub duș, s-a bâlbâit Cinzia, privindu-l ca pe o fantomă și încercând să-și acopere goliciunea cu un capot înflorat.

– Da, știu, astăzi e joi și te duci la dans. Nu te rețin mult, și eu sunt pe fugă. Voiam doar să schimb câteva cuvinte cu tine, a informat-o Oscar.

Din casă s-a auzit atunci o voce bărbătească:

– Cinzia? Cine e?

Oscar a împins cu toată forța ușa în lături și, neluând în seamă protestele femeii, s-a îndreptat hotărât spre dormitor, unde a dat peste Atillio. Surprins, acesta s-a acoperit instinctiv cu cearșaful.

Preț de câteva secunde, cei doi bărbați s-au privit în tăcere, descumpăniți. Apoi, Oscar a izbucnit într-un hohot de râs de ușurare, în vreme ce Atillio a roșit.

– Nu te deranja, te rog, a spus cu un aer disprețuitor fotograful, ieșind apoi din cameră.

Cinzia rămăsese împietrită în dreptul ușii de la intrare, iar acum îl privea înspăimântată.

Oscar s-a apropiat de ea afișând un zâmbet triumfător.

– De ce ți-e frică, sărmană femeie? a întrebat-o.

– Știi, eu... voiam să-ți spun, dar... a bâiguit Cinzia.

Emana un parfum care-i provoca spasme de greață.

– Se înțelege de la sine că, din clipa aceasta, te-ai șters pe bot de alți bani de la mine. Să nu mai îndrăznești

să mă suni vreodată sau să mi te mai arăți în fața ochilor! a conchis el.

Și a ieșit trântind ușa în urma sa cu o asemenea forță, încât zgomotul a răsunat pe scări în jos, până la etajele inferioare.

Pentru prima dată după mulți, mulți ani, se simțea un bărbat liber.

3

Stăteau la o masă dintr-un local din apropierea librăriei: un bar plin de tineri, care emana o veselie molipsitoare.

Oare câți ani trecuseră de când nu-și mai îngăduise un răgaz relaxant doar pentru ea? s-a întrebat Roberta. A încercat să-și aducă aminte când ieșise ultima oară cu soțul ei la un bar, înainte să meargă la cinematograf sau la teatru. Aproape că nu i-a venit să creadă, când a rememorat evenimentul, conștientizând totodată distanța în timp de la acel moment: se întâmplase în seara în care, în fața unui pahar de șampanie, îl anunțase că așteptau primul lor copil.

Masa la care se așezase acum cu Aldo era ceva mai retrasă. Bărbatul a comandat două cocteiluri nealcoolice cu ananas.

– Vii des aici? l-a întrebat ea.

– E prima dată, a recunoscut el. Mi l-a recomandat un prieten și mi-am spus c-ar fi cel mai potrivit loc să stau de vorbă cu tine.

– De obicei, cum îți petreci serile?

– În general, stau până târziu la bibliotecă, apoi mănânc un sandvici la primul fast-food care-mi iese în cale, mă duc la film sau la câte un concert, ori răspund unei invitații la cină acasă la diverși prieteni. Sunt cu toții căsătoriți, așa că eu am devenit un fel de unchi pentru copiii lor, care vin chiar să mi se confeseze atunci când dau de necaz sau fac vreo boacănă.

– Și fizicul tău musculos? Cum te menții în formă?

– Merg regulat la sala de sport. De trei ori pe săptămână: un obicei pe care-l păstrez încă de pe vremea studenției. Cum nu puteam concura cu trăsăturile frumoase ale colegilor mei de facultate, am încercat să compensez situația modelându-mi trupul. Ei aveau farmec personal și bani, eu contracaram cu mușchi și cu o licență *magna cum laudae*. Pe urmă, mai erau și cărțile. Îți mai amintești de personajul acela de desene animate care visa să sară într-o piscină plină cu aur? Ei bine, eu visam o piscină plină cu cărți. Când mă gândesc la toate emoțiile, aventurile spirituale și surprizele pe care le oferă o carte bună, mă cuprinde o frenezie de-a dreptul maniacală.... Mi se pare însă că am vorbit destul despre mine, cu atât mai mult cu cât nu mă consider un subiect prea interesant. Povestește-mi despre tine.

– Mie, una, mi-ar fi plăcut o viață guvernată de siguranța liniștitoare a riturilor familiale. Există femei care visează croaziere pe Mările Sudului, bijuterii și haine de firmă și așa mai departe. Ei bine, nu, eu mi-am dorit întotdeauna o existență normală, de care însă n-am avut niciodată parte.

– Poate că nu ți-ai dorit-o cu adevărat, a observat el, continuând: Ești prea inteligentă și plină de fantezie ca să te mulțumești cu normalitatea. Din câte am înțeles, ai crescut într-un context destul de diferit de schemele tradiționale, ceea ce, desigur, a influențat modul tău de a fi și alegerile pe care ai fost obligată să le faci în viață.

– Într-adevăr. Cum se face de mă cunoști atât de bine? a întrebat curioasă Roberta.

Ospătarul le-a adus cocteilurile, lăsând pe masă și câteva boluri cu chipsuri și biscuiți sărați.

– Drumurile ni se intersectează de câțiva ani buni și, cum îmi pari o persoană interesantă, te-am ascultat mereu cu atenție.

– Acum ce faci, aplici vechea tactică a bărbaților, cadorisindu-mă cu complimente ca să mă simt flatată? a spus Roberta pe un ton amuzat.

– Exact, deși sunt pe deplin conștient că nu sunt prototipul bărbatului atrăgător.

– Iar genul acesta de autocritică, prin care îți accentuezi întruna defectele, tot din strategia ta face parte?

– Poate că da. Admit că încerc să-ți fac curte. După foarte mult timp, ești prima femeie care izbutește să-mi trezească în mod real interesul.

– Vorbește-mi despre ea, despre cea care a pus odată stăpânire pe inima ta.

– Am fost căsătoriți trei zile. În ziua a patra – ne aflam încă în luna de miere – a suferit un accident cerebral, iar câteva ore mai târziu se stingea. Avea doar douăzeci și șase de ani, înfloritoare și dornică de viață. Terminase liceul de muzică, la pian, și visa să devină solistă, să susțină concerte. O iubeam mai mult decât propria-mi viață, a povestit bărbatul cu o voce stinsă.

– Când s-a întâmplat?

– Au trecut cincisprezece ani de atunci, a răspuns el pe același ton trist.

– Plecăm? a propus Roberta, pe care localul vesel și zgomotos începuse deodată s-o calce pe nervi.

S-au plimbat o vreme pe jos, unul lângă altul.

– Și nu te-ai mai îndrăgostit de atunci? l-a întrebat.

– Am avut o relație cu o tânără, însă nu reușeam să mă eliberez de amintirea soției mele. M-a înțeles și, în cele din urmă, ne-am despărțit. De atunci am terminat-o cu relațiile. Doar acum, cu tine, am sentimentul că, în sfârșit, am depășit acel capitol dramatic din viața mea. Știi, mă simt ușor ridicol să vorbesc în asemenea termeni la vârsta mea. Sunt, de asemenea, conștient că ești o femeie căsătorită, cu o viață de familie plină, însă nu-mi pasă. În sfârșit...

– În sfârșit, ce anume?

– Tu alegi cum va arăta pagina următoare: poți s-o scrii sau, dimpotrivă, o poți lăsa goală.

– Așa cum susțin mulți autori, începi să scrii atunci când ai ceva interesant de povestit. În clipele acestea însă, eu nu am decât un imens gol în minte, așa că îți înmânez pagina goală, a replicat Roberta.

Ajunseseră în apropierea librăriei, acum închisă. Roberta s-a urcat la volanul mașinii sale, apoi a coborât geamul portierei, ca să-și ia rămas-bun de la Aldo.

Aplecându-se spre ea, bărbatul i-a spus:

– Îți mulțumesc că mi-ai ținut companie. Sunt convins că ne vom revedea... în interes de serviciu.

Roberta a încuviințat cu un surâs, apoi a demarat, îndreptându-se spre casă.

Mătușa Aurora plecase, Matteo era deja în camera lui, probabil dormind, în timp ce Oscar își curăța aparatul de fotografiat, obiectivele și celelalte accesorii, împrăștiate pe masa din sufragerie.

A întâmpinat-o cu un zâmbet larg, spunându-i:

– Te așteaptă cina în bucătărie.

– Vreau mai întâi să sun acasă la Silvia, ca să aflu dacă totul e în regulă cu Francesca, a răspuns ea, lăsându-și geanta pe canapea și îndreptându-se spre telefon.

– Am făcut-o deja eu. Totuși, dacă ții neapărat să suni și tu...

Roberta l-a privit lung, mirată.

De când telefona soțul său acasă la părinții prietenelor fiicei sale ca să se asigure că fata se simțea bine sau că nu le făcuse probleme?

Cu toate acestea, n-a făcut niciun comentariu, așteptând ca Oscar s-o întrebe unde fusese până la ora aceea. În schimb, el doar a anunțat-o:

– Vin cu tine în bucătărie, să-ți țin companie cât timp mănânci.

4

Robertei îi pierise pofta de mâncare, așa încât a pus porția ei din masa de seară în frigider. S-a mulțumit cu o portocală roșie foarte dulce, pe care însă nu izbutea s-o savureze pe deplin: întâlnirea abia încheiată cu profesorul Aldo Rivetti – dictată, probabil, de dorința de răzbunare pe propriul soț – o tulburase profund.

Oscar se așezase la masă, pe scaunul din fața ei, aparent ocupat să-și lustruiască obiectivul aparatului de fotografiat cu un petic de piele de căprioară. Roberta îi intuia însă dorința de a afla unde fusese și hotărârea de a nu-i pune întrebări.

– Francesca mi-a povestit despre proiectele tale legate de vila din strada Turroni, a spus el.

Roberta a început să descojească o a doua portocală.

– Mi-ar plăcea să mă întorc să locuiesc acolo, a admis ea.

– Mi-a mai spus și că ai nevoie de mulți bani ca s-o renovezi.

– Suntem căsătoriți de optsprezece ani, însă nici până în ziua de astăzi n-am reușit să încropim o bucătărie decentă, așa cum mi-am dorit dintotdeauna. Închipuie-ți, așadar, cât ar dura ca să strâng bani pentru renovarea vilei.

– Adevărul este altul: nu ți-ai dorit niciodată o bucătărie nouă, pentru că nu ai considerat niciodată apartamentul acesta ca fiind al tău.

– De altfel, nici nu este, din moment ce locuim aici cu chirie, a observat Roberta.

– Astăzi m-am eliberat de o mare greutate care mă apăsa pe umeri și mi se pare corect să afli și tu, i-a mărturisit Oscar.

Roberta n-a scos niciun cuvânt, așteptând urmarea.

– Am informat-o pe Cinzia că i-am tăiat definitiv renta viageră. Pe viitor, nu va mai telefona și nu-mi va mai cere nimic.

– Nu-mi vine să cred, s-a prefăcut încântată Roberta, privindu-și soțul cu un zâmbet încărcat de ironie.

Oscar simțea o dorință năvalnică să-i povestească scena cu Attilio surprins în patul Cinziei, din apartamentul din via Solferino, însă intuia că Roberta nu avea același simț al umorului ca el: probabil că s-ar fi înfuriat și mai tare, amintindu-și de toți acei ani în care „biata femeie“ îi îmbrobodise soțul. Pentru că acesta era adevărul gol-goluț: fusese jucat pe degete de o țărăncuță vicleană, care profitase de bunul lui simț și de remușcările sale. Prin urmare, s-a limitat să-i spună Robertei:

– Am avut o discuție cu ea și a înțeles.

Spera ca soția sa să considere motivația plauzibilă și să închidă subiectul.

În schimb, Roberta s-a stropșit la el, desfigurată de furie:

– Ce curaj ai, după optsprezece ani de căsnicie, să vii să-mi mărturisești că ai terminat-o cu Cinzia? Ce te aștepți să-ți spun? Bravo, soțiorul meu drag?! Mulțumesc că, în sfârșit, ai înțeles că familia ta merită ceva mai mult respect?! De atâția ani mi-ai ascuns faptul că Cinzia a ta ia un salariu suficient cât să ducă o viață lipsită de griji. Am aflat asta abia astăzi, de la fiica noastră. Cum ai putut să-mi ascunzi adevărul, continuând s-o întreții pe Cinzia? Nu-mi pasă neapărat de bani, deși au și ei importanța lor, ci mă doare umilința la care ne-ai supus în tot acest timp. Pentru că da, m-ai jignit continuând să te simți obligat față de o femeie cu care nu mai aveai nimic de împărțit. Cum crezi că m-am simțit eu în toți acești ani? Iar acum, îmi ceri să-ți ridic osanale? Știu foarte bine ce speri de la mine: să punem cruce la ce a fost și să nu mai discutăm niciodată despre asta. Ei bine, nu, nu voi proceda așa. Îmi dau foarte bine seama că am și eu partea mea de responsabilitate pentru că relația noastră a ajuns în acest impas, căci am tăcut mereu și am zâmbit trecând totul cu vederea. Acum însă, paharul s-a umplut. Și să nu cumva să începi cu justificări, pentru că, crede-mă, îți scot ochii cu unghiile astea! a strigat Roberta.

– Ce vrei să fac acum? Să îngenunchez în fața ta și să-ți cer iertare? a întrebat bărbatul.

– Vezi cum ești? N-ai înțeles nimic! N-ai înțeles niciodată nimic!

Roberta a aruncat cojile de portocală la gunoi și s-a spălat pe mâini.

– Toate astea ar fi trebuit să mi le spui în cei optsprezece ani de căsnicie, nu crezi? a contrat-o Oscar, ridicând și el tonul.

– Zău? Când anume? Când plecai de acasă trântind ușa în urma ta, refuzând să asculți ce aveam de spus? Când stăteai în oraș până noaptea târziu cu colegii sau cu prietenii tăi polițiști care-ți dădeau ponturi pentru câte un serviciu fotografic? Iar eu, proasta de mine, în tot acest timp stăteam acasă, având grijă de copii, dându-mă de ceasul morții și mințindu-mă singură, găsind justificări pentru comportamentu tău și repetându-mi că, la urma urmelor, erai un soț fidel. Știi ce-ți zic? Mai bine m-ai fi înșelat cu o femeie, dar să fi fost implicat în problemele familiei!

– Ești vulgară!

– Am tot dreptul! Sunt furioasă!

– Nu te mai recunosc.

– Ce importanță mai are acum?

– Nu vorbi așa! s-a revoltat Oscar.

Adormit, Matteo a apărut deodată în pragul ușii.

– Tu ce mai vrei? s-a răstit la el tatăl.

– Mi-e sete, s-a lamentat băiatul, boțindu-și încurcat poalele bluzei de pijama.

– Nu-mi agresa copilul! l-a repezit Roberta pe Oscar, luându-l de mână pe Matteo, dându-i să bea un pahar cu apă și conducându-l înapoi în camera lui.

– Vă certați? s-a interesat micuțul, în timp ce ea îl învelea cu pătura.

– Da.

– Din cauza mea.

– Tu n-ai niciun amestec, dragul meu, l-a asigurat ea.

– Și totuși, voi nu v-ați certat niciodată.

– Acum însă ne certăm. Ți se pare chiar atât de neobișnuit? Sora ta și cu tine vă certați destul de des, pare-mi-se.

– Doar atunci când Francesca e rea cu mine. Însă tata a fost bun cu mine astăzi, așa să știi.

– Da, știu. Te iubește mult, să nu uiți asta.

– Mi-e somn.

– Atunci, dormi.

– Nu pot... mă simt ciudat...

– Ne-ai auzit ridicând vocea, iar asta te neliniștește. Nu trebuie să-ți faci griji, pentru că tatăl tău și cu mine vom rămâne întotdeauna prieteni buni, te asigur.

Matteo și-a îmbrățișat mama, apoi și-a căutat o poziție comodă, căscând.

Roberta a rămas o vreme la căpătâiul lui, mângâindu-l pe păr până când copilul a adormit la loc.

Apoi s-a strecurat pe vârfuri afară din cameră. Între timp, Oscar plecase, lăsând pe masa din bucătărie un

bilet pe care scrisese: „Am ieșit să caut flori pentru soțioara mea dulce.“

– Cum altfel? a mormăit disprețuitoare Roberta. Asta a fost întotdeauna soluția lui la problemele noastre: flori și tăcere, astfel încât nimic să nu-i tulbure existența.

A intrat în baie, s-a vârât sub duș, apoi, extenuată, s-a dus la culcare.

5

Roberta s-a trezit cu greu din somnul profund în care căzuse peste noapte: i-au trebuit câteva secunde bune ca să se dezmeticească. S-a uitat la ceasul deșteptător de pe noptieră: se făcuse ora șapte dimineața. Din instinct, a pipăit locul din dreapta al patului, căutându-l pe Oscar. Nici urmă de el. În schimb, pe masa din bucătărie trona un buchet impunător de bujori albi, aranjați într-o vază oribilă de cristal pe care ea și Oscar o numeau „cadoul de nuntă care sperăm să se facă țăndări cât mai repede“, dar care iată, după optsprezece ani, era încă intactă.

Lângă vază, un bilet: FACEM PACE?

Altădată, ea ar fi zâmbit înduioșată. Acum însă, a spus cu voce tare:

– N-ai să mă mai prinzi în mrejele tale.

În sufragerie, o pernă și o pătură neobișnuit de ordonat pliată erau dovada faptului că Oscar dormise

pe canapea, temându-se probabil ca ea să nu-l alunge din dormitor.

Probabil că ieșise de curând din casă, căci, revenind în bucătărie ca să-și prepare cafeaua, zări urmele lăsate de el pe aragaz și pe chiuvetă.

Și-a amintit instantaneu de întâlnirea din seara precedentă cu Aldo Rivetti, întrebându-se cum ar fi evoluat viața sa dacă, în loc de Oscar, s-ar fi căsătorit cu bibliotecarul.

Numai că, pe vremea aceea, ea era îndrăgostită nebunește de Oscar. De ce? s-a întrebat ea acum. Ce anume calități speciale dovedise soțul ei, în afara faptului că era un bărbat foarte arătos?

Iubise totul la el: chipul, trupul, mâinile, mirosul emanat de pielea lui. Roberta s-a așezat la masa din bucătărie, sorbind cafeaua cu înghițituri mici și amintindu-și cum îi plăcea să-și lipească urechea de pieptul lui și să-i asculte ecoul înfundat al vocii, căci da, pe vremea aceea Oscar vorbea și iar vorbea, fără să poată fi oprit de nimeni.

Abia acum își dădea însă seama că rareori îi vorbise despre el însuși. Oscar îngropase în adâncul sufletului său propria copilărie nefericită, construindu-și în schimb o personalitate care își afunda rădăcinile în neant. De aici, probabil, tendința lui de a evita orice fel de problemă existențială.

– Nu de o nevastă avea el nevoie, ci de un psihanalist, a meditat Roberta cu voce tare.

Și-a terminat de băut cafeaua, a spălat ceașca, apoi a telefonat acasă la prietena fiicei sale, interesându-se dacă Francesca le făcuse probleme, a pus la încălzit laptele pentru Matteo și s-a dus să-l trezească.

După ce s-au spălat și îmbrăcat de plecare, s-au întâlnit în bucătărie pentru micul dejun.

– Tata unde-i? s-a interesat copilul, înmuind un biscuit în castronul cu lapte cu cacao din fața sa.

– La redacție. E doar o presupunere însă, pentru că a plecat înainte să mă trezesc, l-a informat Roberta.

– Mi-a promis o carte cu monstruleții Gormiti și un DVD. Ce crezi, o să-și amintească?

– Totuși, ce realizări extraordinare ai avut ca să meriți toate aceste cadouri? l-a întrebat mama.

– Hm... păi, să vedem... M-am spălat pe dinți fără să mi-o ceară nimeni.

– Nu-i suficient.

– Mi-am închipuit eu. Însă tata e mai bun cu mine decât ești tu: el îmi cumpără ce vreau.

– N-o să-ți răspund la provocare. Acum însă, șterge-o să-ți iei rucsacul și treci la școală, până nu întârziem, l-a zorit Roberta, trăgându-și o jachetă pe ea.

După ce și-a lăsat copilul în fața școlii, s-a îndreptat către librărie, însă Chiara i-a aținut calea înainte să apuce să intre în birou.

– E dincolo, te așteaptă, i-a spus în șoaptă, făcând în mod evident aluzie la Oscar.

Roberta a făcut stânga-mprejur spre ieșire. Cu toată greutatea ei în mișcări, Chiara a izbutit s-o apuce de braț chiar în fața ușii.

– Dacă fugi de înfruntarea cu el nu vei rezolva nimic, a avertizat-o femeia.

– Îmi vorbești de parc-ai fi eu însămi când vorbesc cu el, a replicat Roberta.

– Un motiv în plus să ai o discuție lămuritoare cu el. Hai, treci mai repede dincolo.

– Librăria aceasta este un loc sacru pentru mine și nu am nici cea mai mică intenție să fac teatru aici, sperând astfel să-mi rezolv problemele, a declarat Roberta, urcându-se în grabă la volan.

– Atunci, încotro? a întrebat-o cealaltă.

– Unde văd cu ochii. Nu vreau să am de-a face cu el acum.

– Dai bir cu fugiții, a constatat femeia, însă Roberta n-a mai auzit-o, căci demarase deja, cu scrâșnet de roți.

A rătăcit o vreme prin oraș fără nicio direcție, apoi a parcat mașina în centru și s-a îndreptat pe jos către corso Montforte.

Pașii au condus-o aproape fără voia ei spre parcul Guastalla. A coborât cele câteva trepte de la intrarea în parc și a rămas să contemple un timp priveliștea: copaci înmuguriți, pajiștea de un verde-smarald și doi îndrăgostiți care se sărutau pe o bancă.

Își amintea cât de des se întâlnise cu Oscar acolo, în parcul din inima orașului, martorul discret al interminabilelor lor declarații naive de iubire.

Cu mâinile afundate în buzunare, Roberta a rămas în picioare în fața unei fântâni arteziene secate, pline de noroi, privind în gol și imaginându-și cum ar fi decurs viața sa fără Oscar.

Poate că n-ar fi fost întru totul diferită, din moment ce el fusese mai mult absent.

Și totuși – și-a spus ea –, i-ar fi fost greu să se despartă de Oscar. Cum la fel de grea era viața cu el, care dura de atâția și atâția ani.

Amintindu-și de Aldo Rivetti, a murmurat:

– Simt o dorință nebună să mă îndrăgostesc din nou.

– Iată-mă-s, a spus din spatele ei Oscar.

Surprinsă, Roberta s-a întors brusc către el.

– Da, sunt chiar eu, a spus bărbatul cu voce stinsă. Acolo, la librărie, ai dat bir cu fugiții când ai aflat că te așteptam. Așa că am plecat, iar pașii m-au purtat aici, din același motiv pentru care, probabil, ai venit și tu. Căutam amintirea zilelor noastre fericite, de pe vremea când mă iubeai. Pentru că eu... Eu n-am încetat niciodată să te iubesc.

– Să mă iubești în felul tău, mai bine zis. Să mă iubești preferând să-ți petreci timpul la slujbă sau în tovărășia prietenilor, în locul copiilor tăi și al soției.

– Era o vreme în care mă iubeai nebunește, a constatat el cu amărăciune în glas.

– E un reproș sau pur și simplu o amintire? Pentru că aș ține și eu să-ți amintesc ceva: m-am căsătorit cu tine în ciuda scepticismului alor mei, inclusiv al tatei,

care nu a privit cu ochi buni relația noastră, deși te stima și ținea la tine. El știa mai bine ca oricine altcineva cât de mult îmi doream o viață normală de familie. Poate că nu m-am îndrăgostit atunci de tine, ci de un proiect de viitor la care chibzuisem îndelung, dar care acum constat că nu putea fi construit cu tine, pentru că nu se potrivea cu propriile tale planuri.

– Dumnezeu mi-e martor că nu am avut ochi pentru altă femeie din clipa în care m-am îndrăgostit de tine, s-a înfierbântat brusc Oscar.

– Depinde de ce anume înțelegi tu prin dragoste. Unde ai fost în toți acești ani, în vreme ce eu, deși aveam ca și tine o slujbă, m-am ocupat de creșterea copiilor noștri, stându-le la căpătâi când erau bolnavi, consolându-i când erau triști, ducându-i la grădiniță și la școală și văzându-mă apoi obligată să-l întâmpin zâmbitoare, seara, pe războinicul sleit de puteri, care se întorcea acasă după zile sau săptămâni petrecute aiurea în interes de serviciu? Când soseai, cu chipul tău nespus de frumos, făceam dragoste, iar nefericirea așteptării se risipea ca prin minune, lăsând locul bucuriei de a te avea câteva ore alături. Da, numai câteva ore, pentru că apoi te cuprindea neliniștea și deveneai agitat ca un cal lovit de streche. Zidurile casei îți răpeau libertatea, copiii te iritau, gândul de a ne face împreună planuri de viitor te teroriza. Așa că dădeai bir cu fugiții, spunându-ți: Până una-alta, o iubesc, iar ea știe foarte bine asta. Și plecai din nou aiurea, să fotografiezi dive ale ecranului sau soldați în

luptă, oameni putred de bogați sau copii subnutriți, știind că, la întoarcere, te așteptau cuibușorul tău cald, soțioara care avea să te umple de atenții și copiii pe care îi iubești mai mult de departe decât atunci când ești nevoit să-i ai lângă tine. Pentru că da, copiii aveau vina de a-ți fi sustras o parte din mine, din soția ta pe care o voiai exclusiv pentru tine. Iar toate acestea, dragul meu Oscar, nu înseamnă iubire, ci egoism.

– Mi-ai servit o porție atât de greu de digerat, încât nu știu dacă o să-mi revin în orele sau chiar în zilele următoare, a spus el.

– Ai tot timpul să-ți revii, pentru că eu și copiii mei ne vom muta în casa din via Turroni, de îndată ce voi reuși s-o renovez.

Roberta reușise, în sfârșit, să ia o hotărâre.

El a privit-o ca și cum nu-i venea să-și creadă urechilor. A reușit doar să îngaime:

– Mi-ar plăcea să știu cu cine ai fost aseară.

– Aha, iată că, în sfârșit, ai curaj să mă întrebi! a exclamat Roberta. Și, evitând să-i răspundă, a continuat: Întrebarea ta dovedește din nou că n-ai înțeles nimic din tot ce ți-am spus.

6

Oscar urma să plece într-una din țările arabe, pentru un serviciu fotografic la palatul unui emir.

Înainte de a pleca, o luase pe Roberta deoparte, spunându-i:

– Nu vreau să te pierd. Acordă-mi puțin timp și posibilitatea de a ne reface relația.

– Când m-ai cerut de soție mi-ai spus același lucru: „Acordă-mi puțin timp." Au trecut atâția ani de atunci, însă tu continui să-mi ceri lucruri asemănătoare. După părerea mea, n-ai să te schimbi niciodată, îi replicase ea, desprinzându-se din îmbrățișarea lui.

După plecarea lui Oscar, mătușa Aurora a trecut să-i ia cu mașina pe Roberta și pe copii, îndreptându-se apoi cu toții spre Tavernolo, unde aveau să-și petreacă sfârșitul de săptămână.

Pe drum, tânăra femeie s-a gândit la Aldo, care continua să-i facă discret curte, trimițându-i e-mailuri amuzante. În ultimul mesaj o informa: „Sunt invitat

în weekend acasă la primarul din Tavernolo. Sper să te găsesc și pe tine acolo."

Roberta și-a spus că, probabil, mama sa îl chemase ca să discute despre detaliile proiectului bibliotecii comunale. Nu s-a putut totuși abține să nu se întrebe dacă nu cumva Malvina, știind că relația ei cu Oscar trecea printr-o criză, voia să-și încurajeze fiica și pe bibliotecar să se cunoască mai bine. A exclus imediat o asemenea posibilitate, întrucât mama sa nu și-ar fi asumat niciodată rolul de pețitoare pentru ea.

La vilă, prietenii din partea locului ai lui Matteo și ai Francescăi îi așteptau deja: copiii directorului clubului de golf din localitate și fiica proprietarei serelor de unde Malvina își procura plantele pentru grădină. Fiul și fiica Robertei au coborât grăbiți din mașină, alăturându-se celorlalți și luând-o la picior în direcția pădurii, nu înainte ca mătușa Aurora să-i avertizeze să nu întârzie la cină.

Le-a ieșit în întâmpinare Venera, cu ochii în lacrimi.

– Doamna e dincolo, în sera cu lămâi, le-a anunțat ea, plângând în hohote.

– Ce se întâmplă? s-a alarmat Roberta.

– Domnul doctor și Carlin sunt acolo, cu ea, a continuat menajera, fără să răspundă la întrebare.

– Ai de gând să ne spui totuși ce s-a întâmplat? a pufnit iritată Aurora.

– Bietul Damasco a mâncat ceva otrăvit. E pe moarte, le-a mărturisit bătrâna în cele din urmă.

Aurora și-a trecut un braț pe după umărul ei, în semn de consolare, în timp ce menajera continua să se lamenteze:

– N-am putut niciodată să asist la moartea cuiva, nici măcar a unui câine.

– Hai în casă, a îndemnat-o cu blândețe mătușa, în timp ce Roberta s-a îndreptat spre seră.

Damasco zăcea pe o targă, iar doctorul Orombelli tocmai îi făcea o injecție în laba pe care câinele și-o ținea rigidă. Malvina stătea aplecată asupra patrupedului, mângâindu-l.

Roberta și-a îmbrățișat mama și i-a salutat scurt pe cei doi bărbați.

– Suferă mult, nu-i așa? l-a întrebat ea pe doctorul Orombelli.

– În curând, suferința îi va fi curmată, a oftat medicul, mângâind degetele Malvinei, care izbucnise în plâns.

– S-a terminat, a anunțat apoi Sergio, cu voce stinsă.

– Îmi pare rău, a rostit pe același ton Roberta.

Malvina a îmbrățișat-o în semn de mulțumire.

– Doriți să-l îngropați în grădină? a întrebat medicul. Altminteri...

– Altminteri, ce? a întrebat Carlin.

– Îl duc la crematoriu, a răspuns.

– Niciodată! s-a arătat indignat bătrânul îngrijitor.

– Ce facem cu copiii? Ar trebui să-i anunțăm că Damasco a murit, a intervenit Malvina.

– Să le spunem însă că a murit în somn, a sugerat Sergio.

– Îl îngrop eu în capătul dinspre pădure al grădinii, a spus Carlin și, însoțit de Malvina, s-a îndreptat spre casă.

În urma lor, Roberta l-a prins de mână pe Sergio Orombelli: nu-și mai permisese niciodată un gest atât de intim față de el.

– Mulțumesc, i-a spus ea cu glas șoptit.

– Pentru ce? s-a arătat el mirat.

– Pentru că-i ești aproape mamei de atâția și atâția ani, pentru că, datorită ție, nu se simte singură și pentru că îi înțelegi nevoia de independență. În sfârșit, mulțumesc pentru tot.

– Vino să te îmbrățișez, copilă naivă ce ești, a răspuns bărbatul, strângând-o în brațe. Mult timp ți-a mai luat ca să mă accepți! a remarcat el.

– Douăzeci de ani, a admis ea, continuând: Realitatea este că sunt oarecum rigidă, asemenea bunicii mele dinspre tată. Mult timp am fost geloasă pe relația voastră. Știi, în unele cazuri, adolescența se prelungește inadmisibil de mult, și, pe măsură ce anii trec, e din ce în ce mai greu să crești. Acum însă, fii pe pace, m-am maturizat.

Roberta și-a spus că, din anumite puncte de vedere, doctorul Orombelli semăna cu Walter Mandelli, tatăl ei.

După prima greșeală de tinerețe când, imediat după terminarea liceului, se căsătorise cu Gianni Franzini, Malvina își alesese, pe rând, ca parteneri de viață, doi bărbați siguri pe ei și de mare încredere. Roberta nu-și putea însă explica nici acum de ce nu

se recăsătorise cu niciunul din ei. Nu, proverbiala ei dorință de libertate nu era suficientă ca să-i justifice alegerea. Oare nu cumva Malvina se ferise să-și umilească fiica, refuzând să se căsătorească cu Sergio după ce făcuse același lucru cu tatăl Robertei?

– Noi, femeile, nu suntem deloc ușor de înțeles, a meditat ea cu voce tare, urmând firul propriilor gânduri.

Sergio a încuviințat, zâmbind:

– Hai, du-te să ai grijă de mama ta, pentru că probabil va jeli multe zile de acum încolo. Știi, nu e prima dată când sunt nevoit să-i eutanasiez un câine. Pe vremea când era o fetișcană de numai cincisprezece ani, am fost chemat să-i fac o injecție letală labradorului său care-și frânsese șira spinării urmărind o nevăstuică. Pe străbunicul tău nu l-a lăsat inima să-l omoare cu mâna lui, așa că a chemat veterinarul. Malvina însă s-a arătat foarte revoltată, spunând că, dacă tot era ca Modì al ei să moară, măcar să moară de mâna mea. Eu eram proaspăt student la medicină, așa că a trebuit ca străbunicul tău să-mi explice întreaga procedură, după care mi-a dat flacoanele și s-a făcut nevăzut. În concluzie, din dragoste pentru mama ta, am omorât până acum doi câini.

– Dar și din milă pentru ei, nu-i așa? a precizat Roberta, însoțindu-l spre casă. Apoi a adăugat: Modì? Mama nu mi-a spus niciodată că ar fi avut un labrador.

– Îi pusese numele Modigliani, pentru că avea gâtul lung și subțire, întocmai ca portretele celebrului artist. I-l făcusem cadou chiar eu, care eram îndrăgostit încă

de pe atunci de ea, însă nu i-o puteam mărturisi, a povestit Sergio. Apoi, intrând în casă, a anunțat-o: Eu urc la etaj să fac un duș și să-mi schimb hainele.

Roberta s-a dus în bucătărie, unde mama și Venera plângeau, în timp ce mătușa Aurora mărunțea carnea pentru biftecul tartar, marinându-l apoi cu suc de lămâie și condimentându-l cu sare și frunze tocate de pătrunjel verde. Câinele Toledo rătăcea de colo-colo cu un aer descumpănit, simțindu-i lipsa lui Damasco. Roberta a hotărât să pună de cafea.

Câteva minute mai târziu, în timp ce femeile își savurau cafeaua în curte, Sergio și-a făcut apariția îmbrăcat în costum, la cravată. Roberta i-a oferit și lui o ceașcă.

Cercetându-l din cap până-n picioare, Malvina i-a spus:

– Și groapa de sub stejarul din grădină cine o s-o sape?

– Acum îmi spui? s-a arătat el revoltat.

– Carlin nu poate s-o sape singur, are nevoie de ajutor, a replicat femeia.

– Abia am ieșit de sub duș, a protestat Sergio.

– Nu știai că am hotărât să îngropăm câinele? a insistat ea.

Sergio a pufnit, apoi a intrat înapoi în casă, bombănind pe seama femeilor care profită de bunătatea bărbaților, exploatându-i.

Aurora nu s-a putut abține să nu observe:

– Bărbatul ăsta al tău, Malvina, ar trebui sanctificat, dacă ar fi să-l judecăm fie și numai după răbdarea cu care-ți suportă hachițele.

– Între noi doi este în vigoare de mult timp o lege: ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. El suportă hachițele mele, iar eu pe ale lui, pentru că atunci când e în pană de inspirație cu romanele sale, nu mai am cu cine vorbi până când nu i se dă mâna la scris, a lămurit-o Malvina.

Sergio s-a arătat din nou în prag, de data aceasta în haine de lucru.

– Te însoțesc, s-a oferit Roberta.

Cât timp Sergio a săpat groapa de sub stejar de la liziera pădurii, Roberta a contemplat coroana stufoasă a copacului, printre crengile căruia își făceau cuib vrăbiile, amintindu-și, pentru prima dată după mulți ani, de cabana de lemn de la Alassio.

– Am avut prima experiență sexuală cu un băiat de vârsta mea care se numea Filippo, îndrăgostit până peste urechi de mine, i-a spus ea lui Sergio. Eu însă eram îndrăgostită de Oscar. Acum mă întreb cum ar fi decurs viața mea dacă m-aș fi căsătorit cu acel tânăr de ispravă și de familie bună?

Era prima dată când Roberta i se confesa doctorului Orombelli.

– Cu siguranță n-ai fi avut parte de copiii tăi frumoși de colo, i-a răspuns el, arătând spre Francesca și Matteo, care tocmai ieșiseră din pădure, îndreptându-se către casă.

Roberta și-a sorbit copiii din priviri: într-adevăr, erau foarte frumoși – și-a spus ea –, iar acest lucru se datora și faptului că aveau un tată din cale-afară de arătos.

7

Aldo Rivetti a ajuns la vila din Tavernolo după ce Damasco fusese îngropat cu toate onorurile: Venera trecuse peste părerea Malvinei, hotărând că banchetul în onoarea dispărutului avea să fie pe bază de carne: biftec tartar și o mare varietate de salamuri, însoțite de vin roșu – pentru adulți – și coca-cola – pentru cei mici.

Francesca și Matteo s-au repezit cu lăcomie asupra sandviciurilor cu salam – o delicatesă care acasă le era interzisă.

În cele din urmă, s-a dovedit o cină plină de voioșie, în timpul căreia bibliotecarul și-a distrat comesenii prezentându-le câteva numere de prestidigitație: vărsa apa într-un șervet luat de pe masă, care însă rămânea uscat, sau le scotea din buzunare sandviciurile pe care le făcuse în prealabil să dispară de pe masă. După cină, s-a așezat la pian, dovedindu-și calitățile de muzician amator și interpretând piese de muzică ușoară pe care

cei mici le recunoșteau, cântându-le împreună cu el. Apoi i-a lăsat locul lui Sergio, care, în memoria bietului Damasco, a cântat *The New Orleans Function.*

Ochii Malvinei s-au umezit, în timp ce Venera a adus cafelele ștergându-și lacrimile cu colțul șorțului, iar copiii au considerat că era de datoria lor să adopte o expresie îndurerată.

Roberta a contemplat acel tablou de familie desprins parcă din alte timpuri, gândindu-se că era o scenă prea idilică pentru a putea fi adevărată. Nu lipsea decât Oscar, care să completeze un ansamblu armonios. Însă el lipsea întotdeauna – a constatat cu amărăciune femeia.

În clipa aceea, i-a sunat mobilul, obligând-o să iasă din sufragerie ca să răspundă. Era chiar Oscar, care îi telefona din capătul celălalt al lumii ca să-i repete ce-i spusese la plecare:

– Nu vreau să te pierd.

Seara, Matteo și Francesca au cerut să doarmă cu mama lor, în patul cel mare din dormitorul ei. Lângă copiii săi, Roberta a adormit repede, visându-se pe marginea unei fântâni arteziene din mijlocul unei mici piețe pustii. Se făcea că stătea pe bordura de marmură a fântânii peste care apa se revărsa, udându-i fusta. Era atât de limpede, încât a cuprins-o un chef nebun să soarbă din ea. S-a trezit brusc, însetată.

S-a strecurat afară din pat și a ieșit din dormitor pe vârfuri, coborând la parter.

Ușa bucătăriei era deschisă, iar lumina, aprinsă. Aldo tocmai scotea din frigider o sticlă de apă minerală. Era în pijama și, zărind-o, a tresărit violent. Preț de o clipă, cei doi s-au privit stânjeniți, apoi comicul situației i-a făcut să izbucnească în râs. Roberta și-a trecut degetele răsfirate prin părul răvășit, înaintând apoi cu pas hotărât, fără să-i pese că se prezenta în fața bărbatului într-o pijama veche din flanelă, ușor uzată.

– Mi s-a făcut sete, s-a justificat Aldo, adăugând: Am rătăcit printr-un adevărat labirint înainte să găsesc bucătăria.

– Și totuși, în cele din urmă ai găsit-o, a observat Roberta. Și mie mi s-a făcut sete. Numai și numai din cauza salamului cu care ne-a pricopsit Venera.

A luat două pahare din bufet și le-a pus pe tăblia de marmură a mesei. Aldo a turnat apă pentru amândoi, apoi s-au așezat unul în fața celuilalt.

– Am visat o fântână arteziană plină cu apă. De la o vreme, visul acesta se tot repetă. Mă întreb ce-o fi însemnând, a spus Roberta, mai mult pentru ea însăși.

– Cine ar putea să ți-l explice mai bine decât mama ta? i-a sugerat el. Apoi, considerând subiectul închis, a adăugat: Îmi place foarte mult casa voastră. Ești norocoasă s-o ai.

– Nu e casa mea, e a mamei.

– Nu-i mare diferență, din moment ce te bucuri și tu de ea, nu-i așa? a insistat Aldo.

– Te bucuri deopotrivă și tu de ea.

– Îi sunt profund recunoscător mamei tale că mi-a permis să petrec weekendul în această casă magnifică și, pe deasupra, în compania fiicei sale.

– Mama nu e deloc bogată și muncește din greu ca să întrețină tot ce-i aici. Aripa dinspre nord a vilei e închisă de ani buni și, pe măsură ce timpul trece, se transformă într-o ruină. Nu-ți poți imagina de câți bani ar fi nevoie ca s-o renoveze.

– De ce ești nervoasă? a întrebat-o deodată Aldo.

– Eu, nervoasă?

– Da, tu.

– Sunt cât se poate de calmă. Dimpotrivă, cel nervos ești tu, pentru că nici măcar n-asculți ce-ți spun, a protestat femeia.

– Nu, eu nu sunt nervos... adică sunt... a ezitat el, ridicând vocea.

– Ridici vocea, i-a reproșat ea.

– Tu ai început să strigi prima, s-a apărat Aldo.

– Ai chef de ceartă? l-a întrebat Roberta.

– Nu! Sau poate că da? Nu știu. Am avea oare vreun motiv să ne certăm la ora două dimineața?

– Tu să-mi spui. Eu cred că nu. N-avem niciun motiv.

– Atunci, ce ce ne zbârlim penele ca doi cocoși gata de război?

– Încearcă să găsești singur răspunsul, a zis Roberta, care înțelegea perfect motivul propriei agresivități.

A luat sticla cu apă minerală și, ținând-o ca pe un sceptru, a ieșit din bucătărie cu pas studiat și cu aerul demn al unei prințese.

Aldo a ajuns-o din urmă, a prins-o de mijloc și a obligat-o să se întoarcă spre el.

Fețele lor s-au apropiat și tocmai erau pe punctul de a se săruta când, deodată s-a auzit o voce:

– Îhâm... scuzați, nu voiam să deranjez.

Era Sergio. În pijama, ca și ei. Și tot ca și ei, coborâse să bea apă.

– Nu deranjezi deloc. Tocmai mă întorceam la mine în cameră, a spus Roberta, ușor tulburată de faptul că fusese surprinsă într-o apropiere atât de intimă de un bărbat care nu era soțul său.

Doctorul Orombelli s-a îndreptat către frigider, bombănind ca pentru el:

– Oare cine a avut ideea să mâncăm pâine cu salam la cină?

Femeia s-a îndepărtat, lăsându-i pe cei doi bărbați singuri. Strecurându-se înapoi în pat, lângă copii, s-a întrebat: „Ce-a fost în mintea mea? Oare n-am suficiente probleme pe cap?"

S-a străduit în zadar să adoarmă la loc. În fața ochilor îi apărea cu insistență chipul bibliotecarului, cu expresia lui de clovn ușor melancolic, peste care se suprapunea chipul solar al lui Oscar.

Și-a amintit de ziua în care, la doar șaisprezece ani, îl văzuse pentru prima dată în antreul vilei lor din Milano, de pe via Turroni.

Oscar fusese visul sublim pe care îl cultivase cu entuziasm de la vârsta de șaisprezece ani până în clipa

în care realizase că fotograful nespus de frumos era în realitate un individ măcinat de propriul egoism.

Peste chipul soțului său s-a suprapus din nou cel al lui Aldo Rivetti, care nu era nici pe departe arătos și fermecător ca Oscar, dar cu toate astea îl plăcea – de altfel, probabil că apropierea lor de mai devreme s-ar fi finalizat cu un sărut pătimaș dacă n-ar fi apărut Sergio.

Oare trebuia să-l binecuvânteze sau, dimpotrivă, să-l blesteme pe doctor pentru apariția lui inopinată în bucătărie?

Și-a spus că, probabil, datorită lui scăpase ieftin dintr-o situație care în cele din urmă s-ar fi dovedit fără ieșire. Mulțumită de propriul răspuns, a adormit.

8

Când s-a trezit a doua zi dimineață, duminică, nici urmă de copii în pat, lângă ea. În plus, vila întreagă părea cufundată într-o tăcere nefirească.

Privindu-și ceasul, s-a îngrozit: era aproape ora zece.

S-a ridicat și a deschis larg ferestrele. Era o zi de primăvară splendidă. Și-a tras halatul de casă pe ea și a coborât în bucătărie.

– Ai dormit, nu glumă! a întâmpinat-o Venera.

– Unde sunt ceilalți? a întrebat-o Roberta.

– Mama ta participă la înmormântarea unui consătean de-al nostru, copiii sunt la lac cu domnul doctor, iar celălalt, Cheliuță... cum îi spune... e la sere cu mătușa ta, a informat-o femeia.

– Cheliuță, cum îi zici tu, se numește Aldo Rivetti și este bibliotecar, a informat-o Roberta, făcându-și de lucru pe lângă aragaz cu ibricul de cafea.

– Fie cine-o fi, mie nu-mi place de el și pace! a bombănit Venera.

– De ce? s-a arătat curioasă Roberta.

– Știi foarte bine că-i curg ochii după tine ca la băiețandri și, după umila mea părere, ai suficiente probleme pe cap ca să te mai pricopsești cu altele, a comentat menajera, cu o mină severă.

– De ce nu-ți vezi mai bine de treaba ta? s-a arătat revoltată Roberta.

– O, scuzați, Domnia Voastră, că mi-am permis.

– Și nu mă lua peste picior!

– Nu, cum mi-aș putea permite, Domnia Voastră? a comentat ironic menajera. Bătrânica asta neștiutoare de Venera trebuie să vadă și să tacă, nu-i așa? Ei bine, poftim că nu tac. Cheliuță nu-mi place deloc. Întâi s-a dat bine pe lângă mama ta, apoi s-a împrietenit cu copiii, iar acum se întrece în amabilități față de mătușa ta. Și toate astea numai ca să ajungă la tine, care ești femeie măritată și care, dată fiind vârsta, ar trebui să fii cu capul pe umeri.

– Bine, dar ție nu-ți plăcea nici de Oscar. Ai uitat oare?

– De acord, însă ăsta mi-e și mai antipatic. Cel puțin Oscar e arătos și mă face să râd... dar Cheliuță...

Vorbind, a luat găina abia jumulită cu care-și făcuse până atunci de lucru, a pus-o pe tocător și, mânuind cu dexteritate o toporișcă, i-a retezat capul.

Roberta a tresărit violent, înțelegând că, dac-ar fi vrut, Venera l-ar fi decapitat în doi timpi și trei mișcări pe bibliotecar. Era o femeie dintr-o bucată, iar după atâția ani petrecuți în casa aceea, se simțea

parte integrantă a familiei, considerând de datoria ei să-și exprime părerile, chiar și atunci când nu i le cerea nimeni.

Roberta și-a terminat de băut cafeaua, a urcat din nou la etaj ca să-și schimbe hainele, apoi a hotărât să coboare în sat pe poteca din pădure. Simțea nevoia să discute cu Malvina. A zărit-o la ieșirea din biserică, îmbrățișându-le în semn de consolare pe rudele celui decedat.

Apoi, cortegiul funerar s-a îndreptat către cimitir, iar Malvina s-a dus să-și ia locul pe banca din fața bisericii, pentru obișnuita audiență duminicală.

Roberta a avut timp să-și cumpere un ziar, să schimbe câteva cuvinte cu doi-trei cunoscuți de prin partea locului și să se așeze pe banca din fața primăriei dedicată străbunicului său, deschizând ziarul și parcurgându-l titlu cu titlu.

Mama i s-a alăturat ceva mai târziu, după ce și-a încheiat discuția cu directoarea școlii elementare, care venise să-i ceară părerea despre o eventuală extindere a sălii de sport.

– Mulțumesc că m-ai așteptat, i-a spus.

– Soarele strălucește, într-adevăr, însă frigul mușcă încă. Cred că mi-ar prinde bine un cappuccino, a propus Roberta.

În barul din apropiere, așteptând să li se aducă ce comandaseră, Malvina și-a scrutat fata cu un aer gânditor.

– Observi ceva ce nu-i în regulă? a întrebat-o Roberta, abordând o strategie defensivă.

– Exact, a încuviințat mama.

– Mă gândesc să-l părăsesc pe Oscar, i-a confirmat fiica.

Malvina n-a scos niciun cuvânt, îndreptându-și aparent atenția către ceașca de cappuccino adusă de ospătar.

– În toți anii cât am fost împreună i-am fost sclavă, a continuat Roberta.

– Aveam sentimentul că îți plăcea rolul, a remarcat mama.

– Nu mi-a plăcut niciodată, dar am considerat că era prețul ce trebuia plătit în schimbul unei familii normale. Acum însă gata, m-am săturat de acest rol, a spus Roberta, adăugând: Te rog un singur lucru. Să nu-mi spui că tu m-ai avertizart de la bun început. De acord?

– N-aveam de gând să zic una ca asta.

– Și totuși, acesta este adevărul. M-ai avertizat. Știi însă cum se spune: mai bine mai târziu decât niciodată.

Au ieșit din bar, îndreptându-se către strădușa din spatele primăriei, unde Malvina își parcase mașina.

– Soțul tău știe? a întrebat ea, urcându-se la volan.

– Pur și simplu nu vrea să creadă.

– Și copiii?

– Îi iau cu mine: ne mutăm în casa tatei. Vreau s-o renovez și mă mut acolo cu ei. Deși nu i-am pomenit

nimic de toate astea, știu că mătușa Aurora ar fi bucuroasă să stea și ea cu noi. De când i-a murit tovarășa de viață, se simte foarte singură.

– Așa-ți place ție să crezi. Realitatea este că, la vârsta ei, Aurora e asemenea unui vulcan: are o mulțime de proiecte în derulare și, în locul tău, nu mi-aș face iluzii c-o pot prinde în capcană. Remarc însă că, o dată în plus, te aștepți ca toți cei din jurul tău să-și schimbe viața în funcție de dorințele tale. Aș zice totuși să te gândești bine înainte de a distruge o familie, cu atât mai mult cu cât Oscar nu e cel mai rău dintre soți.

– Pur și simplu nu-mi vine să cred că tocmai tu îmi spui toate astea.

– Îți faci cumva iluzii că Aldo Rivetti ar fi mai bun decât Oscar?

– Ce amestec are Aldo?

– Are, și știi foarte bine la ce mă refer.

– De ce nu pornești totuși motorul ca să mergem acasă?

– Pentru că aici, înăuntru, putem discuta în liniște.

– De acord, însă eu nu mai am nimic de zis.

– Eu însă, da. Ascultă-mă bine. Apoi, ca de obicei, n-ai decât să faci ce te taie capul. Aldo este o persoană remarcabilă, însă numai din punctul de vedere al cărților și ca organizator de biblioteci. În rest, exact ca Oscar, e mai bine să-l lași în plata Domnului decât să te încurci cu el. Poate nu știai, însă cărțile nu reprezintă unica lui obsesie. Încă din fragedă tinerețe,

își poartă pe umeri ca o povară propriile origini, umile de altfel. Cu mulți ani în urmă, a izbutit să se căsătorească cu o tânără pianistă de familie bună, însă recunoscută ca fiind o persoană labilă: i-a cucerit mai întâi pe părinții fetei, care au fost fericiți să-i încredințeze mâna bietei lor fiice. Când ea a murit, probabil că Aldo a suferit mai mult după pierderea statutului social decât pentru cea a soției. Știu din surse sigure că ulterior a încercat s-o seducă pe văduva unui faimos medic, care frecventa – și încă mai frecventează și astăzi – saloanele de high-life din Milano. Aproape că reușise în tentativa sa, când părinții tinerei și bogatei văduve au intervenit cu bruschețe în relația lor, zădărnicindu-i planurile. Mai târziu, doamna în chestiune s-a căsătorit cu un parlamentar, și pare și-n ziua de astăzi o soție cât se poate de fericită. Acum te-a găsit pe tine, care nu ești văduvă, nu ești bogată, nu frecventezi lumea bună, însă ai o mamă pe care el o consideră bine ancorată social și cu dare de mână, iar pe deasupra ești la cuțite cu soțul tău. Crede-mă, Aldo are antene speciale cu care captează situațiile de acest gen favorabile lui. Reminiscențele propriei copilării nefericite îl împing să caute cu orice preț un statut social care să compenseze toate suferințele din trecut. Te supune unui asediu necruțător, însă mă îndoiesc că te și iubește, a conchis Malvina.

– Oh, Doamne, ce portret impresionant! Și totuși, de ce ai ales consultant pentru proiectul tău o asemenea persoană?

– Pentru că meseria și-o face ca nimeni altul. Din punct de vedere profesional, este foarte bine pregătit.

– Nu cred nici măcar un cuvințel din lucrurile urâte pe care mi le-ai spus despre el.

– Știu că nu crezi, însă era de datoria mea să te pun la curent cu ce știu.

– Nu e nimic între mine și el.

– Nu încă.

– Oricum, îl consider un tip simpatic.

– Nu era nevoie s-o spui, am înțeles de mult asta.

– Vreau să înțelegi că nu-mi caut alt soț și nu vreau să-l înlocuiesc pe Oscar cu altcineva, însă îmi doresc din tot sufletul să mă îndrăgostesc din nou. Ce-ar fi rău în faptul că noua mea iubire s-ar numi Aldo Rivetti?

– Ar însemna pur și simplu că te grăbești să confunzi iubirea cu dorința de a te răzbuna pe Oscar pentru toate frustrările trăite alături de el în toți anii de căsnicie. Acum însă, că mi-am făcut datoria și ți-am spus adevărul despre domnul bibliotecar al nostru, hai să ne întoarcem acasă, a concluzionat Malvina.

– De ce crezi totuși că bărbații n-ar putea să mă dorească pur și simplu, ca femeie, independent de faptul că sunt fiica ta? s-a arătat iritată Roberta.

– Fără doar și poate că ești apetisantă pentru Oscar și pentru alți bărbați, însă nu și pentru Aldo Rivetti, a declarat sigură pe ea mama.

– N-ai putea să te abții totuși să fii atât de sarcastică?

– Nu vreau decât să te apăr, pentru că ești singura mea fiică și te iubesc.

– Atunci, uite ce-ți spun eu: iubește-mă ceva mai puțin și lasă-mă să respir. De acord? a curmat conversația Roberta, pe un ton aspru.

Acasă, în curtea vilei, copiii Robertei erau în mijlocul unei partide disputate de volei, alături de Sergio și de Aldo.

Bibliotecarul arăta aceeași ardoare ca Matteo și Francesca, iar Roberta nu s-a putut abține să nu-i admire din nou trupul atletic.

9

În avion, pe drumul de întoarcere spre Italia, Oscar stătea lângă colegul său Manfredo Gentilini, autorul unei serii de interviuri ce aveau să fie ilustrate cu fotografiile făcute de el. Călătoria era pur și simplu chinuitoare, însă, din fericire, revista la care lucrau cei doi le asigurase bilete la clasa business.

Manfredo dormea, în timp ce Oscar se gândea la soția sa, la neașteptata și nejustificata ei revoltă, materializată în acuzații ce i se păreau de-a dreptul surprinzătoare. Oscar se întreba dacă fusese într-adevăr un soț atât de dezastruos precum pretindea Roberta?

Recunoștea faptul că ea era adevăratul motor al familiei, cum de altfel era și normal să stea lucrurile, din moment ce el avea o slujbă care-l obliga la călătorii lungi departe de casă, lipsind uneori cu săptămânile.

Cât despre copii, nu era mai puțin adevărat că și ei se comportau ciudat în ultima vreme. Cu toate

acestea, când avea ocazia să petreacă mai mult timp cu ei, păreau fericiți și mulțumiți.

Își iubea foarte mult copiii, foarte reușiți și simpatici, de altfel. Cel mai mult îi plăcea de Matteo, care, atunci când își petreceau timpul împreună, încerca să-i imite comportamentul, nutrind pentru el o admirație fără margini. Francesca, în schimb, arogantă, cârcotașă ca o soacră și tăioasă în replici, trecuse cu totul de partea mamei. Dar Oscar era plăcut impresionat de inteligența ei vivace, de spontaneitatea replicilor sale și de franchețea de care dădea întotdeauna dovadă.

În schimb, soția sa devenise de nerecunoscut. Totul începuse în duminica aceea în care ea avusese ideea nefericită să prepare la prânz fiertura de verdețuri care lui îi amintise brusc de copilăria chinuită de la ferma mătușii din Puglia. Ca un făcut, tot atunci primise și un SMS de la un coleg de redacție, care îi propunea un Audemars Piguet de ocazie, un chilipir căruia-i fusese imposibil să-i dea cu piciorul. Visa de o viață un Piguet, regele ceasurilor de mână. Desigur, nu putea aduce vorba despre așa ceva în fața Robertei, care probabil că s-ar fi înfuriat.

Sub pretextul dezgustului față de fiertura de legume, plecase de acasă, văzându-se deja cu splendidul ceas la mână. Se întâlnise cu colegul într-un restaurant din apropierea redacției, însă în cele din urmă se văzuse nevoit să renunțe la afacere: ceasul costa prea mult, iar el îi promisese fostei soții, Cinzia, că-i va plăti cheltuielile condominiale.

Aha, Cinzia! Iată una dintre cauzele indispoziției din ultima vreme a soției sale! Acum, cu mintea de pe urmă a pățitului, se vedea nevoit să admită că Roberta avusese dreptate. Una peste alta, Cinzia se comportase mișelește, însă spera din toată inima că n-avea să mai dea niciodată ochii cu ea.

– S-a terminat. S-a ter-mi-nat, a silabisit el cu voce tare.

Manfredo a deschis brusc ochii și l-a privit lung, întrebându-l:

– Te-am deranjat cu ceva?

– A, nu, scuză-mă dacă te-am trezit. Sunt un pic cam nervos, atâta tot, s-a dezvinovățit Oscar.

– Un pic? Dacă se apropia cineva de tine zilele astea, mai-mai că mușcai! a exclamat celălalt.

Oscar știa că acesta avea dreptate, însă n-avea ce face. La fel cum recunoștea că nici pentru serviciul fotografic nu-și dăduse prea mult interesul. Dacă avea să descopere două-trei instantanee reușite, acestea aveau să fie pur și simplu rodul întâmplării, nu al propriei sale măiestrii.

– Am necazuri cu nevastă-mea, a lăsat să-i scape.

– Păi, cine n-are necazuri cu nevasta? Eu, cu a mea, mă cert zilnic, i-a mărturisit Manfredo, întinzându-se și pregătindu-se să adoarmă la loc.

– Roberta și cu mine nu ne-am certat niciodată până acum. Ne iubeam și am fost totdeauna pe aceeași lungime de undă, numai că dintr-odată, hodoronc-tronc, totul s-a schimbat, iar acum se revoltă împotriva mea de cum deschid gura, dispare cu orele

fără să spună unde se duce... în sfârșit, pur și simplu n-o mai recunosc.

– Știi bine cum sunt femeile...

– Nu, nu știu. Cum sunt?

– Indescifrabile.

– Roberta a fost întotdeauna ca o carte deschisă pentru mine.

– Se vede treaba că acum a închis cartea.

Într-adevăr, Roberta închisese cartea, ceea ce însemna că în viața ei existau acum pagini pe care nu voia ca el să le citească. Și asta nu putea să însemne decât că avea pe altcineva.

– Nu pot să cred, a murmurat el, foindu-se pe scaun, pradă unei agitații interioare de nestăpânit.

Roberta era tot universul lui, era femeia, familia, siguranța vieții lui. Se putea dedica slujbei, călătoriilor pe meridianele lumii, își putea petrece timpul cu prietenii și să facă tot ce-i trecea prin cap, dar numai pentru că o știa a lui, punctul de referință al existenței sale. Ce avea să se aleagă oare de el dacă Roberta îl va părăsi?

La începutul vieții lor de cuplu, o luase de mai multe ori cu el în călătoriile prin lumea largă. Avuseseră parte de vacanțe de neuitat, pline de trăiri intense și de aventură. Își amintea și acum de voiajele în Brazilia, Africa sau Norvegia. Roberta îl molipsea cu entuziasmul și pofta ei de viață. Apoi veniseră pe lume copiii și, dintr-odată, Roberta nu mai avusese timp pentru el.

De două-trei ori izbutise s-o aibă numai pentru el în weekend, lăsând copiii în grija Malvinei sau

a mătușii Aurora. Atunci, o regăsea pe Roberta pe care o știa: generoasă, disponibilă, apetisantă. Însă numai după o zi din cele două-trei petrecute împreună, ea începea să se agite: copiii, ce-or fi făcând oare copiii? Nimic altceva. Și astfel, reușea să ruineze de la bun început o vacanță și așa prea scurtă.

Copiii intraseră în viața lor cu cizmele, ca o adevărată forță cotropitoare. Se înduioșase când îi auzise spunându-i „tată" și fără doar și poate că și-ar fi dat oricând viața pentru ei, dar cu toate acestea se făceau vinovați de faptul că Roberta nu-i mai acorda lui întreaga ei atenție.

De câțiva ani, începuse să-și dorească mai mult decât orice ca timpul să se scurgă mai repede, iar Francesca și Matteo să crească, să devină autonomi, iar Roberta să redevină toată numai a lui.

Când colo însă... ea încetase brusc să-l mai iubească... Oare să fi avut pe altcineva? Și cine să fie acest „altcineva", care-i transformase soția altădată atât de dulce și drăgălașă într-o scorpie furioasă și inabordabilă?

Când, în cele din urmă, avionul a aterizat pe aeroportul Malpensa, Oscar era sleit de puteri, nu atât de oboseală, cât din cauza gândurilor care-l munciseră neîncetat.

Se ferise chiar s-o sune pe Roberta, de teamă ca nu cumva să afle vreo veste neplăcută.

A trecut mai întâi pe la redacție să lase negativele fotoreportajului, apoi a chemat un taxi și s-a îndreptat spre casă.

I-a deschis doamna Tilde, menajera, care, dând cu ochii de el, a rămas preț de câteva clipe imobilă în pragul ușii, privindu-l cu gura căscată.

– Oh, Doamne! Ce ați pățit?

Avea dreptate să reacționeze astfel: chiar și Oscar se speriase de propria înfățișare mai devreme, privindu-se în oglinda ascensorului.

– Sunt frânt de oboseală, nimic altceva, a curmat scurt discuția bărbatul.

A dat-o în lături pe femeie, făcându-și loc să intre în casă și, neatent, s-a împiedicat de cablul aspiratorului, fiind cât pe-aci să cadă.

– E cineva acasă? a întrebat-o el pe femeie, aruncându-și pe jos geanta de voiaj.

– Copiii sunt la bucătărie. Își fac lecțiile pentru mâine.

– Și doamna?

– Nu se întoarce mai devreme de ora nouă seara. M-a rugat să pregătesc cina pentru cei mici și să rămân cu ei până vine dumneaei.

Așadar, presimțirile lui cele mai negre se adevereau. Abia târându-și picioarele, Oscar s-a îndreptat spre bucătărie, a deschis ușa și și-a privit copiii, fiecare așezat la un capăt al mesei, scriind ceva în caiete.

– Hei, tată, bine ai venit! l-au întâmpinat cu bucurie Matteo și Francesca.

El i-a îmbrățișat, ținându-i câteva clipe strâns la piept. Erau frumoși, plini de candoare, iar el îi iubea cu toată ființa lui.

– Copiii mei, a murmurat el, copleșit de emoție.

10

O mare editură milaneză organizase o sesiune de cursuri și comunicări dedicată librarilor independenți. Cursurile se desfășurau în sala de conferințe a unui hotel din Milano, scopul acestora fiind deprinderea propriilor membri cu noile tehnici de vânzare de carte, într-o perioadă de stagnare economică, din ce în ce mai dificilă din cauza concurenței aprige a marilor lanțuri de distribuție, care riscau să scoată de pe piață librăriile mici.

În realitate, librăria Robertei avea o clientelă stabilă, pe care reușise s-o consolideze de-a lungul anilor prin atragerea publicului tânăr. Cum însă considera că niciodată nu e prea târziu să înveți lucruri noi, Roberta hotărâse să se înscrie la cursuri, care începeau dimineața, întinzându-se apoi pe toată durata zilei. Sesiunea de trei zile urma să se încheie chiar în seara aceea cu o cină festivă, la care aveau să participe o serie de scriitori de primă mână. Dar ea declinase invitația

la cină, deoarece copiii erau singuri acasă: nu știa că Oscar urma să se întoarcă din călătoria în Orient chiar în seara aceea.

La ora șapte seara, cursurile au luat sfârșit, iar librarii s-au îndreptat, unul câte unul sau în grupuri, discutând animat, către salonul de cocteil. Înăuntru, Roberta s-a pomenit față în față cu Aldo Rivetti.

– Dac-ai ști ce mult îmi doream să te revăd! i-a spus el în șoaptă.

Și eu – a răspuns ea în gând, evitând însă să rostească cuvintele cu voce tare.

– Am ceva important de discutat cu colegii mei, așa că-mi cer scuze, însă n-am foarte mult timp la dispoziție pentru tine, a spus ea.

Reactivându-și mobilul, a observat că fusese apelată de la telefonul de acasă. Sunând imediat înapoi, i-a răspuns Francesca.

– Te sunasem să-ți spun că vikingul nostru s-a întors acasă sleit de puteri. Acum e în baie, sub duș. Când vii acasă?

– Sleit de puteri? De ce?

– De unde să știu eu? Numai că, dând cu ochii de mine și de Matteo, mai-mai că i-a venit să plângă.

– În sfârșit. Prin urmare, se ocupă el de voi în seara asta, nu-i așa? Transmite-i lui Tilde că poate pleca liniștită acasă. Iar eu... eu pot acum să-mi schimb programul și să rămân la simpozion și pentru cina festivă, a concluzionat Roberta, meditând cu voce tare.

Francesca a coborât vocea și, apropiindu-și buzele de receptor, i-a spus:

– Cred că tata are mare nevoie de tine.

– Asta nu-i o noutate, a răspuns ea, luându-și apoi rămas-bun de la fiica sa și încheind conversația.

Și-a spus că, dacă soțul ei avea într-adevăr nevoie de ea, n-avea decât să tragă o fugă până acolo, la hotel, și s-o ia cu el acasă.

Ca să vorbească cu Francesca, Roberta ieșise din salonul de cocteil. Acum, întorcându-se printre participanții la simpozion, l-a revăzut pe Aldo, care o aștepta răbdător. Bărbatul a prins-o de mână și, zâmbindu-i, i-a spus:

– Aceasta ar putea fi seara noastră.

A condus-o spre ascensor, urcând cu ea la ultimul etaj al clădirii, unde se afla splendida grădină suspendată a hotelului.

O vreme, au rămas să admire priveliștea mirifică a orașului văzut de sus, scăldat în mii de lumini.

– Milano este la picioarele tale, la fel ca și mine, i-a șoptit bărbatul, trecându-și delicat brațul pe după talia ei.

Oare ce spusese Malvina despre Aldo? Nu, Roberta nu-și mai amintea cu exactitate cuvintele mamei, însă semnificația lor, da: profesorul Rivetti n-o dorea de fapt pe ea, ci ceea ce reprezenta Roberta în ochii lui.

În timp ce bărbatul o mângâia tandru, urmând linia unduitoare a gâtului, Roberta și-a rememorat propria

viață sentimentală, comparând-o cu cea a prietenelor sale din adolescență.

Liliana lucra acum la Universitate, într-un post de cercetător. Nu se căsătorise încă, încropind când și când câte o relație nouă, care însă se încheia brusc de fiecare dată când partenerul devenea prea posesiv. Nu trecuse nici în ziua de astăzi peste prima și dureroasa experiență sentimentală din viața ei, jurându-și că niciun bărbat n-avea s-o mai facă vreodată să sufere.

Ines absolvise facultatea cu notă maximă, reușind apoi fără probleme să-și ia și diploma de doctor în Litere, pe care o pusese în ramă, fără să se mai folosească de ea vreodată. Se căsătorise cu directorul unui concern multinațional, iar acum locuia în Statele Unite, după ce-și petrecuse cinci ani din viață în Anglia și tot atâția în Australia.

Devenise genul de „soție și mamă douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru“, iar viața ei nu cunoscuse incertitudini sau tulburări nedorite, singurele ei angoase fiind legate de momentele când, nevoită să schimbe domiciliul, trebuia să aleagă noua casă și mobilierul.

Roberta invidia câte ceva la amândouă: viața tihnită a lui Ines și, mult mai intens, într-adevăr, spiritul independent al Lilianei.

Și totuși, despre ea însăși ce putea spune? Ei bine, ea, Roberta, se simțise întotdeauna nesigură pe ea când venea vorba despre bărbați. Mai întâi, fugise de tânărul Filippo pentru a se refugia în brațele lui

Oscar, pentru ca acum, iată, să fugă de soțul ei pentru a cădea în mrejele lui Aldo. Aveau oare vreun sens toate acestea?

– Am luat o cameră numai pentru noi doi, l-a auzit spunând pe bărbat.

Roberta a revenit brusc cu picioarele pe pământ.

– O cameră? s-a mirat ea.

– De fapt, un mic apartament, cochet și foarte drăguț, aici, la hotel, i-a șoptit Aldo.

Îndepărtându-se brusc de el, Roberta și-a imaginat cum s-ar fi simțit, goală, în brațele unui bărbat pe care nici măcar nu-l cunoștea și cu care n-avea nimic de împărțit.

I-a aruncat lui Aldo o privire de gheață, spunând:

– Mi se pare un gest total nepotrivit din partea ta.

Bărbatul n-a reușit să-și rețină o grimasă dezaprobatoare.

– Ah, ce idiot pot fi... Am dat ascultare doar propriei mele dorințe, fără să mă întreb dacă tu...

– Sunt întru totul de acord: chiar asta ești, un idiot, a declarat ea, luând apoi ascensorul și lăsându-l pe Aldo să mediteze singur la propriul progres pe scara socială.

În salon, cocteilul dinaintea cinei librarilor se apropia de sfârșit. Roberta și-a salutat colegii, explicându-le că trebuia să se întoarcă urgent acasă din cauza copiilor, rămași singuri.

Apoi a ieșit din hotel și a chemat un taxi, dându-i șoferului adresa de acasă.

11

Intrând în casă, Roberta a observat sub ușorul ușii de la sufragerie lumina albăstrie și rumoarea de voci ale televizorului lăsat deschis. S-a proțăpit în prag: întinși pe covor, Francesca și Matteo urmăreau noua saga a seriei *Stăpânul Inelelor*. Zărind-o, cei doi și-au dus degetul la buze, făcându-i semn să tacă și arătând spre Oscar, care, întins pe canapea, dormea dus.

Gesticulând, le-a transmis copiilor să închidă televizorul și s-o urmeze la bucătărie.

– E trecut de ora nouă. Nu trebuia să fiți deja în pat? i-a întrebat ea, punându-și geanta pe un scaun.

– Tata ne-a dat voie să mai stăm la televizor, a protestat Matteo.

– Într-adevăr, ne-a mai promis și că se uită cu noi la film, numai că a adormit buștean, a spus ironic Francesca.

– Ați mâncat de seară? V-ați făcut temele pentru mâine? V-ați spălat pe dinți? s-a interesat ea.

– Uf, ce sâcâitoare ai devenit! a protestat Francesca.

– Le-am făcut pe toate, mamă, însă să știi că tata nici nu s-a atins de mâncare, a informat-o Matteo, întinzând apoi brațele spre ea și cerând să fie îmbrățișat. Mă duci la culcare? a rugat-o el apoi.

– Mama este tot atât de obosită ca și tata, așa să știi, Matteo! și-a mustrat Francesca fratele mai mic.

– Oricând însă găsesc resurse ca să-mi sărut copiii de noapte bună, a replicat Roberta, îndreptându-se spre dormitorul fiului cel mic.

Băiatul s-a strecurat în pat, s-a lăsat învelit, apoi i-a cerut mamei să-l îmbrățișeze din nou.

– Te iubesc mult, mult de tot, mămico, i-a spus el în șoaptă.

– Ce ai făcut azi la școală?

– A, doamna învățătoare m-a lăudat în fața întregii clase pentru tema de acasă și pentru că l-am ajutat pe Andrea, colegul meu de bancă, să rezolve o problemă. O aiureală de problemă pe care nici eu nu știam s-o rezolv înainte să mi-o explice tata. După părerea mea, Andrea n-are parte de un tată de ispravă ca al meu.

– În regulă, acum însă gata, închide ochii și dormi, a curmat discuția Roberta.

Apoi a stins lumina și, ieșind din cameră, și-a strecurat capul prin crăpătura ușii de la dormitorul fiicei sale.

– N-ar trebui oare să stingi lumina și să te culci? a întrebat-o.

– Pur și simplu nu reușesc să las din mână romanul ăsta. E super, s-a justificat fetișcana, arătându-i coperta cărții.

Casa de lut de Pearl Buck era, într-adevăr, o trilogie splendidă, care îi încântase și ei adolescența.

– Ai grijă, totuși, să nu te prindă dimineața, a spus ea zâmbind și trimițându-i o sărutare imaginară.

S-a dezbrăcat, a făcut un duș, apoi a intrat în dormitor. Pe pernă trona o foaie de hârtie scrisă de mână – o scrisoare de la soțul său. A aprins veioza și a început să citească: „Roberta mea, mă topesc de dorul tău. La slujbă sunt o catastrofă, de dormit, am dormit foarte puțin, însă de gândit, m-am gândit mult. Nu sunt convins că am înțeles pe de-a-ntregul motivele nemulțumirii tale, însă câte ceva tot am priceput. Mi-am dat seama că te-am jignit de multe ori, în contextul unor situații pe care nu le-am judecat la adevărata lor valoare, dar care în realitate erau importante pentru tine, pentru relația noastră. N-o să-ți enumăr acum toate dovezile mele de vinovăție, căci lista ar deveni mai lungă decât cea de cumpărături săptămânale, însă vreau să știi că recentele tale izbucniri furioase au avut darul să mă trezească din toropeala opacă în care mă cufundasem. Acum însă sunt pregătit de schimbare. Recunosc, mi-e teamă că ți-ai găsit pe altcineva și de bună seamă că el este mai bun decât mine din multe puncte de vedere. Nu te voi mai deranja cu prezența mea în patul nostru conjugal, dar, dacă te-am pierdut deja, sper cel puțin să rămânem

prieteni. Te iubesc, te-am iubit dintotdeauna și voi continua să te iubesc."

Roberta s-a așezat pe marginea patului, și-a acoperit fața cu palmele și a izbucnit într-un plâns eliberator.

Apoi s-a întors în bucătărie, a deschis frigiderul și a scos fiertura de verdețuri gătită cu o zi în urmă. A încălzit-o, pregătind între timp masa pentru două persoane și s-a dus să-l trezească pe Oscar.

– Cât e ceasul? a întrebat-o el, nereușind să-și dea seama cât dormise.

– Zece seara. Hai la bucătărie, cina e servită, l-a anunțat ea, luând-o înainte.

Câteva secunde mai târziu, și-a făcut apariția și el, cu ochii cârpiți de somn și părul vâlvoi.

– Fiertură de verdețuri? Ce idee bună! Și ce mireasmă, zău așa! Știi, mai devreme eram atât de obosit, încât mi-a fost cu neputință să stau cu copiii la masă.

S-a așezat pe scaunul dinaintea Robertei, care i-a întins o sticlă cu vin.

El a turnat în pahare, apoi, ciocnind, i-a urat:

– În sănătatea ta.

– A noastră, l-a corectat ea, zâmbind.

Au mâncat în tăcere, acompaniați de rumoarea televizoarelor din apartamentele vecine și de răcoarea nopții care pătrundea pe fereastra larg deschisă a bucătăriei.

Roberta nu s-a putut abține să nu facă o comparație cu sufrageria casei din via Turroni unde se servea masa:

era plasată la parter, iar de la ferestre se vedeau arbuștii de laur și iasomie care inundau cu parfumul lor camerele casei. Curând, casa bunicii, a mătușilor și a tatălui său avea să revină la viață după o lungă hibernare.

– Cum te simți? a întrebat-o Oscar.

– Așa cum se simte cineva care speră în vremuri mai bune, a răspuns ea.

– Într-adevăr, fiertura ta de verdețuri e foarte gustoasă, a remarcat el.

– Știu, a încuviințat Roberta.

– Te deranjează dacă te rog să-mi povestești câte ceva despre bărbatul de care te-ai îndrăgostit? a întrebat-o el cu voce ezitantă.

– E plin de defecte, însă din moment ce-l iubesc, îl accept așa cum e, a răspuns ea abia auzit.

– Cu siguranță că nu-mi seamănă, nu-i așa?

– Ei bine, te înșeli. Semănați ca două picături de apă.

– Biata Roberta... O clonă a lui Oscar, iată cu ce s-a ales, a îngăimat bărbatul.

– Nu, n-are niciun rost ca Oscar Trinchese să fie clonat, cu atât mai mult cu cât s-a dovedit un soț și un tată de calitate îndoielnică. Însă am sentimentul că, în timp, comportamentul lui s-ar putea îmbunătăți. Dacă nu în totalitate, cel puțin în parte. Iar adevărul știi care este? Așa cum e el, voi continua să-l iubesc așa cum l-am iubit dintotdeauna.

Oscar a izbucnit într-un râs timid, încercând să-și mascheze emoțiile care îi ridicaseră un nod greu în gât.

– Nu-ți poți închipui ce spaimă am tras! Credeam că te-am pierdut, a exclamat el, întinzând mâna și prinzând palma soției sale într-a sa.

– Și eu am fost la fel de înspăimântată, i-a mărturisit ea.

– Știi ceva? Mai pune-mi niște fiertură de verdețuri, că-i tare bună! a exclamat el din nou, cu ochii sclipindu-i de bucurie.

Nemira Damen
tango

romane cu dragoste

Cele mai frumoase romane de dragoste, adunate pentru plăcerea ta de zi cu zi. Nu îți vom spune câte premii au luat, în câte milioane de exemplare s-au vândut sau zecile de limbi în care au fost traduse. Doar atât: uită de griji, zâmbește, bucură-te și suferă alături de eroinele tale preferate. Delicate sau puternice, visătoare sau frumoase, întru totul asemănătoare ție.

„Într-un univers în care toate femeile sunt frumoase, cele deștepte au câștigat din start toate bătăliile."

Alice Năstase

În curând:

Jocelyne Godard, *Evantaiul lui Yasumi*